

441

POLSKA GOSPODARCZA TYGODNIK

1 9 3 4

Handwritten notes on the right margin:
Koszt...
Polska...
Polska...
Polska...

Handwritten note: Polna 3

**POLSKIE
KOPALNIE SKARBOWE**

NA GÓRNYM ŚLĄSKU

SPÓŁKA DZIERŻAWNA
SOCIÉTÉ FERRIÈRE DES MINES
FISCALES DE L'ÉTAT POLONAIS
EN HAUTE-SILESIE.

**KRÓLEWSKA HUTA G. ŚL.
RYNEK, L. 915.**

TELEFONY: KRÓLHUTA 409-01 I KATOWICE 972

SPRZEDAŻ

WĘGLA, KOKSU, BRYKIETÓW I SIARCZ. AMONU
Z KOPALNÍ „KRÓL” BIELSZOWICE, KNURÓW.

ADR. TELEGR. **SKARBOFERME** KRÓL. HUTA.

ZJEDNOCZONE FABRYKI ZWIĄZKÓW AZOTOWYCH W MOŚCICACH I W CHORZOWIE

Dostarczają:

**Produkty chemiczne: AMONJAK
SKROPLONY, AZOTYN SODOWY,
KARBID, KWAS AZOTOWY tech-
niczny 36°Bé, 40°Bé, 48°Bé, KWAS
AZOTOWY chemicznie czysty 40°Bé,
SALETRE AMONOWĄ, SALETRE
SODOWĄ techn. i rafinowaną, SALE-
TRĘ POTASOWĄ, SALMIAK, SIAR-
CZAN AMONU, WĘGLAN AMONU,
WODE AMONJAKALNĄ chemicznie
czystą, CHLOR CIEKŁY, CHLORO-
BENZOL (MONOCHLOROBENZOL),
PARADWUHLOROBENZOL, SODE
KAUSTYCZNĄ, WAPNO CHLOROWE
(bielące), AZOT, TLEN, WODÓR.**

oraz nawozy:

**AZOTNIAK, SALETRE
WAPNIOWĄ, SALE-
TRZAK, SUPERTOMA-
SYNE, SIARCZAN
AMONOWY (krystali-
czny i mielony), NITRO-
FOS, SALETRE SODO-
WĄ i WAPNAMON**

za pośrednictwem wszystkich organizacji rolniczo-
handlowych w kraju

DR. ROMAN PIOTROWSKI

SPRAWA KARTELU KARBIDOWEGO

(STUDJUM Z DZIEDZINY POLSKIEGO PRAWA KARTELOWEGO)

NAKLADEM TYG. „POLSKA GOSPODARCZA”

CENA EGZ. zł 4

DO NABYCIA

W ADMINISTRACJI TYG. „POLSKA GOSPODARCZA”

(WARSZAWA, ELEKTORALNA 2)

ORAZ WE WSZYSTKICH KSIĘGARNIACH

BANK GOSPODARSTWA KRAJOWEGO

zawiadamia niniejszem, że — w myśl § 16 statutu — przeprowadzono w dn. 26 kwietnia 1934 r.

LOSOWANIE 8% LISTÓW ZASTAWNYCH, 7% LISTÓW ZASTAWNYCH I EMISJI II DO VII WŁĄCZNIE, 8% OBLIGACYJ BUDOWLANYCH EMISYJ I I II

wraz ze skonwertowanymi na 5% na zasadzie ustawy z dn. 20 grudnia 1932 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 115, poz. 950) odcinkami powyższych listów zastawnych i obligacji budowlanych, które stanowiły w dn. 31 grudnia 1932 r. własność Skarbu Państwa, Pocztovej Kasy Oszczędności, banków państwowych, Banku Polskiego oraz instytucyj społeczno-ubezpieczeniowych, wymienionych w § 1 rozp. Min. Skarbu z dn. 6 lutego 1933 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 7, poz. 47).

następnie

7% LISTÓW ZASTAWNYCH EMISJI II P. Z. 1, OPIEWAJĄCYCH NA DOLARY ST. ZJ. AM. PÓŁN.
oraz

4% i 4½ listów zastawnych b. Banku Krajowego Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkim Księstwem Krakowskim, następnie b. Polskiego Banku Krajowego, przejętych i skonwertowanych przez Bank Gosp. Krajowego.

WYKAZY NUMERYCZNE WYLOSOWANYCH ODCINKÓW ZAWIERA „MONITOR POLSKI” NR. 104 Z DN. 7 MAJA 1934 R. TABELY LOSOWAŃ MOGĄ INTERESOWANI PRZEJRZEĆ WZGLĘDNE PODJĄĆ W ZAKŁADZIE CENTRALNYM LUB W ODDZIAŁACH BANKU.

Wypłata należności za wylosowane odcinki w ich pełnej wartości nominalnej, odnośnie zaś listów zastawnych Banku Krajowego w pełnej wartości nominalnej, przeliczonej na walutę złotową, oraz za kupony, płatne 30 czerwca 1934 r. od wylosowanych, jak i będących w obiegu listów zastawnych i obligacji budowlanych — odbywać się będzie począwszy od dn. 30 czerwca 1934 r. w Zakładzie Centralnym Banku w Warszawie i jego Oddziałach, względnie — stosownie do postanowień, zamieszczonych w tekście odnośnych emisyj — także u oznaczonych korespondentów zagranicznych Banku.

Emisjami b. Banku Krajowego administruje Oddział Banku we Lwowie, dokąd należy się zwracać : : : : : bezpośrednio w sprawach, dotyczących tych listów zastawnych. : : : : :

OPROCENTOWANIE WYLOSOWANYCH ODCINKÓW USTAJE Z DN. 30 CZERWCA 1934 R.

POLSKA GOSPODARCZA

TYGODNIK, WYDAWANY PRZY POPARCIU MINISTERSTWA PRZEMYSŁU I HANDLU
ORAZ MINISTERSTW: SKARBU, ROLNICTWA I REF. ROLN., KOMUNIKACJI, POCZT I TELEGRAFÓW

WYCHODZI W SOBOTY

TREŚĆ ZESZYTU

	STR.		STR.
POLSKI BILANS PŁATNICZY — Ł.	567	CŁA ORAZ REGLAMENTACJA HANDLU ZEWNĘTRZ- NEGO	585
ŻYCIE GOSPODARCZE:		Nowa taryfa celna wywozowa	
Kurs działaczy społeczno-gospodarczych B. B. W. R.		KOMUNIKACJA I TRANSPORT	587
Przemówienie Pana Premiera Aleksandra Prystora		Nowy statut organizacyjny dyrekcji okręgowych K. P. — J. G.	
Przemówienie Pana Wiceministra Tadeusza Lechnickiego		ŻEGLUGA I SPRAWY MORSKIE	588
Wykład Pana Ministra Ignacego Matuszewskiego		Praca portu gdyńskiego w kwietniu 1934 r.	
Wykład Pana Ministra Skarbu Prof. Wł. Zawadzkiego		KRONIKA BIEŻĄCA:	
GÓRNICTWO I PRZEMYSŁ:		PRZEGLĄD USTAW I ROZPORZĄDZEŃ	589
HUTNICTWO ŻELAZNE	579	TERMINY OGÓLNYCH ZEBRAŃ W SPÓLKACH AKCYJNYCH	589
ROLNICTWO	579	SKARBOWOŚĆ I FINANSE:	
Popieranie hodowli owiec — E. W.		SPRAWY BUDŻETOWE	591
Stan zasiewów I połowie kwietnia		KREDYT	594
Warunki wynagrodzenia robotników rolnych w 1934/35 r. — B.		RYNEK DEWIZ I PAPIERÓW PROCENTOWYCH	594
HANDEL		Z BANKU POLSKIEGO	595
TRAKTATY I KONWENCJE	581	Z BANKU GOSPODARSTWA KRAJOWEGO	596
HANDEL WEWNĘTRZNY	581	PRZEGLĄD ZAGRANICZNY:	
Ruch cen w marcu 1934 r.		SYTUACJA GOSPODARCZA NIEMIEC — W. H. H.	597
KRAJOWE RYNKI TOWAROWE	583	KRONIKA ZAGRANICZNA:	
RYNEK AKCYJNY	585	AUSTRIA	600
		Z RYNKÓW ZAGRANICZNYCH	600

POLSKI BILANS PŁATNICZY

O GŁOSZONE ostatnio dane, dotyczące się naszego bilansu płatniczego za rok 1932¹⁾, są, oczywiście, w chwili obecnej już pozbawione w znacznej mierze aktualności. Nie mogą one też służyć w żadnym wypadku dla naszych rozważań, dotyczących się kształtowania się bilansu płatniczego Polski w najbliższej przyszłości. Niemniej jednak stanowią one znaczne ułatwienie przy rozpatrywaniu wspomnianych powyżej możliwości, a w pewnej mierze mogą nawet pomóc przy nakreśleniu sobie obrazu zasadniczych tendencji rozwojowych, wedle których układają się nasze obroty płatnicze z zagranicą. Niema, oczywiście, potrzeby dodawać, jak bardzo w dzisiejszych czasach tego rodzaju zdanie sobie sprawy z „trendu”, istniejącego w tej dziedzinie, jest wskazane. To też nawet najbardziej ogólne prognozy posiadają w tym wypadku dość znaczną wartość.

Kształtowanie się naszego bilansu płatniczego w okresie kryzysu nie wychodzi poza normalne wzory, istniejące w tej mierze u wszystkich państw dłużniczych. Weźmy np. bilanse płatnicze Polski i Niemiec za okres 1930—1932 i porównajmy je ze sobą. Zobaczymy, iż — toute proportion gardée — ewolucja ich obu (z wyjątkiem zupełnie specyficznego punktu, jakim są dla Niemiec odszkodowania wojenne) bardzo jest nawzajem podobna.

W obu krajach bilans handlowy od 1930 r. z ujemnego staje się dodatnim. W obu kulminacyjny punkt dodatniego salda przypada na rok 1931 (w Niemczech — RM 2·9 milj., w Polsce — zł 411 milj.), poczem saldo poczyna się zmniejszać. Różnica pod tym względem następuje dopiero w 1934 r., kiedy w Niemczech saldo staje się znów ujemnem, podczas gdy w Polsce w I kwartale r. b. następuje — po kryzysowym poziomie w 1933 r. — jego wzrost.

Bilans usług jest w obu krajach w ciągu ostatnich lat stale dodatni. Zaznacza się w nim jednak także

1) P. „Wiadomości Statystyczne” Nr. 11 z dn. 15/IV r. b.

same w obu krajach zmniejszanie się salda dodatniego, przyczem w Polsce spada ono z 1931 r. do 1932 r. tylko o 14%, podczas gdy w Niemczech — o przeszło 24%. Bilans procentów i t. d. jest, oczywiście, w obu krajach ujemny, przyczem znów ujemność ta zmniejsza się zarówno w Polsce, jak i w Niemczech — z tem jednak, iż z 1931 r. do 1932 r. spadła ona w Polsce o niemal 32%, podczas gdy w Niemczech tylko o 25%. W zakresie ruchu kapitałów oba kraje mają, począwszy od 1931 r., przewagę odpływu kapitałów krótkoterminowych i nadwyżkę przyływu długoterminowych, niewyrównywaną jednak odpływu pierwszych. Rozumie się, że i odpływ złota jest w tymże okresie w obu krajach zjawiskiem stwierdzonym.

W sumie jednak rozwój obrotów płatniczych Polski w okresie kryzysu wykazuje o wiele zdrowsze tendencje niż rozwój tychże obrotów w Niemczech. Przy o wiele mniejszych obrotach ogólnych nie mamy jednak wielkich wstrząsów w rodzaju ucieczki RM 3 milj. kredytów krótkoterminowych z Niemiec w jednym tylko 1931 r., wykazujemy wolniejszy spadek dodatniego bilansu usług i szybszy spadek ujemnego bilansu korzyści majątkowych. Niewątpliwie, wynikiem tego jest różnica w naszej sytuacji ogólnej w porównaniu z niemiecką, nieposiadanie przez nas ograniczeń dewizowych, zabezpieczenie co do transferu naszych zobowiązań zagranicznych, odpowiednie pokrycie kruszcowe w Banku Polskim — wszystkie te rzeczy, których w Niemczech znaleźć niesposób. Nie da się jednak zaprzeczyć, iż tendencje rozwojowe obu obrotów iść muszą z natury rzeczy po jednej linii, a co za tem idzie — rebus sic stantibus — należy się zastanowić, czy możemy w bliższej lub dalszej przyszłości zostać narażeni na taką sytuację, jaką przedstawia w Niemczech ostatnie sprawozdanie berlińskiego Instytutu dla Badania Konjunktur, a mianowicie: ujemny bilans handlowy, kurczący się dodatni bilans usług, brak dopływu kapitałów — i w rezultacie konieczność zawieszenia transferu obsługi zobowiązań zagranicznych Niemiec w 100%-ach?

Rozpatrzmy poszczególne elementy zbliższa. Gdzie leży przyczyna obecnych trudności płatniczych Niemiec? Niewątpliwie, w utracie wysokiego dodatniego salda w bilansie handlowym. W 1931 r., jak mówiliśmy, wynosiło ono RM 2·9 milj., w 1932 r. — RM 1·08 milj., w 1933 r. — niecałe RM 0·7 milj., na 1934 r. Instytut Badania Konjunktur w Berlinie przewiduje saldo ujemne w wysokości RM 0·14 milj. Ta zmiana w kształtowaniu się niemieckiego bilansu handlowego jest, jak dobrze wiadomo, wynikiem nie obiektywnie niekorzystnego dla Niemiec położenia, które stało się ich udziałem bez zawinienia z ich strony, ale właśnie świadomych posunięć niemieckiej polityki gospodarczej. Przeciętna miesięczna wartość niemieckiego przywozu w I kwartale r. b. wyniosła ok. RM 383 miljn., czyli prawie o 10% więcej niż przeciętna miesięczna wartość tego przywozu w 1933 r. Wynika to ze sztucznego „nakręcania” konjunktury przez Rząd Hitlera, co pociąga za sobą zwiększony przywóz surowców zagranicznych na potrzeby niemieckiego przemysłu. Jednocześnie jednak autarkiczna polityka Niemiec w stosunku do zagranicy (a także — czego nie należy niedoceniać — pewien wzrost cen eksportowych w tym kraju) doprowadza do kurczenia się niemieckiego wywozu.

Przeciętna miesięczna wartość wywozu w I kwartale r. b. wynosi ok. RM 365 miljn., czyli o ok. 10% mniej niż przeciętna miesięczna wartość wywozu niemieckiego w 1933 r. Porównyując z latami ubiegłymi stan obecny, widzimy, iż przywóz niemiecki sięga przeciętnego swego poziomu z 1932 r., podczas gdy wywóz jest od ówczesnego wywozu o przeszło 23% niższy.

Jak jest w Polsce? Widzieliśmy z podanych poprzednio liczb, iż ogólne tendencje rozwojowe polskiego i niemieckiego bilansu handlowego w latach kryzysu naogół się pokrywały. Różnica występuje dopiero w pełni z początkiem r. b. I to po obu stronach tego bilansu. Charakterystyczne jest przytem, że i w Polsce daje się zauważyć wyraźną poprawę konjunktury, wyrażającą się w zwiększonym przywozie surowców przemysłowych w I kwartale r. b. Wynikiem tego jest, jak i w Niemczech, wzrost przywozu w kwartale w tym stosunku do analogicznego okresu r. ub., przyczem jednak — z uwagi przedewszystkiem na to, iż poprawa w Polsce nie jest wynikiem sztucznego nakręcania konjunktury, a znajduje swe uzasadnienie w obiektywnym położeniu gospodarczym kraju — wzrost ten, jakkolwiek zaakcentowany wyraźnie, nie sięga nawet przeciętnego poziomu przywozu w r. ub. Innemi słowy, napór na bilans handlowy od strony przywozu jest znacznie mniejszy. Z drugiej strony — wobec niezmienionej w Polsce polityki handlowej, wobec ponadto utrzymania nadal niskowej tendencji cen — wywóz nasz, w przeciwieństwie do niemieckiego, nie spada, gdyż w I kwartale r. b. utrzymuje się na poziomie ogólnej przeciętnej z 1933 r., przewyższając wyraźnie przeciętną I kwartału r. ub.

Jeśli chodzi zatem o kształtowanie się pozycji bilansu handlowego w ramach bilansu płatniczego obu krajów, to położenie Polski różni się obecnie znacznie od położenia Niemiec. Prognoza co do polskiego bilansu handlowego winna opiewać, jak dotychczas, na jego dalsze kształtowanie się dodatnie. Nie należy jednak zamykać oczu na niebezpieczeństwo istotnie zwiększonego przywozu surowców w wypadku akcentowania się poprawy konjunktury w przemyśle. Rezultatem takiego stwierdzenia powinno być a fortiori prowadzenie aktywnej polityki wywozowej, t. j. kierunek wprost przeciwny niż przyjęty (ze względów — notabene — pozagospodarczych) w Niemczech.

Teraz — dalsze pozycje bilansu płatniczego. Stwierdziliśmy, iż i na tych odcinkach nasza sytuacja przedstawia się lepiej znacznie niż w Niemczech. Z bilansu usług mieliśmy w 1931 r. wpływu \mathcal{Z} 239 miljn., w 1932 r. — \mathcal{Z} 204 miljn. W tymże okresie w Niemczech odpowiednie liczby brzmią: RM 421 miljn. i RM 339 miljn. Ponieważ ponadto szacunkowe obliczenia niemieckie za 1933 r. dają w tej pozycji liczbę RM 300 miljn. (powtarzając zresztą ją ostatnio jako ewentualną wysokość pozycji tej i w 1934 r.), więc — zważywszy wolniejszy spadek tej pozycji u nas niż w Niemczech — możemy z dużą dozą słuszności preliminować wpływy z niej na najbliższy rok w wysokości jeszcze jakichś \mathcal{Z} 180 miljn. Nie bez znaczenia powinny tu być dochody z tranzytu przez Gdynię do Europy Środkowej, które częściowo przynajmniej winny pokrywać zaznaczający się stale z natury rzeczy ubytek w dochodach z przesyłek pieniężnych z emigracji.

Co do pozycji „korzyści majątkowe”, to ujemność jej, jak powiedziano, zmniejszyła się w okresie kryzysu szybciej niż w Niemczech. W 1933 r. szacuje się ją w Niemczech na RM 700 miljn. (ponadto ok. RM 200 miljn. z tytułu odszkodowań). Gdyby rozwój naszych obrotów płatniczych w 1933 r. szedł w kierunku, w jakim posuwał się w latach poprzednich, możnaby było określić na 1933 r. tę pozycję ujemną na ok. $\text{zł } 200 \div 220$ miljn. (biorąc — notabene — pod uwagę sytuację, wytworzoną ze spłatami w stosunku do Stanów Zjednoczonych, i pamiętając, iż przeszło $\frac{1}{3}$ niedoboru w tej pozycji przypada na zobowiązania państwowe).

Teraz przychodzimy do punktu najważniejszego. Preliminowane kształtowanie się niemieckiego bilansu płatniczego na 1934 r. przewiduje ogół zobowiązań niemieckich, płatnych w tym roku zagranicy, na RM 1'1 miljard. W 1933 r. wynosiły one RM 1'4 miljard., z czego RM 700 miljn. — ujemnego bilansu korzyści majątkowych (Zinsbilanz), RM 200 miljn. — odszkodowań (Reparationsbilanz) i RM 500 miljn. — odpływu kapitałów (Kapitalbewegungsbilanz). W Polsce dwie pierwsze z powyżej wymienionych pozycji nie powinny, jak mówiliśmy, przewyższać $\text{zł } 200 \div 220$ miljn. Co do trzeciej, to — w przeciwieństwie do Niemiec — mamy do zanotowania dopływ kapitałów (transakcje pożyczkowe na rynku finansowym angielskim). Nasz bilans obrotów kapitałowych w 1932 r. wykazywał saldo ujemne w wysokości $\text{zł } 61$ miljn., wynikające z przewagi odpływu kredytów krótkoterminowych (przedewszystkiem bankowych i gotówkowych przedsiębiorstw) nad nieznacznym dopływem długoterminowych. Mamy wrażenie, że preliminować możemy tutaj raczej optymistycznie. Tempo odpływu kredytów krótkoterminowych zmalało już w 1932 r. w porównaniu z 1931 r., obecnie zaś zmaleć powinno jeszcze wydatniej, względnie odpływ ten może być zahamowany. Ponadto zaś pojawia się dodatnia pozycja w zakresie kredytów długoterminowych — pozycja, która — biorąc pod uwagę wysoki kurs naszych pożyczek na giełdach zagranicznych — powinna raczej mieć tendencję do powiększania się w miarę przychodzenia do równowagi poszczególnych rynków finansowych państw wierzycielskich.

Z czterech więc zasadniczych elementów kształtowania się naszego bilansu płatniczego — bilansu handlowego, bilansu usług, bilansu korzyści majątkowych i bilansu ruchu kapitałów — możemy wnioskować co do przyszłości naszych obrotów płatniczych za granicą raczej optymistycznie. Saldo dodatnie bilansu handlowego ma tendencję do wzrostu, saldo bilansu usług nie powinno wykazywać z przyczyn, powyżej podanych, zbyt silnego kurczenia się, saldo ruchów kapitału powinno kształtować się korzystnie. Co do salda ujemnego bilansu korzyści majątkowych, to winno ono chwilowo pozostawać w granicach dopuszczalnych, rozwiązanie zaś samego zagadnienia może, oczywiście, nastąpić dopiero przy ogólnej dyskusji międzynarodowej o zadłużeniu między państwem, a — kto wie — czy przedtem jeszcze nie w drodze specjalnych umów dwustronnych, wiążących obrót towarowy ze spłatami, wynikającymi z tej właśnie pozycji.

Widzimy więc, jak bardzo różni się sytuacja naszego bilansu płatniczego od sytuacji bilansu tego w Niemczech. Wydaje się nam przeto, iż z zupełną dozą słuszności możemy nie obawiać się u nas jakiegokolwiek zbyt silnego nacisku na rezerwy kruszcowe Banku Polskiego od strony bilansu płatniczego, a nawet — nie jest wyłączone już w najbliższym czasie pewna poprawa w dziedzinie tych rezerw. Doświadczenie niemieckie uczy nas jednak, jak znaczną wagę należy przywiązywać w każdym razie do kształtowania się bilansu handlowego — i jak niebezpieczne z tego punktu widzenia są próby „nakręcania” konjunktury w zbyt szerokich, a zwłaszcza wynikających z założeń pozagospodarczych rozmiarach. Powiedzielibyśmy nawet, że i u nas, gdzie brak wszelkich tych fałszywych posunięć, należy w chwili obecnej, gdy przywóz po długich latach spadku poczyna wzrastać, specjalnie troskliwie obserwować rozwój tego bilansu i korygować natychmiast wszelkie jego przejściowe nawet chwilejności, oczywiście, biorąc na uwagę kształtowanie się innych elementów bilansu płatniczego.

Ł.

ŻYCIE GOSPODARCZE

KURS DZIAŁACZY SPOŁECZNO-GOSPODARCZYCH B. B. W. R.

Sekretariat Generalny B. B. W. R. zorganizował przy współudziale czynników rządowych 10-dniowy kurs dla działaczy społecznych i gospodarczych. Kurs ten jest dalszym etapem prac, zapoczątkowanych ogólnym zjazdem działaczy społecznych i gospodarczych B. B. W. R., który odbył się w Warszawie w maju r. ub., oraz zorganizowanych w następstwie 15 zjazdów wojewódzkich i 172 zjazdów powiatowych.

Zjazdy wojewódzkie i powiatowe przepracowały materiał zjazdu warszawskiego z punktu widzenia potrzeb i możliwości danych terenów, ujmując zara-

zem organizacyjnie dalszą działalność społeczno-gospodarczą Bloku, mianowicie przez powołanie sieci wojewódzkich i powiatowych sekcji gospodarczych. Dążąc do pogłębienia i dalszego rozwoju tych prac, postanowiono zorganizować wspomniany kurs dla działaczy, pracujących w sekcjach gospodarczych B. B. W. R., a zajmujących jednocześnie poważne i odpowiedzialne stanowiska w organizacjach społeczno-gospodarczych. Kurs ten ma na celu zapoznanie jego uczestników z aktualnymi zagadnieniami gospodarczymi, z polityką gospodarczą Rządu oraz

z wytycznymi praktycznej pracy społeczno-gospodarczej w terenie w celu uaktywnienia lokalnych ośrodków inicjatywy gospodarczej.

Kurs dla działaczy społeczno-gospodarczych B. B. W. R. rozpoczął się w dn. 7 b. m. inauguracyjnym przemówieniem b. Premjera P. Aleksandra Prystora. Następnie głos zabrał w imieniu Pana Prezesa Rady Ministrów P. Podsekretarz Stanu Tadeusz Lechnicki. Po tych przemówieniach rozpoczął się właściwy kurs wykładem P. Pos. Fr. Czernichowskiego p. t. „Idea zjazdów gospodarczych i ich realizacja”. Następne wykłady w dniu otwarcia, t. j. w dn. 7 b. m., wygłosili PP.: b. Minister Skarbu Ignacy Matuszewski na temat obecnej sytuacji gospodarczej Polski, Prezes Państw. Zakładów Przem.-Zbożowych Wiktor Przedpeński — o polityce cen w rolnictwie oraz Pos. Józef Poniatowski — o dużych i małych warsztatach rolnych w gospodarce narodowej.

W drugim dniu kursu wykłady wygłosili PP. Wice-minister T. Lechnicki — o bieżących zagadnieniach gospodarczych, Dyr. Centralnego Biura Finansowo-Rolnego St. Lipski — o oddłużeniu rolnictwa, Dyr.

Dep. Urządzeń Rolnych w Min. Rolnictwa K. Smoleński — o zagadnieniach parcelacyjnych oraz Nacz. Wydziału w Min. Rolnictwa Wł. Michalski — o zagadnieniu finansowania przebudowy ustroju rolnego.

W trzecim dniu kursu, t. j. w dn. 9 b. m., mówili: Pan Minister Skarbu Prof. Władysław Zawadzki na temat polityki finansowej, P. Dyr. Departamentu Ekonomicznego w Min. Rolnictwa Dr. Adam Rose — o gospodarzem tle obecnej konjunktury w rolnictwie, P. Radca St. Skwarczyński — o przystosowaniu gospodarstw rolnych do obecnych warunków, oraz P. Pos. J. Rudnicki — o zagadnieniach organizacji zbytu w rolnictwie i o spółdzielczości handlowo-rolniczej. Wykładom z cyklu rolnego towarzyszyły seminarja.

Poniżej podajemy przemówienia inauguracyjne P. Premjera Al. Prystora oraz P. Wiceministra T. Lechnickiego i obszernie streszczenia wykładów PP: Ministra I. Matuszewskiego i Ministra Skarbu Prof. Wł. Zawadzkiego.

PRZEMÓWIENIE PANA PREMJERA ALEKSANDRA PRYSTORA NA OTWARCIU KURSU DLA DZIAŁACZY SPOŁECZNO-GOSPODARCZYCH

Zebrałiśmy się tu, proszę Panów, z inicjatywy Sekretariatu Bezpartyjnego Bloku w celu zapoznania Panów z zagadnieniami gospodarczymi i z polityką gospodarczą Rządu. Chodzi nam o pogłębienie współdziałania społeczeństwa w realizacji wytycznych tej polityki, oraz o pogłębienie podstaw pracy społeczno-gospodarczej B. B. W. R. w terenie w celu uaktywnienia lokalnych ośrodków inicjatywy gospodarczej.

Wysłuchacie tutaj, Panowie, wykładów ludzi, którzy stoją w życiu naszym na wysokim poziomie pracy gospodarczej. Otrzymacie pewien zasób wiedzy, która będzie Wam potrzebna dla należytego zorientowania się w mechanizmie życia gospodarczego Polski, jego zagadnieniach i objawach.

Zagadnienia gospodarcze są stare jak świat i w życiu ludzkim najważniejsze. Normalnie stosunki gospodarcze układają się w jakiś system. Te stosunki i zagadnienia zajmują szczególnie uwagę wtedy, kiedy system ten zostaje naruszony. Co naruszyło system i zakłóciło normalny bieg życia gospodarczego? Przedewszystkiem wojna i kryzys. Nie będę tu wyjaśniał, co to jest kryzys. Chcę o kryzysie wspomnieć z innej strony. Mówiąc o kryzysie, zwykle złorzeczemy mu wszyscy. Jest to zrozumiałe, gdyż kryzys bije wszakże w każdego obywatela i w cały kraj. A jednak, powiedziałbym, że w naszych polskich warunkach złorzeczyć kryzysowi nie należy. Kto wie, czy nie okaże się on w swych skutkach błogosławionym, zawraca bowiem Polskę z błędnej drogi, po której kroczyła ona dotychczas, trzymając się dawnej szlacheckiej zasady: „zastaw się, a postaw się” — i skierowuje kraj na tory daleko lepszej i zdrowszej zasady: „wedle stawu grobla”.

My, po 150 latach niewoli, w zbyt szybkim tempie chcieliśmy odrobić zaległości i stanąć od razu narówni z państwami, które takich przerw w życiu gospodarczym nie miały. Nie liczyliśmy się ani z realnymi warunkami, ani z możliwościami. Miało to miejsce

zarówno na odcinku politycznym, jak i socjalnym oraz gospodarczym.

Na odcinku politycznym przyjęliśmy m. in. system głosowania do Sejmu, oparty na obcych wzorach. Ale czy system ten odpowiada naszym warunkom? Przecież nie każdy t. zw. inteligent może u nas zorientować się w zasadach programów partyjnych, a cóż dopiero mówić o przeciętnym obywatelu, który nie posiada żadnego wyrobienia politycznego i kulturalnego.

Weźmy dalej dla przykładu odcinek socjalny. Chcieliśmy na tym odcinku nie tylko dorównać innym państwom, ale jeszcze je prześcignąć. Prześcignęliśmy, ale nie licząc się z warunkami i nie myśląc, czy to będzie zdrowe, czy niezdrowe.

A teraz odcinek szkolny. Chcieliśmy pobudować szkoły, których było brak. Znów czyniliśmy to nierozsądnie. Mamy koło szos pobudowane już szkoły powszechne, wyglądające jak pałace, ale mamy też daleko więcej takich miejsc, gdzie wogóle szkół niema. Chcieliśmy znów zrobić zadobrze i zaimponować światu. Tymczasem piękne pozory z wewnętrzną słabością nigdy nie mogą imponować. Więcej w tym kierunku może zrobić samodzielną kurta z krzepkością i mocą wewnętrzną.

Jeżeli dziś świat zaczyna się nam przyglądać, i to właśnie w czasie kryzysu, to może dlatego, że pod wpływem uprzednich błędów zaczęliśmy gospodarować w sposób bardziej racjonalny.

Dlatego też chciałbym, abyście Panowie nie złorzeczyli kryzysowi.

Pragnę dalej podkreślić jeszcze jeden moment. Bardzo ważną rolę w stosunkach gospodarczych odgrywa pieniądź. Pieniądź może mieć charakter prywatny, albo publiczny. Publicznym pieniądzem nazywam ten, który gromadzi się z podatków. Podatki płacą prawie wszyscy ludzie, choć niektórzy

może tego zbyt silnie nie odczuwają, jak urzędnicy i pewna kategoria ludzi zamożnych. Większość obywateli niewątpliwie jednak ciężar podatków odczuwa.

Dam Panom dwa przykłady, obrazujące w jaki sposób m. in. zdobywa się pieniądze za podatki. Są to przykłady wzięte z życia. Wdowa z dwojgiem dzieci, posiadająca 1½ morgi gruntu i krowę, nie płaci podatku. Przychodzi sekwestrator i zabiera krowę — podstawę egzystencji wdowy i jej dzieci. Drugi przykład: rzemieślnikowi, nieplacącemu podatku, sekwestrator zabiera maszynę — narzędzia jego pracy. „Dura lex sed lex” — podatki trzeba płacić!

Ale stąd wniosek, że nie można dać grosza wdowi na subsydjum lub pożyczkę sąsiadowi zamożnemu lub na wyjazd na Riwjerę. I nie można podatku rzemieślnika dać na pożyczkę fabrykantowi, źle gospodarującemu, aby opłacił z tego rodzinę, jako członków zarządu.

Podaję powyższe przykłady, aby podkreślić, z jaką trudnością niekiedy zbiera się grosz publiczny. Panowie zdajecie sobie sprawę, że pieniądze, w tak trudnej nieraz drodze osiągnięte, muszą być użyte racjonalnie i nigdy nie mogą iść na cele dla Państwa niekonieczne. Należy gospodarzyć niemi tak, aby przyniosły jaknajwięcej dla dobra publicznego.

Na grosz publiczny jest przecież dużo amatorów i dużo nacisku.

Niewolno gospodarzyć tym groszem lekkomyślnie!
Niewolno ulegać naciskom!

Niewolno być dobrodziejem z cudzej kieszeni!

Niewolno wydawać pieniędzy dla zdobycia popularności!

Niewolno w dysponowaniu tym groszem ulegać protekcjom!

Kto nie ma siły przeciwstawić się — raczej niech się nie podejmuje gospodarowania groszem publicznym, albo zawczasu ustąpi!

Wspomniałem o protekcjach. Niestety, system protekcyjny nazbyt się u nas rozpanoszył i osiągnął karykaturalne nieraz formy. Szary codzienny obywatel często uważa, że nie może dokonać żadnej czynności bez tego, by nie szukał jakiegoś poparcia. Nawet bale na różne najbardziej godne poparcia cele muszą się u nas odbywać pod protektoratem. Mogłoby to oznaczać, że imprezy te mają dopiero wtedy wartość, jeżeli firmuje je jakiś protektor.

Znacznie gorsze są jeszcze protekcje, połączone z szantażem, a to, niestety, zdarza się bardzo często i jest — trzeba to ze smutkiem stwierdzić — bardzo demoralizujące. Szantażem nazywam powoływanie się na taką czy inną osobę, podkreślanie że osobę tę ktoś zna, że może z nią rozmawiać, że u tej oso-

by może otrzymać taką lub inną protekcję. Zwykle żąda się później jakiegoś głupstwa. Znow w grę wchodzi nie wielkość rzeczy, ale decyduje protekcja i droga, przy której pomocy tę rzecz się realizuje.

Ze smutkiem nieraz myślę, jakie piękne wyobrażenia mogą mieć ludzie o tych protektorach, na których różne osoby powołują się, jakgdyby Marszałkowi i Prezydentowi Rzeczypospolitej właśnie zależało na tem, aby jakaś niesumienna często firma dostała zamówienie, jakiś niedorajda posadę, czy jakiś bubeł paszport ulgowy!

Jest jeszcze inny rodzaj szantażu: obrona narodowa! Jakaś firma często zwraca się o pomoc, bądź o zamówienie, powołując się na magiczne słowa obrony narodowej. Akurat tylko dla obrony narodowej potrzeba, by ta właśnie firma dostała zamówienie, a głównie pieniądze!

Wreszcie jeszcze jeden rodzaj szantażu: nadużywanie imienia Marszałka. Taki pan przyjeżdża na prowincję i robi minę, że jest stałym bywalcem u Marszałka, najlepszym interpretatorem Jego myśli, Jego wskazówek i słów. Chcąc się popisać, jak dobrym jest pilsudczykiem, na zebraniu wojewódzkim czy powiatowym stawia wniosek, by wybudować Marszałkowi pomnik. Sama przez się rzecz nie byłaby może zła i zła nie jest, jeśli wypływa ze szczerości uczuć i potrzeby ich wylania w tej właśnie formie. Ale taki pan, przelatując po rozmaitych zebraniach, nie ponosi zwykle konsekwencji swego wniosku. Na zebraniu nikt oczywiście nie odważy się zaprotestować i zestawić propozycji z możliwościami jej realizacji. Wszyscy się godzą, ale później zwykle zwracają się do tegoż Marszałka, by udzielił subsydjum na dokończenie pomnika, czy domu ludowego. Ja sobie to tłumaczę głupotą, tchórzostwem, lękiem przed odpowiedzialnością za swoje czyny, a pozatem — rozpowszechnionem lizusostwem i chęcią przelania i na siebie fałszywego, zapożyczanego splendoru!

Pędźcie i bijcie kijem takich szantażystów!

Dlatego tak długo mówiłem o systemie protekcyjnym, bo te protekcje i naciski właśnie prowadzą do kiesy z groszem publicznym.

Proszę Panów, uważam, że byłoby znacznie lepiej w Polsce, gdyby zasada „szanuj grosz publiczny” była przestrzegana przez wszystkich.

Niech więc tę dewizę każdy z Panów powtarza rano, w południe i wieczorem, w dzień i w nocy, sobie i innym. Niech Wam mówią o tej zasadzie dzieci Wasze, niech Wam ćwierkają o tem wróble na dachu, niech krzyczy każda nędza ludzka: „szanuj grosz publiczny, szanuj grosz publiczny — i jeszcze raz — szanuj grosz publiczny!”

PRZEMÓWIENIE PANA WICEMINISTRA TADEUSZA LECHNICKIEGO NA OTWARCIU KURSU DLA DZIAŁACZY SPOŁECZNO-GOSPODARCZYCH

Z polecenia Pana Prezesa Rady Ministrów, który przywiązuje wielką doniosłość do budzącej się w kraju zdrowej inicjatywy społeczno-gospodarczej, mam zaszczyt powitać Panów.

Zesłoroczny Zjazd Działaczy Gospodarczych, pogłębiany przez zjazdy, które się odbyły w ciągu roku we wszystkich województwach i wielu powiatach kraju, kończy pierwszy etap naszej pracy. Zadaniem

tych zjazdów było w sposób rzeczowy, wszechstronny, sumienny dokonać przeglądu poszczególnych dziedzin polskiego życia gospodarczego, zestawić i porównać potrzeby i prace poszczególnych terenów z wytycznymi państwowej polityki społecznej i gospodarczej. Były one — sędzę — udaną próbą podejścia do zagadnienia kryzysu i związanych z nim trudności z twardą miarą skromnych, lecz realnych możliwości naszego życia gospodarczego.

Ta sama twarda miara rzeczywistych możliwości musi być wykładnikiem i regulatorem konstatacji i wniosków w dalszych naszych pracach. A pamiętać musimy, że jednym z koniecznych czynników skutecznego działania jest zarówno wiara w jego celowość, jak też dokładna znajomość warunków, w których się to działanie odbywa. Warunki te, zarówno dziś, jak przed rokiem, nie są łatwe.

Jeśli jednak w paru wielkich skrótach spróbujemy podsumować, co przyniósł nam rok ubiegły — to ze spokojem skonstatować możemy, że rok ten nie został zmarnowany.

Wiosna roku bieżącego przyniosła wyraźne objawy poprawy w szeregu podstawowych działów naszej gospodarki. Kolejne nasze przewożą więcej, niż w roku zeszłym (wskaźnik przewozów wzrósł z 46 do 58), nieomal, że wszystkie przemysły wykazują stopniowy wzrost zatrudnienia. Zahamowany został spadek obrotów gospodarczych i sezon obecny wykazuje wyraźne oznaki pewnej poprawy. A więc dla przykładu: ogólny wskaźnik produkcji przemysłowej wzrósł w stosunku do marca 1933 r. z 46'5 do 61'6 w marcu r. b.; liczba zatrudnionych w przemyśle wzrosła z 443 tys. na 489 tys., nie licząc wzrostu zatrudnienia na robotach publicznych; zbyt węgla dla przemysłu z 619 do 680 tys. t; liczba przepracowanych robotniko-dniówek w przemyśle metalowym i maszynowym, drzewnym, włókienniczym, odzieżowym, spożywczym, papierniczym i poligraficznym wzrosła o kilkanaście procent; obroty handlu zagranicznego wskazują wzmożenie obrotów zarówno co do importu, jak i eksportu; rynek pieniężny wykazuje tak pożądaną, wzrastającą płynność.

Hasło, rzucone w roku zeszłym — przywrócenia do pełni praw i otoczenia specjalną opieką żywego warsztatu i żywego człowieka w życiu gospodarczym Polski — jest stopniowo w praktyce realizowane. Kto np. zwiedził przed tygodniem otwarte Targi Poznańskie, temu rzuciło się w oczy, że średni warsztat wytwórca — rzemieślnik — wykazuje najwięcej inicjatywy i prężności gospodarczej. Jeśli do tego się doda zdecydowaną politykę Ministerstwa Przemysłu i Handlu w kierunku przełamania szkodliwych objawów przerostów gospodarczych, zmów kartelowych, holdingów, która znalazła swój wyraz w wytoczonych przez Rząd procesach kartelowych oraz w ostatnich wypadkach w życiu naszym przemysłem — to należy stwierdzić, że tak konieczny proces likwidacji przerostów w naszym życiu przemysłowym posunął się wydatnie naprzód.

Wreszcie w narastających i rozwijających się normalnie procesach kapitalizacji i inwestycji stwierdzić należy, że rok ubiegły przyniósł na terytorjum całego Państwa oznaki wyraźnej poprawy.

Jeśli dla przykładu przytoczymy, że przyrost wkładów oszczędnościowych w P. K. O. wykazuje liczby wyższe niż w analogicznych miesiącach r. ub., oraz że w r. b. zostanie zbudowana w Polsce niemal ta

sama ilość izb mieszkalnych, co w latach najlepszej konjunktury — izb wprawdzie skromniejszych, ale dających dach nad głową najszerzym warstwom ludności — możemy stwierdzić, że sytuacja uległa polepszeniu.

Nie chcę być prorokiem co do roku, który nas czeka. Ze strony polityki finansowej Państwa został uczyniony wysiłek, aby, w granicach, rzecz prosta, skromnych możliwości, dopomóc do ożywienia obrotów gospodarczych. Przed dwoma laty naprzykład na kredyty budowlane uruchomiliśmy zł 5 milj., w bieżącym sezonie zł 45 milj. Poprzez Fundusz Pracy i Fundusz Inwestycyjny znajdują zatrudnienie dodatkowe dziesiątki tysięcy robotników w sezonie bieżącym. Ostatnie większe operacje kredytowe stworzą dodatkowe możliwości zatrudnienia.

Kłeską, która nas spotkała w roku ostatnim, był przede wszystkim gwałtowny dalszy spadek, już i tak niepomiernie niskich, cen światowych na artykuły rolnicze. Przytoczę dla przykładu spadek cen żyta z 3'65 fl. na 2'10 fl., a więc o dalsze 40%, pszenicy — o 30%. Dalej zjawisko równie groźne — zamykanie się dotychczas wolnych rynków przed możliwością sprzedaży naszych nadwyżek rolniczych. Szereg państw utrudnił obroty przez wprowadzenie dalszych zakazów przywozu lub przez przepisy dewizowe i podwyżki celne. Stan ten spowodował, że wieś walczy nadal z poważnymi trudnościami, wywołanymi spadkiem cen i trudnościami zbytu.

Rok drugi naszej pracy, w który wkraczamy poprzez organizację Kursu, musi być poświęcony dążeniu do podniesienia sprawności wykonania prac gospodarczych w Polsce. Z doświadczeń bowiem roku ubiegłego, niestety, aż nadto dużo mamy jaskrawych przykładów, świadczących o niedoskonałości przy wykonywaniu prac, przez nas prowadzonych. Mógłbym chociażby z doświadczeń Funduszu Pracy przytoczyć szereg przykładów, gdzie wyniki nie pokryły całkowicie oczekiwań ze względu na małą sprawność aparatu wykonawczego. Musimy się nauczyć gospodarować w zmienionych warunkach oszczędniej, opierając nasze decyzje na przesłankach skrupulatnej kalkulacji.

Wydaje mi się, że nie popełnię błędu, jeśli stwierdzę, że zbyt często spotykamy typ działacza gospodarczego, który z zapałem mówi o gospodarce Państwa, a zapytany o stan gospodarki własnej gminy czy powiatu, wykazuje absolutny brak zainteresowania i poczucia odpowiedzialności za prawidłowość tego, co się dzieje na jego własnym najbliższym podwórku. Stan ten musi ulec zmianie.

Wreszcie jeszcze jedna uwaga. Jest rzeczą znaną, że w dziedzinie ogólnych norm gospodarczych polityka Państwa po okresie niewoli musi dążyć do zastosowania jednolitych zasad na terytorjum całego kraju. Jednocześnie jednak jest rzeczą oczywistą, że szczególnie w okresie trudności gospodarczych inna musi być wykładnia praktyczna tych zasad gdzieś na terenie powiatu lub gminy, województwa, zapóźnionego w swoim rozwoju gospodarczym, jak np. województwo poleskie, niż w uprzemysłowionym województwie śląskim lub poznańskim. Przy braku tej regionalnej adaptacji w praktycznej polityce przede wszystkim władz samorządowych stwarza się dla najszerzych warstw ludności szereg zbędnych trudności i komplikacji.

Na froncie zagadnień usprawnienia naszej pracy gospodarczej na plan pierwszy wysuwa się obecnie problem gospodarki samorządowej. Problem ten jest od szeregu miesięcy przedmiotem bardzo gruntownej pracy Rządu, jednocześnie zaś musi się stać wytyczną dla prac działaczy społecznych i gospodarczych w terenie na rok najbliższy. Tym zagadnieniom w obecnym Kursie winna być poświęcona specjalna uwaga. Stan gospodarki samorządowej w Polsce wykazuje bowiem wielką niejednorodność oraz szereg przerosłów i wybujałości, które nie dadzą się utrzymać na stałe.

Na zakończenie parę uwag natury ogólnej.

W pracach swoich na terenie wszystkich dzielnic Rzeczypospolitej Panowie najbliżej stykacie się z codzienną troską najszerzych mas obywateli. Z racji swych zadań społecznych Panowie jesteście jakgdyby jedną z tych bezpośrednich stacji odbiorczych, które troski dnia codziennego chwytają, rejestrują i przekazują czynnikom centralnym, które szukają środków zaradczych na niedomagania życia społecznego Rzeczypospolitej.

Niedomagania te — po latach 15 — są przede wszystkim wciąż jeszcze pozostałością zaniedbań okresu niewoli lub zniszczeń czasu wojny. Tutaj zaliczyć należy nasze wielkie, niezaspokojone potrzeby inwestycyjne. Jesteśmy posiadaczami ogromnych terytorjów, których bogactwa naturalne i siły produkcyjne wyzyskiwane są tylko w drobnym odsetku istotnych możliwości. A równocześnie — jak zresztą w dobie dzisiejszej niemal wszyscy na świecie — stoimy wobec zagadnienia ogromnego nadmiaru sił roboczych, przymusowego marnotrawstwa znacznej części wielkiego i szybko wzrastającego skarbu żywej energii ludzkiej.

Ocalenie tej energii, skierowanie jej w twórcze łożysko prac realnych i wartościowych — oto naczelną zadania gospodarcze dzisiejszego pokolenia. W oparciu o świadomość przewyciężenia okresu

najgroźniejszych niebezpieczeństw przez częściową przynajmniej stabilizację gospodarczą możemy dzisiaj pokusić się o stopniowy ruch naprzód. Od podstawy ściśle obronnej możemy i musimy przejść do powolnego uzyskiwania nowych wartości gospodarczych.

Celem naszym być musi stworzenie takich warunków, przy których we wszystkich dzielnicach kraju maksimum sił ludzkich zostanie użyte w sposób najbardziej celowy dla pozostawienia przyszłym pokoleniom Polski państwa zasobniejszego, lepiej zagospodarowanego.

Będąc rzecznikami — jak powiedziałem wyżej — trosk i potrzeb poszczególnych terenów, spełniają Panowie szczególnie ważne zadanie, przyczyniając się do związania zasadniczych linii naszej polityki gospodarczej z realnymi potrzebami i wymaganiami najdrobniejszych komórek całego naszego organizmu społecznego.

Lecz ta rola — rola stacji odbiorczej i rola rzecznika potrzeb społecznych poszczególnych grup i terenów — nie może wystarczać dla świadomego działacza, który pragnie zostawić trwałe i wartościowe ślady swej pracy w jakiegokolwiek dziedzinie. Musi on równocześnie być czynnikiem samodzielnej, odważnej, choć trzeźwej inicjatywy społecznej i gospodarczej. A taka inicjatywa może się zjawiać i rozwijać jedynie w atmosferze ideowego pogłębienia poczucia jednostkowej odpowiedzialności przez zrozumienie, że celem naszej codziennej pracy i walki jest dobre wypełnienie zadań, które w sumie złożyć się mają na przyszłą pomyślność Państwa i społeczeństwa.

W Imieniu Pana Prezesa Rady Ministrów życzę Panom, aby ta atmosfera ideowego pogłębienia towarzyszyła pracom obecnego Kursu, oraz byście Panowie w pracy swej stale pamiętali tę prawdę najprostrzą, że miernikiem wartości wypowiedzianych słów jest tylko ilość i wartość wykonanej w następstwie pracy.

WYKŁAD PANA MINISTRA IGNACEGO MATUSZEWSKIEGO O BIEŻĄCEJ SYTUACJI GOSPODARCZEJ

Panowie wszyscy z terenu obserwują zarządzenia Rządu i wiedzą, co się dzieje. Pytanie, z którym stykamy się codziennie i na które musimy umieć odpowiedzieć sami sobie i tym, którzy się do nas zwracają — jest pytanie, dlaczego się robi to, a nie co innego. Otóż, mam to głębokie przekonanie, że państwowa polityka gospodarcza, to, co dyktuje takie a nie inne postępowanie, takie a nie inne rozstrzygnięcie, to wynika ze spokojnej, chłodnej analizy sytuacji Polski. Tak samo dzieje się zresztą gdy jakiś kraj podejmuje próbę już nie zatopienia reszty świata, ale osiągnięcia równowagi wewnętrznej, zamknięcia nożyc, nie licząc się z tem, co się dzieje na całym świecie? Takie próby były robione pozornie ze skutkiem dodatnim. Naprzykład, w Niemczech, gdzie wskaźnik cen przemysłowych w porównaniu ze wskaźnikiem z 1928 r. jest niższy aniżeli odpowiedni wskaźnik cen rolniczych. To samo było we Włoszech i w Czechosłowacji. Wszystkie te próby albo skończyły się fiaskiem, albo kończą się fiaskiem. Skończyły się fiaskiem tak, jak w Czechach, gdzie musiano walutę obniżyć, lub doprowadziły do tych trudności gospodarczych, z jakimi szamocą się Niemcy. Doprowadziły do dość radykalnej zmiany polityki,

jak we Włoszech, gdzie obecnie wyraźnie poszło się w kierunku niżki cen, wyrównania frontu z frontem cen światowych.

Dlaczego? Dlaczego państwa te nie zostały w splendid isolation, tylko przez dewaluację, jak Czechy, przez deflację, jak Włochy — poczynają całą osiągniętą równowagę wewnętrzną cen przemysłowych i rolnych obniżać? Dlaczego dostosowują się, usiłują dostosować się do cen światowych? Dlatego właśnie, że wypadnięcie z wymiany międzynarodowej wbrew pozorom oznacza obniżenie stopy życia, pogorszenie na pewien niekrótki okres położenia.

Otóż, pierwsza rzecz, jaka teoretycznie i praktycznie daje się skonstatować, jeżeli chodzi o analizę sytuacji Polski — to jest to, że my z rynkiem światowym jesteśmy związani, chcemy czy nie chcemy. Gdybyśmy nie chcieli, gdybyśmy próbowali zamienić się na „szczęśliwą wyspę”, to po latach kilkunastu może doprowadziłibyśmy do jakiegoś podniesienia naszej stopy życiowej, i to jeszcze z daleko idącymi zastrzeżeniami. Z zastrzeżeniami, bo nie jesteśmy krajem samowystarczalnym i zamknięciem się w naszych granicach dałoby może samowystarczalność biologiczną, pozwoliłoby ludziom jeść i ubierać się, lecz

nie dałoby samowystarczalności takiej, żeby nam pozwoliła produkować wszystkie nowoczesne techniczne narzędzia produkcji i środki obrony. Nie mamy samowystarczalności rozwojowej. Jesteśmy zatem związani z rynkiem światowym. To jest pierwsza rzecz, którą należy skonstatować. W jaki sposób jesteśmy z tym rynkiem związani? Jesteśmy związani przez rolnictwo, albowiem rolnictwo wywozi to, co się wywozi naprawdę, to, co się wywozi po cenach niedumpingowych. Rolnictwo stanowi zbyt wielką część produkcji polskiej, ażeby mogło stworzyć odrębne wysokie ceny wewnętrzne — tak, jak np. cukier, węgiel — i żeby w oparciu o te wysokie ceny wewnętrzne, o ten dochód monopolistyczny rynku wewnętrznego, stworzyć możliwości wywozu po cenach dumpingowych, cenach stratnych zagranicę.

Stykamy się z rynkiem światowym przez rolnictwo i wywóz rolniczy. Oczywiście, ceny rolnicze naszego rynku wewnętrznego — przy pomocy dość skomplikowanego aparatu premij, interwencji — można podnieść ponad poziom rolniczych cen światowych, lecz nie można ich jednak od cen światowych uniezależnić. To znaczy, że możemy mieć nasze wewnętrzne ceny rolnicze nieco powyżej cen światowych, ale jednak będą się one wahały równolegle do wahań cen światowych.

Stąd wynika druga przesłanka w ocenie naszej sytuacji, że nasz główny rynek wewnętrzny, rynek silny nie tylko produkcyjnie, lecz jednocześnie i konsumpcyjnie, bo każda produkcja ma swój odpowiednik w konsumpcji — będzie się kształtował przez czas dłuższy, chcemy czy nie chcemy, jeszcze według rolniczych cen światowych.

Jakże teraz wygląda tendencja tych cen?

Być może, że świat jest dzisiaj na poziomie cen rolniczych niższych aniżeli będzie za rok czy dwa. W każdym razie, jeżeli odrzucimy wszystkie te sztuczne sposoby, jakie od 1922 r., od momentu kiedy po wojnie rolnictwo światowe zaczęło się dźwigać do góry, zostały zastosowane przez największych producentów, przez Stany Zjednoczone i Kanadę, do utrzymania cen, których załamanie już się zarysowało — to trzeba jasno odpowiedzieć, że nie ma wielkich szans na to, ażeby nastąpiła światowa zwyczajka cen rolniczych do poziomu takiego, do jakiego przyzwyczajeni byliśmy przed wojną i w latach powojennych do roku 1928 włącznie.

Teraz utrzymujemy nasze ceny rolnicze na poziomie nieco wyższym aniżeli ceny światowe. Czy rolnictwo jest rentowne w tych warunkach, w jakich pracujemy dzisiaj? Są warsztaty, które schwytały równowagę, większość jednak warsztatów tej równowagi nie schwytała.

Trzeba więc tak zniżyć koszty produkcji rolniczej, ażeby stały się opłacalnymi przy tych cenach, jakie dziś, jutro, za rok są do osiągnięcia.

Jakie są koszty produkcji rolniczej? Robocizna odgrywa tutaj najmniejszą rolę, bo znaczna liczba rolników pracuje sama, a tam, gdzie istnieje praca najemna, to jest ona w znacznej części regulowana przez świadczenia w naturze. Potem przychodzą świadczenia publiczne, następnie koszty kredytu dawnego i amortyzacja, która istnieje w gospodarstwie rolnem tak, jak i w innym, wreszcie ceny produktów, nabywanych przez rolnictwo, przyczem — chciałbym tu podkreślić — nie tylko produktów, nabywanych dla dalszej produkcji, jak: plugi, węgiel

do lokomobili, sierpy, kosy, nawozy sztuczne, ale także produktów, nabywanych przez rolnictwo dla spożycia, jak: ubranie, sól, tytoń, zapalki, wódka i t. d. i t. d. Ceny tych produktów spożycia decydują o samopoczuciu rentowności, jaką ma sam producent: w zależności od tego, co może spożyć, czuje się on pokrzywdzony, albo niepokrzywdzony.

A zatem już z tych dwóch prostych myśli zwyczajnych wynika: że nie jesteśmy w stanie oderwać się od rynku światowego, a gdybyśmy się oderwali siłą, to tylko obniżylibyśmy własną stopę życiową; że jesteśmy z nim związani poprzez wywóz rolniczy, którego prędko się wyrzec nie można, ani nie należałoby; że tendencja cen rolniczych światowych wskazuje na dalszą stabilizację na niskim poziomie, oraz że dzisiejszy poziom cen polskiego rolnictwa nie jest jeszcze rentowny, nie daje rolnikowi możliwości zaspokojenia jego potrzeb. Dochodzimy więc do tego samego wniosku, do którego doszedł i w konsekwencji prowadził swą działalność przez cały czas swego urzędowania Pan Premier Prystor, dochodzimy do konieczności rewizji i dalszego przepracowania tych wszystkich elementów, które składają się na koszty produkcji rolnej. Dalsza niższa cen sztywnych: węgla, taryf kolejowych, dalsza rewizja świadczeń publicznych i wszystkiego, co te świadczenia kosztują (nie tylko tego, co się wyciąga ze społeczeństwa, ale i tego, na co wyciągnięty grosz się obraca), wreszcie dalsze przejście kosztów kredytu — zarówno nowego, jak i starego — to są te zadania, które jeszcze ciągle przed nami stoją. I niema innej możliwości schwywania stałej równowagi, któraby nie została później przewrócona przez bieg wypadków — tak, jak została przewrócona równowaga czechosłowacka, czy jak dziś chwieje się inflacyjna równowaga Niemiec. Są teraz dwa sposoby niżki cen: deflacja i dewaluacja. Dlaczego wybieramy pierwszy z nich?

Tutaj dochodzimy do trzeciego momentu, określającego sytuację Polski, momentu, który decyduje o tem, że odrzucony został przez politykę gospodarczą Państwa sposób zdewaluowania pieniądza, niewątpliwie łatwo prowadzący do powszechnej niżki świadczeń, cen, kredytów i t. d. Ten trzeci moment, charakteryzujący sytuację Polski, a przesądzający o tem, że stałość waluty jest strzeżona i broniona — to przyrost ludności w Polsce. Jeżeli rocznik, przychodzący do pracy, sięga w Polsce około 400 000 ludzi, to trzeba myśleć o tem, że razem z przyrostem ludzi do pracy muszą przyrastać narzędzia produkcji, inaczej naród będzie biednieć. Jeżeli ludzie przyrastają, to i środki produkcji muszą przyrastać, ażeby ogólna zdolność produkcyjna nie zmniejszała się, ażeby nie biedniało społeczeństwo. Otóż, ażeby narzędzia produkcji przyrastały, społeczeństwo musi kapitalizować. Co to znaczy kapitalizować? Kapitalizacja to jest utrzymywanie przez społeczeństwo, karmienie, odziewanie, danie mieszkania i t. d. i t. d. pewnej grupie ludzi, mniejszej lub większej, zajętej wytwarzaniem narzędzi produkcji. Kapitalizacja, jeżeli wziąć to realnie, to utrzymywanie robotników, którzy pracują nad budową maszyn, szos, kolei, kanałów i t. d.

Jak się to dzieje, że ci ludzie są utrzymywani? Można to rozwiązać w dwojaki sposób: albo może państwo odebrać producentom część tego, co produkuje, część zboża, tkanin, mieszkań i tem zaaprowi-

dować tych ludzi, którzy będą przeznaczeni do wytwarzania środków produkcji, albo też może się to dziać z dobrej woli. Pierwszy sposób jest to kapitalizacja przymusowa, drugi — kapitalizacja dobrowolna.

Polska nie wybrała drogi kapitalizacji przymusowej, ale drogę kapitalizacji dobrowolnej. Dobrze. Ale z chwilą, kiedy wybrało się drogę kapitalizacji dobrowolnej, wtedy dochodzi się do zagadnienia waluty, jako do jednego z momentów, najbardziej wpływających na zjawisko kapitalizacji dobrowolnej. Albo nie umieliśmy kapitalizować, kapitalizowaliśmy w sposób prymitywny, albo jeżeli kapitalizacja miała miejsce, to uciekała ona w znacznej mierze do dyspozycji zagranicy. Dopiero w ostatnich latach pod wpływem „błogosławionych” skutków kryzysu nastąpiło pewne, jeszcze niewystarczające przełamanie tego, że: 1) ludzie zaczynają kapitalizować, bo wierzą, że ich oszczędności nie przepadną, że to, co zaoszczędzą, będą mieli, 2) że ciż ludzie zaczęli uciekać z ośrodków zagranicznych do ośrodków polskich.

Z tych trzech prostych przesłanek właściwie wynikają bodaj wszystkie dotychczasowe posunięcia polskiej polityki gospodarczej. Dochodzi do nich w tej chwili pewien moment szczególny, charakteryzujący sytuację obecną, który może za rok, półtora, czy dwa już się zmienić.

W gospodarce polskiej zaczyna wchodzić to, co Pan Minister Lechnicki nazwał upłynnieniem rynku pieniężnego. Co to znaczy? Może Panowie sobie przypominają, że za dobrych czasów w 1928 r., kiedy Pan Premier Bartel pokazywał w Sejmie wykresy, które wskazywały, że położenie na froncie produkcji jest doskonałe, ktoś zapytał dowcipnie i słusznie: „Panie Premierze, dlaczego jeżeli jest tak dobrze, jest tak źle?”. Miał rację. Bo Polska miała swój własny kryzys, zupełnie niezależny od kryzysu ogólnego, trwający przez 15 lat, t.j. od momentu powstania Polski, do dziś. Dziś dopiero zaczyna się to leciutko uporządkowywać. Kryzys ten zjawiał się w każdym prawie przedsiębiorstwie przynajmniej 12 razy do roku, to znaczy tyle razy, ile razy trzeba było uskutecznić wypłaty. 90% bowiem warsztatów pracowało bez własnych środków obrotowych.

Być może, że mieliśmy już pewien okres, kiedy mogliśmy, mniej budując, prowadząc ostrożniejszą politykę inwestycyjną — zarówno prywatną, komunalną, jak i państwową — doprowadzić do tego, że narastające środki kapitałowe obrócone zostaną naprzód na ten smar, na tę oliwę gospodarczą, na kapitał obrotowy. Tę chwilę przepuściliśmy. Obecnie przychodzimy ponownie do tego samego momentu, co znaczy — narastająca kapitalizacja za-

czyna wyraźnie stawać do dyspozycji życia gospodarczego. Wyraża się to płynnością rynku, o której mówił Pan Minister Lechnicki, a będzie się wyrażało, jeżeli potrwa dalej, wyraźnym spadkiem stopy procentowej od kredytów krótkoterminowych. Już dzisiaj można dyskontować dobre weksle taniej, aniżeli to przewiduje urzędowa stopa bankowa. Oczywiście, ażebyśmy wyszli z „polskiego” kryzysu, który trwał lat 15, trzeba wykorzystać ten moment, kiedy narastają kapitałowe środki, kiedy natomiast jeszcze nie ożywił się ruch inwestycyjny. Trzeba raz zgromadzić bańkę z oliwą i wlać ją w życie gospodarcze. Dlatego podzielał to, co mówił Pan Minister Lechnicki, a co wynikało pośrednio z przemówienia Pana Premiera Prystora, że najbliższy okres czasu powinien być pod względem wszelkich posunięć inwestycyjnych niesłuchanie wstrzemięźliwy. Jest to trudne, gdyż ludzie mają naturalną i rozumiałą ambicję, ażeby „coś zrobić”, ażeby umieścić tabliczkę, że przy udziale tych i tych, z inicjatywy takiego, a takiego Iksińskiego „dźwignięto”, „zbudowano”, „zainicjowano”... Niesłuchanie trudno wytepić z psychologii ludzi przekonanie, że czasami jest gospodarzo lepiej nic nie „zbudować”, nie mieć żadnej tabliczki, aniżeli ją mieć. Ten okres, do którego doszliśmy, wymaga, ażeby narastające skapitalizowane środki pieniężne nie zostały pochłonięte ani przez deficyty budżetowe komunalne czy ubezpieczeniowe, ani przez zbyt szeroki rozmach inwestycyjny ze strony wszystkich ośrodków, dysponujących groszem publicznym. I wśród nas znajduje się nieraz skłonność do „załatwienia” spraw przy pomocy jasnego słowa, miast obrony rzeczy, które są proste, lecz trudne do załatwienia, bo wymagają woli. Wydaje się, że byłoby rzeczą niesłuchanie wskazaną, żeby Panowie, wysłuchawszy szeregu wykładów, które będą tutaj wygłoszone, umieli już dokładnie wybrać argumenty i przeciwstawić się z całą odwagą własnego przekonania wszelkiemu bajaniu gospodarczemu, wszelkiej demagogii gospodarczej. Jeżeli Pan Premier Prystor tutaj mówił o „lizusostwie”, które szkodzi nam więcej aniżeli co innego, to mam wrażenie, że z tem samem i w dziedzinie gospodarczej będą Panowie mieli do czynienia. Trzeba zatem, z tych prostych i logicznych przesłanek, umieć się przeciwstawić naciskowi fikcji, krzyku i doraźnych korzyści już nie natury materialnej, lecz politycznej, jakie w tylu innych państwach decydują o samych błędach gospodarczych. Sens naszej pracy polega na tem, aby widzieć prawdę, nawet gorzką, i prowadzić Państwo ku sile i zdrowiu trudnemi drogami. Bo to są drogi najkrótsze.

WYKŁAD PANA MINISTRA SKARBU PROF. WŁADYSŁAWA ZAWADZKIEGO O POLITYCE FINANSOWEJ

Mówiąc o naszej polityce finansowej, chciałbym się cofnąć do momentu wskrzeszenia Państwa Polskiego. Stan rzeczy, który zastało wówczas Państwo Polskie, był bardzo niepomyślny. Kapitał w znacznej części był zniszczony, zarówno kapitał realny, ulokowany w warsztatach i zapasach, jak i kapitał pieniężny, zniszczony częściowo na skutek wywozu gotówki do państw okupacyjnych, częściowo wskutek dewaluacji pieniądza tych państw.

Tworzące się Państwo Polskie nie miało ani rezerw kasowych, ani swego systemu podatkowego, a więc normalnych dochodów; waluta nasza była wreszcie — że tak powiem — na łasce losu.

To była sytuacja, którą zastaliśmy. Obok niej mamy pozornie dobrą dla naszej produkcji i rynków koniunkturę. Głód towarowy, potrzeba odtworzenia zniszczonych warsztatów, konieczność całego szeregu nowych inwestycji — wszystko to wywołuje wraże-

nie, że dla produkcji i sprzedaży powstaną nieograniczone możliwości.

Rzeczą najpilniejszą jest odtworzenie warsztatów produkcji. Odbywa się to w drodze kredytów, wskutek czego odbudowujące się warsztaty nie są oparte na własnych podstawach finansowych. Będzie to miało w przyszłości ważne skutki gospodarcze.

Pozatem u nas, jak zresztą wszędzie, nieco lekko-myślnie przecenia się w tym momencie możliwości konjunktury. Wydaje się, że granicą obciążenia warsztatu jest suma skapitalizowanego przyszłego zysku, a więc suma bardzo wysoka. Wobec tego zaciągnięcie kredytu wydaje się rzeczą bardzo bezpieczną. Kredyt ten zaciąga się nieraz na bardzo wysoki odsetek. Okoliczność ta znów zaciąży w znacznym stopniu na naszym życiu gospodarczym i finansowym.

Jeśli chodzi o sytuację budżetową i walutową — budżet jest przez pierwsze lata stale w deficycie, a po pierwszej inflacji i dewaluacji marki w rok później następuje dewaluacja złotego. To również pociąga za sobą bardzo poważne konsekwencje, przede wszystkim natury psychologicznej. Aczkolwiek od 1926 r. budżet i kasa są zrównoważone, waluta w najzupełniejszym porządku, pozostaje jednak wspomnienie dawniejszych nieszczęść finansowych, nieufność do naszego pieniądza, do naszej gospodarki finansowej i do naszej gospodarki wogóle. Transakcje często zawiera się w walucie zagranicznej, tezauryzuje się pieniądze zagraniczne, a wiele osób, posiadających własne środki, lokuje te środki zagranicą, obciążając jednocześnie długami swoje warsztaty produkcyjne.

Ten brak zaufania, który następnie w pewnym stopniu zmniejsza się, pokutuje jednak dalej, wywołując między innymi ten skutek, że normalny rozwój kredytu jest u nas zahamowany. Faktycznym głównym dysponentem kredytu i głównym kredytodawcą są publiczne instytucje finansowe, które z natury swej nie powinnyby tej roli odgrywać. Zamiast występować jako regulator kredytu, instytucje te, a więc bank emisyjny i banki państwowe, występują jako główny ośrodek tego kredytu wogóle.

Z tym багаżem wchodzimy w okres przesilenia. Okazuje się, że warsztaty nasze są naogół w bardzo ciężkiej sytuacji: są przeinwestowane, zadłużone nadmiernie, pracują przy zbyt wysokich kosztach, są nastawione wogóle na taki zbyt towaru, który byłby możliwy tylko wówczas, jeśli życie gospodarcze dalej rozwijałoby się i przy dalszej ekspansji tego życia. Ekspansja zaś życia gospodarczego była u nas możliwa tylko przy tych trudnych do uzyskania kredytach.

Tymczasem kredyty — zarówno zagraniczne, jak i krajowe — zmniejszają się, co utrudnia jeszcze bardziej sytuację warsztatów produkcyjnych.

Jako dalszy skutek mamy skurczenie się obrotu, skurczenie się spożycia i produkcji, obniżenie stopy życiowej oraz obniżenie dochodów Państwa. Kurczy się nietylko budżet, lecz również możliwości kredytowe Państwa i publicznych instytucji finansowych.

Nasza polityka finansowa staje wówczas przed bardzo zasadniczymi decyzjami. Przejaskrawiając nieco, możnaby powiedzieć, że stoją przed nią dwie skrajne alternatywy. Pierwsza, bardzo niebezpieczna, to sztuczne utrzymanie poziomu życia gospodarczego kosztem Państwa i państwowych instytucji kredytowych, a więc niezmnieszenie budżetu, niekurczenie

kredytu, ale robienie inwestycji, próbowanie sztucznego ożywienia życia gospodarczego, pokrywanie deficytu z rezerw, a gdy te się skończą — emisją Banku Polskiego, i w ten sposób dotrwanie do nowej konjunktury.

Drugą skrajną alternatywą — to byłoby zastosowanie teorii starej szkoły klasycznej, a więc pozostawienie wszystkiego własnemu biegowi. Kto jest zadłużony — niech likwiduje długi, niech likwiduje warsztat, niech sobie daje radę, jak umie, a jeżeli zginie — to zginie. Zgodnie z tą alternatywą wszystkie kredyty musiałyby być obcięte, wydatki zaś obniżone w tym stopniu, w jakim obniżyły się wpływy bieżące Państwa. Ewentualnie trzeba by ściągnąć wszystkie zaległości i znowu, kto nie mógłby ich spłacić, niech ginie jako jednostka gospodarcza. To wyjście, konsekwentnie przeprowadzone do końca, mogłoby dać uzdrowienie sytuacji gospodarczej, gdyż pozostałyby tylko zdrowe warsztaty; wszystkie inne musiałyby upaść, jednak odbyłoby się to kosztem obniżenia poziomu życia gospodarczego i skurczenia budżetu państwowego poniżej tych granic, które są niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania Państwa.

Polityka finansowa jednak musiała znaleźć wyjście pośrednie, takie wyjście, które nie byłoby dyktanckim rzucaniem się z jednej alternatywy w drugą, które nie byłoby czemś bezplanowym. Zdaje się, że takie wyjście znaleźliśmy. Możemy się pochłubić, że, unikając skrajności, potrafiliśmy stworzyć mocną linię i tę linię w dalszym ciągu prowadzić.

Ta nasza własna linja uwzględniła przede wszystkim wszystkie korzyści, które dawały rozwiązania szkoły klasycznej: stałą równowagę budżetu, stałość pieniądza i waluty, wreszcie utrwalenie zdrowego aparatu kredytowego. To były niewątpliwie trzy bardzo wielkie plusy, które przyrzekał zrealizować kierunek szkoły klasycznej. Od tych rzeczy niewolno było odstąpić. Zasady: równowagi budżetowej, stałości waluty, utrzymania kredytu i aparatu kredytowego — będą też stale nami kierowały. W granicach, w których jest to niezbędne, zastosowujemy środki, proponowane przez wyjście klasyczne.

Jeżeli okaże się, że, zachowując i zabezpieczając całkowicie te trzy zasadnicze momenty, Państwo może dać pewne oparcie życiu gospodarczemu — to należy je dać. Chciałbym tu jednak jaknajbardziej kategorycznie zastrzec się, że mówiąc o oparciu, które Państwo może dać życiu gospodarczemu, nie rozumiem w żadnym razie subsydjowania tego życia przez budżet. Nie wolno grosza zdobytego w drodze podatków, grosza budżetowego, wydawać na subsydja dla kogokolwiek. Natomiast, mówiąc o tem oparciu, mam na myśli inwestycje, potrzebne dla życia gospodarczego i dla kraju, które mogą być wykonane w szerszym lub węższym zakresie, mieszczące się w granicach możliwości budżetowych, dalej — działalność publicznych instytucji kredytowych w granicach płynności tych instytucji, wreszcie — wkroczenie Państwa i publicznych instytucji finansowych w życie Państwa, regulujące stosunki między poszczególnymi jednostkami odmiennie od zasad szkoły klasycznej. To jest to rozumne oparcie, które Państwo daje gospodarce zależnie od środków, jakimi może dysponować.

Chciałbym tu podkreślić jedną rzecz, a mianowicie, że ograniczenie tego oparcia było warunkiem okazania oparcia wogóle. Gdyby Państwo nie zdecydowało się na skurczenie pomocy dla życia gospodarczego, to mu-

siałoby prawdopodobnie wkrótce zupełnie tego oparcia odmówić, bo nie miałyby absolutnie żadnych środków.

Druga rzecz, na którą chciałbym zwrócić uwagę, to jest, że konieczne jest zrozumienie zależności wzajemnej i wzajemnego powiązania tych rozmaitych dziedzin, z których składa się nasza gospodarka finansowa. Budżet, waluta, kredyt — to nie są rzeczy oderwane, ale, z sobą łączne, łączą się z życiem gospodarczym, jedno na drugie oddziaływa i dlatego trzeba ujmować te zagadnienia nie fragmentarycznie, lecz w całości.

W jaki sposób te nasze wytyczne zrealizowane zostały w poszczególnych naszych dziedzinach gospodarki finansowej?

Zacznę od dziedziny budżetowej. Budżet jest z jednej strony wyrazem pieniężnej gospodarki Państwa, z drugiej zaś strony niezmiernie doniosłym czynnikiem gospodarczym dlatego, że uruchamia bardzo duże środki i w ten sposób posiada decydujący wpływ na obroty gospodarcze. Jak już zaznaczyłem, zasadą naczelną, która została przez nas przyjęta i która nie może być zmieniona, jest zasada równowagi budżetu. Tę zasadę równowagi budżetu możemy rozumieć szerzej lub wężiej. Można powiedzieć, że budżet jest zrównoważony o tyle, o ile wpływy pewnego okresu, względnie krótkiego, pokrywają dokładnie wydatki tego okresu, i że to trzeba koniecznie przeprowadzić. Można też równowagę budżetową rozumieć nieco szerzej i powiedzieć sobie, że wpływy i wydatki muszą się zrównoważyć w dłuższym okresie czasu; oczywiście, w tym wypadku niezbędne jest, żeby zawsze były zabezpieczone środki — czy to z bieżących dochodów, czy też z dłużerminowych operacji kredytowych. Ta druga droga jest trudniejsza, ale niewątpliwie bardziej korzystna dla życia gospodarczego Państwa i bardziej prawidłowa. Tą drugą drogą poszliśmy.

Mogliśmy sobie ułatwić sytuację budżetową — czy to kosztem życia gospodarczego, czy kosztem bilansu handlowego, czy to kosztem zatrudnienia, czy kosztem waluty, czy kosztem kredytu. Można było w sposób bardziej ostry ściąć wydatki do poziomu wpływów, ale to pogłębiłoby wstrząs i przesilenie gospodarcze. Mogliśmy w sposób bezwzględny ściągać zaległości podatkowe, nie biorąc pod uwagę, co się stanie z płatnikiem. Tego nie zrobiliśmy, decydując się na wiosnę 1932 r. w momencie najtrudniejszym dla naszej sytuacji budżetowej na bardzo daleko idące ulgi w dziedzinie spłaty zaległości podatkowych. Można było wreszcie ułatwić sobie tę sytuację od strony bilansu handlowego, gdyby system celny potraktować tylko jako narzędzie fiskalne i wyrzec się popierania eksportu. Mogliśmy łatwo z tego źródła zaczerpnąć dla budżetu dość duże dochody. Jednak Rząd polski znowu po tej drodze nie poszedł i z tego ułatwienia nie skorzystał — ułatwienia, któreby zresztą bezpośrednio na życie gospodarcze i na walutę wpłynęło ujemnie.

W dziedzinie walutowej jako naczelną zasadę postawiliśmy sobie utrzymanie stałości waluty, która to stałość posiada tak pierwszorzędne znaczenie dla procesów kapitalizacyjnych. Ale jest jeszcze jeden równie ważny wzgląd, dla którego zasada stałości waluty musi być u nas przestrzegana. Każda gospodarka potrzebuje zdrowego własnego i pewnego pieniądza. Inaczej — niema pewnej gospodarki i nie

może być żadnej kalkulacji. Jeżeli państwo nie daje tego pieniądza, który w przekonaniu powszechnym jest dobrym i pewnym miernikiem wartości, to gospodarka szuka tego miernika gdzieindziej. Szuka się go między innymi w jakimś pieniądzu zagranicznym, co oddaje tę gospodarkę na los pewnych wypadków, zachodzących w cudzych krajach, i znowu z biegiem czasu podważa tę podstawową dla gospodarki rzecz — jednostkę kalkulacyjną, jednostkę pieniężną, jednostkę wartości.

Dla ogromnej większości naszych obywateli wartość pieniądza to jest ustosunkowanie jego do złota. I z tym momentem należy się liczyć, bo te szerokie masy obywateli decydują, czy będą miały zaufanie do pieniądza, czy też nie. A zaufanie musi być nie tylko dlatego, że to decyduje o procesach kapitalizacyjnych, ale dlatego również, że ten zdrowy pieniądz musi być w kraju i obowiązkiem państwa jest ten zdrowy pieniądz dostarczyć. Dlatego — jeszcze raz podkreślam — jedną z wytycznych polskiej polityki finansowej musi być utrzymanie stałości waluty, aby przywrócić to zaufanie, które zniszczyły lata 1919 ÷ 1926, aby to zaufanie odtworzyć i dojść do tego, że jednostką miary wartości dla Polaka jest jego pieniądz, jego złoty polski. Nie dolar, nie funt czy inna waluta — ale ten złoty polski, który z jego gospodarki wypłynął i który przez jego gospodarkę utrzymany i regulowany być może.

Tę stałość waluty utrzymaliśmy pomimo znacznego odpływu kredytów zagranicznych, przyjmującego w pewnych chwilach niepokojące rozmiary, mimo rozpowszechnionej u nas tezauryzacji złota i pieniądza zagranicznego, który był wykupywany za nasze złote polskie, powodując odpływ złota z Banku Polskiego.

Dla utrzymania stałości złotego konieczne było ograniczenie działalności kredytowej naszej instytucji emisyjnej. Nie mogła ona działać w tym zakresie tak szeroko, jakby działała, gdyby tych zjawisk nie było.

I tutaj znów moglibyśmy ułatwić sobie sytuację walutową jeszcze bardziej, niż to zostało dokonane — ograniczając kredyty, żądając np. natychmiastowej płatności tych wszystkich weksli, które doszły już do terminów płatności. Tego ułatwienia instytucja emisyjna jednak nie zrobiła, biorąc pod uwagę sytuację dłużnika.

Jest rzeczą normalną, że instytucja emisyjna, korzystając z przywileju państwowego, ponosi pewne świadczenia na rzecz państwa. Można było ten obowiązek przejściowo ograniczyć, co również ułatwiłoby sytuację waluty. Jednak tego nie zrobiono. Z całym przeświadczeniem, że sprawa jest bezpieczna i waluty nie podważy, został podniesiony kredyt państwowy w Banku Polskim, z czego skorzystał budżet. Umożliwiło to m. in. nieprzystępowanie do radykalnych redukcji budżetowych.

Można było wreszcie ułatwić sobie sytuację kosztem aparatu kredytowego i życia gospodarczego. I to się jednak nie stało. Znowu tutaj instytucja emisyjna przysłała z pomocą aparatowi kredytowemu, dostarczyła mu w chwilach trudnych niezbędnych kredytów, jak również uruchomiła kredyty na produkcję, przeznaczoną na eksport.

Przechodzę teraz do akcji oddłużeniowej. Zadłużenie naszych przedsiębiorstw, datujące się z pierwszych lat po odzyskaniu niepodległości i powstałe

częściowo w dobrej myśli w dążeniu do rozwinięcia warsztatów, częściowo zaś wskutek winy ich właścicieli, którzy często obciążali swe przedsiębiorstwa pożyczkami, zużywanymi na cele niezwiązane z działalnością przedsiębiorstwa — z chwilą, kiedy przyszedł moment przesilenia, stało się niesłychanie ciężkiem. Znowu możnaby powiedzieć, że cały ten problem zadłużenia należy pozostawić własnemu losowi — w myśl zasady „jak się kto położył, tak niech się prześpi“.

Takie rozwiązanie miałyby jednak poważne niebezpieczeństwa, zostałyby bowiem zrujnowane i te warsztaty, które nie są chore, a tylko przejściowo znajdują się w trudnościach. Z drugiej strony, jeśli chodzi o wierzycieli, mieliby oni teoretycznie prawo do otrzymania wszystkiego, co się im należy, w praktyce jednak nie mogliby tego ściągnąć. Przy braku płynności naszej gospodarki byłoby wykluczone, aby można zlikwidować wielką ilość zadłużonych obiektów.

Jako drugą skrajną alternatywę wymienię tutaj żądania moratoryjne. Pójście na rękę tym żądaniom groziło zrujnowaniem idei kapitalizacyjnej. W naszych warunkach generalne moratorium niewątpliwie pociągnęłoby za sobą upadek szeregu instytucji finansowych (jeśli nie dezorganizację całego aparatu kredytowego), a w związku z tem naruszyłyby interesy wkładców, co dla idei kapitalizacji byłoby ogromnym ciosem. Polityka finansowa Państwa nie mogła dopuścić do tego, aby licznych drobnych wkładców pozbawić owoców ciężko i drogą wielu wyrzeczeń zapracowanych oszczędności. Prowadząc naszą politykę w dziedzinie akcji kredytowej i oddłużeniowej, powiedzieliśmy sobie, że ani jedno, ani drugie rozwiązanie nie może być przyjęte. Pierwsze — ze względu na ruinę warsztatów i straty wierzycieli, drugie — ze względu na ruinę kredytu.

Szukając właściwego wyjścia, znaleźliśmy je w skontrowaniu i obniżeniu oprocentowania pożyczek długoterminowych, a z drugiej strony — przez przeprowadzenie zasady uładow dobrowolnych, odbywających się przy poparciu ze strony Państwa w formie dotacji dla Banku Akceptacyjnego, bądź też przez układy przymusowe, przeprowadzane przez urzędy rozjemcze. Droga, którą obraliśmy, pozwoli dużej części dłużników istnieć i nie dopuściła do załamania się aparatu kredytowego. W tych granicach zostało znalezione rozwiązanie, uwzględniające rozmaite interesy i skomplikowaną współzależność zjawisk, które się tu przejawiają.

Wreszcie poruszę jeszcze jedną dziedzinę, mianowicie politykę kapitalizacyjną i wykorzystanie oszczędności społecznych. Popieramy tę politykę — jak już zaznaczyłem — przez utrzymanie stałości waluty i nienaruszalności aparatu kredytowego, ale spotykamy się z zarzutami, że środki, które społeczeństwo oszczędza, są przez Państwo drenowane na pokrycie potrzeb Państwa i wzmocnienie jego środków kasowych.

Otóż, chciałbym tutaj zwrócić uwagę na takie momenty: z jednej strony mamy środki, które płyną do prywatnych instytucji, z drugiej — oszczędności, które płyną do instytucji państwowych. Co do pierwszych — to idą one całkowicie na życie gospodarcze, i Państwo nie wywiera na nie nacisku. Co do drugich — powstaje pytanie, dlaczego tak jest?

Trzeba podkreślić, że u nas bardzo wiele oszczędności lokuje się w państwowych instytucjach oszczęd-

nościowych, jak np. w P. K. O., względnie dość łatwo w różnych papierach państwowych. Powstało to stąd, że zarówno nasza, jak i obca publiczność darzy szczególnem zaufaniem instytucje państwowe. Zaufanie to zyskało Państwo właśnie dzięki temu, że prowadziło spokojną, prawidłową i ostrożną politykę. Nie jest to więc drenowanie sztuczne, gdyż oszczędności przychodzą bezpośrednio do publicznych instytucji kredytowych.

Czy jednak słuszne jest twierdzenie, że idą one wyłącznie na potrzeby Państwa?

Mojem zdaniem, słusznie się tak postępuje, jeżeli Państwo ma w danej chwili potrzeby kasowe, i środki te mogą sytuację Państwa ułatwić. Właśnie dzięki temu, że często mogliśmy ułatwić sobie sytuację kasową, korzystając z kredytu, nie byliśmy zmuszeni do przeprowadzenia redukcji budżetu, co odbiłoby się dotkliwie na życiu gospodarczem. Już przez to samo wpływają pośrednio te oszczędności spowodowane do obrotu gospodarczego. Poza tem środki te, pochodzące z oszczędności, płynących przez kanały instytucji państwowych, powracają częściowo bezpośrednio do życia gospodarczego. Przypomnę tu lokatę tych środków choćby w budownictwie, gdzie jest ona najzupełniej pewna, i gdzie możemy wobec lokujących pieniądze przyjąć pełną gwarancję, że nie stracą oni ani grosza.

Reasumując, nasza polityka finansowa daje się streścić w ten sposób:

Przy bezwarunkowem zachowaniu trzech zasad: 1) równowagi budżetu, 2) stałości waluty i 3) utrzymania kredytów i aparatu kredytowego — i w granicach, na które pozwala nam pewność zachowania tych zasad, z rozsądną oczywiście marzą — uwzględniamy najważniejsze potrzeby życia gospodarczego, dając temu życiu oparcie w licznych szeregu wypadków. Jest to bądź oparcie zupełnie pozytywne, bądź też oparcie przez niedokonywanie całego szeregu kroków, których zastosowanie mogłoby się odbić ujemnie na życiu gospodarczem.

Jeżeli Państwo Polskie mogło w ten sposób życiu gospodarczemu pewne oparcie okazać, to właśnie dlatego, że zakres tego oparcia ograniczył do tych ostrożnie, rozumnie, ale realnie ujętych możliwości.

Zdaje się, że osiągnięte rezultaty przedstawiają dużą wartość. Niezmiernie doniosłym zjawiskiem jest wzrost zaufania. Ustała tezauryzacja, a dużo dawniej stezauryzowanych środków powróciło do obrotu gospodarczego, zostało użyte na lokatę w instytucjach państwowych, czy na lokatę w Pożyczce Narodowej, bądź na kupno biletów skarbowych. Jest to rezultat, który dla życia gospodarczego ma ogromne znaczenie, bo każka złotówka, wyciągnięta z pończochy, przechodzi do życia gospodarczego i ożywia je.

I tutaj okazuje się, jak dalece ta ostrożna polityka państwowa, która często jest nieprzyjemna, bo musi nieraz odmawiać, odmawiać i odmawiać, daje jednak w rezultacie dla życia gospodarczego wielkie i zupełnie pewne korzyści.

Sprawozdanie z dalszego przebiegu kursu, którego program obejmuje jeszcze szereg wykładów z cyklu finansowego, rolniczego, przemysłowo-handlowego, rzemieślniczego oraz organizacyjnego — umieścimy w następnym zeszycie tygodnika.

GÓRNICCTWO I PRZEMYSŁ

HUTNICCTWO ŻELAZNE

WYTWÓRCZOŚĆ HUTNICCTWA ŻELAZNEGO W KWIECNIU 1934 R. przedstawiała się—według danych tymczasowych—jak następuje (w tonnach):

	Kwiecień 1934	Marzec 1934	Kwiecień 1933
Surówka	32 750	29 628	25 749
Stal	71 800	69 192	68 980

Wytwory walcow.	56 060	51 674	48 795
Rury	5 300	4 928	2 963

Jak widać z tych liczb, w kwietniu w porównaniu z marcem nastąpiła lekka poprawa: w surówce o 10%, w stali o 2%, w wytworach walcowniczych o 8% i w rurach o 6%. W porównaniu z kwietniem 1933 r. wzrost wytwórczości w kwietniu r. b. wyniósł: w surówce 27%, w stali 21%, w wytworach walcowniczych 15% i w rurach 7%.

ROLNICTWO

POD REDAKCJĄ MINISTERSTWA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

POPIERANIE HODOWLI OWIEC. — W dn. 23-24/IV r. b. w Min. Rolnictwa i Ref. Roln. odbyła się konferencja, poświęcona omówieniu najaktualniejszych zagadnień z dziedziny organizacji produkcji owiec w kraju.

W szeregu dziedzin produkcji rolnej, a w szczególności produkcji zwierzęcej, hodowla owiec zajmuje ostatnio jedno z pierwszych miejsc, jeżeli chodzi o jej znaczenie. Składa się na to cały szereg względów, a więc: 1) w dążeniu do pokrycia swego zapotrzebowania na wyroby wełniane tkaninami, wyprodukowanymi z krajowego surowca — wojsko i instytucje państwowe wymagają obecnie stosowania określonej domieszki wełny krajowej przy dostawach sukna; 2) ludność wiejska, szczególnie ziem wschodnich — wobec braku środków pieniężnych i niemożności zaopatrzenia się w artykuły odzieżowe produkcji fabrycznej — w większym niż kiedykolwiek stopniu jest zainteresowana w produkcji samodzielnych wełnianych z surowca krajowej produkcji; 3) wreszcie stale zmniejszająca się opłacalność szeregu kierunków produkcji rolnej — zarówno roślinnej, jak i zwierzęcej — nasuwa konieczność powrotu do zarzuconej w swoim czasie hodowli owiec, która przed wojną zajmowała jeszcze jedno z pocześniejszych miejsc w całokształcie naszej gospodarki narodowej. Czynniki te stworzyły konieczność otoczenia hodowli owiec specjalną opieką ze strony izb rolniczych, pod ogólnym kierownictwem i nadzorem Min. Rolnictwa i Ref. Roln. Wzmocniona działalność izb rolniczych w dziedzinie popierania hodowli owiec stworzyła skolei konieczność możliwie częstego komunikowania się izb i Ministerstwa celem dokonywania periodycznych przeglądów prac, dokonanych w danym okresie czasu, oraz ustalania wytycznych pracy na dalszy okres.

Konferencja kwietniowa była właśnie jedną z okresowych narad, organizowanych przez Ministerstwo, i miała na celu dokonanie wspólnego przeglądu prac izb rolniczych w roku budżetowym 1933/34 oraz ustalenie wytycznych dla tej akcji w 1934/35 r. Ponadto — po wysłuchaniu szeregu referatów o charakterze przyczynkowym — przedyskutowano na tej konferencji najważniejsze w obecnej chwili zagadnienia, dotyczące pogłębienia metod pracy, dokonywanej w terenie przez poszczególne izby rolnicze. Nadesłane jeszcze przed konferencją do Ministerstwa sprawozdania izb rolniczych z akcji popierania hodowli owiec w roku budżetowym 1933/34 zostały — dla zorientowania całej konferencji w postępach prac na poszczególnych terenach — zreferowane na konferencji przez poszczególnych inspektorów.

Ze sprawozdań ich wynika, że akcja popierania hodowli owiec była prowadzona przez 12 izb rolniczych na terenie 15 województw. Wyniki omawianej akcji ilustrują następujące liczby: zorganizowano 345 punktów kopolacyjnych, stawiając na nich trzyki ras, najbardziej odpowiednich dla typu owiec, rozpowszechnionych na danym terenie. Rozstawianie tryków stanowi jedną z podstawowych metod poprawiania jakości pogłowia owiec, szczególnie w drobnych gospodarstwach. Dla produkcji materiału hodowlanego (tryków) zorganizowano w okresie sprawozdawczym 117 goiędz zarodowych, dla których zakupiono 460 sztuk macior i tryków. Zorganizowano ponadto 101 kół hodowlanych wśród drobnych gospodarstw rolnych. Jeśli chodzi o akcję, mającą na celu szerzenie umiejętności racjonalnego chowu owiec, zorganizowano w okresie sprawozdawczym 93 konkursy wychowu jagniąt z udziałem 1212 sztuk oraz 46 konkursów strzyży owies z udziałem 6782 sztuk owiec. Na konkursach strzyży za najlepsze wyniki udzielono 572 nagród. Ponadto zorganizowano 12 kursów racjonalnej wyprawy kozuchów przy udziale 247 uczestników. Wreszcie przeprowadzono ogółem 294 przeglądy owiec, na które drobni rolnicy doprowadzili

38 359 sztuk owiec. Na przeglądach tych nagrodzono najlepsze sztuki, udzielając 3 697 nagród. Omawiana akcja dotyczy, oczywiście, drobnych gospodarstw rolnych. Skolei inspektorzy hodowli owiec z terenu działalności poszczególnych izb rolniczych zreferowali programy pracy na rok budżetowy 1934/35.

Druga część konferencji była poświęcona wysłuchaniu i przedyskutowaniu referatów o charakterze programowym, z których dwa mianowicie: „Metody organizacji i kierunki pracy w owczarstwie” oraz „Kierunki hodowlane a metoda uszlachetniania pogłowia” — przyczyniły się do gruntownego przedyskutowania i przyjęcia tez, wysuniętych przez referentów, a dotyczących ogólnego nastawienia prac w dziedzinie popierania owczarstwa. Ustalenie tych tez posiada ważne znaczenie dla postępu prac, stanowi bowiem pogłębienie i bliższe sprecyzowanie wytycznych programu akcji, przyjętego przez organizacje rolnicze i zatwierdzonego przez Ministerstwo jeszcze w 1929 r. Z ważniejszych tez wymienić należy: 1) wyraźne sprecyzowanie podstawowego kierunku hodowlanego owiec dla terenu całego Państwa, z jednoczesnym ustaleniem odchyłek, w zależności od warunków gospodarczych w poszczególnych rejonach. 2) ustalenie, że przy propagowaniu kierunku hodowlanego owcy wełnistej należy dążyć do osiągnięcia wełny o sortymencie, najbardziej odpowiadającym obecnemu zapotrzebowaniu instytucji wojskowych i państwowych, z tem, iż w rejonach o specjalnym zapotrzebowaniu ludności miejscowej dopuszczalne są odchylenia, odpowiadające tym potrzebom. 3) stwierdzenie, że w hodowli owiec należy iść nie tylko w kierunku poprawienia jakości pogłowia, lecz również w kierunku ilościowego jego zwiększenia, gdyż obecna ilość nie odpowiada istotnym potrzebom Państwa i ludności.

W konsekwencji powyższych tez — dalsze referaty i dyskusja nad nimi obracały się dokoła zagadnień, związanych z zapewnieniem krajowej hodowli owiec warunków, gwarantujących opłacalność tej hodowli i możliwość jej ilościowego zwiększenia. W referacie p. t. „Środki i zarządzenia, niezbędne dla podniesienia owczarstwa” dokonano przeglądu dotychczasowych zarządzeń, mających na celu wzmocnienie popytu na wełnę krajową, do których zaliczyć należy przymus stosowania domieszki wełny krajowej przy dostawach sukna dla wojska i instytucji rządowych i cały system stwierdzania krajowego pochodzenia wełny, przyczem ustalono konieczność zastosowania dalszych środków, mających na celu usprawnienie obecnego systemu, w kierunku wzmocnienia popytu na wełnę i utrzymania cen na odpowiednim poziomie. Uchwalone w tej sprawie wnioski stanowiąc będą podstawą do wydania odpowiednich zarządzeń przez zainteresowane władze państwowe.

Wreszcie w cyklu referatów i po wyczerpującej dyskusji nad nimi omówiono i ustalono szereg wytycznych pracy nad organizacją zbytu produktów owczarskich. Wygłoszono referaty o zbycie wełny, baraniny, kozuchów i wreszcie bryndzy, której produkcja na terenach podgórskich i górskich stanowi jeden z podstawowych elementów hodowli owiec.

W sprawie zbytu wełny ustalono podstawowe zasady współpracy izb rolniczych z organizacją jarmarków wełnianych i ze stwierdzeniem krajowego pochodzenia wełny, wyjaśniając szereg wątpliwości i szczegółów, jakie nasunęło doświadczenie ubiegłego okresu, przyczem — co należy specjalnie podkreślić — uznano za potrzebne przenieść organizowanie dotychczasowych jarmarków wełny z Poznania na inny teren, urządzając jarmarki w innych miejscowościach, a w pierwszym rzędzie w Warszawie.

Co do zbytu baraniny — uznano za konieczne czynienie dalszych wysiłków w kierunku wzmocnienia konsumpcji baraniny na rynku wewnętrznym, przyczem podniesiono potrzebę zapewnienia regularnej podaży baraniny na rynek w ciągu całego

roku oraz dostosowania wysokości obciążeń mięsa baraniego przy uboju, transporcie i innych opłatach do obecnego poziomu cen na owce, wychodząc z założenia, że obecna wysokość tych opłat utrudnia zaopatrzenie ważniejszych ośrodków konsumpcyjnych w mięso baranie.

Jeśli chodzi o zbyt kożuchów — ustalono, że dotychczasowa metoda organizowania kursów racjonalnego zdejmowania i wyprawy skór baranich na kożuchy daje bardzo dobre rezultaty, gdyż wzbudza zainteresowanie do krajowej produkcji skór kożuchowych, i że należy nadal prowadzić tę akcję, rozszerzając ją w miarę możliwości organizacyjnych na tereny, przeznaczone dla hodowli owiec typu kożuchowego.

Wreszcie, jeśli chodzi o zbyt bryndzy, przyjęto do wiadomości zaprojektowaną przez Patronat Spółdzielni Rolniczych we Lwowie organizację produkcji mleka owczego na terenie Huculszczyzny, polegającą na utworzeniu szeregu central bryndzarskich, do których półprodukt z mleka owczego, wytworzony na połoninach górskich (t. zw. bundz), będzie kierowany w celu dalszego przerobu na bryndzę. Organizacja produkcji bryndzy, pomyślana w powyższy sposób, jest wzorowana na przykładach zagranicy (Czechosłowacja) i daje podstawę do twierdzenia, iż jej zrealizowanie przyczyni się do zrjonalizowania prymitywnych warunków i metod produkcji bryndzy na naszych terenach górskich i podniesienia opłacalności tego działu produkcji owczarskiej.

Dwudniowe obrady konferencji, w której wzięli udział — poza inspektorami hodowli owiec wszystkich izb rolniczych — przedstawiciele władz tych izb oraz przedstawiciele zainteresowanych Ministerstw, zakończono zwiedzeniem Polskiego Instytutu Wełnyznawczego, gdzie wysłuchano referatu o dotychczasowej działalności Instytutu i jego zamierzeniach na przyszłość w dziedzinie współpracy z organizacją hodowli owiec.

E. W.

STAN ZASIEWÓW W I POŁOWIE KWIETNIA 1934 R. — Stan zasiewów ozimych w I połowie kwietnia, ustalony na podstawie 4934 sprawozdań korespondentów rolnych Gł. Urz. Stat., przedstawiał się przeciętnie dla całej Polski w stopniach kwalifikacyjnych następująco (5 oznacza stan wyborowy, 4 — dobry, 3 — średni, przeciętny, 2 — mierny, 1 — zły):

	Kwiecień 1 9 3 3:		
	1934	marzec	kwiecień
Pszenica	3:3	3:1	3:3
Żyto	3:2	3:2	3:4
Jęczmień	3:1	3:1	3:2
Rzepak	3:2	3:2	3:3
Koniczyna	3:2	3:0	3:1

W porównaniu z szacunkiem marcowym — stan zasiewów pszenicy i koniczyny poprawił się, natomiast żyta, jęczmienia i rzepaku — pozostał bez zmiany.

Druża połowa marca sprzyjała wegetacji roślinnej, dzięki dostatecznej ilości ciepła oraz usłonecznienia. Początek kwietnia cechował znaczny spadek temperatury. Kwietniowe noce przymrozki oraz ostre wiatry wyrządziły dość znaczne szkody w oziminach i koniczynie. Z ozimin najbardziej ucierpiały żyta, wcześniej siane w woj. południowych. W woj. południowych oraz częściowo w woj. wołyńskim i kieleckim były liczne wypadki wyprzenia żyta. Dotyczy to zwłaszcza woj. stanisławowskiego i tarnopolskiego, w których znaczną część powierzchni, zasianej żytem, przeorano.

Stan wilgoci w roli był dostateczny dzięki licznym opadom przy końcu okresu sprawozdawczego, z wyjątkiem woj. poznańskiego, gdzie stwierdzono niedostateczną ilość wilgoci.

Ocieplenie, jakie nastąpiło na początku II dekady kwietnia, sprzyjało wschodom zbóż jarych. Sadzenie ziemniaków oraz siew buraków odbywa się nadal intensywnie. Z Poznańskiego nadchodzą meldunki o wystąpieniu słodyszka rzepakowego.

WARUNKI WYNAGRODZENIA ROBOTNIKÓW ROLNYCH W 1934/35 R. W WOJ. WSCHODNICH. — W styczniu r. b. zostały bez zmian przedłużone na 1934/35 r. zbiorowe normy pracy robotników rolnych na terenie woj.: zachodnich, centralnych i południowych. Jeśli chodzi natomiast o woj. wschodnie — to dla terenu wojew.: wołyńskiego i poleskiego warunki te określone zostały w drodze umów zbiorowych pomiędzy przedstawicielami pracodawców i pracowników rolnych, natomiast uregulowanie tej sprawy dla wojew.: nowogródzkiego

i wileńskiego nastąpiło orzeczeniem Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej.

Umowa wołyńska z dn. 29/III r. b. przyjmuje na 1934/35 r. dotychczasowe warunki płacy dla ordynariuszów, a ponadto określa normy płac dla nieobjętej dotąd umową kategorii robotników t. zw. stołowników wzgl. mieszczyków. Robotnicy ci, oprócz utrzymania, mają otrzymywać w I grupie powiatów równoważnik 110 kg żyta miesięcznie, w II — 100 kg i w III — 90 kg żyta miesięcznie. Należy zauważyć, iż — w myśl art. 13 umowy — cena żyta, według której ma być określony równoważnik powyższych ilości zboża nie może być niższa od $\text{zł } 25$ za 1 q.

Przyjęcie przez strony bez zmian dotychczasowych warunków wynagrodzenia ordynariuszów nastąpiło prawdopodobnie ze względów taktycznych, gdyż pod względem rzeczowym niektóre postanowienia umowy w tym dziale wydają się nie odpowiadać w pełni istniejącym potrzebom i stosunkom. Mianowicie, należy uznać za zbyt ciężkie warunki wynagrodzenia ordynariuszów dla gospodarstw rolnych w północnych „poleskich” powiatach tego województwa, co jest widoczne, jeśli zestawić płace, ustalone dla wspomnianych powiatów, z warunkami wynagrodzenia, obowiązującymi w wojew. poleskiem. Dla całego województwa pozatem uważane są za nadmierne normy ziemi pod ziemniaki oraz warunki utrzymania krów. Również niezupełnie odpowiada realnym stosunkom przeliczenie pensji, wyrażonej w życie, według minimalnej ceny $\text{zł } 25$ za 1 q. Sprawa słusznego ustalenia tych warunków będzie musiała znaleźć swe rozwiązanie w umowach zbiorowych w latach następnych.

Dla woj. poleskiego umową z dn. 20/III r. b. przedłużono na rok służbowy 1934/35 umowę z roku poprzedniego z tą tylko zmianą, iż obliczenie płac gotówkowych robotników rolnych, ustalonych w mierniku żyta, nie może być dokonywane według niższej ceny żyta, jak $\text{zł } 18$ za 1 q.

Przechodząc do wojew. wileńskiego i nowogródzkiego — zanotować należy większe zmiany w normach wynagrodzenia robotników rolnych w stosunku do roku ubiegłego. Przedewszystkiem, w związku ze stwierdzoną niejednorodnością pod względem gospodarczym terenu obu tych województw oraz z uwagi na wybitnie niesprzyjające warunki klimatyczne północnych powiatów Wileńszczyzny, wyrażające się w periodycznie powtarzających się nieurodzajach głównych ziemiopłodów — podzielono obszar omawianych województw na 3 strefy, dla których ustalona została różna wysokość wynagrodzenia. Pozatem zmniejszono nadmierne wysokości w tych województwach dodatek w mleku względnie zbożu na okres zapuszczenia krowy, przyrównując go do takiego dodatku w woj. centralnych, oraz zniżono ekwiwalent za przemiał z 1 q 20 kg do 1 q żyta. Redukcja tych świadczeń przedstawia wartość ok. $\frac{1}{2}$ q żyta. Prawdopodobnie dlatego, że Nadzwyczajna Komisja Rozjemcza uznała za niewskazane zniżenie ogólnej wysokości wynagrodzenia ordynariuszów w strefie I — najlepszej gospodarczo — w tej strefie podniesiona została (tytułem wyrównania redukcji wyżej wspomnianych świadczeń) pensja z $\text{zł } 81$ do $\text{zł } 90$ rocznie. Strefa ta obejmuje w woj. nowogródzkiego powiaty: nieświeski, nowogródzki i zachodnią połowę pow. słonimskiego, a także 1 gminę pow. stołpeckiego. Dla pozostałych powiatów woj. nowogródzkiego oraz dla powiatów: wileńsko-trockiego (z wyjątkiem 3 gmin), oszmiańskiego i mołodeczńskiego woj. wileńskiego Komisja zniżyła pensję z $\text{zł } 81$ do $\text{zł } 75$ rocznie, a dla 5 północnych powiatów Wileńszczyzny i 3 gmin pow. wileńsko-trockiego — do $\text{zł } 65$, dokonywając ponadto w tych ostatnich powiatach obniżki ordynarii o 1 q żyta w stosunku rocznym.

Jeśli chodzi o t. zw. stołowników, t. j. pracowników, zatrudnionych głównie przez mniejszą własność ziemską, a otrzymujących poza utrzymaniem tylko wynagrodzenie w gotówce — Komisja obniżyła ich płace gotówkowe o 22% (I strefa) ÷ 35% (III strefa). Jak sądzić należy, nastąpiło to w celu dostosowania płac tych pracowników do realnych możliwości płatniczych gospodarstw wiejskich i zbliżenia zbiorowych norm pracy do faktycznie istniejących stosunków.

Robotnicy dniówkowi nie byli objęci dotychczas w omawianych województwach umowami zbiorowymi. Ponieważ robotnicy tacy są w rzeczywistości zatrudniani, Komisja uznała za wskazane poddanie ewentualnych sporów tych pracowników z pracodawcami rolnymi orzecznictwu powiatowych komisji rozjemczych. W tym celu włączono tę kategorię robotników do orzeczenia z pozostawieniem wszakże stawek płac oraz ilości dni pracy do ustalenia przez umowy indywidualne, a to ze względu na różnorodność istniejących stosunków.

B.

H A N D E L

TRAKTATY I KONWENCJE

ROKOWANIA HANDLOWE. — Po zawarciu i wprowadzeniu w życie umów handlowych z Czechosłowacją i Szwajcarią oraz po zniesieniu — w drodze protokołu — pomiędzy Rzeszą Niemiecką i Polską wojny celnej, trwającej pomiędzy państwami temi przeszło 8 lat, nastąpiła na odcinku naszej zagranicznej polityki traktatowej pewna przerwa, ale tylko jeśli chodzi o zawieranie nowych układów handlowych. Cały szereg rokowań bowiem toczył się i toczy się na odcinku tym nadal. Należą do nich:

1.—Rokowania handlowe z Hiszpanją, prowadzone od II połowy marca w Madrycie, spowodowane wprowadzeniem przez Hiszpanję zakazu przywozu jaj, co bardzo silnie zaważyło na naszym eksporcie (w samym tylko marcu nasz eksport jaj do Hiszpanji wyniósł 1 226 t). Rokowania te nie dały pozytywnego wyniku i przerwane zostały przez Hiszpanję wypowiedzeniem konwencji handlowej polsko-hiszpańskiej z 1930 r. Ponieważ konwencja ta posiada 3-miesięczny termin wypowiedzenia, przestaje ona obowiązywać w dn. 25/VII r. b. Przymuszczać przed tym terminem rozpoczną się pomiędzy Polską a Hiszpanją nowe rokowania celem bądź zawarcia nowej umowy handlowej, bądź przynajmniej uniknięcia stanu beztraktatowego pomiędzy obu krajami.

2.—Rokowania z Finlandją celem zawarcia nowego układu taryfowego w związku z naszą nową taryfą celną nie zostały dotychczas zakończone na skutek postawienia przez Finlandję żądań, dotyczących się wzajemnego ograniczenia działania KNU w stosunkach polsko-finlandzkich — na wzór istniejących ograniczeń w ostatnio zawartym układzie finlandzko-niemieckim. Po przewycięzeniu pewnych trudności rokowania te jednak posuwają się naprzód.

3.—Rokowania z Kanadą zakończone zostały w pierwszym stadium, a mianowicie w tem, co się tyczy zbadania ogólnych warunków zawarcia umowy handlowej polsko-kanadyjskiej. Obecnie toczą się prace wewnętrzne nad ustaleniem projektu przyszłej umowy.

4.—Rokowania o krótkoterminowe układy z Łotwą i Estonją, mające na czas pewien ustalić zakres wymiany handlowej pomiędzy Polską a temi krajami.

5.—Rokowania, prowadzone z Z. S. R. R. o nowe ustalenie wymiany polsko-sowieckiej, po wygaśnięciu w dn. 1/IV dotychczasowych umów w tej mierze.

6.—Rokowania o umowę handlową ramową z Abisynją.

Wszystkie wspomniane rozmowy nie doprowadziły jeszcze do ostatecznych wyników.

Ustalono natomiast zasady przedłużenia obecnie obowiązujących układów handlowych z Danją bez większych zmian w dotychczasowym ich brzmieniu.

Jeżeli chodzi o rokowania, które mają rozpocząć się w przyszłości, to na pierwszym planie znajdują się:

1.—Rokowania z Wielką Brytanią o zawarcie nowej umowy taryfowej i kontyngentowej; zostały one merytorycznie w znacznej mierze przygotowane przez 2-krotne wizyty rządowych i gospodarczych czynników angielskich w Warszawie. Obecnie oczekuje się przedstawienia ze strony W. Brytanji zestawienia jej żądań celnych w stosunku do Polski, poczem dopiero nastąpi z naszej strony dokładne opracowanie tych postulatów i rozpoczęcie rokowań.

2.—Wznowienie rokowań z Francją zapowiedziane w czasie pobytu w Polsce P. Min. Barthou. Sprzeczne i nieskoordynowane komunikaty, ogłoszone w tej sprawie w Paryżu, zostały już wyjaśnione całkowicie i wznowienia rozmów oczekiwać należy w niedalekiej przyszłości.

Jakiegokolwiek szersze rozmowy z Włochami nie są w tej chwili przewidziane.

Niezależnie od wszystkich tych rokowań obecna sytuacja w wymianie międzynarodowej wymaga stałego komunikowania się między państwami na całym szeregu odcinków ich handlu zagranicznego celem uzyskiwania rozwiązań częściowych i do-raznych. Obok więc wymienionych powyżej rozmów o zakresie szerszym toczą się stale rozmowy z nieomal wszystkimi krajami europejskimi o tego rodzaju porozumienia odcinkowe, uzupełniające lub korygujące niedomaganie stanu faktycznego.

W sumie zatem stwierdzić należy, iż przez pierwszą fazę naszych wielkich rozmów handlowych z zagranicą, wywołanych wprowadzeniem w życie nowej taryfy celnej, już przeszli. Pozostają w tej chwili do załatwienia 2 większe układy w Europie Zachodniej: z W. Brytanią i Francją. Nie należy się jednak ludzi, aby po pewnym czasie nie zaszła konieczność przystosowania i nowozawartych traktatów do przemian, jakie kryzys wprowadza co pewien czas we wszystkie dziedziny życia gospodarczego zarówno u nas, jak i zagranicą.

z.

HANDEL WEWNĘTRZNY

RUCH CEN W MARCU 1934 R. — W marcu r. b. — po sezonowym osłabieniu w miesiącach zimowych — nastąpiło już pewne ożywienie obrotów handlowych, związane częściowo z przypadającymi w końcu miesiąca świątami oraz zbliżającą się wiosną. Ożywienie ujawniło się głównie w branżach: spożywczej, włókienniczej, konfekcyjno-obuwianej i metalowej. Poziom obrotów handlowych w marcu r. b. był naogół nieco wyższy niż w odpowiednim okresie r. ub.

Wskaźnik weksli wystawionych, ilustrujący do pewnego stopnia (z zastrzeżeniem zmian w sposobach regulacji: gotówkowa, wekslowa, kredyt otwarty — oraz roli operacji finansowych) rozmiary obrotów handlowych, wykazał w marcu (obliczony przez Instytut Badania Konjunktur Gospodarczych z usunięciem sezonowości) nieznaczną zniżkę — o 0·6%.

Nieznaczny spadek w marcu (również o 0·6%) wykazał także wskaźnik ładunków kolejowych (z usunięciem sezonowości). W liczbach absolutnych (i bez uwzględnienia sezonowości) przewoży kolejowe towary wewnątrz kraju wykazywały w marcu poziom wyższy niż w lutym, wynosząc w lutym 6·3 tys. wagonów przeciętnie dziennie, a w marcu 6·6 tys. wagonów przeciętnie dziennie.

Sytuacja na rynku finansowym wpływała dodatnio na kształtowanie się obrotów gospodarczych — dzięki dalszej poprawie płynności i lepszemu stanowi wypłacalności. Przybliżony odsetek weksli zaprotostowanych w stosunku do weksli wystawionych (obliczony przez Instytut Badania Konjunktur Gospodarczych z usunięciem sezonowości) wynosił w marcu r. b. 6·9%, gdy w marcu r. ub. 8·5%.

Wypłacalność polepszała się ze strony przemysłu i handlu, natomiast wypłacalność rolników była wciąż słaba, gdyż ich sytuacja finansowa wobec spadku cen jeszcze pogorszyła się. Zdolność nabywcza ludności miejskiej — wobec wzrostu zatrudnienia i obrotów — nieco polepszyła się.

Ceny hurtowe na rynku wewnętrznym wykazały w marcu bardzo niewielką zniżkę, pochodzącą od zniżki cen artykułów przemysłowych, gdy ceny artykułów rolnych pozostały prawie niezmiennione. Ceny detaliczne zniżkowały mniej więcej dwa razy silniej niż hurtowe.

Ruch wskaźników cen hurtowych ilustruje następujące zestawienie (na podstawie danych Instytutu Badania Konjunktur oraz Gł. Urz. Stat.):

		Wskaźnik ogólny	Artykuły rolne krajowe	Artykuły przemysłowe
Marzec	1929	98·6	96·1	100·3
"	1930	87·7	79·2	92·8
"	1931	76·7	69·3	80·1
"	1932	67·9	62·1	69·3
"	1933	59·8	54·6	60·8
Grudzień	"	57·6	49·2	60·9

Styczeń 1934	57.8	48.6	61.9
Luty	57.6	48.2	61.8
Marzec	57.3	48.3	61.2
<i>Art. rolne: Art. przemysłowe:</i>			
	<i>sprzedawane</i>	<i>prze-</i>	
	<i>przez rolni-</i>	<i>twory</i>	
	<i>ków</i>	<i>surowce</i>	<i>półfabr. wyroby</i>
			<i>gotowe</i>
Marzec 1933	44.8	64.6	55.3 60.1 65.9
Grudz. "	39.6	59.2	60.8 58.5 63.6
Styczeń 1934	38.4	59.0	61.4 60.0 64.3
Luty "	38.8	57.9	60.8 59.7 64.8
Marzec "	38.9	57.8	59.9 59.5 64.1

Jeśli chodzi o artykuły rolne, łącznie z kolonialnemi i innymi, wchodzącemi w zakres żywności i używek — to zmiany we wskaźnikach poszczególnych pozycji tej grupy przedstawiały się następująco (wskaźniki: 1928 r. = 100):

	Luty 1934	Marzec 1934	Marzec 1933
Ziemiopłody	34.7	35.1	45.6
Mąka i kasza	38.1	37.6	53.3
Zwierzęta rzeźne	40.8	40.6	43.5
Mięso i słonina	46.0	46.3	51.2
Nabiał	45.8	45.8	44.7
Cukier, spirytus, piwo	90.2	90.2	90.1
Towary kolonialne	67.9	67.5	70.2
Tytoń	99.9	99.9	99.9
Sól	104.5	104.5	104.5

W zakresie krajowych roślinnych produktów spożywczych panowała tendencja niejednolita — lekko zwyżkowa dla ziemiopłodów, lekko niżkowa — dla przetworów. Przy słabych obrotach wewnętrznych i zwiększonym eksporcie ceny zbóż kształtowały się naogół bez zmiany — z lekką zwyżką dla owsa i lekką niżką dla pszenicy. Z przetworów lekko spadły ceny niektórych gatunków mąki.

Ceny zwierzęcych produktów spożywczych wykazywały również tendencję niejednolitą. Ceny inwentarza żywego — przy wzroście eksportu — utrzymywały się na poziomie niezmiennym, lekko wzrosły ceny mięsa i przetworów, natomiast ceny nabiału pozostały niezmienione, a właściwie ceny masła silnie w dalszym ciągu zwyżkowały, ceny jaj — wobec zwiększonej podaży — dość poważnie znów spadły.

W zakresie towarów kolonialnych ceny nieznacznie spadły, przyczem ceny głównych artykułów kolonialnych pozostawały właściwie niezmienione.

Grupa artykułów przemysłowych wykazuje w marcie niewielką niżkę — o 1%. Zmiany cen w poszczególnych działach towarowych ilustruje ruch wskaźników, przedstawionych poniżej (przy podstawie 1928 r. = 100):

	Luty 1934	Marzec 1934	Marzec 1933
Drewno surowe	47.7	46.2	36.7
" obrobione	42.1	42.9	39.3
Surowce włókniste	41.6	41.1	36.1
Przędza	49.9	48.9	47.7
Tkaniny	60.3	60.1	60.6
Paliwo mineralne	93.2	92.7	92.0
Złom i ruda żelazna	63.6	62.9	66.4
Żelazo	84.3	84.3	85.4
Metale nieżelazne	47.6	47.5	48.7
Skóry surowe	39.9	36.9	27.4
" wyprawione	46.6	47.8	42.6
Odzież i obuwie	50.1	49.1	52.0
Oleje mineralne	97.1	97.1	102.8
Chemikalja	77.0	77.3	79.2
Nawozy sztuczne	83.2	83.4	86.6
Materj. budowl. min.	47.0	47.1	63.5
Papier	69.4	69.4	72.1
Urządzenia domowe	79.7	77.7	84.3

Ceny drewna surowego — po dłuższym okresie silnego wzrostu — wykazują ostatnio w niektórych gatunkach spadek, natomiast zwyżkowały w marcu ceny drzewa obrobionego, jak np. desek ciesielskich. Sytuacja zbytu przedstawia się pomyślnie, zwłaszcza eksport silnie wzrósł.

W zakresie artykułów włókienniczych w marcu panowała niżkowa tendencja cen, mimo że sytuacja zbytu — zarówno przedy, jak i tkanin — zwłaszcza w przemyśle wełnianym przedstawiała się zupełnie pomyślnie. Niżkowały w marcu głównie ceny surowca — bawełny i wełny, z półfabrykatów zaś — tylko ceny przedy bawełnianej.

Ceny węgla — przy zmniejszonym zbycie wewnątrz kraju — pozostawały wciąż niezmienione.

W zakresie metali ceny żelaza — przy zwiększonym napływie zamówień — pozostały niezmienione, podobnie zresztą, jak ceny ołowiu i cynku, którego eksport znacznie wzrósł. Obniżyły się tylko nieco ceny cyny i miedzi (analogicznie jak w lutym).

Ceny skór surowych w marcu niżkowały, podczas gdy ceny skór wyprawionych wykazywały tendencję zwyżkową. Ceny przetworów naftowych — przy zwiększonym nieco zbycie — kształtowały się bez zmiany. Również większość chemikalij miała w marcu ceny niezmienione. Bez zmiany pozostały ceny papieru. Tak samo ustabilizowane były ceny materiałów budowlanych.

Ruch cen w ciągu roku — od marca 1933 r. do marca 1934 r. — wykazuje niżkę ogólnego poziomu cen o 4.2%, przyczem ceny artykułów rolnych silnie spadły, bo o 11.5%, ceny zaś artykułów przemysłowych nie tylko nie obniżyły się, ale nawet bardzo nieznacznie — o 0.7% — zwyżkowały. Porównanie poziomu styczniowego w r. b. i r. ub. wykazywało prawie równoległość ruchu cen artykułów rolnych i przemysłowych, jeśli zaś porównanie cen marcowych daje tak znaczną rozpiętość, to tłumaczy się ona silną zwyżką cen artykułów rolnych w I kwartale r. ub., gdy w I kwartale r. b. — przeciwnie — ceny artykułów rolnych wykazywały lekką tendencję niżkową. Jeśli chodzi o poszczególne grupy towarowe, to stwierdzić możemy, że ceny ziemiopłodów obniżyły się w ciągu roku katastrofalnie, bo o 23.0%, jeszcze silniej spadły ceny przetworów o 29.4%, natomiast ceny zwierząt rzeźnych obniżyły się o wiele słabiej, bo o 6.7%, ceny produktów zwierzęcych o 9.6%, a ceny nabiału wykazały nawet lekką wzrost — o 2.5%. Jak widzimy, pogorszenie sytuacji rolnictwa w okresie rocznym od marca 1933 r. do marca 1934 r. nastąpiło w pierwszym rzędzie na odcinku gospodarki zbożowej. W zakresie artykułów przemysłowych notujemy w ciągu omawianego okresu rocznego bardzo silny spadek cen jedynie dla materiałów budowlanych (aż o 25.8%), natomiast bardzo poważny wzrost nastąpił jednocześnie w zakresie cen takich artykułów, jak: drewno surowe (o 25.9%), surowce włókniste (o 13.9%), skóry surowe (aż o 34.7%), a więc samych surowców. W mniejszym już stopniu podniosły się ceny półfabrykatów, jak: przędza, drewno obrobione (o 9.2%), skóry wyprawione (o 12.2%). Wreszcie, ceny fabrykatów naogół jeszcze spadły. Nieznaczna niżka cen w okresie rocznym wykazały: żelazo i metale nieżelazne, oleje mineralne, chemikalja, nawozy sztuczne, papier, a z surowców — złom i ruda żelazna.

Podkreślić jeszcze należy, że w omawianym okresie rocznym — od marca 1933 r. do marca 1934 r. — ceny artykułów, sprzedawanych przez rolników, obniżyły się poważnie — o 13.2%, gdy jednocześnie ceny żywności i używek, nabywanych przez spożywców, skurczyły się znacznie mniej — bo tylko o 6.2%, oraz gdy — z drugiej strony — ceny artykułów, nabywanych przez rolników, obniżyły się zaledwie o 1.0%. Jeśli chodzi o ruch cen artykułów przemysłowych, to nastąpił dość znaczny wzrost cen surowców — o 8.3%, podczas gdy ceny półfabrykatów pozostały prawie niezmienione (niżka o 1.0%), a ceny fabrykatów jeszcze lekko obniżyły się (o 2.7%).

Jeżeli weźmiemy pod uwagę okres dłuższy — 5-letni — od marca 1929 r. do marca 1934 r., t. j. od czasu pierwszych objawów recesji do obecnej chwili, która — zdaje się — wykazywać pierwsze objawy zbliżającej się poprawy, to ruch cen w poszczególnych latach tego okresu przedstawia się nam następująco:

Okres:	Spadek cen:		
	ogólny	artykułów rolnych krajowych	artykułów przemysłowych
Marzec 1929 ÷ marzec 1930	11.0	17.6	7.5
" 1930 ÷ marzec 1931	12.5	12.5	13.7
" 1931 ÷ marzec 1932	11.5	10.4	13.5
" 1932 ÷ marzec 1933	11.9	12.1	12.3
" 1933 ÷ marzec 1934	4.2	11.5	+ 0.7 ¹⁾

Jak widzimy, ruch niżkowy cen w poszczególnych latach okresu marzec 1929 ÷ marzec 1933 był dość równomierny i dopiero w ostatnim roku (marzec 1933 ÷ marzec 1934) zmniejszył się prawie do 1/3. Rozpiętość, jaka się w tym okresie 5-letnim wytworzyła między cenami artykułów rolnych i cenami artykułów przemysłowych — powstała właściwie w pierwszym roku (1929/1930), i w ostatnim roku (1933/1934), kiedy silniej niż cen artykułów rolnych towarzyszył znacznie mniejszy spadek cen artykułów przemysłowych albo nawet ich wzrost, jak w ostatnim roku. W pozostałych 3 latach — środkowych — rozpatrywanego okresu ruch przystosowawczy cen artykułów przemysłowych był nawet nieco silniejszy niż równocześnie postępujący dalszy spadek cen artykułów rolnych. W całym okresie 5 lat

¹⁾ Wzrost cen.

marzec 1929 ÷ marzec 1934 ceny hurtowe spadły o 41·9%, przyczem ceny artykułów rolnych spadły aż o 49·7%, a ceny artykułów przemysłowych tylko o 39·0%.

Ceny detaliczne wykazały w marcu — podobnie jak w poprzednich 2 miesiącach r. b. — spadek, mianowicie o 1·2% (wobec 0·8% w lutym i 1·6% w styczniu). Silniej spadły w marcu ceny artykułów rolnych, bo o 1·9% (tyleż zresztą co w lutym), natomiast tempo spadku cen artykułów przemysłowych było znacznie słabsze — 0·7% (wobec 1·3% w lutym).

Ruch wskaźników cen detalicznych (w Warszawie) przedstawia się następująco:

	Wskaźnik cen (1928 = 100)		
	Luty 1934	Marzec 1934	Marzec 1933
Wskaźnik ogólny	59·9	59·2	64·0
Artykuły rolne	52·0	51·0	55·3
" przemysłowe	66·6	66·2	70·8
Żywność	53·9	53·0	57·7

W grupie artykułów żywnościowych obniżyły się lekko m. in. ceny mięsa wieprzowego, słoniny oraz ziemiopłodów; silną natomiast tendencję zwyżkową wykazały w dalszym ciągu ceny masła; dla wszystkich pozostałych artykułów przeważała w sposób decydujący stabilizacja cen.

Ruch cen detalicznych w okresie rocznym od marca 1933 r. do marca 1934 r. wykazuje zniżkę ogólnego poziomu cen o 7·5%, a więc stosunkowo 1½ raza większą od zniżki cen artykułów hurtowych, które to porównanie wykazywać może zresztą tylko najogólniejszą tendencję — wobec odmiennej budowy wskaźników. Ceny artykułów rolnych spadły w tym okresie rocznym nieco silniej, bo o 7·8%, natomiast ceny artykułów przemysłowych — słabiej, bo o 6·5% — dysproporcja znacznie mniejsza od stwierdzonej dla cen hurtowych.

Koszty utrzymania (w Warszawie) wykazały w marcu r. b. tendencję zniżkową słabszą niż ceny detaliczne, mianowicie obniżyły się o 0·9%. Przy niezmiennych kosztach komornego oraz artykułów monopolowych (alkoholu, tytoniu), odzieży i „różnych” — nastąpił spadek kosztów żywności (o 1·2%) oraz kosztów opału (o 3·4%). W okresie rocznym (marzec 1933 ÷ marzec 1934) nastąpiła zniżka kosztów utrzymania o 6·4%.

PIERWSZY ROK DZIAŁALNOŚCI GIELDY ZBOŻO-TOWAROWEJ W ŁODZI.

Pierwsze ogólne doroczne zebranie członków Giełdy Zbożowo-Towarowej w Łodzi wykazało poważny rozwój tej instytucji. W sprawozdaniach Prezydium i Dyrekcji podkreślono, że o celowości powołania do życia tej instytucji świadczy stały wzrost liczby członków oraz zwiększanie się wysokości obrotów; tak więc, liczba członków od chwili powstania giełdy (w maju 1933 r.) do kwietnia r. b. wzrosła z 57 do 118, tranzakcyj w tym okresie dokonano 21 036 z ogólnym obrotem 154 067·3 t wartości zł 34 677 740. Ze sposobu zawierania tych tranzakcyj i ich realizacja odpowiadała powadze instytucji — świadczy fakt, że na zgórą 21 tys. tranzakcyj giełdowych przed Sąd Rozjemczy wniesiono ogółem tylko 9 sporów, z których 6 — zakończono wyrokiem, a 3 — ugodą. Arbitrażu żądano i przeprowadzono tylko w 3 wypadkach. Majątek Giełdy, która nie miała żadnych zobowiązań, wynosi zł 17 673, ulokowany przeważnie na rachunku oszczędnościowym w P. K. O. w Łodzi i w Pożycze Narodowej.

Po przyjęciu do wiadomości sprawozdań oraz protokołu Komisji Rewizyjnej ogólne zebranie udzieliło Zarządowi absolutorjum. Skolei dokonano wyborów uzupełniających do Rady Giełdy oraz ponownych wyborów do Komisji Rozjemczej i Dyscyplinarnej.

KRAJOWE RYNKI TOWAROWE

ZBOŻA I PRZETWORY

RUCH CEN ZBÓŻ w okresie 23/IV ÷ 8/V. r. b. kształtował się następująco (w zł za 100 kg):

	23 ÷ 30/IV	1 ÷ 8/V	Spadek
	Pszenica		%
Warszawa	18·75	18·00	4·0
Poznań	16·12½	16·06	0·4
Lwów	18·33	14·87½	18·9
Przeciętna	17·73	16·31	8·0

Żyto			
Warszawa	14·50	13·43½	7·4
Poznań	14·62½	13·46	7·8
Lwów	—	11·37½	—
Przeciętna	14·56	12·75½	—
Owies			
Warszawa	11·75	11·75	—
Poznań	12·50	12·33	1·4
Lwów	—	11·75	—
Przeciętna	12·12½	11·94	—
Jęczmień browarowy			
Warszawa	15·75	15·75	—
Poznań	—	—	—
Lwów	—	—	—
Przeciętna	—	—	—
Jęczmień zwykły			
Warszawa	13·87½	13·58	2·1
Poznań	14·37½	14·25	0·8
Lwów	—	10·25	—
Przeciętna	14·12½	12·69	—

— Okres sprawozdawczy (od 30 kwietnia do 5 maja) na rynku zbóż chlebowych i przetworów minął przy usposobieniu spokojnym i tendencji lekko zniżkowej; podaż — podobnie jak w okresie ubiegłym — dostateczna. Na giełdzie warszawskiej większość notowań w porównaniu z ostatnimi okresu poprzedniego — uległa zniżce; pszenica czerwona 775 g/l i zbierana 737 g/l straciła po zł 1 na 100 kg, żyto jednolite 700 g/l — zł 1 za 100 kg, wszystkie gatunki mąki pszennej i żytniej również po zł 1 na 100 kg; zachowały notowania z ubiegłego tygodnia otręby pszenne i żytnie. Na giełdzie poznańskiej żyto zniżkowało o zł 1·25, owies — o zł 1·25, mąka pszenna I gat. A 20% i B 45% — o zł 1, — I gat. C 60% — o zł 0·75, — I gat. D 65% — o zł 0·75, oraz wszystkie gatunki mąki żytniej — o zł 1 (wszystko na 100 kg). Na giełdzie gdańskiej — wobec wstrzymania zakupów przez Państwowe Zakłady Zbożowe — podaż żyta konsumpcyjnego była bardzo duża. Straciły — w porównaniu z ostatnimi notowaniami z dawniejszych okresów — następujące gatunki zbóż: jęczmień wyborowy eksportowy 0·65 guld. gd., — średni 0·25 guld. gd., otręby pszenne szale 0·15 guld. gd., zyskał natomiast owies nowy 0·45 guld. gd. — wszystko na 100 funt. hol.

Ogólny obrót na giełdzie warszawskiej w tygodniu sprawozdawczym (krótszym o 1 dzień — spowodu święta) wyniósł 14 934 t, w tem 12 415 t żyta (dla okresu ubiegłego odpowiednie liczby wynosiły: 23 515 i 18 278).

Warszawa. — Ceny hurtowe według ceduły urzędowej (ostatnie notowania w tygodniu) — w zł za 100 kg parytet wagon Warszawa ładunek wagon (w nawiasach podane są notowania końcowe z okresu, poprzedzającego sprawozdawczy, o ile różnią się od obecnych): pszenica jara czerwona szklista 775 g/l bez obrotów, — jednolita 748 g/l 17·50 ÷ 18·00 (18·50 ÷ 19·00), — zbierana 737 g/l 17·00 ÷ 17·50 (18·00 ÷ 18·50), żyto jednolite 700 g/l 13·00 ÷ 13·50 (14·25 ÷ 14·75), jęczmień browarowy 684 g/l 15·50 ÷ 16·00, — przemiałowy 632 g/l 13·25 ÷ 13·75 (13·50 ÷ 14·00), owies jednolity 468 g/l 12·00 ÷ 12·50, — zbierany 438 g/l 11·00 ÷ 11·50, mąka pszenna I gat. „luksusowa” 45% 30·00 ÷ 34·00 (31·00 ÷ 35·00), — I gat. 65% 26·00 ÷ 30·00 (27·00 ÷ 31·00), — II gat. 20% po luksusowej 21·00 ÷ 26·00 (22·00 ÷ 27·00), — III gat. „poślednia” 16·00 ÷ 21·00 (16·00 ÷ 22·00), mąka żytnia I gat. 0 ÷ 55% 22·00 ÷ 23·00 (23·00 ÷ 24·00), — I gat. 0 ÷ 65% 21·00 ÷ 22·00 (22·00 ÷ 23·00), — II gat. 16·00 ÷ 17·00 (17·00 ÷ 18·00), — „razowa” 16·00 ÷ 17·00 (17·00 ÷ 18·00), — „poślednia” 12·00 ÷ 13·00, otręby pszenne szale z przemiału standartowego 11·50 ÷ 12·00, — średnie z przemiału standartowego 10·75 ÷ 11·25, otręby żytnie z przemiału standartowego 9·00 ÷ 9·50.

Poznań. — Ceny hurtowe według ceduły urzędowej (ostatnie notowania w tygodniu) — w zł za 100 kg parytet Poznań dostawa bieżąca (w nawiasach podane są notowania końcowe z okresu, poprzedzającego sprawozdawczy, o ile różnią się od obecnych): pszenica 16·00 ÷ 16·25, żyto 13·25 ÷ 13·50 (14·50 ÷ 14·75), jęczmień 695 ÷ 705 g/l 14·25 ÷ 14·75, — 675 ÷ 685 g/l 13·75 ÷ 14·25, — browarowy bez notowań, owies 12·00 ÷ 12·50 (12·25 ÷ 12·75), — do siewu bez notowań, mąka wraz z workiem: pszena I gat. A 20% 27·75 ÷ 28·75 (29·25 ÷ 30·75), — I gat. B 45% 25·75 ÷ 27·25 (26·25 ÷ 28·25), — I gat. C 60% 24·00 ÷ 25·50 (24·75 ÷ 26·75), — I gat. D 65% 22·50 ÷ 23·75 (23·25 ÷ 25·25), — II gat. 45 ÷ 65% 20·00 ÷ 22·00 (21·25 ÷ 23·25), — III gat. „poślednia” A 65 ÷ 70% 14·25 ÷ 16·00 (15·00 ÷ 16·75), — III gat. „poślednia” B ponad 70%

11:25 ÷ 12:00 (12:00 ÷ 12:75), żytnia I gat. 0 ÷ 55% 20:00 ÷ 21:00. (21:00 ÷ 22:00), — I gat. 0 ÷ 65% 18:50 ÷ 19:50 (19:50 ÷ 20:50), — II gat. 55 ÷ 70% 15:50 ÷ 16:50 (16:50 ÷ 17:50), — „poślednia” ponad 70% 13:00 ÷ 14:00 (13:00 ÷ 14:50), — razowa 0 ÷ 95% 17:00 ÷ 18:00, otręby pszenne z przemiału standartowego 10:25 ÷ 10:75, — grube z przemiału standartowego 11:00 ÷ 11:50, otręby żytnie z przemiału standartowego 10:50 ÷ 11:00 (10:60 ÷ 11:00).

Gdańsk. — Ceny hurtowe według ceduły urzędowej (ostatnie notowania w tygodniu) — w guld. gd. za 100 kg (w nawiasach podane są ostatnie notowania z dawniejszych okresów, o ile się różnią od obecnych): pszenica o wadze 130 funt. hol. bez notowań (10:40), — czerwona o wadze 125 hfl. bez notowań, żyto eksportowe o wadze 120 funt. hol. 9:00, — nowe konsumpcyjne bez notowań (9:10), jęczmień wyborowy na eksport 9:25 ÷ 9:55 (9:90 ÷ 10:20), — średni 9:00 ÷ 9:20 (9:25 ÷ 9:60), — o wadze 117 funt. hol. 8:50 ÷ 9:20, — 114 funt. hol. 8:70 ÷ 9:10, jęczmień zimowy bez notowań, owies nowy 7:80 ÷ 8:10 (7:35 ÷ 8:75), otręby pszenne grube 7:40, otręby pszenne szale 7:60 (7:75), otręby żytnie 6:80 (bez notowań).

LEN

Wilno. — Ceny lnu według notowań Giełdy Zbożowo-Towarowej i Lniarskiej w Wilnie — w \mathcal{L} za 1000 kg loco stacja załadowania (w nawiasach podane są końcowe notowania z okresu, poprzedzającego sprawozdawczy, o ile różnią się od obecnych): czesany Horodziej basis I, skala 303:10, bez notowań (2 250 00 ÷ 2 315 00), — skala 259:80 2 250 00 ÷ 2 280 00, trzepany Wołożyn basis I, skala 216:50, 1 385 00 ÷ 1 410 00 (1 385 00 ÷ 1 450 00), trzepany Miory basis I, skala 216:50, 1 275 00 ÷ 1 340 00 (1 275 00 ÷ 1 493 00), trzepany Traby basis I, skala 216:50, 1 450 00 ÷ 1 470 00 (bez notowań), kądziel grodzieńska 1 080 00 ÷ 1 100 00 (1 040 00 ÷ 1 080 00), — horodziejska 1 140 00 ÷ 1 170 00 (1 125 00 ÷ 1 170 00).

WARZYWA

Warszawa. — Ceny według ceduły targu warzywnego — w \mathcal{L} za 100 kg (w nawiasach podane są notowania z okresu, poprzedzającego sprawozdawczy, o ile różnią się od obecnych): brukiew bez notowań (3:00 ÷ 4:00), buraki 3:50 ÷ 4:50, cebula I gat. 18:00 ÷ 22:00 (19:00 ÷ 22:00), — II gat. 11:00 ÷ 14:00 (10:00 ÷ 15:00), chrzan I gat. 75:00 ÷ 100:00, — II gat. bez notowań (40:00 ÷ 50:00), czosnek bez notowań, kapusta biała 4:50 ÷ 5:50, — brukselska bez notowań, — kwaszona bez notowań, marchew 3:00 ÷ 3:50, pietruszka 7:50 ÷ 10:00 (8:00 ÷ 11:00), rabarbar 15:00 ÷ 20:00 (10:00 ÷ 20:00), sałceja I gat. bez notowań, — II gat. bez notowań, seler 15:00 ÷ 20:00 (18:00 ÷ 24:00), szczaw I gat. 7:00 ÷ 10:00 (12:00 ÷ 20:00), — II gat. bez notowań, szparagi 100:00 ÷ 150:00 (125:00 ÷ 180:00), — II gat. 65:00 ÷ 95:00 (75:00 ÷ 100:00), szpinak 7:00 ÷ 10:00, — młody bez notowań (15:00 ÷ 20:00), ziemniaki stare 4:00 ÷ 5:00 (4:00 ÷ 4:50), — młode bez notowań, bulwy bez notowań; za 1 kg: cykorja I gat. bez notowań, — II gat. bez notowań, pieczarki bez notowań, ziemniaki młode 2:50 ÷ 3:50 (3:00 ÷ 4:00); za 100 pęczków lub 100 sztuk: botwina 25:00 ÷ 40:00 (20:00 ÷ 30:00), cebula siedmiolatka 10:00 ÷ 15:00, kalafior bez notowań, kalarepa bez notowań, kapusta biała 10:00 ÷ 17:00 (12:00 ÷ 20:00), — czerwona 25:00 ÷ 35:00 (30:00 ÷ 40:00), — włoska 25:00 ÷ 35:00 (30:00 ÷ 40:00), kopepek 25:00 ÷ 40:00 (35:00 ÷ 50:00), ogórki I gat. 70:00 ÷ 100:00 (60:00 ÷ 75:00), — II gat. 40:00 ÷ 55:00, rzodkiewka (4 pęczki po 15 szt.) I gat. 0:50 ÷ 0:65, — II gat. bez notowań, pietruszka 20:00 ÷ 25:00 (25:00 ÷ 35:00), majeranek bez notowań, marchew 110:00 ÷ 175:00 (bez notowań), pory 12:00 ÷ 20:00, sałata budynkowa w główkach I gat. 12:00 ÷ 17:00 (10:00 ÷ 15:00), — II gat. 7:00 ÷ 10:00 (4:00 ÷ 7:00), szczypiorek bez notowań (4:00 ÷ 7:00).

BYDŁO I MIĘSO

— W kwietniu r. b. na rynku krajowym bydła rzeźnego i trzody chlewnej nastąpił dalszy spadek cen przy równoczesnym dość znacznym osłabieniu tendencji. Najbardziej zmniejszyły ceny trzody chlewnej — po osiągnięciu stosunkowo wysokiego poziomu w okresie świąt wielkanocnych. Dość silny wpływ na niższe kształtowanie się cen trzody chlewnej wywarły obstrzeżenia i obciążenia eksportu do Austrii, gdzie wprowadzone ostatnio dodatkowe opłaty wynoszą: przy nierogaciznie żywej 2 gr. od 1 kg, przy bitej 2 gr. od sztuki, przy mięsie wieprzowem 3 gr. od 1 kg. Opłaty te przeznaczane są na utworzenie specjalnego funduszu, przeznaczonego na cele interwencyjne. Wobec zasadniczej nierentowności wywozu polskiego do Austrii — obecnie wprowadzone obciążenie jest poważnym utrudnieniem dla naszego eksportu.

Warszawa. — Notowania bydła rogatego i trzody chlewnej z dn. 27 IV r. b. — w \mathcal{L} za 100 kg żywej wagi loco Warszawa woły młode mięsiste 70 ÷ 80, — tuczone 80 ÷ 86, — starsze tłuście 62 ÷ 70, cielęta młode odżywione 70 ÷ 75, świnie słoninowe od 150 kg wwyż 85 ÷ 93, — o wadze 130 ÷ 150 kg 80 ÷ 85, — o wadze 110 kg 70 ÷ 80. Tendencja utrzymana.

Poznań. — Urzędowe sprawozdanie targowe Komisji Notowania Cen — w \mathcal{L} za 100 kg żywej wagi loco: woły pełnom. wytucz. nieopręg. 64 ÷ 68, mięsiste tucz. do 3 lat 54 ÷ 60, — starsze 48 ÷ 50, — miernie odżyw. 40 ÷ 42, buhaje wytucz. 60 ÷ 64, tucz. mięsiste 52 ÷ 56, nietucz. dobrze odżyw. 42 ÷ 48, — miernie odżyw. 38 ÷ 40, krowy wytucz. pełnom. 60 ÷ 64, tucz. mięsiste 48 ÷ 55, nietucz. dobrze odżyw. 38 ÷ 40, — miernie odżyw. 24 ÷ 28, jałowice wytucz. pełnom. 64 ÷ 68, tucz. mięsiste 54 ÷ 60, nietucz. dobrze odżyw. 48 ÷ 50, — miernie odżyw. 40 ÷ 42, młodzież dobrze odżyw. 40 ÷ 42, — miernie odżyw. 34 ÷ 38, cielęta najprzedn. wytucz. 60 ÷ 66, tuczone 50 ÷ 56, — dobrze odżyw. 42 ÷ 48, — miernie odżyw. 32 ÷ 40, owce wytucz. jagnięta i młode skopy 58, tucz. stare skopy 42 ÷ 52, świnie pełnom. 120 ÷ 150 kg żywej wagi 64 ÷ 70, — 100 ÷ 120 kg 62 ÷ 64, — 80 ÷ 100 kg 56 ÷ 60, mięsne 80.

MASŁO

— Oczekiwana po świątach Wielkiejnocy zniżka cen nabiału miała przebieg spokojny i krótkotrwały. Już w I połowie kwietnia r. b. — pod wpływem rosnącej konsumpcji mleka — podaż masła zmalała. Ponadto w celu wykorzystania kontyngentu kwietniowego do Niemiec eksporterzy z zachodnich województw forsowali wywóz, co nie pozostało bez wpływu na kształtowanie się cen na rynku krajowym. Ośrodki konsumpcyjne innych województw, niedysponujące dostateczną ilością towaru z własnego rejonu produkcji, rozpoczęły dokupywać masło, stwarzając w ten sposób dość silny popyt na produkt I gatunku. Z tych względów ceny masła kształtowały się w II połowie miesiąca sprawozdawczego zupełnie pomyślnie.

Stan rynku w najbliższej przyszłości zależny jest w dużej mierze od możliwości zbytu nadwyżek na rynku niemieckim oraz w krajach zachodnio-europejskich.

Warszawa. — Ceny hurtowe masła w/g Komisji Notowań Cen Nabiału z dn. 25/IV r. b. — w \mathcal{L} za 1 kg: wyborowe I gat. 3:30, mleczarskie deserowe II gat. 3:00, mleczarskie solone 3:00, wiejskie osełkowe 2:50. Tendencja zwykła.

Bielsko. — Notowania masła w ostatnim tygodniu — w \mathcal{L} za 1 kg: wyborowe paczkowane I gat. 3:30 ÷ 3:40, deserowe paczkowane I gat. 3:30, — II gat. 3:10 ÷ 3:20, kuchenne 2:60 ÷ 2:80, wiejskie i osełkowe 2:80. Podaż zmniejszona, tendencja mocniejsza.

Poznań. — Hurtowe notowania cen masła z dn. 21/IV r. b. — w \mathcal{L} za 1 kg: wyborowe I gat. 3:40 ÷ 3:50, deserowe II gat. 3:00 ÷ 3:10, — III gat. 2:80. Tendencja utrzymana, zaznacza się wzrost zapotrzebowania.

JAJA

— Pod wpływem wczesnej wiosny i znacznego ocieplenia — produkcja jaj w kwietniu r. b. wzrosła w większym niż zazwyczaj stopniu. Na skutek zwiększenia się podaży i częściowego pogorszenia się warunków eksportu nadwyżek zagranicę — ceny jaj znacznie spadły. Należy jednak podkreślić, że spadek cen byłby jeszcze większy, gdyby nie korzystna konjunktura rynkowa w okresie świąt wielkanocnych, która umożliwiła wyprzedaż zapasów. Produkcja bieżąca znajduje częściowy zbył do konserwacji, ponieważ od szeregu dni ujawniło się żywsze zainteresowanie importerów akcją chłodzenia jaj.

Poważne zaniepokojenie wywołało w ostatnich czasach rygorystyczne stosowanie przez Rząd hiszpański niedawno wprowadzonych ograniczeń wwozowych. Hiszpania przyznała Polsce kontyngent wwozowy jaj na I półrocze r. b. w wysokości 15 213 ctn. metrycznych. Jaja, wysyłane do Hiszpanii po dn. 17/III r. b., będą dopuszczone do oclenia dopiero na podstawie zezwoleń urzędowych. Eksport jaj z Polski już w I połowie miesiąca sprawozdawczego znacznie przekroczył przyznany kontyngent półroczny, co może zahamować w najbliższych miesiącach wywóz na ten rynek. W związku z powyższym stanem dość znacznie wzrósł w II połowie kwietnia r. b. wywóz jaj do Anglii.

Warszawa. — W/g notowań Związku Spółdzielni Mleczarskich i Jajczarskich w ostatnich dniach kwietnia płacono za jaja — w \mathcal{L} za skrzynię à 1 440 szt.: świeże nieprzeświecone 55 ÷ 60. Towar przeświecony osiągnął ceny odpowiednio do swej wagi wyższe i był nabywany chętniej. Tendencja niejednolita.

Lwów. — Hurtowe notowania jaj z ostatniego tygodnia — w zł za skrzynię à 1 440 szt.: 51 ÷ 52 kg 56 ÷ 57, — 49 ÷ 50 kg 54 ÷ 55 franco stacja załadowcza w eksportowej przeróbce. Tendencja mocniejsza.

Bielsko. — Hurtowe notowania jaj — w zł za skrzynię à 1 440 szt.: świeże normalne nieprzerobione 57 ÷ 60, — większe 60 ÷ 65. Podaż duża, tendencja słabnąca.

METALE

Warszawa. — Ceny orientacyjne — w zł za 1 kg (w nawiasach podane są ostatnie notowania z okresów, poprzedzających sprawozdawczy): cyna Banka w blokach 7'00, ołów hutniczy 0'67, cynk hutniczy 0'80 (0'67), antymon 1'10, aluminium hutnicze 3'50, blacha miedziana 2'75 ÷ 3'40, blacha mosiężna 2'50 ÷ 3'50 (2'50 ÷ 3'40), blacha cynkowa 0'88 ÷ 0'90, nikiel w kostkach 9'00.

RYNEK AKCYJNY

za okres od 30 kwietnia do 5 maja 1934 r.

Okres sprawozdawczy — krótszy o jeden dzień spowodu święta — cechowały obroty ograniczone i niejednolita tendencja. W porównaniu z notowaniami końcowymi okresu, poprzedzającego sprawozdawczy — Bank Polski, przy dużym zapotrzebowaniu, zyskał zł 1'75, a Ostrowieckie Zakłady — zł 0'25. Akcjami, którymi najwięcej obracano zarówno w okresie sprawozdawczym, jak i w poprzednich, a mianowicie: Lilpopa i Starachowic — dokonała kulisa dość dużych transakcji, po kursach jednak niższych w okresie ubiegłym dla obu akcji o zł 0'50. Pozostałymi akcjami dokonywano tylko sporadycznych transakcji.

Na giełdzie krakowskiej notowano Bank Polski po kursie o zł 1'50 wyższym niż w okresie ubiegłym; podobnie i na giełdzie poznańskiej obracano również jedynie Bankiem Polskim

po kursie o zł 0'75 wyższym. Giełda lwowska — w dalszym ciągu bez notowań.

GIEŁDA WARSZAWSKA

	Wartość nominalna	Kurs najwyższy	Kurs najniższy	Ostatni kurs w tygodniu
Bank Polski	zł 100	84'25	82'50	84'00 -83'50
Warsz. T-wo Fabr. Cukru	zł 100	18'25	18'25	18'25
Warsz. Tow. Kopalń Węgla i Zakł. Hutn.	zł 100	11'25	11'00	11'00
Lilpop	zł 25	11'00	10'50	11'00
Ostrowieckie Zakłady I-III em. serja B	zł 50	20'50	20'50	20'50
Starachowice	zł 50	10'18	9'80	9'80 9'85
Haberbusch i Schiele	zł 100	38'25	38'00	38'00

GIEŁDA KRAKOWSKA

Akcje — w zł (maksimum i minimum; w nawiasach podane są notowania z okresu, poprzedzającego sprawozdawczy): Bank Polski 84 ÷ 83'25 (82'50).

GIEŁDA LWOWSKA

Akcje w okresie sprawozdawczym nie były notowane.

GIEŁDA POZNAŃSKA

Akcje — w zł (maksimum i minimum; w nawiasach podane są notowania z okresu, poprzedzającego sprawozdawczy): Bank Polski 82'00 ÷ 81'00 (81'25 ÷ 80'50).

CLA ORAZ REGLAMENTACJA HANDLU ZEWN.

NOWA TARYFA CELNA WYWOZOWA. — W jednym z najbliższych numerów „Dziennika Ustaw R. P.” będzie ogłoszone rozporządzenie o cłach wywozowych, nadające nowe brzmienie taryfie celnej wywozowej. Po wejściu w życie nowej taryfy celnej przwozowej okazało się koniecznym poddanie rewizji obowiązujących cel wywozowych. Nowa taryfa wywozowa otrzyma brzmienie, jak następuje:

Pozycja taryfy celnej wywozowej	Nazwa towaru	Cło od 100 kg zł
1	Rudy, szlasy, również wzbogacone:	
	1) manganowe	5'00
	2) cynkowe	30'00
	3) ołowiane	30'00
	4) miedziane	30'00
2	Żużle, zendra, popioły:	
	1) zawierające żelazo	2'00
	2) „ cynk	10'00
	3) „ ołów	10'00
	4) „ miedź	60'00
	5) „ cynę	200'00
	U w a g a. — Żużle, zendra, popioły, wymienione w niniejszej pozycji — za pozwoleniem Ministra Skarbu	bez cła
3	Stare żeliwo, żelastwo; odpadki żeliwne, żelazne, stalowe z wyjątkiem odpadków blachy białej	5'00
4	Miedź:	
	1) gąski, bloki, płyty lane, miedź katodowa	150'00
	2) wiórki, opiłki, złomki, miedź cementowa w proszku i brykietach	150'00
	U w a g a. — Miedź, wymieniona w niniejszej pozycji — za pozwoleniem Ministra Skarbu	bez cła
5	Aluminium:	
	1) gąski, bloki, płyty lane, aluminium katodowe	100'00
	2) wiórki, opiłki, złomki	100'00
	U w a g a. — Aluminium, wymienione w niniejszej pozycji — za pozwoleniem Ministra Skarbu	10'00

6	Stopy aluminium i inne metale lekkie oraz ich stopy:	
	1) gąski, bloki, płyty lane	100'00
	2) wiórki, opiłki, złomki	100'00
	U w a g a. — Towary, wymienione w niniejszej pozycji — za pozwoleniem Ministra Skarbu	10'00
7	Nikiel:	
	1) gąski, bloki, sześciiany, kulki, stożki, również w katodach	100'00
	2) wiórki, opiłki, złomki	100'00
	U w a g a. — Nikiel, wymieniony w niniejszej pozycji — za pozwoleniem Ministra Skarbu	10'00
8	Mosiądz, tombak, spiż, brąz fosforowy, miedź fosforowa, argenty (nowe srebro):	
	1) gąski, bloki, płyty lane	100'00
	2) wiórki, opiłki, złomki	100'00
	U w a g a. — Towary, wymienione w niniejszej pozycji — za pozwoleniem Ministra Skarbu	10'00
9	Cyna i metal brytanja w gąskach, blokach, złomie, odpadkach:	
	1) cyna	500'00
	2) metal brytanja	100'00
	U w a g a. — Metal brytanja — za pozwoleniem Ministra Skarbu	10'00
10	Ołów w złomie, odpadkach	50'00
	U w a g a. — Ołów w złomie, odpadkach — za pozwoleniem Ministra Skarbu	bez cła
11	Antymon w wiórkach, opiłkach, złomkach	150'00
12	Kadm w wiórkach, opiłkach, złomkach	150'00
13	Smoła surowa z węgla kamiennego	2'00
	U w a g a. — Smoła surowa z węgla kamiennego — za pozwoleniem Ministra Skarbu	bez cła
14	Odpadki gumy i kauczuku; niezdatne do użytku wyroby z gumy, chociażby z dodatkiem innych materiałów	5'00
15	Kości surowe niemielone i mielone	6'90
16	Paczki drzew iglastych (młode pędy)	1 000'00

17	Drewno:				
	1) dłużyce i kłody:				
	a) drzew iglastych	3'00			
	b) drzew liściastych z wyjątkiem buku, olszy i osiki	3'00			
	2) olszowe okrągłe o średnicy 22 cm i wyżej, mierzonej w grubszym końcu bez kory, i o długości od 1'2 m wzwyż	6'00			
	3) osikowe okrągłe o średnicy 20 cm i wyżej, mierzonej w cieńszym końcu bez kory i o długości od 1'5 m wzwyż z wyjątkiem osobno wymienionego	3'00			
	U w a g a 1. — Dłużyce i kłody drzew iglastych, spławiane z polskich terenów, położonych w dorzeczu Czeremosza — za pozwoleniem Ministra Skarbu		bez cła		
	U w a g a 2. — Drewno olszowe, wymienione w poz. 17 p. 2, wywożone w okresie do dn. 30 listopada 1934 r. włącznie — za pozwoleniem Ministra Skarbu	1'00			
	U w a g a 3. — Drewno, wymienione w poz. 17 p. 1 a) i b) oraz p. 3, wywożone do państw, z którymi Polska zawarła konwencje handlowe lub specjalne układy, regulujące obrót drzewny, bądź też w braku układów — za pozwoleniem Ministra Skarbu, podlega cłu wywozowemu w następującej wysokości:				
	I. — Dłużyce i kłody:				
	a) drzew iglastych	0'40			
	b) drzew liściastych z wyjątkiem buku, olszu i osiki	0'20			
	II. — Osikowe okrągłe o średnicy 20 cm i wyżej, mierzonej w cieńszym końcu bez kory, i o długości od 1'5 m wzwyż z wyjątkiem osobno wymienionego	0'20			
	4) drewno iglaste tarte wzdłuż, przynajmniej z dwóch stron (belki, bale, krawędziaki, deski, łaty i t. p. z wyjątkiem sliprów, podkładów kolejowych i klepek), chociażby heblowane, lecz inaczej nieobrobione	10'00			
	U w a g a 4. — Drewno iglaste, tarte, wymienione w punkcie 4, wywożone na podstawie zaświadczeń Ministerstwa Przemysłu i Handlu		bez cła		
	5) papierówka sosnowa, świerkowa, jodłowa i osikowa (drewno okrągłe lub szczapowe o długości od 1 m do 2'20 m włącznie, okorowane o wszelkiej grubości)	3'00			
	U w a g a 5. — Papierówka, wymieniona w punkcie 5, wywożona na podstawie zaświadczeń Ministerstwa Przemysłu i Handlu		bez cła		
	6) slipry, podkłady kolejowe, mostownice, podrojazdnice, timbry i belki angielskie — wszystko z drzew iglastych i liściastych, ciosane lub tarte, nasycone lub nienasycone	10'00			
	U w a g a 6. — Drewno, wymienione w punkcie 6, wywożone na podstawie zaświadczeń Ministerstwa Przemysłu i Handlu		bez cła		
	U w a g a 7. — W razie trudności wyważenia określa się wagę drewna nieobrobionego i obrobionego według następujących zamienników objętości na ciężar:				
	1 m ³ drewna miękkiego nieobrobionego = 700 kg				
	1 m ³ drewna twardego nieobrobionego = 900 kg				
	1 m ³ drewna miękkiego ciosanego tarteo = 600 kg				
	1 m ³ drewna twardego, ciosanego tarteo = 800 kg				
	1 m ³ przestrzenny drewna miękkiego szczapowego lub w okrągłakach = 450 kg				
	1 m ³ przestrzenny drewna twardego szczapowego lub w okrągłakach = 600 kg				
18	Trzoda chlewna:				
	1) żywa i bita w sztukach całych — od sztuki			60'00	
	2) bita w połówkach — od połówki			30'00	
	U w a g a 1. — Trzoda chlewna zarodowa, wywożona przez hodowców oraz organizacje hodowlane na podstawie zaświadczeń Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych				bez cła
	U w a g a 2. — Towary, wymienione w niniejszej pozycji, wywożone na podstawie zaświadczeń Ministerstwa Przemysłu i Handlu				bez cła
	U w a g a 3. — Towary, wymienione w niniejszej pozycji, wywożone przez osoby, zamieszkałe w pasie granicznym, w ilości najwyżej 5 szt. jednorazowo				bez cła
19	Gęsi domowe żywe od sztuki			10'00	
	U w a g a 1. — Gęsi domowe zarodowe, wywożone przez hodowców oraz organizacje hodowlane na podstawie zaświadczeń Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych				bez cła
	U w a g a 2. — Gęsi domowe żywe, wywożone na podstawie zaświadczeń Ministerstwa Przemysłu i Handlu				bez cła
	U w a g a 3. — Gęsi domowe żywe, wywożone przez osoby, zamieszkałe w pasie granicznym, w ilości najwyżej 20 sztuk jednorazowo				bez cła
20	Gęsi domowe bite świeże, chłodzone lub mrożone			500'00	
	U w a g a 1. — Gęsi domowe bite świeże, chłodzone lub mrożone, wywożone na podstawie zaświadczeń Ministerstwa Przemysłu i Handlu				bez cła
	U w a g a 2. — Gęsi domowe bite, przeznaczone do własnego użytku osób, wyjeżdżających zagranicę, w ilości jednej gęsi na jedną osobę; gęsi domowe bite, wysyłane zagranicę pocztą, koleją i innymi środkami komunikacyjnymi w ilości najwyżej 5 kg				bez cła
	U w a g a 3. — Gęsi domowe bite, wywożone przez osoby, zamieszkałe w pasie granicznym, w ilości najwyżej 20 sztuk jednorazowo				bez cła
21	Mięso, przetwory mięsne; słonina, szmalc:				
	1) mięso baranie, cielece, wieprzowe i wołowe — świeże, solone i mrożone, w stanie nieprzerobionym, z wiatkiem oddzielnych głów oraz oddzielnych wnętrzności			100'00	
	2) bekony			150'00	
	3) peklowane; szynki i przetwory mięsne			150'00	
	4) szynki wędzone, również w opakowaniu hermetycznym; przetwory mięsne; wędzone, suszone lub konserwowane, również w puszkach			250'00	
	5) słonina solona lub wędzona			250'00	
	6) szmalc			250'00	
	U w a g a 1. — Towary, wymienione w niniejszej pozycji, wywożone na podstawie zaświadczeń Ministerstwa Przemysłu i Handlu				bez cła
	U w a g a 2. — Towary, wymienione w niniejszej pozycji, przeznaczone do własnego użytku osób, wyjeżdżających zagranicę, oraz wysyłane pocztą, koleją i innymi środkami komunikacyjnymi w ilości najwyżej 10 kg				bez cła
	U w a g a 3. — Towary, wymienione w niniejszej pozycji, wywożone przez osoby, zamieszkałe w pasie granicznym, w ilości najwyżej 10 kg jednorazowo				bez cła
22	Jaja kurze w skorupkach			200'00	
	U w a g a 1. — Jaja zarodowe, wywożone przez producentów rolnych oraz ich organizacje na podstawie zaświadczeń Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych				bez cła
	U w a g a 2. — Jaja, wywożone stosownie do przepisów o uregulowaniu wywozu kurzych jaj zagranicę na podstawie zaświadczeń Ministerstwa Przemysłu i Handlu				bez cła

	U w a g a 3. — Jaja, przeznaczone do własnego użytku osób, wyjeżdżających zagranicę, oraz wysyłane pocztą, koleją i innymi środkami komunikacyjnymi w ilości najwyższej 50 sztuk	bez cła		U w a g a 1. — Włosie i odpadki włosia wszelkie przerobione, wywożone na podstawie zaświadczeń Ministerstwa Przemysłu i Handlu	bez cła
	U w a g a 4. — Jaja, wywożone przez osoby, zamieszkałe w pasie granicznym, w ilości najwyższej 100 sztuk jednorazowo	bez cła	27	Sierść wszelka	150'00
23	Masło krowie oraz jego mieszaniny z innymi tłuszczami	600'00		U w a g a 1. — Sierść wszelka oczyszczona, wywożona na podstawie zaświadczeń Ministerstwa Przemysłu i Handlu	bez cła
	U w a g a 1. — Naturalne masło krowie, wywożone na podstawie zaświadczeń Ministerstwa Przemysłu i Handlu	bez cła		U w a g a 2. — Sierść wszelka nieoczyszczona, w drodze wyjątku — za pozwoleniem Ministra Skarbu	bez cła
	U w a g a 2. — Masło, przeznaczone do własnego użytku osób, wyjeżdżających zagranicę, w ilości najwyższej 5 kg	bez cła	28	Szczecina i odpadki szczeciny wszelkie	700'00
	U w a g a 3. — Masło, wywożone przez osoby, zamieszkałe w pasie granicznym, w ilości najwyższej 10 kg jednorazowo	bez cła		U w a g a 1. — Szczecina i odpadki szczeciny wszelkie przerobione, wywożone na podstawie zaświadczeń Ministerstwa Przemysłu i Handlu	bez cła
24	Pierze wszelkie	1 000'00		U w a g a 2. — Szczecina i odpadki szczeciny wszelkie nieprzerobione, w drodze wyjątku — za pozwoleniem Ministra Skarbu	bez cła
	U w a g a 1. — Pierze wszelkie oczyszczone, względnie odkażone, wywożone na podstawie zaświadczeń Ministerstwa Przemysłu i Handlu	bez cła			
	U w a g a 2. — Pierze wszelkie nieoczyszczone lub nieodkażone, w drodze wyjątku — za pozwoleniem Ministra Skarbu	bez cła			
	U w a g a 3. — Pióra oraz pręciki, względnie szypułki piór, służące dla celów zdobniczych i galanteryjnych, sortowane według kolorów i wielkości, powiązane w pęczki, jak również pióra indyjskie i kogucie nawet niepowiązane w pęczki, a przeznaczone dla tychże celów	bez cła			
	U w a g a 4. — Materiał nawozowy z piór ptasich	bez cła			
	U w a g a 5. — Pierze, zawarte w poduszkach, pierzynach i materacach, wywożonych nie w celach handlowych, jak np. w ruchu podróży, przy przesiedlaniu się i t. p.	bez cła			
25	Puch ptaków wszelki	3 000'00			
	U w a g a 1. — Puch ptaków wszelki, oczyszczony, względnie odkażony, wywożony na podstawie zaświadczeń Ministerstwa Przemysłu i Handlu	bez cła			
	U w a g a 2. — Puch ptaków wszelki nieoczyszczony lub nieodkażony, w drodze wyjątku — za pozwoleniem Ministra Skarbu	bez cła			
	U w a g a 3. — Puch w poduszkach, pierzynach i materacach, wywożonych nie w celach handlowych, jak np. w ruchu podróży, przy przesiedlaniu się i t. p.	bez cła			
26	Włosie i odpadki włosia wszelkie	600'00			

Wspomniane wyżej rozporządzenie ma na celu przede wszystkim przystosowanie w miarę możliwości nomenklatury cel wywozowych do brzmienia obowiązującej taryfy celnej przywozowej, co wpłynie na przejrzystość statystyki handlu zagranicznego w zakresie wywozu towarów, podlegających cłom wywozowym, które zostały w nowej taryfie przegrupowane w ten sposób, że rudy i metale znajdują się będą obecnie na początku taryfy wywozowej, cła bowiem na te artykuły przede wszystkim posiadają zasadniczo charakter właściwych cel wywozowych; natomiast cła o charakterze opłat, umożliwiających standaryzację wywozu niektórych artykułów, jak np.: mięsa, jaj, masła i t. d. — umieszczone zostały w końcu omawianej taryfy.

W stosunku do stanu dotychczasowego nowa taryfa — poza zmianami nomenklatury niektórych pozycji — wprowadza nieliczne zmiany merytoryczne, a mianowicie: cło wywozowe od szmat, skrawków tkanin i t. d. zostało w nowej taryfie skreślone, od szeregu bowiem miesięcy było stale zawieszona i nie przewiduje się w najbliższej przyszłości konieczności przywrócenia jego mocy obowiązującej.

Omawiane rozporządzenie wprowadza nowe cło na pączki drzew iglastych; cło to ma charakter prohibicyjny, celem zaś jego jest uniemożliwienie wywozu pączków sosnowych i niszczenie tą drogą drzewek, które pozbawione pączków nie mogą się normalnie rozwijać.

Nowa taryfa celna wywozowa wejdzie w życie 14 dnia po ogłoszeniu z wyjątkiem poz. 16 (pączki drzew iglastych) i uwagi 2 do poz. 17 (ulgowa stawka wywozowa dla drewna olszowego), które mają wejść w życie równocześnie z dniem ogłoszenia odpowiedniego rozporządzenia.

Omawiana taryfa posiadać będzie odrębną, samodzielną numerację pozycji.

KOMUNIKACJA I TRANSPORT

POD REDAKCJĄ MINISTERSTWA KOMUNIKACJI

NOWY STATUT ORGANIZACYJNY DYREKCJI OKRĘGOWYCH K. P.

— Z dniem 1/IV r. b. wszedł w życie nowy statut organizacyjny dyrekcji okręgowych Polskich Kolei Państwowych. Statut ten zastąpił obowiązujący od 1925 r. regulamin dyrekcji P.K.P., a więc normy organizacyjne sprzed 10 laty, z okresu krystalizowania się dopiero form ustrojowych kolejnictwa polskiego. Ewolucja, jaką od tego czasu przeszły koleje państwowe, scalenie ustawodawstwa kolejowego na obszarze Państwa, zmiany organizacyjne w samym Ministerstwie Komunikacji — wszystko to wymagało reformy dotychczasowego regulaminu dyrekcyjnego. Że nie było to rzeczą łatwą — o tem świadczy okoliczność, iż wprowadzony obecnie statut jest trzecim skolei projektem, poddawany uzgodnieniu z departamentami Ministerstwa i z dyrekcjami okręgowymi. Dwa poprzednie były wycofane po bezowocnej próbie pogodzenia sprzecznych poglądów. Należy przypuszczać, iż nowy statut uczyni zadość swemu zadaniu przynajmniej do czasu, kiedy ewent. nastąpi oczekiwane powołanie do życia odrębnego i samodzielnego zarządu kolei państwowych.

Dyrekcje okręgowe kolei państwowych są — według brzmienia statutu — organami pracy dyrektorów kolei państwowych.

Wobec dawnego brzmienia regulaminu, według którego dyrekcje były „urzędami przedsiębiorstwa P. K. P., sprawującymi w granicach swych okręgów bezpośredni zarząd kolejami państwowymi oraz prywatnymi, zarządzanymi przez P. K. P.” — jest to zmiana zasadnicza, gdyż przenosi ona obowiązek i odpowiedzialność z ciała zbiorowego — dyrekcji na jednostkę — dyrektora. Stanowi to niewątpliwie postęp, zbliżając organizację do typu przedsiębiorstwa handlowego czy przemysłowego, które personifikuje nazewaną dyrektorem odpowiedzialną. Drobną, ale charakterystyczną i dodatnią zmianą jest również określenie dyrekcji jako „organu pracy” dyrektora, zamiast dotychczasowej nazwy „urząd”, tak niewłaściwej dla skomercjalizowanego przedsiębiorstwa przewozowego.

Dyrektor, mianowany przez Ministra Komunikacji, i bezpośrednio mu podległy, ma zleczone następujące obowiązki główne: a) zarządzanie w granicach przydzielonego okręgu kolejami państwowymi oraz prywatnymi, zarządzanymi przez P. K. P. na rachunek koncesjonariuszy, b) sprawowanie nadzoru nad innymi kolejami prywatnymi, c) dbanie o rozwój przewozów kolejowych przez utrzymywanie bezpośredniej styczności z organizacjami i sferami gospodarczymi w okręgu dyrekcyjnym, d) czu-

wanie nad sprawnością służby linowej, bezpieczeństwem, ciągłością i regularnością ruchu, a specjalnie nad należytem przygotowaniem okręgu do potrzeb obrony Państwa, e) normowanie całokształtu działalności organów dyrekcji i f) wydawanie — pod osobistą odpowiedzialnością — w wypadkach nagłych, zagrożających bezpieczeństwu ruchu, całości urządzeń kolejowych, życiu ludzkiemu lub mogących narazić Skarb na znaczne straty — niezbędnych zarządzeń, nawet gdyby przekraczały one przyznany mu zakres działania z obowiązkiem jedynie bezzwłocznego przesyłania o tych zarządzeniach sprawozdania Ministerstwu Komunikacji.

Do pomocy dyrektorowi Minister Komunikacji mianuje, zależnie od potrzeby, jednego lub więcej wicedyrektorów. Poza tem dyrekcje dzielą się na następujące wydziały i biura, będące odpowiednikami departamentów i biur Ministerstwa: wydziały — Ruchu, Mechaniczny, Drogowy, Handlowo-Taryfowy, Zasobów i Sanitarny; biura — Personalne, Wojskowe, Finansowe, Kontroli Dochodów i Prawne. Ponadto w Dyrekcji Warszawskiej utworzono osobny Wydział Elektrotechniczny, a w dyrekcjach: Warszawskiej, Radomskiej i Wileńskiej — osobne wydziały kolei wąskotorowych. Różnica pomiędzy wydziałem a biurem polega jedynie na tem, że wydziały mają organa swojej służby także na linii, biura zaś ich nie posiadają. Na czele wydziałów stoją naczelnicy służb, na czele biur — naczelnicy biur. Naczelnicy sprawują kierownictwo i nadzór nad działalnością podległej mu służby (biura), kierując się zasadami oszczędnej i celowej gospodarki oraz potrzebami obrony Państwa. Naczelnikom przysługuje również prawo wydawania, w nagłych wypadkach, niezbędnych zarządzeń doradczych, nawet gdyby one przekraczały ich kompetencje, z obowiązkiem zawiadomienia o nich niezwłocznie władzy właściwej.

Wydziały i biura dyrekcji dzielą się kolei na działy, pozostające pod kierunkiem kierownika działu. Do spraw, przekazywanych decyzji kierowników działów, należą sprawy, polegające na ściśle wykonywaniu ustaw i rozporządzeń, a nie na swobodnym uznaniu, sprawy, powtarzające się, załatwiane stale w ten sam sposób, wreszcie sprawy, które nie przesądzają ostatecznego załatwienia. W skład wydziałów wchodzi również kontrolerzy, będący organami kontrolnymi i instruktorskimi

w zakresie organizacji pracy, wykonywania przepisów, poleceń i wskazówek służbowych według planu, zatwierdzonego przez przełożonego naczelnika.

Poza temi normalnymi organami każdej dyrekcji — statut przewiduje jeszcze istnienie następujących jednostek administracyjnych: w Dyrekcji Toruńskiej — Biuro Gdańskie P. K. P. dla załatwiania lokalnych spraw kolejowych na obszarze W. M. Gdańska, oraz Biuro Portowe P. K. P. w Gdyni dla spraw ruchowych, związanych z obsługą portu; w Dyrekcji Warszawskiej — Biuro Wyrównawcze dla obrachunku wagonów pomiędzy dyrekcjami, wreszcie w Dyrekcji Lwowskiej — Biuro Małopolskich Kolei Lokalnych do spraw kolei prywatnych na obszarze Małopolski.

Statut organizacyjny dyrekcji okręgowych uzupełniają „Przepisy o podziale czynności w dyrekcjach O. K. P.”, przepisy bardzo szczegółowe i obszerne. Jest to, oczywiście, niezbędne dla właściwego określenia kompetencji każdej komórki organizacyjnej i zapobieżenia tarciom. Statut przewiduje znaczne ograniczenie dyrektora względnie naczelników służb i biur dyrekcyjnych w prawie przyjmowania pracowników. Mianowanie bowiem zarówno naczelników i ich zastępców jak kierowników działów, kontrolerów i praktykantów — kandydatów na stanowiska, na które wymagane jest wykształcenie wyższe, gimnazjalne lub jemu równorzędne — zastrzeżone jest Ministerstwu Komunikacji. Wydaje się to zarządzenie dość centralistycznym, z natury jednak rzeczy dodatnio odbijającym się na sprawności pracy dyrekcji, której zawsze trudniej jest dobrać właściwego pracownika niż Ministerstwu.

Dla usprawnienia służby linowej okręgi poszczególnych dyrekcyj dzielą się w zakresie służb ruchowo-handlowej, mechanicznej oraz drogowej na oddziały kolei państwowych. Według brzmienia osobnego statutu organizacyjnego oddziałów K. P., powołane są one do kierowania służbą wykonawczą oraz do czuwania nad sprawnym działaniem podległych im jednostek administracyjnych, jak: stacje, ekspedycje, magazyny, parowozownie, warsztaty (oprócz głównych), odcinki drogowe, sygnalizacyjne i t. p. Na czele oddziałów stoją naczelnicy, pełniący swe obowiązki pod bezpośrednim kierownictwem i nadzorem właściwego naczelnika służby w dyrekcji.

J. G.

ŻEGLUGA I SPRAWY MORSKIE

PRACA PORTU GDYŃSKIEGO W KWIETNIU 1934 R.

Wyniki pracy portu gdyńskiego w miesiącu sprawozdawczym — mimo iż są o kilkadziesiąt tysięcy ton mniejsze od uzyskanego przez ten port miesięcznego rekordu obrotu towarowego — mogą być śmiało zaliczone do najlepszych. Należy uwzględnić bowiem, że — jak to już niejednokrotnie podkreślaliśmy — miesiące I połowy każdego roku są dość poważnie gorsze w porcie gdyńskim, aniżeli następne, poczynając od lipca. Kwiecień nie należy z reguły do najpomysłniejszych okresów pracy w Gdyni, co musi być brane pod uwagę, przy rozpatrywaniu wyników tego miesiąca.

Największe napięcie w kwietniu r. b. osiągnęła praca w porcie gdyńskim w ostatniej dekadzie, o czym świadczy fakt przeładowania w okresie tygodniowym 23 ÷ 29/IV rekordowej dla tygodniowej pracy kwoty 171 204 t, czyli ok. 25 tys. t przeciętnie dziennie, wliczając do dni roboczych również niedziele. W tym rekordowym tygodniowym okresie załadowano 141 376 tys. t towarów, w czem 122 806 t węgla eksportowego i 6 924 t drzewa, wyładowano zaś 29 828 t, w czem zasługują na uwagę pozycje: ryżu (5 793 t), fosforytów (4 470 t), pirytów (3 004 t), złomu (8 490 t) i bawełny (1 239 t).

Ruch statków w miesiącu sprawozdawczym bardzo znacznie przewyższył ruch statków w marcu r. b., w jeszcze zaś większym stopniu — w kwietniu r. ub. W ostatnim miesiącu bowiem zainwazy do Gdyni 434 statki o łącznym tonnażu 356 791 nrt (w marcu r. b. 369 statków o tonnażu 337 589 nrt i w kwietniu r. ub. 324 statki o tonnażu 240 350 nrt). Wyszło w miesiącu sprawozdawczym 411 statków o tonnażu 338 523 nrt (w marcu r. b. 377 statków — 343 095 nrt i w kwietniu r. ub. 312 statków — 241 591 nrt). Kolejność bander ukształtowała się następująco: Szwecja, Polska, Niemcy, Danja, Anglja, Norwegja, Finlandja. Bandera polska zawdzięcza uzyskanie drugiego miejsca zwiększonemu ruchowi statków linii Gdynia ÷ Ameryka, poważny zaś wzrost tonnażu statków angielskich był następstwem uruchomienia linii na Daleki Wschód. Średni tonnaż statków, zawijających w kwietniu r. b. do Gdyni, wyniósł 822'1 nrt; średnio przebywało jednocześnie w porcie 54 statki; średni postój w porcie wynosił 52'2 godz.

Ogólny obrót towarowy w kwietniu r. b. osiągnął liczbę 622 102 t, czyli blisko o 200 tys. t więcej — wobec 431 320 t, osiągniętych w kwietniu 1933 r. Powyższa różnica przypada całkowicie na obrót zamorski, który wyniósł w miesiącu sprawozdawczym 600 754 t, w kwietniu zaś 1933 r. — 410 049 t. Na inne rodzaje żegluga przypada w kwietniu r. b. 21 348 t, w kwietniu zaś r. ub. — 21 270 t. Porównanie wyników miesiąca sprawozdawczego z marcem r. b. wykazuje wzrost liczby obrotu zamorskiego o 20 tys. t (600 754 t w kwietniu wobec 580 417 t w marcu), przyczem przywóz wzrósł o 25 tys. t (94 443 t wobec 69 532 t), wywóz zaś zmalał o 5 tys. t (506 311 t wobec 510 895 t). Na przytoczone powyżej liczby zamorskiego przywozu i wywozu w miesiącu sprawozdawczym składają się następujące pozycje:

Przywóz		Wywóz	
Ryż	8 138	Ryż	158
Owoce świeże	2 687	Mąka ryżowa	335
Owoce suszone	266	Makier	4 639
Orzechy i migdały	33	Napoje alkoholowe	2
Korzenie	60	Sól	11
Kawa, kakao i herbata	631	Bekony	2 139
Tytoń	472	Wędliny	190
Napoje alkoholowe (prócz piwa)	12	Ptactwo bite	90
Śledzie	406	Jaja	2 402
Fosforyty	8 894	Makuchy	4 058
Zużle Thomasa	—	Melasa	—
Sadze	13	Skóry	19
Tłuszcze zwierz. sur.	1 118	Deski i łaty	14 604
Skóry	3 496	Bale i slupy	80
Nasiona oleiste różne	4 271	Wyroby z drzewa	543
Oleje i smary	81	Klepkę	96
Zywica	279	Dykty	464
Kauczuk	1 344	Mebłe gięte	137
Wyroby gumowe	56	Wyroby koszykarskie	60
Tłuszcze i oleje roślin.	145	Węgiel eksportowy	440 928
		" bunkrowy	14 444
		Koks	7 265

25 maja:

- „Pozn.-Warsz. T-wo Ubezp.", S. A. — o g. 16½ w lok. „Vesty” w Poznaniu, Św. Marcina 61.
- „S. A. Wyr. Bawełn. S. Rosenblatta” — o g. 17 w lok. S-ki w Łodzi, Zwirki 36.
- T-wo Ubezp. „Orzeł”, S. A. — o g. 17 w lok. B-ku Dysk. Warsz. w W-wie, Fredry 8.
- „Gazy Ziemne”, S. A. dla Przem. Naft. — o g. 16 w lok. S-ki we Lwowie, Akademicka 7.
- T-wo Ubezp. „Port”, S. A. — o g. 12 w lok. S-ki w W-wie, Krak.-Przedm. 59.
- „Grand-Hotel”, S. A. — o g. 17 w lok. S-ki w Łodzi, Piotrkowska 72.
- „Parfumerie d'Orient”, S. A. — o g. 16 w lok. S-ki w W-wie, Czackiego 16.
- „Hotel Europejski w W-wie”, S. A. o g. 16 w lok. S-ki w W-wie, pl. Marsz. Piłsudskiego 8.

26 maja:

- „Radomska Przędzalnia Lnu”, S. A. — o g. 17 w lok. S-ki w Radomiu, Marywilska 12.
- „Bank Dyskontowy Warsz.”, S. A. — o g. 16 w lok. B-ku w W-wie, Fredry 8.
- „H. Cegielski”, S. A. — o g. 12 w lok. B-ku Zw. Spółek Zarobk. w Poznaniu, pl. Wolności 15.
- „A. Piasecki” Fabr. Czekolady, S. A. — o g. 17 w lok. S-ki w Krakowie, Wrocławska 17.
- Zakł. Przem. „Jaeger i Ziegler”, S. A. — o g. 18 w lok. S-ki w W-wie, Grochowska 73.
- Fabr. Sukna „H. Landsberg”, S. A. — o g. 17 w lok. S-ki w Tomaszowie Maz., Gustowna 46.
- T-wo Fabr. Portland - Cementu „Wysoka”, S. A. — o g. 15 w lok. S-ki w W-wie, Mazowiecka 7.
- T-wo Fabr. Portland - Cementu „Wołyń”, S. A. — o g. 16 w lok. S-ki w W-wie, Mazowiecka 7.
- „Związek Centrala Maszyn”, S. A. — o g. 9 w lok. S-ki w Poznaniu, Ratajczaka 16.
- Fabr. Obić Pap. i Pap. Kolor. „J. Franaszek”, S. A. — o g. 20 w lok. S-ki w W-wie, Wolska 41.
- „Wrzosowa” Fabr. Portland-Cementu, S. A. — o g. 17 w lok. S-ki w W-wie, Mazowiecka 7.
- Przem.-Handl. Zakł. Chem. „Ludwik Spiess i Syn”, S. A. — o g. 19 w lok. S-ki w W-wie, Daniłowiczowska 16.
- T-wo Fabr. Portland - Cementu „Łazy”, S. A. — o g. 17½ w lok. S-ki w W-wie, Chmielna 13 m. 2.
- „Włocław. Fabr. Papieru”, S. A. — o g. 18 w lok. S-ki w W-wie, Moniuszki 2a.

27 maja:

- „Nowo-Wilejska Fabr. Masy Drzewn. i Papieru” S. A. — o g. 17 w lok. S-ki w Wilnie, Wielka Pohulanka 15/15,

28 maja:

- „Kluczevska Fabr. Papieru i Celulozy”, S. A. — o g. 11 w lok. S-ki w W-wie, Moniuszki 2a.
- „Pol. Zakł. Skody”, S. A. — o g. 17 w lok. Pol. T-wa Zakł. Skody w W-wie, Królewska 23.
- S. A. dla Przem. Drzewn. „Oikos” — o g. 11 w lok. S-ki we Lwowie, 3 Maja 16.
- Fabr. Narzędzi Chirurg., Weter. i Wyr. Stal. Ostrych „Alfons Mann”, S. A. — o g. 18 w lok. S-ki w W-wie, pl. Małachowskiego 2.
- „Stalownia Woźniak”, S. A. — o g. 18 w lok. S-ki w Sosnowcu, al. Montwiłła Mireckiego.
- T-wo Kopalń i Zakł. Hutn. Sosnowieckich”, S. A. — o g. 11 w lok. S-ki w W-wie, Kapucyńska 3.
- „Biuro Budowl. F. Skąpski i S-ka, Inż.”, S. A. — o g. 18 w lok. Centralnego Związku w W-wie, Chmielna 2.
- T-wo Manuf. Bawełn. „Lorentz i Krusche”, S. A. — o g. 19 w lok. S-ki w Zgierzu, 1 Maja 5.
- T-wo Budowy i Eksploat. Kolei Dojazd. w Polsce”, S. A. — o g. 17 w W-wie, Stalowa 60.
- Dom Handl.-Przem. „Franciszek Fuchs i Synowie”, S. A. — o g. 18 w lok. S-ki w W-wie, Miodowa 18.
- „Gotab” Górnośl. T-wo Akc. dla Budowli Przem., S. A. — o g. 18 w lok. Dyrekcji Kopalń Ks. Pszczyńskiego w Katowicach, Powstańców 46.
- S. A. dla Hand. i Przem. „Berenstein, Zonis i S-ka” — o g. 12 w kanc. Not. R. A. Wodzińskiego w Łodzi, Pomorska 21.
- „Fabr. Wosków, Klejów i Farb A. B. C.”, S. A. — o g. 15 w W-wie, Sienkiewicza 3 m. 5.

29 maja:

- „Standard-Nobel w Polsce”, S. A. — o g. 17 w lok. S-ki w W-wie, al. Jerozolimska 57.

- „Górnośl. Fabr. Kabli i Rur Izolac.”, S. A. — o g. 17 w W-wie, Kredytowa 16 m. 14.
- Fabr. Produkt. Chem. „Praga”, S. A. — o g. 12 w kanc. Not. Hettlingera w W-wie, Kapucyńska 6.
- „Wolbrom”, Fabr. Wyr. Gum., S. A. — o g. 16½ w lok. S. A. „Olkusz” w Olkuszu.
- „Olkusz”, Fabr. Naczyń Emalj., S. A. — o g. 16 w lok. S-ki w Olkuszu.
- „Zagórska Fabr. Krzesel i Tartaki”, S. A. — o g. 17 w kanc. Not. Dr. St. Czarneckiego w Wejherowie.
- T-wo Ubezp. „Silesia”, S. A. — o g. 11 w lok. S-ki w Bielsku, Krasińskiego 11.
- Przemysł Wełn. „S. Barciński”, S. A. — o g. 13 w lok. S-ki w Łodzi, Tylna 6.
- „Fabr. Konserw Z. Ruckera”, S. A. — o g. 13 w lok. S-ki we Lwowie, Żółkiewska 223.
- „Europ. T-wo Ubezp. Towarów i Pakunków Podróżnych”, S. A. — o g. 11 w lok. S-ki w W-wie, Jasna 4.
- „Powsz. Bank Kredyt.”, S. A. — o g. 11 w lok. B-ku w W-wie, Moniuszki 10.
- „Oberschlesische Discontobank”, S. A. — o g. 11 w lok. S-ki w Król. Hucie, Sobieskiego 1.
- Zakł. Elektromechan. „Rohn-Zieliński”, S. A. — o g. 17 w lok. S-ki w W-wie, Bielańska 6.
- T-wo Fabr. Motorów „Perkun”, S. A. — o g. 17 w lok. S-ki w W-wie, Grochowska 46.
- „Lubel. Syndykat Roln.”, S. A. — o g. 17 w lok. S-ki w Lublinie, Krak.-Przedm. 64.
- „Łódzkie Wąskotor. Elektr. Koleje Dojazd.”, S. A. — o g. 17 w lok. S-ki w Łodzi, Piotrkowska 77.
- „Naftamin”, S. A. dla Przem. Naft. — o g. 14 w lok. S-ki w Katowicach-Ligocie, Ligocka 116b.
- Przemysł Dyktowy „Multiply”, S. A. — o g. 12 w lok. S-ki w Bydgoszczu, Fordońska 110.
- Przem. Włókienn. „Karol Steinert”, S. A. — o g. 16 w lok. S-ki w Łodzi, Piotrkowska 276.
- Fabr. Maszyn i Kotłarnia „Moc”, dawn. Bystydziński i Sopocho, S. A. — o g. 17½ w lok. D/H Z. Rozmanit w W-wie, Królewska 6.
- „Warsz. - Gdańskie T-wo Handl. - Zastaw.”, S. A. — o g. 18 w lok. S-ki w W-wie, pl. Napoleona 1.
- Fabr. Metal. „R. Plewkiewicz”, S. A. — o g. 19 w lok. S-ki w W-wie, Czerniakowska 180/182.
- Fabr. Wyr. Wełn. i Bawełn. „M. i T. Piłkielni”, S. A. — o g. 17 w lok. S-ki w Łodzi, Piotrkowska 76.
- T-wo Ubezp. „Przyszłość”, S. A. — o g. 18 w lok. S-ki w W-wie, Królewska 35.
- „Warsz. T-wo Kopalń Węgla i Zakł. Hutn.”, S. A. — o g. 11 w lok. S-ki w W-wie, Jasna 1.
- „Bank Handlowy w W-wie”, S. A. — o g. 17 w lok. B-ku w W-wie, Traugutta 7/9.
- Fabr. Portland - Cementu „Szczałkowa”, S. A. — o g. 10½ w lok. S-ki w Bielsku, Krasińskiego 32.
- T-wo Ubezp. „Przeźorność”, S. A. — o g. 11½ w lok. S-ki w W-wie, pl. Napoleona 9.
- T-wo Handl.-Przem. „Arbon”, S. A. — o g. 10 w lok. S-ki w W-wie, al. Ujazdowskie 9a.

30 maja:

- „Polska Foresta”, S. A. — o g. 16 w lok. Powsz. B-ku Kred. we Lwowie, Jagiellońska 7.
- „Jaworznickie Komunalne Kopalnie Węgla”, S. A. — o g. 13 w lok. Prezydium Magistratu w Krakowie.
- „T-wo Handl. - Agenturowe”, S. A. — o g. 10 we Lwowie, pl. Smolki 5.
- „H. Dietel, S. A. Przem. Włókienn.” — o g. 15 w lok. S-ki w Sosnowcu.
- Mikaszewickie Zakł. Wyr. Drzewn. „Olza”, S. A. — o g. 10½ w lok. S-ki w W-wie, Jasna 11.
- Przem. Drzewn. „Agahell”, S. A. — o g. 10 w lok. S-ki w W-wie, Jasna 11.
- „Przedsięb. Techn. Zaborowski i S-ka”, S. A. — o g. 17 w lok. S-ki w W-wie, Trębacka 10.
- Zakł. Ceram. „Pustelnik”, S. A. — o g. 16 w W-wie, Królewska 8 m. 7.
- „Brzeskiauto”, S. A. — o g. 17 w lok. Drukarni i Księgarni Św. Wojciecha w Poznaniu, al. Marcinkowskiego 22.
- „Pierwsza Fabr. Lokomotyw w Polsce”, S. A. — o g. 12 w lok. B-ku Dysk. Warsz. w W-wie, Fredry 8.
- „Edward Kręglewski”, S. A. — o g. 12 w lok. S-ki w Poznaniu, Szyperska 8.
- T-wo Przem. Metal. „K. Rudzki i S-ka”, S. A. — o g. 17 w lok. S-ki w W-wie, Fabryczna 3.
- „C. Hartwig”, S. A. — o g. 10 w lok. B-ku Zw. Spółek Zarobk. w Poznaniu, pl. Wolności 15.

— Zakł. Amunic. „Pocisk”, S. A. — o g. 14 w lok. S-ki w W-wie, Mińska 25.
 — Przędzalnia Wełny Czesank. „Dąbrówka”, S. A. — o g. 17 w lok. S-ki w Łodzi, Piotrkowska 40.
 — Pol. Zakł. Chem. „Nitrat”, S. A. — o g. 15½ w lok. S-ki w W-wie, Mińska 25.
 — Przem. Cement. „Wiek”, S. A. — o g. 16½ w lok. S-ki w Łodzi, al. Kościuszki 53.
 — Przem. i Hand. Włókienn. „Print”, S. A. — o g. 13 w lok. S-ki w Łodzi, Piotrkowska 56.
 — Przem. Pończoszn. „Jakób Kohan”, S. A. — o g. 17 w lok. S-ki w Łodzi, Żeromskiego 23.
 — „Stow. Roln.-Handl. w Radomsku”, S. A. — o g. 11 w lok. S-ki w Radomsku, ul. Reymonta.
 — Częstoch. Zakł. Włók. „Stradom”, S. A. — o g. 17 w lok. Zarządu S-ki, pl. Napoleona 9.
 — „Bank Śląski”, S. A. — o g. 11 w lok. B-ku Gospodarstwa Krajowego w Katowicach, ul. Mickiewicza.
 — „Piotrkowska Manufaktura”, S. A. — o g. 18 w lok. S-ki w Łodzi, Piotrkowska 40.

— Wyr. Wełn. i Bawełn. „M. Silberstein”, S. A. — o g. 16 w lok. S-ki w Łodzi, Piotrkowska 40.
 — „Bank Komercyjny”, S. A. — o g. 16 w lok. B-ku w Krakowie, Jana 1.
 — „Bank Handl.-Przem. w Łodzi”, S. A. — o g. 14 w lok. B-ku w Łodzi, Piotrkowska 96.
 — S. A. Handlu Towar. Żelazn. „Krzysztof Brun i Syn” — o g. 17½ w lok. S-ki w W-wie, Bielańska 2.
 — T wo Górn.-Przem. „Saturn”, S. A. — o g. 10 w lok. S-ki w Czeladzi na kop. lni Saturn.
 — T wo Przem.-Handl. „Leścer”, S. A. — o g. 18 w lok. S-ki, Polna 64.
 — „Bank Poznański”, T-wo Akc. — o g. 12 w lok. B-ku w Poznaniu, Św. Marcina 39.
 — Krak. T-wo Ubezp. „Florjanka”, S. A. — o g. 10 w lok. S-ki w Krakowie, Basztowa 7.
 31 maja:
 — „Ziarno”, Polska Wytw. Chleba Zdrowia i Młyn Walcowy, S. A. — o g. 16 w lok. Zw. Przemysłowców w Krakowie, Szpitalna 15.

SKARBOWOŚĆ I FINANSE

SPRAWY BUDŻETOWE

DOCHODY I WYDATKI BUDŻETOWE W MARCU 1934 R.—Według danych tymczasowych, dochody i wydatki budżetowe w marcu 1934 r. w zestawieniu z odpowiednimi danymi za marzec 1933 r. przedstawiały się następująco (w tys. zł):

	Dochody w marcu:		Wydatki w marcu:	
	1934	1933	1934	1933
A. — ADMINISTRACJA:				
Prezydent Rzeczypospolitej	63	66	282	259
Sejm	19	22	595	549
Senat	1	1	180	166
Kontrola Państwa	140	—	463	397
Prezydjum Rady Ministrów	—	1	201	225
Min. Spraw Zagranicznych	748	1047	2 456	1 225
„ „ Wojskowych	554	650	72 514	66 260
„ „ Wewnętrznych	1 662	807	17 208	16 223
„ Skarbu	98 672	93 683	20 651	19 578
„ Sprawiedliwości	5 586	5 607	9 860	10 748
„ Przemysłu i Handlu	1 689	1 239	4 715	6 058
„ Komunikacji ¹⁾	44	155	2 239	370
„ Rolnictwa i Ref. Roln. ¹⁾	332	246	2 746	1 537
„ Wyzn. Rel. i Ośw. Publ.	396	257	30 293	29 395
„ Robót Publicznych ¹⁾	—	1 415	—	3 606
„ Opieki Społecznej	976	363	12 354	17 605
„ Reform Rolnych ¹⁾	—	3	—	548
„ Poczta i Telegrafów	1	—	113	209
Emerytury i zaopatrzenia	4 826	4 289	14 986	15 806
Renty inwalidzkie i pensje	—	—	10 493	10 634
Długi państwowe	—	—	32 377	12 091
Razem:	115 709	109 851	234 726	203 489

B. — PRZEDSIĘBIORSTWA:

Prezydjum Rady Ministrów:				
a) Drukarnie Państwowe	11	11	—	—
b) Polska Agencja Telegraf.	—	—	—	—
M-stwo Spraw Wojskowych:				
Państw. Wytwórnia Uzbrowienia	—	—	—	400
Państw. Wytw. Prochu i Mat. Kruszących	60	—	—	594
Państw. Zakłady Lotnicze	—	—	—	—
Państw. Zakład Inżynierji	—	—	—	26
Państwowe Zakłady Umundurowania	—	—	—	—
M-stwo Spraw Wewnętrznych:				
Państw. Zakł. Przemysł.-Zbożowe	—	418	—	—

Państw. Zakłady Wodociągowe na G. Śląsku	—	—	—	—
Ministerstwo Skarbu:				
Mennica Państwowa	350	218	—	—
M-stwo Przemysłu i Handlu:				
Przedsiębiorstwa przem.-handl. i górn.-hutn.	2 302	—	—	—
Ministerstwo Komunikacji:				
Polskie Koleje Państwowe	—	—	—	—
Ministerstwo Rolnictwa:				
Lasy Państwowe	3 686	1 139	—	—
M-stwo Opieki Społecznej:				
Zdrowiska Państwowe	1	4	—	—
M-stwo Poczta i Telegrafów:				
Polska Poczta, Telegraf i Telefon oraz przedsiębiorstwa pomocnicze	1 045	879	—	—
Razem:	7 455	2 669	—	1 020

C. — MONOPOLE:

Ministerstwo Skarbu:				
Monopol solny	3 400	5 660	—	—
„ tytoniowy	33 614	28 817	—	—
„ spirytusowy	13 150	14 093	—	—
„ zapalczany	—	—	—	—
Loterja państwowa	3 101	1 900	—	—
Razem:	53 265	50 470	—	—

D. — FUNDUSZE:

M-stwo Skarbu:				
a) Państwowy Fundusz Kredytowy	617	—	—	—
b) Państwowy Fundusz Gospodarczy	—	—	—	—
M-stwo Komunikacji:				
Państwowy Fundusz Drogowy	—	—	100	—
M-stwo Rolnictwa i Ref. Roln.:				
Fundusz Obrotowy Reformy Rolnej	—	—	—	205
M-stwo Wyzn. Rel. i Ośw. Publ.:				
Stypendja akademickie	—	—	—	221
Razem:	617	—	526	—
Ogółem:	177 046	162 990	235 252	204 509

Sytuacja budżetowa w marcu r. b. przedstawiała się podobnie jak w analogicznych miesiącach poprzednich lat. Po spadku dochodów w styczniu i lutym następuje zazwyczaj w marcu dość poważny ich wzrost, który jednak bynajmniej nie doprowadza sumy dochodów do poziomu najlepszych dochodowo miesięcy, szczególnie ostatnich kilku miesięcy roku kalendarzowego (t. j. III kwartału roku budżetowego). Jednocześnie

¹⁾ W 1933/34 r. b. Min. Robót Publicznych połączono z Min. Komunikacji, a b. Min. Reform Rolnych — z Min. Rolnictwa i Ref. Roln.

wydatki w ostatnim kwartale roku budżetowego (I kwartale roku kalendarzowego) posiadają tendencję raczej wyższą — która szczególne nasilenie ujawnia w marcu, jako właśnie ostatnim miesiącu roku budżetowego. W marcu 1930/31 r. dochody wzrosły aż o 52,2 miljn., ale wydatki jeszcze o wiele silniej, bo o 76,3 miljn., w marcu 1931/32 r. dochody wzrosły tylko o 14,9 miljn., a wydatki przeszło 2 razy silniej, bo o 30,4 miljn., w marcu 1932/33 r. dochody podniosły się zaledwie o 10,0 miljn., a wydatki zwiększyły się przeszło 2½ raza silniej — o 26,0 miljn., wreszcie w marcu 1933/34 r. dochody zwiększyły się stosunkowo znacznie silniej niż w poprzednich 2 latach, bo o 32,6 miljn., a wydatki wykazały wzrost w o wiele mniejszym stopniu zwiększony, mianowicie 41,4 miljn. Podkreślić jeszcze należy, że dochody w marcu 1932/33 r., naprzykład, wykazały poziom wyższy tylko niż w 4 miesiącach — czerwcu, sierpniu (minimalnie), styczniu i lutym, a niższy niż we wszystkich pozostałych miesiącach, natomiast w 1933/34 r. dochody w marcu — wbrew zaznaczonej wyżej zwykłej tendencji — wykazały poziom prawie rekordowy, minimalnie tylko niższy od najwyższego w roku budż. 1933/34 poziomu październikowego.

Wobec normalnie znacznie silniejszego wzrostu w marcu wydatków niż dochodów zwiększa się też w tym miesiącu poważnie i deficyt budżetowy. W marcu 1931 r. podniósł się on do 36,6 miljn., w marcu 1932 r. do 44,8 miljn., t. j. ok. 20% ogółu wydatków, w marcu 1933 r. do 41,5 miljn., t. j. również ok. 20% wydatków, wreszcie w marcu 1934 r. do 58,2 miljn., t. j. ok. 24% sumy wydatków. Deficyty budżetowe w zakończonym ostatnio roku budżetowym kształtowały się następująco (w miljn. zł):

Kwiecień	15'6	Październik	14'1
Maj	24'5	Listopad	23'1
Czerwiec	24'1	Grudzień	18'2
Lipiec	26'2	Styczeń	37'0
Sierpień	25'0	Luty	49'3
Wrzesień	21'9	Marzec	58'2

Deficyty budżetowe od października znajdowały pokrycie we wpływach z Pożyczki Narodowej.

Silny wzrost dochodów w budżetowych w marcu, jak już wspomnieliśmy, doprowadził je do poziomu październikowego, najwyższego w roku 1933/34. Wzrost dochodów w marcu r. b. nastąpił we wszystkich grupach dochodów — prócz tylko wpłat przedsiębiorstw, gdzie nastąpiła nieznaczna zniżka — z 8,3 miljn. do 7,5 miljn. Szczególnie silnie wzrosły w marcu dochody administracji — z 86,6 miljn. do 115,7 miljn., a więc niemal o połowę, słabiej zwiększyły wpłaty monopolów — z 49,0 miljn. do 53,3 miljn., a bardzo nieznacznie tylko wpłaty funduszy — z 0,55 miljn. do 0,62 miljn. W grupie administracji bardzo silny wzrost wykazały, odgrywające dominującą rolę w tej grupie, dochody Min. Skarbu; podniosły się one, mianowicie, dzięki wyższym wpływom z danin — z 76,0 miljn. (w lutym) do 98,7 miljn., powracając do poziomu styczniowego (z 98,6 miljn.), względnie listopadowego (z 98,0 miljn.). W grupie przedsiębiorstw silnie wzrosła w marcu w stosunku do lutego (z 1,6 miljn. do 3,7 miljn.) wpłata Lasów Państwowych, ale jednocześnie obniżyła się bardzo poważna w lutym (z 6,8 miljn.) wpłata przedsiębiorstw górniczo-hutniczych i przemysłowo-handlowych (do 2,3 miljn.); zjawiała się zatem znowu wpłata Poczty i Telegrafu.

Wzrost wydatków w marcu, jako w ostatnim miesiącu roku budżetowego, nastąpił prawie we wszystkich częściach grupy administracji, a szczególnie silny był w zakresie obsługi długów państwowych (z 17,9 miljn. w lutym do 32,4 miljn.). Dopłat do przedsiębiorstw w marcu — podobnie, jak w lutym — nie uskutecznilo. Dopłaty do funduszy wzrosły z 0,3 miljn. do 0,5 miljn.

W okresie całego roku budżetowego 1933/34 dochody budżetowe wyniosły 1 869,0 miljn., a więc tylko o jakieś 6% mniej niż w roku budż. 1932/33 r. (z 2 001,7 miljn.). Wpłaty monopolów nie tylko nie uległy obniżce w 1933/34 r., ale nawet lekko wzrosły (z 625,1 miljn. do 627,5 miljn.). Wpłaty przedsiębiorstw wykazały minimalną zniżkę (z 42,2 miljn. do 41,8 miljn.). Cały spadek koncentruje się więc na grupie administracji (w 1933/34 r. dochodził pozatem grupa funduszy z wpłatą 4,9 miljn.). W zakresie dochodów administracji, które skurczyły się z 1 334,4 miljn. do 1 194,9 miljn., główną rolę odegrał spadek dochodów Min. Skarbu (z 1 165,7 miljn. do 1 041,9 miljn.), choć dochody i w innych częściach budżetu administracji wykazały zniżkę. Przy spadku dochodów Min. Skarbu należy uwzględnić, że dominujące tu wpływy z danin nie uległy zniżce (z 978,1 miljn. w 1932/33 r. i z 974,3 miljn. w 1933/34 r.), i że w 1932/33 r. został wykorzystany kredyt bezprocentowy Banku Polskiego w sumie 70 miljn.

Biorąc pod uwagę ostatnie 5 lat budżetowych, a więc poczynając od roku 1929/30 — niekryzysowego jeszcze dla Skarbu,

choć noszącego już objawy recesji gospodarczej — otrzymujemy następujący obraz spadku obrotów budżetowych w tym czasie:

	S p a d e k:			
	dochodów		wydatków	
	miljn. zł	%	miljn. zł	%
1930/31 . . .	282'8	9'3	169'5	5'7
1931/32 . . .	485'7	17'7	335'2	11'9
1932/33 . . .	260'4	11'5	222'2	9'0
1933/34 . . .	132'7	6'6	37'6	1'7

Zestawienie powyższe może mieć charakter tylko ogólnie orientacyjny, gdyż nie uwzględnia zmian, zaszytych w zakresie budżetowania, roli specjalnych źródeł dochodowych w niektórych latach oraz szeregu jeszcze drobniejszych przyczyn, utrudniających bardzo porównywalność ogólnych sum obrotów budżetowych. W każdym razie widzimy pewne tendencje. Otóż, spadek wydatków idzie stale za spadkiem dochodów, choć nie dorównywa mu w pełni. Poza to spadek dochodów osiągnął maksimum w 1931/32 r., poczem tempo jego silnie zmniejsza się, zwłaszcza w ostatnim 1933/34 r. Tu podkreślić należy, że w II półroczu dochody budżetowe w 1933/34 r. albo prawie dorównują dochodom w 1932/33 r. (październik, grudzień), albo je przewyższają (wrzesień, styczeń, marzec); większe odchylenie in minus w II półroczu 1933/34 r. dały tylko listopad i luty.

W stosunku do budżetu na 1933/34 r. dochody, faktycznie osiągnięte w tym roku, stanowiły 90,8% sumy budżetu, przycem dochody administracji dały 93,6%, wpłaty monopolów — 94,9%, a nie dopisały poważniej tylko wpłaty przedsiębiorstw — 39,9% oraz funduszy — 30,4%. Wydatki wyniosły w okresie całego roku tylko 89,8% sumy, preliminowanej w budżecie na cały rok, przycem dopłaty do przedsiębiorstw oraz dopłaty do funduszy — jedne i drugie stanowiące znikomą zresztą tylko część budżetu — osiągnęły nawet 118,6% i 271,0% budżetu¹⁾, a wydatki administracyjne stanowiły tylko 89,4% budżetu

WPŁYWY Z DANIN ORAZ MONOPOLÓW W MARCU 1934 R. — Według danych tymczasowych wpływy z danin publicznych oraz monopolów państwowych w marcu 1934 r. przedstawiały się następująco (w tys. zł):

	Prelimino- wana	Wpły- nęło
1. — PODATKI BEZPOŚREDNIE		
Podatki gruntowe	3 610	3 360
10% dodatek do podatku gruntowego	390	157
Podatek od nieruchomości miejskich i niektórych wiejskich z dodatkiem kryzysow.	6 000	8 211
Podatek przemysłowy	11 660	14 192
10% dodatek do podatku przemysłowego	340	471
Podatek dochodowy z dod. kryzysowym	15 000	15 596
„ wojskowy	10	24
„ nadzwycz. od niektórych zajęć zawodowych	66	60
„ od kapitałów i rent	200	287
„ „ energii elektrycznej	600	677
„ uboju	660	686
Zaległości podatków zniesionych	2	1
Odsetki zwłoki, kary i grzywny	1 500	1 793
RAZEM:	40 038	45 515
2. — PODATEK MAJĄTKOWY		
	250	50
3. — NADZWYCZ. DANINA MAJĄTKOWA		
	1 000	964
4. — PODATKI POŚREDNIE		
Podatek od wina	170	243
„ „ piwa	150	393
„ „ cukru	6 500	7 758
„ „ drożdży	650	1 627
„ „ olejów mineralnych	3 300	2 649
„ „ zapalniczek	—	118
„ „ kwasu octowego	4	7
Akcyzowe opłaty patentowe	30	30
Odsetki za odroczenie i kary za zwłokę	90	79
Podatki zniesione	—	—
RAZEM:	10 894	12 904
5. — CŁO		
Cło przywozowe	5 200	9 107
Wpływy uboczne od cła przywozowego	1 250	1 076
Cło wywozowe	45	2
Wpływy uboczne od cła wywozowego	5	1
RAZEM:	6 500	10 186

¹⁾ Przekroczenia znajdują całkowite pokrycie w kredytach dodatkowych.

6. — OPŁATY STEMPOWE I DANINY
POKREWNE

Opłaty stempłowe	8 100	7 549
Podatek spadkowy i od darowizn	400	311
RAZEM:	8 500	7 860

7. — NADZWYCZ. DODATEK DO DANIN 4 492 5 111

8. — DANINA LASOWA 20 48

9. — MONOPOLE

Monopol solny	3 012	3 400
„ tytoniowy	32 000	33 614
„ spirytusowy	15 500	13 150
„ zapalczany	—	—
Loterja państwowa	3 000	3 101

RAZEM: 53 512 53 265**OGÓŁEM: 125 206 135 903**

Luty należy — obok miesięcy letnich — z reguły do najmniej wydajnych miesięcy dla Skarbu Państwa. W marcu skolei następuje zazwyczaj dość wyraźny wzrost dochodów skarbowych — z racji częściowo na długość miesiąca, częściowo, że to jest ostatni miesiąc roku budżetowego, częściowo, że przypada nań nieco więcej terminów płatności podatków bezpośrednich (choć poza comiesięcznymi płatne są tylko: zaliczka podatku od obrotu oraz podatek skumulowany), częściowo wreszcie ze względu na pewne odbicie wzrostu obrotów w okresie przedświątecznym i rozpoczynającego się sezonu wiosennego. Naogół jednak w marcu wpływy skarbowe nie osiągają wysokiego poziomu ostatnich miesięcy roku kalendarzowego. Jest przytem rzeczą charakterystyczną, że w roku 1931/32 — roku słabnących wciąż dochodów — wpływy w marcu wzrosły w stosunku do lutego, ale były niższe niż we wszystkich pozostałych miesiącach tego roku, następnie, w roku 1932/33 wpływy marcowe były już wyższe (prócz lutego) niż w 3 miesiącach letnich: czerwcu, sierpniu i wrześniu, wreszcie, w roku 1933/34 wpływy w marcu okazują się wyższymi pozatem jeszcze od majowych i lipcowych, a więc nie dorównały tylko wpływom kwietniowym oraz okresu maksymalnych wpływów — październik + styczeń.

Obraz wahań wpływów w skarbowych w ciągu kilku ostatnich lat budżetowych — w okresie spadku konjunktury — przedstawia się następująco (w miljn. \mathcal{Z}):

	1930/31	1931/32	1932/33	1933/34
Kwiecień	- 24.2	- 14.0	- 8.1	+ 9.5
Maj	+ 9.2	+ 4.4	+ 14.9	- 15.1
Czerwiec	- 25.3	- 23.0	- 22.7	- 10.5
Lipiec	+ 18.5	+ 6.2	+ 6.1	+ 8.2
Sierpień	- 19.9	- 10.5	- 9.4	+ 5.8
Wrzesień	+ 9.0	- 0.8	+ 3.4	+ 6.3
Październik	+ 14.4	+ 31.9	+ 19.4	+ 19.9
Listopad	- 7.7	- 15.0	+ 1.8	- 11.0
Grudzień	+ 27.7	+ 8.8	+ 7.6	+ 14.9
Styczeń	- 28.5	- 12.5	- 23.1	- 19.2
Luty	- 23.3	- 23.4	- 12.8	- 21.1
Marzec	+ 13.3	+ 8.1	+ 11.5	+ 18.9

W marcu r. b. wpływy skarbowe wykazują — podobnie jak w poprzednich latach — wzrost, ale co do kwoty znacznie wyższy w r. b. niż w latach poprzedzających. Wogóle wahania wpływów w bież. roku budżetowym wykazują w większości wypadków różnice in plus większe, a różnice in minus mniejsze niż w analogicznych miesiącach lat poprzednich, a zwłaszcza niż w 1932/33 r. Dzięki temu też, wpływy w 1933/34 r. są w większości miesięcy, szczególnie zaś w II półroczu, wyższe od wpływów, osiągniętych w 1932/33 r.

W stosunku do preliminarza miesięcznego, ustalonego przez Min. Skarbu, wpływy, faktycznie osiągnięte w marcu r. b., okazały się dość znacznie wyższymi, przyczem wpłaty monopolów dały prawie ściśle tyle, co preliminarz, a na wpływy z danin przypadła właśnie cała zwyżka ponad preliminarz. Więcej dochodu, niż preliminarz, dały właściwie wszystkie rodzaje danin z wyjątkiem opłat stempłowych, które dały o ok. 8% mniej, oraz podatku i daniny majątkowej. Szczególnie duża nadwyżka ponad preliminarz wykazały wpływy z ceł, a z podatków bezpośrednich — wpływy z podatku przemysłowego.

Wzrost wpływów skarbowych w marcu w stosunku do lutego dotyczył zarówno wpłat monopolów jak i wpływów z danin, ale szczególnie poważny był dla tych ostatnich, które wykazały w marcu \mathcal{Z} 826 miljn. dochodu wobec tylko \mathcal{Z} 680 miljn. w lutym.

W zakresie danin przede wszystkim poważną zwyżkę dały wpływy z podatków bezpośrednich (z \mathcal{Z} 348 miljn. do \mathcal{Z} 455 miljn.), wnosząc się nieco nawet ponad poziom styczniowy i wykazując zniżkę w stosunku tylko do ostatnich 3 miesięcy roku kalendarzowego 1933. Szczególnie silnie wzrosły w marcu w stosunku do lutego (z \mathcal{Z} 95 miljn. do \mathcal{Z} 142 miljn.) wpływy z podatku przemysłowego, do czego przyczyniła się w pewnym stopniu płatność w marcu zaliczki na podatek od obrotu za IV kwartał 1933 r. Wpływy z podatków gruntowych wykazały w marcu poziom identyczny co w lutym (\mathcal{Z} 3.4 miljn.). Natomiast silnie jeszcze wzrosły wpływy z podatku od nieruchomości (z \mathcal{Z} 6.1 miljn. do \mathcal{Z} 8.2 miljn.) — mimo że na luty właśnie przypadała płatność tego podatku (rata za IV kwartał 1933 r.) oraz wpływy z podatku dochodowego (z \mathcal{Z} 120 miljn. do \mathcal{Z} 156 miljn.), w którym w marcu płatny był podatek skumulowany (1/3 część). Wszystkie 3 podatki niedawno wprowadzone (dodatki do podatków: gruntowych i przemysłowego oraz podatek od uboju) wykazują w marcu również znaczny wzrost wpływów w stosunku do lutego.

W porównaniu z marcem 1933 r. wpływy z podatków bezpośrednich wykazały dość znaczny wzrost — o \mathcal{Z} 4.4 miljn., t. j. blisko o 11%. Szczególnie silnie wzrosły w r. b. wpływy z podatku od nieruchomości (o \mathcal{Z} 2.2 miljn. łącznie z dodatkiem kryzysowym) oraz wpływy z podatku przemysłowego (o \mathcal{Z} 1.2 miljn.). Podatek dochodowy dał tylko o \mathcal{Z} 0.4 miljn. więcej w r. b. niż w r. ub., a podatki gruntowe wykazały w marcu r. b. nawet dochód o \mathcal{Z} 0.6 miljn. niższy niż w marcu r. ub. Na wzrost sumy wpływów w marcu r. b. lekki wpływ miały wspomniane już wyżej nowe 3 podatki (\mathcal{Z} 1.3 miljn.).

Dochód z daniny i podatku majątkowego wyniósł w marcu nieco więcej niż w lutym (\mathcal{Z} 10 miljn. wobec \mathcal{Z} 0.9 miljn.), przyczem w marcu wpływ z samego podatku majątkowego wyniósł zaledwie \mathcal{Z} 0.05 miljn., gdy w marcu r. ub. stanowił \mathcal{Z} 0.6 miljn.

Wpływy z podatków pośrednich — po silnej zniżce w lutym (do \mathcal{Z} 15.9 miljn.) — w marcu zniżkowały w dalszym ciągu (do \mathcal{Z} 12.9 miljn.), osiągając poziom wyższy tylko niż w miesiącach I półrocza roku budżetowego, i to z wyjątkiem lipca (\mathcal{Z} 13.2 miljn.). Spadek wpływów z podatków pośrednich w ostatnich 2 miesiącach bież. roku budżetowego był wyrazem zniżki, jaka w tym czasie następuje w decydujących w tej grupie podatków wpływach z podatku od cukru. Te ostatnie, które w styczniu stanowiły jeszcze \mathcal{Z} 17.0 miljn., w lutym spadły do \mathcal{Z} 11.4 miljn., a w marcu do \mathcal{Z} 7.8 miljn. Pozatem na zaznaczenie zasługuje utrzymanie się w marcu wpływów z podatku od olejów mineralnych na poziomie lutowym (\mathcal{Z} 2.6 miljn. wobec \mathcal{Z} 2.7 miljn.) oraz silny wzrost w marcu wpływów z podatku od drożdży (z \mathcal{Z} 0.9 miljn. w lutym do \mathcal{Z} 1.6 miljn.).

W stosunku do marca 1933 r. dochód z podatków pośrednich w marcu 1934 r. wykazał zwyżkę o \mathcal{Z} 1.2 miljn., czyli prawie o 10%. Podatek od cukru dał w r. b. o \mathcal{Z} 0.6 miljn. więcej, podatek od drożdży zaś o \mathcal{Z} 0.8 miljn. więcej. Wyraźniejszy spadek wpływów w r. b. wykazał jedynie podatek od olejów mineralnych (o \mathcal{Z} 0.3 miljn. w stosunku do marca r. ub.).

Dochód z ceł wykazał w marcu silny wzrost (z \mathcal{Z} 5.4 miljn. w lutym do \mathcal{Z} 10.2 miljn.), osiągając poziom prawie rekordowy w bież. roku budżetowym (jedynie w kwietniu więcej — bo \mathcal{Z} 11.9 miljn.). Wzrost dochodu z ceł w marcu odpowiadał zwiększeniu się importu. Nie może być tu, oczywiście, mowy o równoległości — wobec zmian w strukturze importu pod względem obciążenia celnego, wobec częściowego kredytowania ceł i wobec wahań wpłat W. M. Gdańska. W marcu r. ub. dochód z ceł był jednak o \mathcal{Z} 1.1 miljn., t. j. o ok. 10%, wyższy od tegorocznego — jedynie jednak dzięki wyższemu wpływom ubocznym — wobec tego, że łącznie z wprowadzeniem w życie nowej taryfy celnej zostały opłaty manipulacyjne obniżone do połowy.

Wpływy z opłat stempłowych i danin pokrewnych, które przez styczeń i luty poważnie spadły, w marcu dość znacznie podniosły się — z \mathcal{Z} 6.4 miljn. do \mathcal{Z} 7.9 miljn., przyczem zaznaczyć należy, że spadek w styczniu i lutym dotyczył głównie podatku spadkowego, dochód zaś z samych opłat stempłowych obniżył się stosunkowo znacznie mniej, a w marcu powrócił prawie do poziomu grudniowego (grudzień — \mathcal{Z} 7.7 miljn., styczeń — \mathcal{Z} 7.3 miljn., luty — \mathcal{Z} 6.2 miljn., marzec — \mathcal{Z} 7.5 miljn.). Dochód z opłat stempłowych i danin pokrewnych w marcu 1933 r. był nieco wyższy, wynosił bowiem \mathcal{Z} 8.9 miljn.

Dochód z nadzwyczajnego dodatku do danin — wobec wzrostu wpływów z samych danin — zwiększył się z \mathcal{Z} 4.7 miljn. w lutym do \mathcal{Z} 5.1 miljn. w marcu i był zaledwie o \mathcal{Z} 0.05 miljn. niższy niż w marcu 1933 r.

Wpłaty monopolów, które już w lutym lekko podniosły się (do \mathcal{Z} 49.0 miljn.), w marcu zwyżkowały w dalszym ciągu (do

z 53'3 miljn.). Wzrosły wpłaty monopolów: solnego (z z 2'6 miljn. do z 3'4 miljn.), tytoniowego (z z 24'0 miljn. do z 33'6 miljn.), loterii (z z 2'4 miljn. do z 3'1 miljn.), natomiast silnie obniżyła się wpłata monopolu spirytusowego (z z 20'0 miljn. do z 13'2 miljn.).

W zestawieniu z marcem 1933 r. wpłaty monopolów w marcu r. b. okazują się wyższymi o z 2'8 miljn. Większe wpłaty w r. b. skutecznymi, mianowicie, monopole: tytoniowy (o z 4'8 miljn.) i loterii (o z 1'2 miljn.), mniejsze zaś—monopole: solny (o z 2'3 miljn.) i spirytusowy (o z 0'9 miljn.).

Zestawienie wpływów z danin i monopolów w marcu r. b. z przeciętną miesięczną wpływów, przewidzianych w budżecie na 1933/34 r., oraz z wpływami, osiągniętymi w marcu 1933 r., przedstawia się następująco (w miljn. z):

	¹ / ₁₂ budżetu na 1933/34	Marzec 1934	Marzec 1933
Podatki bezpośrednie	42'0	45'5	41'1
Podatek majątkowy	2'3	0'05	0'6
Danina majątkowa	—	1'0	—
Podatki pośrednie	12'9	12'9	11'7
Cło	11'3	10'2	11'3
Opłaty stemplowe	9'8	7'9	8'9
Nadzwycz. dodatek do danin	6'4	5'1	5'2
Monopole	55'1	53'3	50'5

Jak widzimy, wpływy, osiągnięte w marcu r. b., były wyższe od przeciętnej obliczonej miesięcznej normy budżetowej w zakresie podatków bezpośrednich, odpowiadały ściśle normie w zakresie podatków pośrednich, w zakresie zaś innych danin oraz wpłat monopolów były niewiele co niższe od tej normy.

W okresie całego roku budż. 1933/34 wpływy z danin i monopolów osiągnęły kwotę z 1 601'8 miljn., a więc nie tak wiele mniej, niż wypadłoby w stosunku do budżetu (budżet na cały 1933/34 r. = z 1 677'5 miljn.) i prawie ściśle tyleż, ile faktycznie osiągnięto w roku budżetowym 1932/33 (z 1 603'1 miljn.).

Zestawienie wpływów z danin i monopolów w okresie całego 1933/34 r. z wpływami w roku 1932/33 oraz z budżetem na rok 1933/34 przedstawia się następująco (w miljn. z):

	Cały rok:		
	1932/33	1933/34	
	miljn. z	% budżetu	
Daniny publiczne	978'1	974'3	95'9
Podatki bezpośrednie	532'8	520'6	103'3
w tem:			
podatki gruntowe	54'7	57'8	107'0
podatek od nieruchomości	60'0	74'3	123'8
podatek przemysłowy	194'8	176'2	94'2
podatek dochodowy	190'8	173'7	102'2
Podatki pośrednie	156'5	171'9	110'9
w tem:			
podatek od cukru	104'2	121'9	121'9
Cło	107'6	96'4	71'4
Opłaty stemplowe	108'3	99'4	84'3
Podatek majątkowy	3'9	2'4	8'7
Danina majątkowa	—	19'8	—
Nadzwycz. dodatek do danin	69'0	63'4	82'4
Danina lasowa	0'0	0'4	210'0
Monopole	625'1	627'5	94'9
w tem:			
tytoniowy	339'8	333'6	95'3
spirytusowy	200'5	211'1	91'8
Ogółem daniny i monopole:	1 603'1	1 601'8	95'5

KREDYT

PODWYŻSZENIE EMISJI 5% POŻYCZKI KONWERSYJNEJ Z 1924 R.—Ustawa z dn. 15/XII 1928 r. o ponownym przedłużeniu terminu przerechowania i konwersji zobowiązań Skarbu Państwa z tytułu pożyczek państwowych z lat 1918 i 1920 („Dz. Ust. R. P.” Nr. 3/1929, poz. 22) upoważniła Ministra Skarbu do podwyższenia wysokości emisji 5%-owej pożyczki konwersyjnej z 1924 r. (podwyższonej już uprzednio rozporządzeniem Prezydenta Rzplitej z dn. 26/II 1928 r. do z 200 miljn.)—do wysokości, jaka okaże się konieczną w związku z konwersją pożyczek państwowych z lat 1918—1920 i niektórych innych

zobowiązań Skarbu Państwa, na której cele właśnie została przeznaczona emisja 5%-owej pożyczki konwersyjnej z 1924 r.

Korzystając z tego upoważnienia, Minister Skarbu podwyższał emisję już kilkakrotnie: 1) rozporządzeniem z dn. 30/IV 1929 r. z z 200 miljn. do z 230 miljn., 2) rozporządzeniem z dn. 31/III 1930 r. z z 230 miljn. do z 250 miljn., 3) rozporządzeniem z dn. 19/XI 1930 r. z z 250 miljn. do z 270 miljn., 4) rozporządzeniem z dn. 9/XI 1931 r. z z 270 miljn. do z 290 miljn.

Obecnie z toku prac konwersyjnych okazało się, że suma z 290 miljn. będzie jeszcze niewystarczająca, i dlatego Minister Skarbu rozporządzeniem z dn. 24/IV 1934 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 37, poz. 338) podwyższył wysokość emisji jeszcze o z 10 miljn. do z 300 miljn.

Umorzenie tych nowych z 10 miljn. liczy się od daty pierwszej emisji pożyczki—tak, że pierwszych 10 rat umorzenia, jakie już w międzyczasie przypadają—zostały od razu—w sumie z 2 452 tys. uznane za umorzone z dniem wejścia w życie rozporządzenia, t. j. z dniem 7/V r. b.

Jednocześnie został ogłoszony, jako załącznik do rozporządzenia z dnia 24/IV 1934 r., nowy plan umorzenia 5% pożyczki konwersyjnej z 1924 r. dla pełnej sumy emisji z 300 miljn.

RYNEK DEWIZ I PAPIERÓW PROCENTOWYCH

GIEŁDA WARSZAWSKA

za okres od dn. 30 kwietnia do 5 maja 1934 r.

Okres sprawozdawczy na rynku dewiz cechowała tendencja słabsza dla większości dewiz i zmniejszone obroty, pozostające w związku z końcem miesiąca ubiegłego i początkiem bieżącego. Zwyżkę kursów odnotowano jedynie dla dolarów (gotówkowych—z 0'01¹/₈ i telegraficznych—z 0'01¹/₈ na § 1), koron czechosłowackich (z 0'01¹/₂ na 100 kor.) oraz guldenów gdańskich (z 0'10 na 100 guld. gd.). Dla większości pozostałych dewiz—ostatnie notowanie w tygodniu pokrywa się z najniższym kursem w tygodniu; do tej grupy dewiz należą: belgi (strata z 0'25 na 100 belgach), marki niemieckie (z 0'35), liry włoskie (z 0'05) i floreny holenderskie (z 0'05). Pozostałe dewizy—po lekkich wahanach w ciągu tygodnia—wykazują następujące straty: funty szterlingi z 0'08¹/₂ na £ 1, franki francuskie z 0'02¹/₂ na 100 fr., franki szwajcarskie z 0'15 na 100 fr. oraz korony szwedzkie z 0'20 na 100 kor.

W ostatnim dniu okresu sprawozdawczego płacono za banknoty dolarowe w obrotach pozagiełdowych po z 5'25 za § 1 (wobec z 5'23¹/₂ za § 1 w tygodniu ubiegłym).

		Kurs najwyż- szy	Kurs najniż- szy	Ostatni kurs w tygodn. w z
Dolary St. Zjedn.	§ 1	5'27 ¹ / ₈	5'26 ¹ / ₂	5'27 ¹ / ₈
„ „ „ telegr.	§ 1	5'27 ¹ / ₈	5'26 ¹ / ₂	5'27 ¹ / ₈
Funty szterlingi	£ 1	27'09	26'96	26'97 ¹ / ₂
Franki francuskie	100 fr.	34'95	34'93	34'93 ¹ / ₂
Franki szwajcarskie	100 fr.	171'60	171'55	171'57
Belgi	100 blg.	123'78	123'60	123'60
Marki niemieckie	100 RM	208'70	208'45	208'45
Korony czechosłowackie	100 kor.	22'02 ¹ / ₂	22'01	22'02 ¹ / ₂
Liry włoskie	100 lir.	45'11	45'06	45'06
Floreny holenderskie	100 fl.	358'65	358'45	358'45
Guldeny gdańskie	100 guld.	173'65	172'62	172'62
Korony szwedzkie	100 kor.	139'40	139'00	139'40
Korony duńskie	100 kor.	—	—	—
Korony norweskie	100 kor.	135'85	135'75	135'85

Na rynku papierów lokacyjnych państwowych największym powodzeniem dla celów lokacyjnych i spekulacyjnych cieszyła się 7% Pożyczka Stabilizacyjna, której zwykła kursu notowań na giełdzie nowojorskiej rzuciła mocny refleks i na giełdę warszawską; w rezultacie pożyczka ta osiągnęła zwyżkę bardzo poważną, bo 2 87% nom. 3% Poż. Budowlana i 4% Poż. Dolarowa po odbytem losowaniu wykazały stratę, pokrytą już z nadwyżką (z 0'15) przez pierwszą, gdy druga jeszcze jest notowana niżej o z 0'35. Stałe zapotrzebowanie

na 4% Poż. Inwestycyjną (zarówno w sztukach, jak i serjach) jest powodem dość poważnej zwwyżki: pierwszej — o zł 0'50, drugiej — o zł 1'25. 5% Poż. Konwersyjna oscylowała koło kursów z tygodnia poprzedniego, natomiast stale poszukiwana 5% Poż. Konwersyjną Kolejową nie zawierano transakcji wobec niemal zupełnego braku materiału.

Na rynku papierów lokacyjnych prywatnych — sytuacja uległa lekkiej poprawie; należy zaznaczyć, że od dn. 30 IV r. b. zostały skreślone z ceduły 8% L. Z. Tow. Kred. m. Warszawy i zastąpione (po przeprowadzonej konwersji — zgodnie z ustawą z dn. 20/XII 1932 r.) 5% L. Z. Tow. Kred. m. Warszawy z 1933 r. — tak, że już wszystkie listy zastawne towarzystw miejskich, dawniej wyżej oprocentowane, figurują obecnie jako listy zastawne 5%-owe z 1933 r. W porównaniu z okresem ubiegłym zwwyżkę kursów wykazują 8% L. Z. Tow. Kred. Przemysłu Polskiego (0'63% nom.) oraz cieszące się dużym popytem 5% L. Z. Tow. Kred. m. Warszawy z 1933 r. (o 25% nom.). Listami towarzystw prowincjonalnych: Kalisza, Kielc, Łodzi i Piotrkowa — zawierano sporadyczne transakcje.

	Wartość nominalna (waluta)	Kurs naj-wyższy	Kurs naj-niższy	Kurs ostatni w tygodniu
Papiery państwowe				
3% Pożyczka Budowlana	zł w zł. 50	44'30	43'50	44'30
4% " Dolarowa	$\text{\$}$ 5 ¹⁾	53'40	52'50	53'40
4% " Inwestycyjna	zł w zł. 100	113'25	113'25	113'25
4% " " serje	zł w zł. 100	119'50	118'50	119'50
		w % % nominalu		
5% " Konwersyjna	zł	64'40	64'00	64'25
5% " Konwers. Kol.	zł	58'25	58'25	58'25
6% " Dolarowa	$\text{\$}$	76'50	76'00	76'25
7% " Stabilizacyjna ²⁾	$\text{\$}$ ³⁾	64'25	61'63	64'25
		-64'50 ⁴⁾	-62'50 ⁴⁾	-63'75
				-64'50 ⁴⁾
				-64'25 ⁴⁾

Listy zastawne i obligacje banków

7% L. Z. Państ. Banku Koin.	zł w zł. 1927	83'25	83'25	83'25
8% " " " " " "	zł w zł. 1927	94'00	94'00	94'00
7% L. Z. Banku Gosp. Kraj.	zł w zł. 1927	83'25	83'25	83'25
8% " " " " " "	zł w zł. 1924	94'00	94'00	94'00
7% Obl. Kom. B-ku Gosp. Kraj.	zł w zł. 1927	83'25	83'25	83'25
8% " " " " " "	zł w zł. 1924	94'00	94'00	94'00
8% " Bud. " " " "	zł w zł. 1927	93'00	93'00	93'00

Listy zastawne i obligacje towarzystw kredytowych

7% L. Z. T-wa Kred. Przemysłu Polskiego ⁵⁾	zł	65'00	64'00	64'00
8% L. Z. T-wa Kred. Przemysłu Polskiego ⁵⁾	zł	73'13	73'13	73'13
4% L. Z. T-wa Kred. Ziemi.	zł	41'00	41'00	41'00
4½% " " " " " "	zł	50'00	49'50	49'75
				-49'50
7% " " " " " m. Warszawy	zł	34'00	33'00	34'00
5% " " " " " " " "	zł	64'13	64'13	64'13
5% " " " " " " " z 1933 r.	zł	55'25	54'75	55'13
				-55'00
				-55'25
5% " " " " " m. Kalisza	zł	52'00	52'00	52'00
5% " " " " " " " z 1933 r.	zł	45'50	45'50	45'50
5% " " " " " " " Kielce	zł	45'50	45'50	45'50
5% " " " " " " " Łodzi	zł	49'00	49'00	49'00
5% " " " " " " " Piotrkowa	zł	45'50	45'50	45'50

Obligacje miast

VI 6% Poż. Konw. m. Warszawy	zł	52'00	52'00	52'00
VIII i IX 6% Poż. Konw. m. Warsz. 1926 r.	zł	50'50	50'00	50'00

ZŁOTY ZAGRANICA

1934	New York ⁶⁾	Londyn ⁷⁾	Paryż ⁸⁾
30/IV	19'07	27'09	286'25
1/V	19'05	27'06	"
2/ "	—	26'93	286'00
3/ "	19'01	—	—
4/ "	19'02	27'06	286'25
5/ "	19'04	27'00	—

¹⁾ $\text{\$}$ 5 = zł 44'57.

²⁾ Z wyłączeniem transzy francuskiej.

³⁾ $\text{\$}$ 1 = 5'183 fr. szwajc. = Hfl. 2'488.

⁴⁾ Dotyczy drobnych odcinków.

⁵⁾ Gwarantowane przez Skarb Państwa.

⁶⁾ Za zł 100.

⁷⁾ Za zł 1.

1934	Zurych ¹⁾	Berlin ¹⁾	Praga ¹⁾	
30/IV	58'30	47'275 ÷ 47'375	455'50	
1/V	58'32½	— ²⁾	— ²⁾	
2/ "	"	47'275 ÷ 47'375	456'00	
3/ "	"	—	—	
4/ "	58'32½	47'225 ÷ 47'325	456'50	
5/ "	58'30	47'275 ÷ 47'375	454'75	
1934	Kopenhaga ¹⁾	Sztokholm ¹⁾	Oslo ¹⁾	Gdańsk ¹⁾
30/IV	83'60	72'50	74'50	57'78 ÷ 57'90
1/V	83'70	"	"	— ²⁾
2/ "	84'00	"	"	57'83 ÷ 57'94
3/ "	—	—	—	—
4/ "	—	—	—	57'78 ÷ 57'90
5/ "	—	—	—	57'88 ÷ 58'00

POŻYCZKI POLSKIE NA GIEŁDACH ZAGRANICZNYCH³⁾

	16 ÷ 21/IV	23 ÷ 28/IV	30/IV ÷ 5/V
(maksimum—minimum—ultimo; w nawiasach obroty)			
New York			
6% dolarowa 1920	75½—73½—75½ (16 000)	76—75—75 (17 000)	77½—75—77 (16 000)
8% Dillon. 1925	85—83½—85 (35 000)	85½—84⅞—85 (29 000)	87—85—85½ (108 000)
7% stabilizac. 1927	99½—97¾—99½ (207 000)	102½—99¼—102⅞ (329 000)	107½—103¼—107 (164 000)
7% Warszawy 1928	64¾—63—64¾ (61 000)	66—64½—64¾ (22 000)	66—64½—65⅞ (18 000)
7% śląska 1928	66—63⅞—66 (108 000)	67½—66—67½ (29 000)	66⅞—62⅞—63⅞ (10 000)
Londyn			
7% stabilizac. 1927	90'89—89'89 — 90'14	88'51—87'01 — 87'51	90'64—90'64 — 90'64
Zurych			
7% stabilizac. 1927	—	63'50—62'10	—
Paryż			
7% stabilizac. 1927	64'54—61'84 — 63'76	63'87—63'87	70'52—69'97
Medjolan			
7% włoska 1924	101'00—100'70 — 101'00 (125)	101'40—101'00 — 101'40 (525)	101'50—97'90 — 98'81 (725)

Z BANKU POLSKIEGO

STAN RACHUNKÓW BANKU POLSKIEGO W DN. 30 KWIETNIA 1934 R. — Obroty walutowe Banku Polskiego w kwietniu były dość bliskie zrównoważenia, nie wykazując poważniejszego salda. Rezerwy walutowe Banku, związane z oscylacją tych obrotów, skurczyły się w I dekadzie tylko o zł 1'8 miljn., w II dekadzie nieco silniej, bo o zł 5'9 miljn., w III dekadzie zaledwie o zł 0'9 miljn. Osiągnęły one na ultimo kwietnia wysokość zł 58'3 miljn., wykazując stosunkowo niewielki spadek w stosunku do stanu przed rokiem (dn. 30/IV 1933 r. — zł 67'2 miljn.).

Jednocześnie z apas złota, który ostatnio narasta co dekadę (dzięki drobnemu skupowi, dokonywanemu w kraju przez oddziały Banku) nie po kilkadziesiąt tysięcy złotych, jak dawniej, lecz po kilkaset conajmniej tysięcy złotych — w III dekadzie kwietnia zwiększył się znowu z zł 482'0 miljn. do zł 482'8 miljn., osiągając w ciągu całego miesiąca zł 1'6 miljn. zwwyżki i wykazując w stosunku do stanu przed rokiem, t. j. dn. 30/IV 1933 r. (zł 490'9 miljn.), zniżkę zaledwie o 1'6%.

Ten zapas złota stanowi statutowe pokrycie dla obiegu biletów bankowych i części natychmiast płatnych zobowiązań, mianowicie przewyżki ich ponad zł 100 miljn., która to suma stanowi

¹⁾ Za zł 100.

²⁾ Giełda nieczynna.

³⁾ Kursy — w %-ach nominalu; obroty — w jednostkach walutowych danego kraju.

pewne minimum, poniżej którego w żadnym razie nie następuje spadek tych zobowiązań. Otóż, to pokrycie złote, liczone w odsetkach, obniżyło się w III dekadzie kwietnia, choć w okresie miesięcznym, t. j. od końca marca r. b., wykazuje wzrost, podobnie zresztą jak i w okresie rocznym, t. j. od końca kwietnia r. ub. Zmiany w procentowym pokryciu ilustruje następujące zestawienie:

	%
31/III 1934	44'24
20 IV "	46'62
30/IV "	45'51
30-IV 1933	44'93

Spadek procentu pokrycia w ostatniej dekadzie kwietnia nastąpił mimo wzrostu sumy pokrycia, t. j. zapasu złota, a to dlatego, że jednocześnie zwiększyła się poważnie suma obiegu biletów i natychmiast płatnych zobowiązań Banku, względnie części tych zobowiązań, podlegające pokryciu, mianowicie z zł 1133'9 miljn. do zł 1160'8 miljn., względnie z zł 1033'9 miljn. do zł 1060'8 miljn. Jak to najczęściej bywa na ultimo miesiąca, zwykle uległ tylko jeden składnik tej sumy, mianowicie obieg banknotów — z zł 897'8 miljn. do zł 931'1 miljn., podczas gdy drugi składnik — natychmiast płatne zobowiązania — zmniejszał — z zł 236'1 miljn. do zł 229'7 miljn.

Spadek zobowiązań nastąpił jedynie w zakresie pozycji „różne rachunki”, której saldo obniżyło się z zł 29'0 miljn. do zł 22'5 miljn., natomiast stanowiące gros zobowiązań — lokaty żyrowe wykazały w III dekadzie kwietnia wzrost — minimalny co prawda, bo z zł 207'0 miljn. do zł 207'1 miljn.

Wzrost, a raczej stabilizacja lokat żyrowych na ultimo kwietnia, kiedy normalnie na koniec miesiąca następuje odpływ lokat żyrowych — tłumaczy się jedynie nagromadzeniem się większej sumy lokat na rachunkach państwowych, gdy na pozostałych rachunkach widzimy zwykle skurczenie się salda. Lokaty kas państwowych (urzędów skarbowych, celnych, Min. Skarbu) wykazały w ostatniej dekadzie kwietnia zwykłą o zł 15'2 miljn., dzięki czemu osiągnęły one poziom wyższy niż przed miesiącem i niż przed rokiem, lokaty zaś prywatne wykazały na ultimo kwietnia spadek o zł 15'1 miljn., schodząc do poziomu niższego niż w końcu marca, ale o wiele jednocześnie wyższego niż przed rokiem. Liczbowo zmiany w stanie lokat żyrowych ilustruje następujące zestawienie (w miljn. zł):

	Lokaty żyrowe:	
	kas państwowych	pozostałe
31/III 1934	23'0	195'0
20/IV "	19'6	187'4
30/IV "	34'8	172'3
30/IV 1933	33'1	122'7

Obieg biletów bankowych wykazał w ostatniej dekadzie kwietnia wzrost o zł 33'3 miljn., był więc silniejszy niż na ultimo stycznia (zł 22'9 miljn.) i lutego (zł 30'6 miljn.), ale nie tak poważny jak na ultimo I kwartału, t. j. marca (zł 55'4 miljn.). Mimo wzrostu ultimowej obiegu banknotów na koniec kwietnia okazał się o 2% niższym niż przed miesiącem i poważnie, bo o blisko 9%, niższym niż przed rokiem. Zmiany obiegu — w liczbach absolutnych — ilustruje następujące zestawienie (w miljn. zł):

31/III 1934	955'5
20/IV "	897'8
30/IV "	931'1
30/IV 1933	1021'0

Jak widzimy, w okresie rocznym mamy poważny spadek obiegu i poważny wzrost lokat żyrowych — przy nieznacznie tylko zmniejszonych rezerwach złota i dewiz. Spadek więc obiegu i wzrost lokat nastąpił głównie na tle skurczenia działalności kredytowej Banku.

Jeśli chodzi o dekadę sprawozdawczą, to tu, jak zwykle na ultimo miesiąca — nastąpiło zwiększenie działalności kredytowej, ale nieznaczne. Przedewszystkiem wzrósł portfel weksli krajowych (reprezentujący sumę wykorzystanych kredytów dyskontowych), mianowicie o zł 7'9 miljn., podczas gdy na ultimo marca zwiększył o zł 29'9 miljn., na ultimo lutego o zł 27'3 miljn. i na ultimo stycznia o zł 9'1 miljn. Poza to zwiększyły w III dekadzie kwietnia jeszcze pożyczki zastawowe (terminowe i w rachunku otwartym) — o zł 7'8 miljn., oraz podniosła się suma zdyskontowanych biletów skarbowych — o zł 4'3 miljn.

W okresie miesięcznym, t. j. od dn. 31/III r. b., kredyty dyskontowe silnie zmalały, a wzrosły pożyczki zastawowe i dyskonto biletów skarbowych, jak to widzimy z poniższego zestawienia (w miljn. zł):

	Wzrost (+) lub zmniejszenie (-)
Kredyty dyskontowe	- 42'4
Pożyczki zastawowe	+ 3'9
Bilety skarbowe	+ 2'5

Spadek kredytów dyskontowych w ostatnim miesiącu i w ogóle w r. b. tłumaczy się głównie kurczeniem redyskonta przez banki, zwłaszcza państwowe, i spłatą kredytu rejestrowego rolniczego; na wzrost portfela wpływa zaś akcja konwersyjna Banku Akceptacyjnego. W okresie rocznym, jak podkreśliliśmy, kredyty Banku znacznie zmalały, z wyjątkiem tylko dyskonta biletów skarbowych, które właśnie w III dekadzie kwietnia r. ub. było dopiero rozpoczęte sumą zł 30 miljn. Zmiany kredytów w okresie rocznym liczbowo przedstawiały się następująco (w miljn. zł):

	Wzrost (+) lub zmniejszenie (-)
Kredyty dyskontowe	- 32'0
Pożyczki zastawowe	- 41'3
Bilety skarbowe	+ 20'2

W skład bankowego pokrycia obiegu — poza rezerwami walutowymi, których dość znaczną część stanowią weksle zagraniczne, oraz poza wyżej omówionymi kredytami dyskontowymi i zastawowymi — wchodzi jeszcze specjalne operacje kredytowe Banku, jak kredyt bezprocentowy Skarbu Państwa, który pozostaje wciąż wykorzystany tylko w $\frac{9}{10}$ swej statutowej wysokości, jak skup części emisji skarbowej (monet srebrnych i bilonu), który w III dekadzie kwietnia wzrósł o zł 3'4 miljn., jak — wreszcie — skup papierów kredytu długoterminowego, który w dekadzie sprawozdawczej zwykował zaledwie o zł 0'1 miljn.

Całe bankowe pokrycie obiegu biletów przedstawiało się następująco (w tys. zł):

	31/III	20/IV	30/IV
Waluty i dewizy	66 899	59 150	58 264
Weksle krajowe	635 276	584 998	592 892
Bilety skarbowe	47 638	45 911	50 176
Polskie monety srebrne i bilon	38 295	42 261	45 647
Pożyczki, zabezpieczone zastawami	61 948	58 056	65 874
Papiery proc. własne	11 111	10 994	11 076
Dług Skarbu Państwa	90 000	90 000	90 000

Razem: 951 167 891 370 913 930

Obieg monet srebrnych i bilonu, emitowanego przez Skarb Państwa, wykazał w ostatniej dekadzie kwietnia wzrost stosunkowo silniejszy niż obieg biletów, emitowanych przez Bank Polski, mianowicie z zł 316'7 miljn. do zł 344'3 miljn., t. j. o ok. 9% (obieg banknotów o niecałe 4%). Zmiany w stanie i strukturze obiegu bilonowego ilustruje następujące zestawienie (w miljn. zł):

	31/III	20/IV	30/IV
Monety srebrne (10-, 5-, 2- i 1-złotowe)	271'1	238'3	257'9
w tem:			
10-złotówki	120'5	108'3	115'0
5-złotówki	101'7	87'9	96'8
Bilon niklowy i brązowy	86'6	78'3	86'4
Razem:	357'6	316'7	344'3

Cały obieg — biletów Banku i bilonowy — stanowił na ultimo kwietnia r. b. zł 1 275'4 miljn. wobec zł 1 313'1 miljn. na ultimo marca r. b. i zł 1 351'5 miljn. na ultimo kwietnia r. ub. I w okresie miesięcznym i w okresie rocznym mamy więc spadek obiegu.

Z BANKU GOSPODARSTWA KRAJOWEGO

KONFERENCJA PRASOWA. — W dniu 8 maja r. b. na zaproszenie Prezesa Banku Gospodarstwa Krajowego P. Dr. Romana Góreckiego odbyła się w gmachu Banku konferencja prasowa, w której wzięli udział: P. Prezes Banku Górecki, P. Wiceprezes Banku Starzyński, P. Zast. Nacz. Dyrektora Drecki, członkowie Dyrekcji Banku, P. Sekretarz Generalny Żyła, P. Komisarz Rządowy Banku Rybał-

towski, oraz przedstawiciele prasy codziennej i gospodarczej.

Na konferencji dłuższe exposé wygłosił Prezes Banku P. Dr. Górecki, który zobrazował rozwój Banku podczas całego dziesięciolecia jego istnienia oraz działalność Banku w roku 1933 i pierwszych miesiącach r. b.

P. Prezes Górecki dał na wstępie charakterystykę sytuacji gospodarczej, a zwłaszcza wskazał na oznaki poprawy, jakie wykazują dane za pierwsze 4 miesiące r. b., dotyczące różnych dziedzin naszego gospodarstwa. Jeśli chodzi o sytuację Banku Gospodarstwa Krajowego w r. b., to P. Prezes Górecki podkreślił silny wzrost wkładów (blisko o zł 50 miljn.) i bardzo poważną redukcję redyskonta (obecnie zaledwie ok. zł 7 miljn.).

Omawiając rozwój Banku w perspektywie 10-lecia, P. Prezes Górecki — ilustrując swoje wywody niezwykle przejrzysto skonstruowanymi wykresami — wskazał naprzód na ewolucję sumy bilansowej Banku, która — wciąż wzrastając — w 1932 r. lekko obniżyła się, ale już w 1933 r. znów lekko wzrosła; następnie przedstawił strukturę kapitałów Banku i ich ewolucję; dalej scharakteryzował działalność kredytową Banku, zwracając uwagę na jej programowe założen-

nie — udzielania kredytów przede wszystkim na cele publiczne.

P. Prezes Górecki w swym expo é omówił specjalnie przeprowadzoną w 1933 r. olbrzymią pracę konwersji dotychczasowych pożyczek i jej wyniki, jak również przedstawił szczegółowo działalność Banku w zakresie finansowania budownictwa mieszkaniowego, które zostało w ostatnich latach całkowicie scentralizowane w Banku Gospodarstwa Krajowego, który zajmuje się obecnie nie tylko dostarczaniem kredytów budowlanych, ale przejął również administrację, parcelację i sprzedaż terenów państwowych, przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe, a poza tym zajmuje się szeregiem problemów, mających na celu ułatwienie pożyczkobiorcy racjonalnego i możliwie najtańszego pobudowania domu.

Ilustrując liczbowo politykę kredytową Banku, P. Prezes Górecki wskazał m. in., że w zakresie kredytów krótkoterminowych suma kredytów, udzielonych na cele publiczne, wynosiła w końcu 1933 r. 56,6%, gdy w końcu 1927 r. stanowiła tylko 12,6% ogólnej sumy.

W końcu konferencji P. Prezes Górecki udzielał jeszcze dodatkowych wyjaśnień na zapytania zebranych, dotyczące płynności i polityki kredytowej Banku.

PRZEGLĄD ZAGRANICZNY

SYTUACJA GOSPODARCZA NIEMIEC

Przez cały okres dotychczasowych rządów nacjonal-socjalistycznych trwa nieprzerwanie poprawa konjunktury. Zaczęła się ona na dobre pół roku przed objęciem rządów przez Hitlera, nie jest zatem wyłącznie „błogosławieństwem”, sprowadzonym na przebudzone narodo do Niemcy dzięki zmianie rządu. Ale trzeba przyznać, że działalność nowego Rządu — posługująca się rzadko kiedy nowymi formami, raczej starymi, przybraniami w nową szatę — prowadzona jest z niesłychaną energią i dużą ostrożnością, a przede wszystkim, że umie ona zmobilizować siły psychiczne narodu. To też wyniki jej są niezaprzeczalne.

Od listopada r. ub. do marca r. b. wzrosła produkcja przemysłowa o 11%, przyczem produkcja dóbr konsumpcyjnych wzrosła się w silniejszym tempie niż kiedykolwiek dotąd. To znaczy, że skutki wtórne akcji pracy zaczynają się zaznaczać na rynku, a to dzięki wzrostowi dochodu z pracy, dotychczas opóźniającemu się w stosunku do wzrostu produkcji. (Obroty handlu detalicznego przekroczyły dotychczas dno kryzysu dopiero o 5÷6%). Również akumulacja kapitału w drodze oszczędzania silnie wzrosła (o RM 930 miljn. w 1933 r. po 2 latach spadku). O ile równocześnie nie daje się zauważyć wzrost kredytów w bankach, to poczęści dzięki związaniu środków płynnych w przedsiębiorstwach (wzrost wartości składów towarowych o kilkaset milionów), poczęści zaś dlatego, że tworzenie nowych kredytów w bankach — poza finansowaniem weksli pracy — jeszcze się nie rozpoczęło.

Nie ulega kwestji, że siły organiczne gospodarstwa wzmocniły się w 1933 r., przyczem sporą rolę odegrały skutki wtórne (prześciowe?) akcji pracy oraz zniżki podatków i opłat socjalnych, umożliwione zrównoważeniem budżetów publicznych. Szwankuje natomiast stale wyrównanie bilansu płatniczego. Zobowiązania Niemiec w 1934 r. wynoszą RM 1 113 milin. (z czego RM 309 miljn. na kapitał), a perspektywy zdobycia środków płatni-

czych są gorsze niż kiedykolwiek. W r. b. liczyć się należy z biernym bilansem handlowym, a zapas złota i dewiz wynosi zaledwie coś ponad RM 200 miljn. Zapewne, płatności należne od Z. S. R. R. w r. b. wynoszą RM 680 miljn., ale najpierw jest wątpliwe, czy to się w całości ściągnie w terminie, a powtórę dopływu RM 103 miljn. złota sowieckiego w I kwartale r. b. zaledwie powstrzymał tempo odpływu rezerw walutowych. Problem transferowy, dyskutowany właśnie z wierzycielami, komplikuje się bardzo dzięki temu, że przeszło połowa zobowiązań płatniczych Niemiec wypada na kraje, z którymi Niemcy mają bierny bilans handlowy (Stany Zjednoczone).

Jak z tego widać, poprawa konjunktury gospodarczej w Niemczech ma charakter mocno jednostronny. Mianowicie — tylko wewnątrz kraju, gdzie dzięki podniesieniu ducha narodowego, obudzeniu zaufania w stałość i powagę rządów, a także dzięki energicznej akcji dostarczenia pracy, wzmogła się produkcja, obniżyło bezrobocie i zwiększył dochód społeczny. Ale à la longue nie da się pomyśleć żadna konjunktura czysto wewnętrzna, zwłaszcza w kraju, tak dalece zależnym od surowców zamorskich i od możliwości zbytu swoich towarów u obcych, jak są Niemcy. To jest pierwsze zastrzeżenie. A drugie odnosi się do samego charakteru tej konjunktury wewnętrznej. Dotychczas ma ona zanadto wygląd „nakręcanej”. Zobaczmy poniżej, jak wielka jest różnica we wzroście zatrudnienia w tych gałęziach produkcji, na które bezpośrednio oddziałuje akcja rządowa pracy, i w tych, które tylko zubożca ogrzewane są tym dobroczynnym promieniem.

Akcja dostarczania pracy polega, jak wiadomo, na finansowaniu na koszt Skarbu robót w gałęziach produkcji, w których bardzo znaczna część produktu przypada na płace zarobkowe. To finansowanie, obciążające Skarb Rzeszy w latach 1934÷1938 odbywa się głównie zapomocą weksli. Otóż, tych „weksli pracy”,

pokrytych gwarancją Skarbu, było do końca 1933 r. w obiegu razem za RM 1½ milj., z czego RM 1 milj. znajduje się w bankach. Dotychczas konwersja tych wiszących kredytów na pożyczkę długoterminową nie jest ani projektowana, ani nawet w przybliżeniu określić nie można jej czasu. Rynek pieniężny, pomimo głoszonych przeciwnych opinii, nie jest ani zasobny, ani silny. Owszem, stopa dyskontowa Banku Rzeszy jest jego najniższą granicą. Jest to niezawodnie skutkiem powyższego zaabsorbowania tegoż rynku na finansowanie weksli pracy. Dowodzi tego z całą jasnością powolność wyrównania rozpięcia między rynkiem pieniężnym a kapitałowym. O ile od połowy 1926 r. do połowy 1927 r. rozpięcie między prywatnym dyskontem a rentownością listów zastawnych spadło o 63%, o tyle w 1933 r. tylko o 15%. Lokata funduszy, zwolnionych przez kryzys, w wekslach pracy jest dla banków bardzo pożądana, a to dzięki zasadniczej możliwości redyskonta. Poza to panuje brak odpowiednich lokat krótkoterminowych. Portfel wekslowy Banku Rzeszy, po odliczeniu weksli pracy i t. p., zmniejszył w 1933 r. swój zasób prawdziwych weksli handlowych o RM 602 miljn. Równocześnie instytucje kredytowe, których portfel wzrósł do końca lutego 1934 r. o RM 673 miljn., po odliczeniu weksli pracy zmniejszyły faktycznie swój zasób weksli handlowych o paręset milionów.

Tutaj można zrobić pewną krytyczną uwagę o polityce Rządu Rzeszy. Bez kwestji była ona skierowana na niższenie stopy rynku kapitałowego i od jesieni r. ub. zaczęła osiągać pewne rezultaty. Ale od kilku tygodni kurs rent nie tylko że się nadal nie poprawia, lecz owszem, ma tendencję zniżkową. Dotychczasowy korzystny wynik zdołano osiągnąć dzięki utworzeniu pewnej przewagi podaży pieniądza ponad tegoż zapotrzebowanie. Popierano akumulację kapitału, bo zamiast wydawać setki milionów na zasiłki dla bezrobotnych wołano zużyć na kredyty dla przedsiębiorstw, które w ten sposób mogły przyciągnąć tysiące i miliony bezrobotnych do pracy, a przez to wzmocnić dochód z płac i oszczędności. Ułatwiając dopływ na rynek kapitału, równocześnie utrudniono odpływ zeń, przeszkadzając czerpaniu kapitału na inwestycje, nieodpowiadające wytycznym polityki rządowej. Zapotrzebowanie zaś na cele dostarczania pracy było pokrywane wyłącznie z rynku pieniężnego. Podaż na rynku kapitału — wzmoczona jeszcze zapoczątkowaniem w październiku r. ub. przez Bank Rzeszy polityki otwartego rynku — była większa aniżeli popyt. Nadto rozpowszechniano jeszcze pogłoski o zamiarze Rządu stopniowego obniżania stopy procentowej aż do 4%.

Otóż, od kilku tygodni coś się zepsuło w tym mechanizmie. Zdaniem naszym, przyczyna tego zepsucia leży zarówno po stronie polityki rynku pieniężnego, jak i kapitałowego. Na tym ostatnim rynku zaciążyło bowiem znaczne zapotrzebowanie, o którym można powiedzieć, że jest niepotrzebne, albo przynajmniej przedwczesne. I tak, konwertowano obligacje dolarowe niemieckich towarzystw, zamieniając je na obligacje markowe. Jest tego ok. ½ milj. — papieru, który stał się zdolnym do sprzedaży w Niemczech i przez to zaciążył na rynku. Dalej konwertowano ogromną część zamrożonych i nieściągalnych długów komunalnych przez zamianę ich na 4%-owe obligacje Związku Konwersyjnego (Umschuldungs-Verband). Przez to dano możliwość dalszego obciążenia rynku kapitałowego kwotą RM 2 milj. Nieraz zwracałem już uwagę na to, jak wielkim utrudnieniem dla uzdrowienia rynku kapitału stać się może zapotrzebowanie konsolidacyjne związków prawnopublicznych. Dziś ta obawa zaczyna się realizować. I nie koniec na tym. Kraje niemieckie zgłaszają pilne zapotrzebowanie na konwersję swych krótko- i średnioterminowych zobowiązań, dzięki której mogłyby z tym papierem wejść na giełdę. Można doskonale podzielać zdrową tendencję Rządu Hitlera do zrównoważenia budżetów wszystkich związków prawnopublicznych i zrozumieć motywy wewnętrzno-polityczne, jakie za tem przemawiają. Ale

z punktu widzenia rynku kapitałowego jest akcja konwersyjna w tych rozmiarach jeszcze przedwczesna. A to tem bardziej, że nacisk od strony rynku pieniężnego na kapitałowy nie istnieje, owszem, nie ulega kwestji, że obecna forma finansowania akcji pracy przeszkadza odprężeniu rynku pieniężnego, a przez to także rynku kapitałowego. Można się nawet z tem liczyć, że dalsze zapotrzebowanie rynku kredytowego na weksle pracy doprowadzić może w bliskiej przyszłości do ciasnoty, która się wyrazi podniesieniem stopy pieniądza. Zależać to będzie głównie od tego, jak skutki wtórne akcji pracy odbiją się na rynku pieniężnym.

Dzięki odciążeniu budżetów publicznych od zasiłków dla bezrobotnych, spadło także zapotrzebowanie związków prawnopublicznych, wyrażające się emisją bonów skarbowych. Ten fakt odciąży również rynek kredytowy. Ważne jest jednak, że dotychczas środki pieniężne, doprowadzone do produkcji akcji pracy, pozostają jeszcze związane w procesie produkcyjnym. Skądinąd akumulacja kapitału w drodze oszczędności wzrosła w r. ub. o RM 900 miljn., a w styczniu i lutym r. b. o dalszych RM 800 miljn. O jednostronności tego zjawiska świadczy jednak fakt, że od sierpnia 1933 r. do lutego 1934 r. konto kredytorów banków wzrosło tylko o RM 424 miljn., a ogólny stan tego konta jest jeszcze o RM 405 miljn. niższy, niż przed rokiem. Ponieważ, jak wspomnieliśmy, autonomiczne tworzenie kredytów przez banki jeszcze prawie nie istnieje, więc można się obawiać silniejszego nacisku nowych kredytów akcji pracy na rynek pieniężny, a stąd i na Bank Rzeszy, a więc usztywnienia stopy procentowej i skrępowania swobodnej dyspozycji kredytowej Reichsbanku.

Polityka kredytowa Rządu, w związku z akcją dostarczenia pracy, jest zasadniczo odmienna od dawniej stosowanej. Zamiast używać kredytów na zasiłki i doprowadzać pieniądź wprost do konsumpcji, używa się go na roboty, a więc kieruje się go najpierw do produkcji, a za jej pośrednictwem do konsumpcji. Widoki powodzenia istnieją dzięki zaufaniu, jakie Rząd potrafił do swojej działalności wzbudzić, chociaż jeszcze nie w rozmiarach, któreby pozwalały spokojnie spoglądać na rozwój konjunktury.

Na finansowanie akcji pracy zużyto do końca 1933 r. za RM 600 miljn. bonów podatkowych i za RM 850 miljn. skarbowych bonów pracy, zabezpieczających weksle pracy. Obciążenie budżetu Rzeszy z tytułu skarbowych bonów pracy (Arbeitsschatzanweisungen) wzrosło w ostatnim kwartale 1933 r. o RM. 821 miljn., obieg zaś bonów podatkowych z końcem lutego r. b. wzrósł do RM 1'33 milj. Niemniej ogólny dług Rzeszy (RM 11'7 milj.) pozostał prawie niezmienny, a to dzięki obniżeniu faktycznej wysokości długów o walutach dewaluowanych. Ciężar z tytułu akcji pracy dla budżetu Rzeszy wynosi w 1934 r. RM 652 miljn., w 1935 r. RM 825 miljn., w 1936 r. RM 759 miljn. w 1937 r. RM 754 miljn., w 1938 r. RM 749 miljn.

Tymczasem zamknięcie roku budżetowego 1933/34 wykazuje wpływów ogółem RM 6 844 miljn. (w roku poprzednim RM 6 647 miljn.) Jest to więcej, niż przewidywał preliminarz. Suma wydatków nie jest jeszcze ogłoszona, ale, jak można dziś przypuszczać, wyniosą one o jakich 100 miljn. mniej niż wpływy. Już pobieżna analiza wpływów daje nam podstawę do pewnych wniosków o dynamice gospodarstwa Niemiec w ubiegłym okresie budżetowym. Podatki, związane z dochodem, które nadążają zawsze z opóźnieniem za ruchem dochodu społecznego, odzwierciedlają nam jeszcze właściwie rok 1932, nic więc dziwnego, że spadły (dochodowy 39'4 miljn., kryzysowy 136 miljn.). Natomiast podatki, związane z obrotem dóbr, wzrosły (podatek korporacyjny 104 miljn., obrotowy 162 miljn., spadkowy 12 miljn., automobilowy 39 miljn. i t. d.). Tendencja, jaka się przez to przebiega, świadczy o niezaprzeczonej poprawie konjunktury.

Likwidowanie bezrobocia, będące pierwszym i najpoważniejszym punktem hitlerowskich rządów, osiągnęło wyniki bardzo znaczne.

Dość powiedzieć, że od końca marca 1933 r. do końca marca 1934 r. spadła liczba bezrobotnych z 5 600 tys. na 2 800 tysięcy, a więc o połowę. Można, chcąc być bardzo dokładnym, doliczyć do tej ostatniej liczby bezrobotnych ochotników służby pracy lub krytykować zbyt ostre usunięcie „podwójnego zarobkowania”, ale fakt pozostaje faktem, że żadnemu z poprzednich rządów nie udało się, wbrew wszelkim wpływom sezonowym, obniżyć bezrobocie przez całą zimę (z wyjątkiem grudnia r. ub.). Zatrudnienie rośnie w r. b. szybciej, aniżeli spada bezrobocie. Fakt, który już nieraz poprzednio objaśniałem. W końcu marca r. b. było 14,7 miljn. zatrudnionych, t. j. o 3,3 miljn. więcej od chwili przekroczenia dna kryzysu, zaś o 2,6 miljn. więcej niż przed rokiem. Z tych 2,6 miljn. ok. 1,8 miljn., t. j. prawie $\frac{3}{4}$, znalazło zatrudnienie w wolnym gospodarstwie (1,5 miljn. w przemyśle), a reszta w „dodatkowych” zajęciach, jak dobrowolna służba pracy, pomoc rolna, roboty publiczne. W przemyśle wzrosło od roku zatrudnienie razem o 27,5%, z tego głównie w budownictwie i w produkcji materiałów budowlanych, dalej w budowie samochodów i w innych działach produkcji inwestycyjnej, znacznie mniej w produkcji dóbr konsumpcyjnych. W styczniu i lutym r. b., w porównaniu z rokiem ubiegłym, wyniósł ponadto wzrost godzin przepracowanych 37%, chociaż liczba zatrudnionych wzrosła się tylko o 21%.

Tutaj możemy bliżej się przyjrzyć oddziaływaniu rządowej akcji pracy na produkcję. Jak wiadomo, punkt ciężkości tej akcji polegał na ożywieniu inwestycji, głównie w budownictwie. Cel ten był osiąganym albo przez bezpośrednie finansowanie inwestycji w gospodarstwach prywatnych lub w gospodarstwie publicznym, z kredytu publicznego, albo też pośrednio przez zarządzenia, zmniejszające koszty produkcji i w ten sposób pobudzające inicjatywę przedsiębiorców do czynności inwestycyjnych. Ogólny obraz produkcji przemysłowej wykazuje wzrost wartości obrotów z RM 2,6 miljard. w sierpniu 1932 r. (dno kryzysu) do RM 4,1 miljard. w marcu 1934 r. Wskaźnik produkcji podniósł się w tymże czasie z 58,5 (1928 r. = 100) do 83,0. Od początku 1933 r. wyniósł wzrost całej produkcji 17%, wzrost zaś tych gałęzi, które są wprost popierane akcją dostarczania pracy — 94%. Do tych ostatnich gałęzi zaliczają się: przemysł i rzemiosło budowlane, produkcja materiałów budowlanych, produkcja samochodów, mebli i sprzętu domowego, sprzętu radiowego, hutnictwo, przemysł żelaza, stali, przemysł maszynowy. Z tych gałęzi przemysłu, które tylko pośrednio korzystają z dobroczynnego wpływu akcji rządowej, trzeba na pierwszym miejscu wymienić przemysł włókienniczy (od roku wzrost z 83,2 na 102,3), skóry i obuwie (wzrost z 54,0 na 61,7), przemysł drzewny (z 45,8 na 62,7), papierniczy, spożywczy i in.

W ruchu cen zarysowuje się wyraźna różnica tendencji między cenami związanymi a wolnymi, dalej między cenami produktów rolnych a produktów przemysłowych, a wreszcie między cenami zależnymi od zagranicy i zależnymi od kraju. Wskaźnik cen związanych od najwyższego punktu w październiku 1929 r. do najniższego w kwietniu 1933 r. spadł o 27%, podczas gdy to samo rozpięcie w cenach hurtowych wynosiło 36%, a w cenach towarów czułych na koniunkturę nawet 70%. Podobnie wskaźnik cen rolnych wykazał między temi 2 skrajnymi punktami 41% rozpięcia, a wskaźnik cen przemysłowych tylko 30%. Wreszcie odchylenie wskaźnika cen surowców i półfabrykatów zależnych od kraju wyniosło 24%, a zależnych od zagranicy 49%.

Znaczenie cen związanych dla gospodarstwa narodowego polega na tem, że o ile dostosowanie nadmiernej podaży do spadającego popytu następuje przy cenach wolnych najpierw przez niżkę cen, a potem przez ograniczenie produkcji, o tyle przy cenach związanych najpierw ma miejsce ograniczenie produkcji, natomiast spadek cen następuje dopiero powoli i z ociąganiem. Skutkiem tego im bardziej rozpowszechnione są ceny związane w danym gospodarstwie, tem dotkliwsze są ograniczenia produkcji, bezrobocie i spadek siły kupna i tem silniej od-

bijają się te skutki na tych gałęziach produkcji, które mają wolne ceny. W okresie poprawy konjunktury musi natomiast ruch cen związanych być powolny i oporny, ruch zaś cen wolnych — szybszy. Niemniej w fazie obecnej reakcja cen związanych jest w Niemczech znacznie silniejsza, niż można było przypuszczać na podstawie liczb powyżej przytoczonych. Od najniższego punktu do marca r. b. podniósł się indeks cen hurtowych o 11%, cen czułych na koniunkturę o 15%, cen związanych o 10%, cen zaś produktów rolnych o 19%. O ile wzrost cen czułych na koniunkturę jest objawem naturalnym i koniecznym, o tyle stosunkowo niezwykle silny wzrost cen związanych i wolnych wynika z polityki gospodarczej Rządu, skierowanej zarówno ku wzmocnieniu związań gospodarczych w przemyśle, jak i ku podniesieniu i stabilizowaniu cen produktów rolnych.

Długi zagraniczne Niemiec, wynoszące jeszcze w połowie 1930 r. RM 26,5 miljard., spadły do RM 14,6 miljard. w końcu września 1933 r. (po uwzględnieniu spadku walut zagranicznych). Spłata tych ogromnych sum plus przeszło RM 3 miljard. odsetek była możliwa dzięki wielkiemu saldom eksportowemu oraz odpływowi złota i dewiz. Dzisiaj o dalszym spłaceniu długów w walucie zagranicznej, a nawet o transferowaniu odsetek tak dobrze jak mowy niema. Tendencje pasywizacji bilansu, dostrzegalne już od przeszło roku, zaznaczyły się od początku r. b. bardzo wyraźnie. Ożywienie produkcji, pobudzone przez akcje dostarczania pracy, wzmogło zapotrzebowanie surowców zagranicznych. O ile ziści się zapowiedź Hitlera, że w 1934 r. liczba bezrobotnych zostanie zmniejszona o 2 miljn., to produkcja przemysłowa wzrośnie o jakichś 15÷20%, co pociągnie za sobą miesięczny wzrost zapotrzebowania surowców importowanych o RM 20 ÷ 30 miljn. Ta liczba może się zmniejszyć przy silniejszym wyzyskaniu składów oraz dzięki centralnemu nadzorowi przywozu surowców, ale wątpliwe, czy zmniejszenie będzie znaczne. Poza tem trzeba się liczyć z możliwością wzrostu ceny surowców. Gdyby tempo tego wzrostu nie było większe niż w 1933 r., to obciążenie miesięczne bilansu handlowego wyniosłoby RM 15 milin. Uwzględniając tę możliwość, oraz przyjmując że import artykułów spożywczych pozostanie niezmienny, oblicza Instytut für Konjunkturforschung przypuszczalny import w 1934 r. na RM 4,6 miljard. (w 1933 r. 4,2 miljard.).

Tyle samo musiałby dać eksport, ażeby bilans handlowy był, przynajmniej na papierze, zrównoważony. Tymczasem eksport spadł w porównaniu z r. ub. o 9%. Jest to wynikiem nie tylko rosnących trudności w umieszczaniu niemieckiego towaru zagranicą, ale także mniejszej ochoty do eksportu, wywołanej ożywieniem znacznie rentowniejszego rynku wewnętrznego. Eksport przestaje już dla wielu gałęzi produkcji być deską ratunku, umożliwiającą im utrzymanie zakładów w ruchu, a staje się obciążeniem. Skutkiem wzrostu produkcji przemysłowej udział eksportu z 27% w 1932 r. spadł do 16% w r. b. Niektóre gałęzie przemysłu, dotychczas zależne w wysokim stopniu od wywozu, przedstawiają się silniej na rynek wewnętrzny. Np. przemysł włókienniczy miał w 1931 r. aktywny bilans handlowy na RM 173 miljn., w 1933 r. zaś — pasywny na RM 226 miljn.

Już z tego pobieżnego szkicu widać, gdzie leżą słabe strony sytuacji Niemiec. Akcja dostarczenia pracy milionom bezrobotnych, a przez to pchnięcia naprzód konjunktury — prowadzona z niestychaną energią i dużą przezornością — nie zdołała jednak dotychczas wywołać samowolnego ruchu inwestycyjnego w gospodarstwie. Stoi temu na przeszkodzie znaczne obciążenie rynku pieniężnego, z którego akcja rządowa czerpie swe środki, oraz wysoka stopa procentu od kapitału. Rynek pieniężny, sam dosyć ciasny i mający raczej tendencję do usztywnienia, nie może oddziaływać w kierunku wzmocnienia podaży kapitału. Nad tem wszystkiem ciąży nierozwiązana sprawa długów zagranicznych, utrudniająca obroty towarowe i wogóle stosunki z zagranicą. Sukces polityki gospodarczej Rządu zależy od tego, czy uda mu się dotrzymać z akcją dostarczania pracy tak dłu-

go, póki organicznie budząca się konjunktura nie ruszy się z miejsca. Zdaje się, że droga do tego celu prowadzi przez regulację długów zagranicznych (unormowanie transferu, niżka procentów, pożyczka przejściowa?, rozluźnienie trudności obrotów towarowych, a wreszcie zniesienie reglamentacji dewiz). Ale

czy do tego rozwiązania jest już zagranica psychicznie i technicznie-rynkowo przygotowana — w to narazie wątpić należy.

W. H. H.

Berlin, dnia 9 maja 1934 r.

KRONIKA ZAGRANICZNA

M. IN. NA PODSTAWIE RAPORTÓW I DONIESIEŃ POLSKICH PLACÓWEK ZAGRANICZNYCH

AUSTRIA

UPADŁOŚCI I POSTĘPOWANIA UGODOWE W 1933 R. — Statystyka austriacka w dziale niewypłacalności wykazuje w 1933 r. w porównaniu z 1932 r. poważne zmniejszenie, przyczem spadek ilościowy jest zaobserwowany po raz pierwszy od 1929 r. Zmniejszenie się niewypłacalności w 1933 r., aczkolwiek związane jest ze ściśnięciem się obrotów kredytowych, przypisać należy zapoczątkowaniu poprawy konjunktury gospodarczej w Austrii. Podnieść również należy pewien wpływ ograniczeń w przemyśle, które niewątpliwie zapobiegły powstawaniu przedsiębiorstw, niezdolnych do życia.

W zestawieniu poniższem podana jest liczba postępowań ugodowych i upadłości w ostatnich 5 latach:

	L i c z b a :	
	postępowań ugodowych	upadłości
1929	1 986	581
1930	2 695	694
1931	3 511	816
1932	4 487	1 093
1933	3 224	956

Jeżeli uwzględni się, że w danych, dotyczących postępowań ugodowych, wliczone są i te przypadki, z których bezpośrednio wynikały upadłości, a które wynosiły: w 1929 r. — 365, 1930 r. — 441, 1931 r. — 568, 1932 r. — 696 i 1933 r. — 609, to okaże się, że ilość niewypłacalności w 1933 r. w porównaniu z 1932 r. zmniejszyła się o 26,88%.

Rozkład niewypłacalności według poszczególnych gałęzi przemysłu był następujący:

	L i c z b a :			
	postępowań ugodowych		upadłości	
	1933	1932	1933	1932
Publiczne przedsiębiorstwa . . .	2	—	3	—
Instytut. kredytowe i bank. . .	8	5	9	5
Przeds. górnicze . . .	4	—	1	1
„ przemysł. . .	115	131	52	44
„ handlowe . . .	1 932	2 887	510	613
„ budowlane . . .	72	115	19	28
Rzemiosło . . .	517	856	119	179
Rolnictwo . . .	199	257	71	77
Różne zawody . . .	154	185	51	51
Osoby prywatne . . .	221	241	121	95

Uzupełnieniem statystyki niewypłacalności jest ilość tych upadłości, które nie mogły być uwzględnione sądownie z powodu braku jakiegokolwiek majątku. Wynosiły one w 1933 r. 1995 w porównaniu z 1772 w 1932 r. Nieuwzględnione są także w podanych zestawieniach pozasądowe postępowania ugodowe.

Z RYNKÓW ZAGRANICZNYCH ARTYKUŁY SPOŻYWCZE I KOLONJALNE

ZE ŚWIATOWYCH RYNKÓW ZBOŻOWYCH. — Ceny w okresie 23/IV ÷ 8/V r. b. kształtowały się następująco (w walucie danego kraju, w Buenos Aires i Liverpoolu — w \$, w Hamburgu — w Hfl. — za 100 kg):

	23+30/IV	1+8/V	Wzrost (+) lub spadek (-)
Pszenica:			
Berlin . . .	19 47	19 63	+ 0 8
Praga . . .	149 70	149 70	—
Chicago . . .	2 93	2 98	+ 1 7
Buenos Aires . . .	1 99	1 99	—
Liverpool . . .	2 66	2 66	—
Wiedeń . . .	33 48	33 48	—
Hamburg . . .	4 37½	4 42	+ 1 1
Żyto:			
Berlin . . .	16 25	16 50	+ 1 6
Praga . . .	108 00	108 00	—
Chicago . . .	2 12	2 18	+ 2 8
Wiedeń . . .	23 0	23 94	+ 1 9
Hamburg . . .	2 45	2 44	- 0 5
Owies:			
Berlin . . .	15 78	15 97	+ 1 2
Praga . . .	77 00	77 00	—
Chicago . . .	2 21	2 28	+ 3 1
Buenos Aires . . .	1 27	1 16	- 8 7
Liverpool . . .	3 08	3 10	+ 0 6
Wiedeń . . .	23 75	23 50	- 1 1
Hamburg . . .	2 25	2 22	- 1 4
Jęczmień browarowy:			
Berlin . . .	17 40	17 40	—
Praga . . .	91 25	91 25	—
Chicago . . .	2 75	2 79	+ 1 4
Wiedeń . . .	—	—	—
Hamburg . . .	2 75	2 74	- 0 4
Jęczmień zwykły:			
Berlin . . .	—	—	—

PRZEDRUK DOZWOLONY, LEOZ Z PODANIEM ŹRÓDŁA

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:

ELEKTORALNA 2 (parter)

Telefony: 5 12 66 (Red.), 5 12 73 i 5 35 35 (Adm.), 11 92 68 (Druk.).

Biura czynne od godziny 9 do 3 po południu.

KONTO CZEKOWE P. K. O. 701

PRENUMERATA W KRAJU: kwartalnie — zł 15, półrocznie — zł 30, rocznie — zł 60; **ZAGRANICĄ:** kwartalnie — zł 25, półrocznie — zł 50, rocznie — zł 100.

CENY OGŁOSZEŃ HANDLOWYCH (przed tekstem) w zeszytach zwykłych: IV str. okładki — zł 1.200; II i III str. okł. — zł 900; ½ str. okł. — zł 500; str. zwycz.: 1 str. — zł 600, ½ str. — 350, ¼ str. — zł 200, 1/8 str. — zł 110. Przy ogłoszeniach kombinacyjnych, petitowych oraz tabelarycznych do cen powyższych dolicza się 30%.

CENY OBWIESZCZEŃ SPÓLEK AKCYJNYCH (za tekstem): 1 str. — zł 200, ½ str. — zł 110, 1/8 str. — zł 80, ¼ str. — zł 70, 1/8 str. — zł 55, 1/8 str. — zł 40, 1/16 str. — zł 20. Za ogłoszenia liczbowe, tabelaryczne, bilanse i t. p. do cen powyższych dolicza się 50%.

Redaktor naczelny: **CZESŁAW PECHE**

Redaktor: **WACŁAW SZURIG**

Redaktor działu finansowo-skarbowego:
PAWEŁ MICHALSKI

Redaktor działu rolniczego:
LEONARD KRAWULSKI

Redaktor działu komunikacyjnego:
JÓZEF GIKYSZTOR

Wydawca: Sp. Wyd. z ogr. odp. „PRZEMYSŁ I HANDEL”

OBWIESZCZENIA SPÓŁEK AKCYJNYCH

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Dom Handlowo-Przemysłowy Franciszek Fuchs i Synowie

zawiadamia, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

odbędzie się w dn. 28 maja 1934 r. o godz. 6 wiecz. w lokalu Spółki przy ul. Miodowej Nr. 18 w Warszawie.

Porządek obrad:

- 1) Wybór przewodniczącego; 2) Zatwierdzenie sprawozdania, bilansu z rachunkiem zysków i strat za 1933 r. oraz pokwitowanie Zarządu z jego czynności w roku sprawozdawczym; 3) Zatwierdzenie budżetu na 1934 r.; 4) Powiększenie liczby członków Zarządu; 5) Wybór członków Komisji Rewizyjnej; 6) Wybór pisma do publikacji uchwał Walnego Zgromadzenia; 7) Wolne wnioski.

II OGŁOSZENIE

Zarząd „Standard — Nobel w Polsce“

SPÓŁKA AKCYJNA

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że w dn. 29 maja 1934 r. o godz. 17 odbędzie się w lokalu Spółki w Warszawie przy Al. Jerozolimskiej Nr. 57

CZTERNASTE ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zagajenie posiedzenia i wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej, bilans i rachunek strat i zysków za 1933 r., udzielenie władzom Spółki absolutorjum oraz budżet na 1934 r.;
- 3) Wybór członków Zarządu i Rady Nadzorczej w miejsce ustępujących członków;
- 4) Wyznaczenie wynagrodzenia członkom Rady Nadzorczej;
- 5) Upoważnienie Zarządu do nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości Spółki;
- 6) Wnioski Akcjonariuszów, złożone Zarządowi na dni 14 przed terminem Walnego Zgromadzenia.

U w a g i :

- a) w myśl § 24 statutu Spółki, akcjonariusze korzystają z prawa głosu, o ile przynajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia złożą w Spółce akcje lub zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza lub w instytucji kredytowej krajowej, względnie w „Banque de Paris et des Pays Bas“ w Paryżu, w „The National City of New York“ lub w „The Chase National Bank of the City of New York“ w Nowym York'u;
- b) Akcjonariuszom Spółki przysługuje prawo zgłoszenia na porządek dzienny Walnego Zgromadzenia wolnych wniosków — nie później jednak, jak na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

II OGŁOSZENIE

Ogłoszenie o likwidacji

Centrocement, Spółka z ogr. odp. w likwidacji, Warszawa, pl. Napoleona Nr. 6

podaje do wiadomości, że Zgromadzenie Spółników, odbyte w dn. 22 marca 1934 r.

UCHWALIŁO LIKWIDACJĘ SPÓŁKI.

Wobec powyższego wzywa się wierzycieli Spółki, aby zgłosić swoje wierzytelności w terminie 3-miesięcznym, przewidzianym w artykule 94 prawa o spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością na ręce likwidatorów, urzędujących w biurze Spółki w Warszawie, pl. Napoleona Nr. 6.

III OGŁOSZENIE

Drukarnia Robotników Chrześcijańskich, Spółka Akcyjna w Poznaniu
św. Marcina 37

podaje — w myśl art. 129 pr. o sp. akc. — do wiadomości, że otwarcie postanowionej na Walnem Zebraniu Akcjonariuszów w dn. 22 lutego 1934 r.

LIKWIDACJI SPÓŁKI

zostało zarejestrowane w Sądzie Grodzkim w Poznaniu, wobec czego likwidator wzywa wierzycieli do zgłoszenia swych roszczeń w ciągu roku od daty mającego się ukazać ostatniego takiegoż jak niniejsze ogłoszenia pod skutkami art. 139 pr. o sp. akc.

Ks Dr. Milik likwidator

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

„Olkusz“ Fabryka Naczyn Emaljowanych, Sp. Akc. w Olkuszu

podaje niniejszym do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że w dn. 29 maja 1934 r. o godz. 16 odbędzie się w Olkuszu w lokalu Sp. Akc. „Olkusz“

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

Spółki Akcyjnej „Olkusz“ Fabryka Naczyn Emaljowanych w Olkuszu z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku strat i zysków za rok operacyjny 1933;
- 3) Powzięcie uchwały o rozdziale zysków wzgl. pokryciu strat;
- 4) Kwitowanie władz Spółki z wykonania przez nie obowiązków;
- 5) Wybór wzgl. odwołanie władz Spółki;
- 6) Wyznaczenie wysokości odszkodowania członków Komisji Rewizyjnej oraz pensyj Zarządu;
- 7) Wolne wnioski Zarządu oraz akcjonariuszów.

Akcjonariusze, życzący sobie brać udział w Walnem Zgromadzeniu, winni złożyć swoje akcje przynajmniej na 7 dni przed Zgromadzeniem w Spółce i nie odebrać takowych przed ukończeniem Zgromadzenia. Zamiast akcji oryginalnych mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji bądź u notariusza, bądź w instytucji kredytowej krajowej lub po uprzednim uzyskaniu zezwolenia — w myśl art. 59 Prawa akcyjnego — w jednej z następujących instytucji kredytowych zagranicznych: 1) Anglo-Tschecho-Slowakische Bank, Prag, 2) Deutsche Bank und Diskonto Gesellschaft, Berlin, 3) Darmstädter und Nationalbank Kommandit Gesellschaft, Berlin, 4) Anglo-International Bank Ltd. London EC 3, 5) Credito Italiano, Triest, 6) Oesterreichische Kreditanstalt für Handel und Gewerbe, Wien, 7) Schöller & Co. Bankhaus Wien, 8) Schweizerischer Bank-Verein, Zürich, 9) Ungarische Allgemeine Kreditbank, Budapest V i 10) Bank von Liechtenstein, Vaduz.

Wnioski Akcjonariuszów przedstawione być mogą Walnemu Zgromadzeniu przez Zarząd, drogą poleconych pism, najpóźniej w ciągu 23 dni, poprzedzających Walne Zgromadzenie, nie wliczając daty nadania.

II OGŁOSZENIE

Komisja Likwidacyjna Fabryki Produktów Chemicznych „Praga“ w likwidacji

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, iż

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

odbędzie się w dn. 29 maja r. b. o godz. 12 w kancelarii Notariusza Hettlingera w Warszawie, Kapucyńska Nr. 6, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Sprawozdanie Komisji Likwidacyjnej; 2) Wybory Komisji Likwidacyjnej; 3) Wnioski Zarządu i PP. Akcjonariuszów.

Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w ogólnym Zebraniu, winni najpóźniej do dn. 20 maja r. b. złożyć w biurze Komisji Likwidacyjnej, Moniuszki 8, w Warszawie, swoje akcje lub poświadczenia instytucji kredytowych o zdeponowanych tamże akcjach.

Żywiecka Fabryka Papieru „Solali”, Spółka Akcyjna

w Zabłociu pod Żywcem

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

odbędzie się we środę dn. 6 czerwca 1934 r. o godz. 16, w siedzibie Spółki w Zabłociu pod Żywcem, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zmiany statutu;
- 2) Odwołanie członków Zarządu, Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej;
- 3) Wybór członków nowego Zarządu i nowej Rady Nadzorczej.

Akcja zwykła daje na Walnym Zgromadzeniu prawo do jednego głosu. Prawo głosowania na Walnym Zgromadzeniu może akcjonariusz wykonywać osobiście albo przez swego pełnomocnika; jako pełnomocnicy dopuszczalni są zarówno akcjonariusze, jak i nieakcjonariusze. Pełnomocnictwa zostają przedłożone przewodniczącemu na Walnym Zgromadzeniu i dołączone do protokołu. Osoby niesamowolne mogą być zastąpione przez ustawowych lub statutowych zastępców bez osobnego pełnomocnictwa.

Prawo głosowania na Walnym Zgromadzeniu mają ci akcjonariusze, którzy najpóźniej na 7 dni przed Zgromadzeniem zdeponowali swoje akcje, dające im prawo głosowania, przy kasie firmy. Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza. W zaświadczeniu należy wymienić liczby akcji i stwierdzić, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

Akcionariuszom, którzy w ten sposób swoje prawo do głosowania wykażą, będą wydawane karty legitymacyjne, opiewające na ich nazwisko z podaniem liczby zdeponowanych akcji i ilości przysługujących im na podstawie tych akcji głosów.

Akcionariusze, reprezentujący co najmniej $\frac{1}{10}$ część kapitału akcyjnego, mogą zgłaszać dodatkowe sprawy na porządek dzienny pisemnie na ręce Zarządu nie później niż 14 dni przed terminem Zgromadzenia.

Zmiany statutu:

Dotychczasowe ustępy pierwszy i drugi § 9 ujęte są w sposób następujący: „Tak zwyczajne, jak i nadzwyczajne Walne Zgromadzenia, zwoływane będą przez Zarząd zapomocą 2 obwieszczeń, opublikowanych w „Monitorze Polskim” oraz w tygodniku „Polska Gospodarcza” w Warszawie, jakoteż w jednym z pism miejscowych, wychodzących w Bielsku lub w Białej.

Pierwsze ogłoszenie musi ukazać się w tych pismach co najmniej na 21 dni, a drugie ogłoszenie co najmniej na 10 dni przed dniem Walnego Zgromadzenia. Walne Zgromadzenie odbywa się w Żywcu, Zabłociu, Bielsku lub w Białej”.

Nowe brzmienie tych ustępów będzie: „Tak zwyczajne, jak i nadzwyczajne Walne Zgromadzenia zwoływane będą przez Zarząd zapomocą 2 obwieszczeń, opublikowanych w „Monitorze Polskim” oraz w tygodniku „Polska Gospodarcza” w Warszawie, jakoteż w jednym z pism miejscowych, wychodzących w Bielsku, Białej lub Krakowie.

Pierwsze ogłoszenie musi ukazać się w tych pismach co najmniej na 21 dni, a drugie ogłoszenie co najmniej na 10 dni przed dniem Walnego Zgromadzenia. Walne Zgromadzenie odbywa się w Żywcu, Zabłociu, Bielsku, Białej, Krakowie lub Warszawie”.

Pierwszy ustęp § 14 statutu brzmi obecnie: „Walne Zgromadzenie otwiera prezes Zarządu lub jego zastępca, w razie jego nieobecności tego ostatniego, jeden z członków, wyznaczony przez Zarząd” — a wskutek zmiany opiewać będzie:

„Walne Zgromadzenie otwiera Prezes Zarządu lub przez niego w tym celu wyznaczony zastępca”.

Punkt 6 § 15 brzmi obecnie: „zbycie albo wydzierżawienie nieruchomości fabrycznych Spółki” — a wskutek zmiany opiewać będzie:

„zbycie nieruchomości fabrycznych Spółki”.

§ 19 statutu brzmi obecnie następująco: „Zarząd. Prowadzenie interesów Spółki należy — w myśl artykułów 78 do 88 ustawy o spółkach akcyjnych — do Zarządu. Reprezentuje on Spółkę wobec władz i osób trzecich. Zarząd składa się co najmniej z 3, a najwyżej z 7 członków, wybieranych przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów. Ilekroć liczba członków Zarządu czy to z powodu śmierci, czy też wskutek ustąpienia członka Zarządu przed upływem czasu urzędowania, bądź też z jakiegokolwiek innej przyczyny zmniejszy się poniżej 7, Zarząd jest uprawniony uzupełnić się prowizorycznie przez własny wybór do liczby maksymalnej siedmiu. Jeżeli natomiast liczba członków zmniejszy się poniżej trzech, Zarząd jest zobowiązany uzupełnić się prowizorycznie przez własny wybór co najmniej do tej liczby. We wszystkich tych wypadkach definitywny wybór uzupełniający nastąpi na najbliższym Walnym Zgromadzeniu” — a wskutek zmiany opiewać ma następująco brzmienie:

„Zarząd. Prowadzenie interesów Spółki należy — w myśl artykułów 78 do 88 ustawy o spółkach akcyjnych — do Zarządu. Reprezentuje on Spółkę wobec władz i osób trzecich. Zarząd składa się z jednego do trzech członków, wybranych przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów. Jeżeli liczba członków Zarządu zmniejszy się poniżej ilości, wybranej ostatnio przez Walne Zgromadzenie, lub gdy Walne Zgromadzenie wybierze tylko jednego lub 2 członków Zarządu, przysługuje Radzie Nadzorczej prawo uzupełnienia liczby członków Zarządu do łącznej ilości trzech drogą mianowania tychże”.

§ 22 statutu brzmi obecnie: „Rok rocznie ustępuje z Zarządu jedna trzecia część jej członków. Dopóki porządek ustępowania Zarządu nie ustali się według czasu urzędowania, ustępujący bywają wylosowani. Losowanie przeprowadza Zarząd na ostatnim rocznym posiedzeniu. Jeżeli liczba członków Zarządu nie da się podzielić przez 3 bez reszty, to ilość mających być wylosowanymi, ustala się bez względu na tę resztę, natomiast z końcem trzeciego roku ustępują z Zarządu wszyscy wpród niewylosowani. Okres urzędowania przeznaczonych do ustąpienia członków Zarządu, których nowy wybór jest dopuszczalny, kończy się z dniem tego ogólnego zebrania, na którym zostanie zatwierdzony ostatni bilans roczny, w zestawieniu którego oni brali udział” — i na skutek zmiany opiewać będzie:

„Okres urzędowania członków Zarządu kończy się z dniem tego Walnego Zgromadzenia, na którym zostanie zatwierdzony ostatni bilans roczny, w zestawieniu którego oni brali udział”.

§ 24 obecnie brzmi następująco: „Prezes i Wiceprezes. Na pierwszym posiedzeniu po Walnym Zgromadzeniu organizacyjnym lub zwyczajnym wybiera Zarząd spośród swoich członków prezesa i 1 lub 2 wiceprezesów na przeciąg jednego roku. Po upływie czasu ich urzędowania mogą oni być wybrani ponownie” — i na skutek zmiany opiewać będzie:

„W wypadku wieloosobowości wybiera Zarząd spośród swoich członków prezesa i 1 lub 2 wiceprezesów”.

Pierwszy ustęp § 32 statutu brzmi obecnie: „Nadzór. Rada Nadzorcza powinna się składać z siedmiu członków, wybranych przez Walne Zgromadzenie zwykłą większością oddanych głosów najwyżej na lat 3” — a wskutek zmiany opiewać będzie:

„Nadzór. Rada Nadzorcza powinna się składać przynajmniej z pięciu członków, wybranych przez Walne Zgromadzenie zwykłą większością oddanych głosów najwyżej na lat 3”.

§ 33 statutu brzmi obecnie: „Komisja Rewizyjna. Komisja Rewizyjna powinna się składać z pięciu członków, wybranych przez Walne Zgromadzenie zwykłą większością oddanych głosów, najwyżej na lat 3. Do kompetencji Komisji Rewizyjnej należy badanie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za rok ubiegły, wniosków Zarządu o podziale zysku, wzgl. pokryciu strat”.

Paragraf powyższy zostaje w całości uchylony, wskutek czego wszelkie następne paragrafy otrzymują wcześniejszą liczbę porządkową: § 34 będzie odtąd § 33, § 35 będzie paragrafem 34 i t. d.

Obecny § 34, który odtąd będzie oznaczony jako § 33, ma następujące brzmienie: „Uchwały Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej są prawomocne, jeżeli wszyscy członkowie zostali zaproszeni przez prezesa tych władz lub jego zastępcę pismami, rozesłaniami przynajmniej na 3 dni przed terminem posiedzenia i zawierającymi porządek dzienny, a uchwały zapadły większością głosów obecnych. Do protokołów Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej stosują się odpowiednie przepisy o protokołach Zarządu” — a wskutek zmiany otrzymać ma następujące brzmienie:

„Uchwały Rady Nadzorczej są prawomocne, jeżeli wszyscy członkowie zostali zaproszeni przez jej prezesa lub jego zastępcę pismami, rozesłaniami przynajmniej na 3 dni przed dniem posiedzenia i zawierającymi porządek dzienny, a uchwały zapadły większością głosów obecnych. Do protokołów Rady Nadzorczej stosują się odpowiednie przepisy o protokołach Zarządu. Posiedzenia odbywają się w Żywcu, Zabłociu lub Bielsku“.

Obecny § 36, który na przyszłość otrzyma numerację 35, opiewa:

„Odpisy sprawozdania Zarządu łącznie z bilansem i rachunkiem zysków i strat wraz z odpisem sprawozdania Rady Nadzorczej, Komisji Rewizyjnej, tudzież opinii biegłych rewidentów będą wydawane akcjonariuszom na ich żądanie w ciągu czternastu dni przed Walnym Zgromadzeniem” — a wskutek zmiany otrzymać ma następujące brzmienie:

„Odpisy sprawozdania Zarządu łącznie z bilansem i rachunkiem zysków i strat wraz z odpisem sprawozdania Rady Nadzorczej, tudzież opinii biegłych rewidentów będą wydawane akcjonariuszom na ich żądanie w ciągu czternastu dni przed Walnym Zgromadzeniem“.

Obecny § 37, który na przyszłość otrzyma numerację 36, opiewa: „z rocznych dochodów potrąca się koszty zarządu, utrzymania i ruchu fabryki, podatki — o ile ustawy na to zezwalają — i straty, to zaś, co pozostanie po pokryciu tych pozycji, po zapłaceniu procentów i przypadających amortyzacji długów spółki i po uczynieniu stałych odpisów z obiektów majątku spółki, stanowi zysk spółki. O ile Walne Zgromadzenie nic innego nie uchwali, odpisy rocznie mają wynosić:

- 1) przy budynkach mieszkalnych 2%;
- 2) przy budynkach gospodarczych 3%;
- 3) przy budynkach fabrycznych 4%;
- 4) przy ruchomościach (urządzenie biur) 5%;

5) przy maszynach, narzędziach, urządzeniach fabrycznych 10% wartości przedmiotu, o ile obowiązujące ustawy podatkowe innych stawek nie ustanowią. Zysk dzieli się jak następuje: Przedewszystkiem najmniej 8% czystego zysku przeznaczają się na kapitał rezerwowy według § 39, następnie do 5% od wypłaconego kapitału akcyjnego wydziela się na dywidendę dla akcjonariuszów, z pozostałego czystego zysku otrzymuje Zarząd jako tantiemę 8%, o której rozdzielaniu sam decyduje, 2% zaś Rada Nadzorcza, a pozostała reszta dzieli się jako superdywidenda pomiędzy akcjonariuszów — o ile Walne Zgromadzenie inaczej nie postanowi. Zamknięcia rachunkowe, ustalone przez Zarząd, wraz z sprawozdaniem przedkłada się corocznie władzom i to najpóźniej w przeciągu trzech miesięcy po ukończeniu każdego roku operacyjnego“ — a wskutek zmiany opiewać będzie następująco:

„Z rocznych dochodów potrąca się koszty zarządu, utrzymanie i ruchu fabryki, podatki — o ile ustawy na to zezwalają — i straty, to zaś, co pozostanie po pokryciu tych pozycji, po zapłaceniu procentów i przypadających amortyzacji długów spółki i po uczynieniu stałych odpisów z obiektów majątku spółki, stanowi zysk spółki. O ile Walne Zgromadzenie nic innego nie uchwali, odpisy rocznie mają wynosić:

- 1) przy budynkach mieszkalnych 2%;
- 2) przy budynkach gospodarczych 3%;
- 3) przy budynkach fabrycznych 4%;
- 4) przy ruchomościach (urządzenie biur) 5%;

5) przy maszynach, narzędziach, urządzeniach fabrycznych 10% wartości przedmiotu, o ile obowiązujące ustawy podatkowe innych stawek nie ustanowią. Zysk dzieli się w braku odmiennej uchwały Walnego Zgromadzenia (§ 15 ust. 2), jak następuje: przedewszystkiem najmniej 10% czystego zysku przeznaczają się na kapitał rezerwowy, według § 38; następnie do 5% od wpłaconego kapitału akcyjnego wydziela się na dywidendę dla akcjonariuszów; z pozostałego czystego zysku otrzymuje Zarząd jako tantiemę 8%, o którego rozdzielaniu sam decyduje, a pozostałą resztę dzieli się jako superdywidendę pomiędzy akcjonariuszów. Zamknięcia rachunkowe,

ustalone przez Zarząd, wraz z sprawozdaniem przedkłada się corocznie Radzie Nadzorczej i to najpóźniej w przeciągu trzech miesięcy po ukończeniu każdego roku operacyjnego“.

Ustęp 2 § obecnie 39, a wedle nowej numeracji 38, opiewa: „1) z rocznego czystego zysku (§ 37) najmniej 8% tak długo, dopóki ten kapitał nie przekroczy $\frac{1}{3}$ części emitowanego w danym czasie kapitału akcyjnego“ — i na skutek zmiany opiewać będzie: „1) z rocznego czystego zysku (§ 36) najmniej 10% tak długo, dopóki ten kapitał nie przekroczy $\frac{1}{3}$ części emitowanego w danym czasie kapitału akcyjnego“.

Ustęp 3 § obecnie 43, a wedle nowej numeracji 42, opiewa: „w każdym razie przez czas trwania likwidacji aż do czasu jej ukończenia — postanowienia niniejszego statutu co do Walnego Zgromadzenia i rewizorów pozostają w mocy. Zwolnienie Walnego Zgromadzenia następuje wówczas przez likwidatorów“ — a wskutek zmiany opiewać będzie: „W każdym razie przez czas trwania likwidacji aż do czasu jej ukończenia — postanowienia niniejszego statutu co do Walnego Zgromadzenia pozostają w mocy. Zwolnienie Walnego Zgromadzenia następuje wówczas przez likwidatorów“.

Obecny § 44, a wedle nowej numeracji 43, opiewa: „Ogólne postanowienie. Wszystkie obwieszczenia Spółki zarządza Zarząd z pomocą umieszczenia w „Monitorze Polskim“ i w tygodniku „Polska Gospodarcza“ w Warszawie, oraz w jednym z pism miejscowych, wychodzących w Bielsku lub w Białej“ — i na skutek zmiany opiewać będzie:

„Ogólne postanowienie. Wszystkie obwieszczenia Spółki zarządza Zarząd z pomocą umieszczenia w „Monitorze Polskim“ i w tygodniku „Polska Gospodarcza“ w Warszawie, oraz w jednym z pism miejscowych, wychodzących w Bielsku, Białej lub Krakowie“.

II OGŁOSZENIE

Zarząd Zakładów Przemysłowych H. B. Raabe, Spółka Akcyjna

podaje do wiadomości, że w dn. 24 maja r. b. o godz. 12 odbędzie się w siedzibie Zarządu Spółki, w Warszawie, przy ul. Zamenhofs 5

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW SPÓŁKI

z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu oraz rozpatrzenie rachunku strat i zysków za 1933 r. i bilansu zamknięcia z dn. 31 grudnia 1933 r.; 3) Wybór władz Spółki;

ZARZĄD

Polskiego Towarzystwa Księgarni Kolejowych „Ruch“

Spółka Akcyjna w Warszawie

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 5 czerwca 1934 r. o godz. 17 w siedzibie Spółki przy Al. Jerozolimskiej Nr. 63, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdań Zarządu i Komisji Rewizyjnej, bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1933 r.; 3) Powzięcie uchwały o pokryciu strat; 4) Udzielenie pokwitowania Radzie Nadzorczej i Zarządowi; 5) Wybory do Rady Nadzorczej i do Komisji Rewizyjnej stosownie do § 7 statutu Spółki; 6) Ustalenie wysokości żetonów dla członków Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej; 7) Wolne wnioski.

Uwaga. PP. Akcjonariusze, pragnący wystąpić z wnioskiem na Walnym Zgromadzeniu, winni zgłosić go Zarządowi Spółki nie później, jak na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

PP. Akcjonariusze, życzący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu z prawem głosu, winni złożyć Zarządowi Towarzystwa, Warszawa, Al. Jerozolimska Nr. 63 przynajmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia akcje lub zaświadczenia o zdeponowaniu akcji u notariusza lub w jednej z instytucji kredytowych, działających w kraju. Świadcstwo depozytowe powinno zawierać ilość akcji i stwierdzać, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

I OGŁOSZENIE

Komisja Likwidacyjna

Banku Kujawskiego we Włocławku, Spółka Akcyjna w likwidacji

niniejszem zawiadamia PP. Akcjonariuszów, iż w dn. 8 czerwca 1934 r. o godz. 15 odbędzie się

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW**

w gmachu Muzeum Ziemi Kujawskiej we Włocławku, ul. Słowackiego Nr. 1a z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Komisji Likwidacyjnej za okres do dn. 31 grudnia 1933 r.;
- 3) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej;
- 4) Zatwierdzenie bilansu otwarcia likwidacji;
- 5) Zatwierdzenie sprawozdania, bilansu i r-ku strat i zysków po dz. 31 grudnia 1933 r. i udzielenie pokwitowania Komisji Likwidacyjnej;
- 6) Wybór 1 członka Komisji Likwidacyjnej na miejsce zmarłego ś. p. Władysława Popławskiego;
- 7) Wybór Komisji Rewizyjnej;
- 8) Wolne wnioski.

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

„Teren“, Spółka Akcyjna dla Przemysłu Budowlanego

zawiadamia PP. Akcjonariuszy, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

odbędzie się w Krakowie, w biurze Spółki przy ul. Batorego L. 15 w dn. 9 czerwca 1934 r. o godz. 17 z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Przyjęcie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia;
- 2) Przedłożenie zamkniętych rachunkowych za 1933 r.; 3) Sprawozdanie Rady Nadzorczej oraz powzięcie uchwały w sprawie udzielenia absolutorjum Zarządowi i Radzie Nadzorczej;
- 4) Wybór Rady Nadzorczej stosownie do przepisów § 25 statutu; 5) Wnioski i interpelacje.

U w a g i: a) Akcjonariusze mogą zgłosić do Zarządu dodatkowe sprawy na porządek dzienny, które zamieszczone będą w drugim ogłoszeniu; b) Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Zgromadzeniu, winni złożyć akcje przynajmniej 7 dni przed Zgromadzeniem w biurze Spółki w Krakowie, ul. Batorego L. 15.

I OGŁOSZENIE

Komisja Likwidacyjna

Banku dla Handlu i Przemysłu w Warszawie

SPÓŁKA AKCYJNA W LIKWIDACJI

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 15 czerwca 1934 r. o godz. 11 w lokalu Stowarzyszenia Kupców Polskich w Warszawie, przy ul. Zielnej 50 odbędzie się

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW**

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu otwarcia likwidacji, sporządzonego na dz. 15 lutego 1933 r.;
- 3) Sprawozdanie Komisji Likwidacyjnej oraz rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu i rachunku zysków i strat za okres od dn. 15 lutego 1933 r. do dn. 31 grudnia 1933 r. i w związku z tem udzielenie absolutorjum Komisji Likwidacyjnej;
- 4) Budżet wydatków na 1934 r.;
- 5) Udzielenie pełnomocnictw Komisji Likwidacyjnej;
- 6) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, chcący wziąć udział w powyższym Zgromadzeniu, winni — w myśl statutu Banku — zdeponować akcje w Banku na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia. Zamiast akcji oryginalnych dozwolone jest przedkładanie zaświadczeń banków krajowych o zdeponowaniu akcji. Akcjonariusze zamieszkałi w Gdańsku mogą zdeponować akcje w Danziger Bank für Handel und Gewerbe, Gdańsk, Langermarkt 30.

PP. Akcjonariusze, posiadający niewymienione zaświadczenia subskrypcyjne na akcje, winni okazać przy wejściu na salę obrad zaświadczenia subskrypcyjne oraz dowody osobiste.

Wolne wnioski winny być zgłoszone najpóźniej na dni 14 przed pierwszym terminem Walnego Zgromadzenia.

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej p. f.

Towarzystwo Ubezpieczeń „Piaśt“

SPÓŁKA AKCYJNA

zaprasza PP. Akcjonariuszów na

14 ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

które się odbędzie w dn. 30 maja (środa) 1934 r. o godz. 6 po poł. w sali posiedzeń Towarzystwa w Warszawie, przy ul. Mościckiej Nr. 10 z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie Zgromadzenia przez Prezesa Zarządu i wybór przewodniczącego Zgromadzenia;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej;
- 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1933 r.;
- 4) Pokwitowanie władz Spółki z wykonania przez nie obowiązków;
- 5) Zatwierdzenie budżetu na 1934 r. oraz określenie wynagrodzenia członków Zarządu i Rady Nadzorczej na tenże rok;
- 6) Wybory członków do Zarządu i Rady Nadzorczej;
- 7) Wolne wnioski PP. Akcjonariuszów (o ile były zgłoszone na piśmie Zarządowi Spółki nie później jak na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia z zachowaniem przepisów art. 54 prawa o spółkach akcyjnych).

Walne Zgromadzenie będzie prawomocne, o ile na niem reprezentowana będzie — stosownie do § 21 statutu Spółki — nie mniej niż jedna czwarta ogólnej ilości akcji.

PP. Akcjonariusze, posiadający akcje na okaziciela, a chcący wziąć udział w Zgromadzeniu, winni złożyć w kasie Spółki swe akcje, względnie świadectwa depozytowe, przynajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia z zachowaniem przepisów art. 59 prawa o spółkach akcyjnych.

Zarząd Spółki Akcyjnej Towarzystwo Ubezpieczeń „Piaśt“ przypomina tym PP. Akcjonariuszom Towarzystwa „Piaśt“, a także sfuzjonowanej Spółki Akcyjnej „Zjednoczone Towarzystwo Ubezpieczeń Omnium i Wilja“, którzy nie wymienili dotychczas posiadanych przez nich akcji po 10:00 nominalnej wartości każda na nowe po 100:00, a życzyliby sobie przyjęcia udział w Walnym Zgromadzeniu, o konieczności dokonania wymiany akcji przynajmniej na 7 dni przed datą Walnego Zgromadzenia. Wymiana akcji dokonywa się codziennie w wydziale Sekretariatu od 9 godz. do 13 z wyjątkiem niedziel i świąt.

Zarząd Towarzystwa Przem.-Handl. „Leścer“

SPÓŁKA AKCYJNA

zawiadamia, że w dn. 30 maja 1934 r. o godz. 18 w siedzibie Spółki przy ul. Polnej 64 odbędzie się

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW**

z następującym porządkiem:

- 1) Wybór Przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 3) Rozpatrzenie bilansu i rachunku strat i zysków za 1933 r. oraz udzielenie Zarządowi pokwitowania; 4) Wynagrodzenie Zarządu za czas do dn. 31 grudnia 1933 r. i ustalenie wynagrodzenia na 1934 r.; 5) Wybór Komisji Rewizyjnej; 6) Wnioski.

Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Zgromadzeniu, winni conajmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia złożyć w biurze Zarządu akcje lub dowody depozytowe.

I OGŁOSZENIE

Zarząd Zjednoczonej Fabryki Żarówek

Spółka Akcyjna w Warszawie

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że w dn. 30 maja 1934 r. o godz. 5 popoł. w siedzibie firmy przy ulicy Nowowiejskiej 13, odbędzie się

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW**

z porządkiem obrad jak następuje:

- 1) Wybór przewodniczącego; 2) Zatwierdzenie bilansu i rachunku zysków i strat za rok operacyjny 1933/34; 3) Określenie budżetu na 1934/35 r.; 4) Wybory do Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 5) Wolne wnioski.

I OGŁOSZENIE

Zarząd Stowarzyszenia Mechaników Polskich z Ameryki, Sp. Akc. w Warszawie

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, iż w dn. 4 czerwca 1934 r. o godz. 11 w biurze Zarządu w Warszawie przy ul. Marszałkowskiej 130 odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zagajenie Zebrania i wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej za 1933 r.;
- 3) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej;
- 4) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu oraz r-ku strat i zysków za 1933 r.;
- 5) Udzielenie absolutorjum władzom Spółki;
- 6) Powzięcie uchwały co do sposobu pokrycia strat, oraz co do ewent. podwyższenia kapitału zakładowego;
- 7) Przyjęcie do wiadomości uregulowania tytułu własności gruntów o przestrzeni 31 dziesięcin 2298 sażeni kw. i upoważnienie Zarządu do dotyczących czynności hipotecznych;
- 8) Wybory do władz Spółki: a) wybory do Rady Nadzorczej, b) wybory do Komisji Rewizyjnej;
- 9) Wyznaczenie wynagrodzenia członkom Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej;
- 10) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, właściciele akcji na okaziciela, życzący wziąć udział w Zgromadzeniu, winni złożyć Zarządowi przynajmniej na 7 dni przed Zgromadzeniem, t. j. nie później niż 28 maja 1934 r. włącznie, swoje akcje lub dowody ich złożenia u notariusza, albo w krajowej instytucji kredytowej.

Rada Zawiadowcza Pétroles de Boryslaw, Sp. Akc. 10, rue Kipdorp. Anvers

zaprasza niniejszem PP. Akcjonariuszów na

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

które się odbędzie we wtorek dn. 15 maja 1934 r. o godz. 11 przed poł. w siedzibie Spółki z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Sprawozdanie Rady Zawiadowczej i Komisji Rewizyjnej;
- 2) Zbadanie i zatwierdzenie bilansu i rachunku zysków i strat za 1933 r.;
- 3) Udzielenie absolutorjum członkom Rady Zawiadowczej i Komisji Rewizyjnej;
- 4) Zmniejszenie wynagrodzenia członków Rady Zawiadowczej i Komisji Rewizyjnej;
- 5) Ustalenie liczby członków Rady Zawiadowczej i Komisji Rewizyjnej i ewentualne mianowanie wzgl. cofnięcie mandatów.

Złożenie akcji — zgodnie z postanowieniami statutu — winno nastąpić najpóźniej dn. 9 maja 1934 r. w siedzibie Spółki lub w następujących instytucjach: Crédit National Industriel, 10, rue Kipdorp, Anvers; Crédit Anversoise, 30, avenue des Arts, Bruxelles; Crédit Anversoise, 20, rue de la Paix, Paris.

Towarzystwo Akcyjne dla Fabrykacji Śrub i Wyrobów Kutych

Brevillier S-ka i A. Urban Synowie

ZAPROSZENIE NA

34 ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

które się odbędzie w środę dn. 6 czerwca 1934 r. o godz. 11 przedpoł. w biurze Towarzystwa w Wiedniu, VI, Linke Wienzeile 18.

Porządek obrad:

- 1) Sprawozdanie Rady Zawiadowczej, przedłożenie bilansu rocznego oraz rachunku zysków i strat za 1933 r.;
- 2) Sprawozdanie Rady Nadzorczej, przyjęcie zamknięcia rachunków (art. 35 i 36 statutów), odciążenie Rady Zawiadowczej;
- 3) Uchwała odnośnie wyniku interesu (art. 30a statutów);
- 4) Wybory do Rady Zawiadowczej (art. 11 statutów);
- 5) Zatwierdzenie koopcji dwóch członków Rady Zawiadowczej (art. 8 statutów);
- 6) Nowy wybór Rady Nadzorczej i ustalenie poborów tejeż (art. 35 statutów);
- 7) Ustalenie wartości znaczków obecności Rady Zawiadowczej (art. 30 h statutów).

PP. Akcjonariusze, którzy życzą sobie wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, zechcą — w myśl art. 28 statutów — złożyć swe akcje za otrzymaniem legitymacji najpóźniej do dn. 29 maja 1934 r. w jednym z następujących banków: „Oesterreichische Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe“ w Wiedniu; lub „Śląski Zakład Kredytowy“ w Bielsku, lub „Ungarische Allgemeine Creditbank“ w Budapeszcie.

Wiedeń — Ustroń, dn. 10 maja 1934 r.

Rada Zawiadowcza

I OGŁOSZENIE

„Oxaco“ Towarzystwo Przemysłowo-Handlowe, Spółka Akcyjna

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszy, że w dn. 30 maja 1934 r. o godz. 4 popoł. przy ulicy Wspólnej Nr. 35 odbędzie się

WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie Zebrania; 2) Odczytanie i zatwierdzenie protokołu poprzedniego Walnego Zebrania; 3) Sprawozdanie Zarządu o działalności organizacyjnej i udzielenie absolutorjum;
 - 4) Wybory do Zarządu i Rady Nadzorczej; 5) Wolne wnioski.
- Zgłoszenia na piśmie najmniej na 7 dni przed terminem Zebrania. W razie nieprzybycia wymaganej liczby akcjonariuszy następne Zebranie odbędzie się tegoż dnia i w tymże lokalu o godz. 5 popoł. i będzie ważne bez względu na ilość obecnych.

I OGŁOSZENIE

WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

Pomorskiej Elektrowni Krajowej „Gródek“

Spółki Akcyjnej w Toruniu

odbędzie się w czwartek, dn. 7 czerwca 1934 r. o godz. 13 (trzy-nastej) w Toruniu w lokalu Starostwa Krajowego Pomorskiego przy ul. Mostowej Nr. 11.

Porządek obrad:

- 1) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej oraz zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za 1933 r.;
- 2) Udzielenie Zarządowi i Radzie Nadzorczej pokwitowania z wykonanych obowiązków;
- 3) Wybór członków Rady Nadzorczej na miejsce ustępujących. Wyboru członków Rady Nadzorczej dokonują właściciele akcji Nr. 1 — 15 300 w miejsce członków przez nich wybranych, pozatem reszta Akcjonariuszów i to w oddzielnym głosowaniu;

4) Uchwała, dotycząca podwyżki kapitału zakładowego przez wydanie nom. 3 000 000 akcji II emisji po kursie nominalnym, ustalenie terminu oraz wysokości wpłat na akcje i zmiana dotychczasowego brzmienia § 5 statutu o treści: „Kapitał zakładowy Spółki wynosi 3 000 000 i jest podzielony na 30 000 akcji po 100 każda, opiewających na okaziciela. Akcje te numeruje się kolejno od 1 do 30 000. Akcje Nr. 1 do 15 300 mają prawo wyboru 60% członków Rady Nadzorczej Spółki, przy wszystkich innych uchwałach prawa wszystkich akcji są równe, przyczem każda akcja posiada prawo jednego głosu. Akcje mogą być wydawane w odcinkach zbiorowych” — na następującą treść: „Kapitał zakładowy Spółki wynosi 6 000 000 i jest podzielony na 60 000 akcji po 100 każda. Akcje te dziela się na 30 000 sztuk I emisji, ponumerowanych od Nr. 1 do 30 000, brzmiących na okaziciela, oraz na 30 000 sztuk akcji imiennych II emisji, ponumerowanych od 30 001 — 60 000. Akcje I emisji Nr. 1 do 15 300 mają prawo wyboru 60% członków Rady Nadzorczej Spółki, przy wszystkich innych uchwałach każda akcja I emisji od Nr. 1 — 30 000 ma prawo jednego głosu. Akcje II emisji są akcjami uprzywilejowanymi co do głosu i co do dywidendy. Na każdą akcję II emisji przypadają dwa głosy, a wysokość dywidendy na każdą akcję II emisji wynosić będzie 150% dywidendy przypadającej na akcję I emisji, lecz nie może być wyższa ponad dwie jednostki powyżej przeciętnej stopy dyskontowej Banku Polskiego, obowiązującej dla weksli krajowych w ciągu ubiegłego roku obrotowego Spółki. Akcje mogą być wydawane w odcinkach zbiorowych”;

5) Przyjęcie do zatwierdzającej wiadomości uchwały Rady Nadzorczej z dn. 12 lutego 1934 r. w sprawie zmiany warunków Banku Gospodarstwa Krajowego na pożyczkę 8 712 500 złotych w zlocie.

Zgłoszenia dodatkowe do porządku dziennego winny być dokonane przez co najmniej 1/10 kapitału zakładowego nie później, jak 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Prawo uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu przysługuje Akcjonariuszom, którzy przynajmniej 7 dni przed terminem Zgromadzenia złożą w biurze Spółki swoje akcje lub dowód złożenia akcji u notariusza lub w krajowej instytucji kredytowej, podając wartość nominalną i numery złożonych akcji i stwierdzający, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

Pomorska Elektrownia Krajowa „Gródek“, Sp. Akc.
Zarząd: (—) Inż. A. Hoffmann

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Przemysłu Cementowego „Wiek” w Ogrodzieńcu

ma zaszczyt podać do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że — w myśl § 17 Statutu Spółki — zostaje zwołane

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

na dz. 30 maja 1934 r. o godz. 16 min. 30 w lokalu Spółki w Łodzi, Al. Kościuszki Nr. 53 m. 11a z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego Zebrania;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu zamknięcia i rachunek strat i zysków za 1933 r.;
- 3) Powzięcie uchwały o pokryciu straty;
- 4) Udzielenie absolutorjum władzom Spółki za 1933 r.;
- 5) Ustalenie budżetu wydatków i planu działalności na 1934 r.;
- 6) Wybór Zarządcy zgodnie z § 31 Statutu;
- 7) Wybór członków Rady Nadzorczej zgodnie z § 40 Statutu;
- 8) Wybór członków Komisji Rewizyjnej zgodnie z § 48 Statutu;
- 9) Wolne wnioski akcjonariuszów i Zarządu.

W myśl § 21 Statutu, Akcjonariusze, chcący brać udział w Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu z prawem głosu, winni przedstawić swe akcje lub świadectwa depozytowe z wyszczególnieniem Nr. Nr. akcji najpóźniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia w biurze Spółki w Łodzi, Al. Kościuszki Nr. 53 m. 11a.

W myśl artykułu 58 prawa o spółkach akcyjnych ogłaszamy, iż

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

Spółki Akcyjnej pod nazwą:

Żegluga Polska, Spółka Akcyjna w Gdyni

które odbyło się w dn. 30 kwietnia 1934 r. w Warszawie, uchwaliło:

- 1) Wybór przewodniczącego Zgromadzenia w osobie Pana Leonarda Możdżeńkiego, Dyrektora Departamentu Morskiego w Ministerstwie Przemysłu i Handlu;
- 2) Zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i Rady Nadzorczej z działalności Spółki za pierwszy rok obrotowy 1932/1933;
- 3) Odpisy na amortyzację statków, budynków i ruchomości za pierwszy rok obrot. 1932/1933 w ogólnej sumie zł 315 629.00 oraz przeniesienie w 1933 r. rezerw na kapitał zapasowy II w ogólnej sumie zł 40 087.04;
- 4) Zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za pierwszy rok obrotowy 1932/1933 oraz pokrycie z kapitału zapasowego I straty bilansowej netto na dz. 31 grudnia 1933 r. w sumie zł 362 784.87;
- 5) Udzielenie pokwitowania władzom Spółki, to jest Radzie Nadzorczej i Zarządowi, z wykonania przez nich obowiązków w roku sprawozdawczym 1932/1933;
- 6) Wysokość wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej i Delegata Ministra Przemysłu i Handlu;
- 7) Ilość członków Rady Nadzorczej na 6 członków. Wybór Rady Nadzorczej na okres jednego roku w osobach: Wincenty Łacki, Dr. Inżynier Stefan Kaufman, Inżynier Władysław Rawicz-Szczerbo, Jerzy Tomorowicz, Kontr-Admirał Józef Unrug oraz kandydat, zaproponowany przez Pana Ministra Przemysłu i Handlu;
- 8) Upoważnienie Zarządu Spółki do zawarcia umów o budowę wzgl. o nabycie 3 statków oraz 1 holownika;
- 9) Upoważnienie Zarządu do zbycia udziałów Spółki w firmie Polska Agencja Morska w Gdyni;
- 10) Upoważnienie Zarządu Spółki do sprzedaży holownika „Zubr”;
- 11) Wysokość wynagrodzenia rewizorów, którzy zbadali sprawozdanie Zarządu Spółki oraz bilans i rachunek strat i zysków na dz. 31/XII 1933 r.

Zarząd

Spółki Akcyjnej Żegluga Polska

(—) Feliks Kollat

Zarząd Spółki Akcyjnej p. f.

Zjednoczone Fabryki Portland-Cementu „FIRLEY”, S. A.

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że — stosownie do §§ 13 i 15 Statutu Spółki — zwołuje się w Warszawie, w gmachu Stow. Techników, przy ul. Czackiego 3/5

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

na dz. 30 maja r. b. środa o godz. 6 po poł.

Porządek dzienny:

- 1) Wybór przewodniczącego;
- 2) Odczytanie protokołu ostatniego Zgromadzenia Walnego z dn. 31 maja 1933 r.;
- 3) Sprawozdanie Zarządu za rok operacyjny 1933;
- 4) Zatwierdzenie zamknięcia rachunkowego, jak również bilansu i rachunku zysków i strat za 1933 r. oraz budżetu i planu działania na 1934 r.
- 5) Zatwierdzenie wniosku Komisji Rewizyjnej o udzielenie Zarządowi absolutorjum;
- 6) Upoważnienie Zarządu do zbywania należących do Spółki nieruchomości w drodze kupna-sprzedaży lub zamiany, oraz do nabywania na rzecz Spółki wszelkiego rodzaju nieruchomości;
- 7) Wybory uzupełniające do Rady Nadzorczej oraz wybór pięciu członków Komisji Rewizyjnej Spółki;
- 8) Oznaczenie wynagrodzenia członkom Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej;
- 9) Wolne wnioski PP. Akcjonariuszów.

W myśl § 19 Statutu, PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Zgromadzeniu Walnym, winni conajmniej na siedem dni przed terminem tego Zgromadzenia złożyć w Zarządzie (ul. Czackiego 14 m. 7), w godzinach od 11 do 1 swoje akcje lub świadectwa tymczasowe, względnie świadectwa zastawowe lub depozytowe polskich instytucji kredytowych państwowych lub prywatnych, działających na mocy statutów, przez Rząd zatwierdzonych.

W świadectwach tych winny być wymienione: ogólna suma nominalnej wartości i numery akcji, względnie świadectw tymczasowych, oraz wyraźnie zaznaczone, że akcje te, względnie świadectwa tymczasowe nie będą wydane właścicielom, ani też sprzedane przed ukończeniem Zgromadzenia Walnego.

II OGŁOSZENIE

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

Spółki Akcyjnej Związkowa Centrala Maszyn w Poznaniu

odbędzie się w sobotę, dn. 26 maja 1934 r. o godz. 9 przedpoł. w lokalu firmowym Związkowej Centrali Maszyn w Poznaniu przy ul. Fr. Ratajczaka 16.

Porządek obrad:

- 1) Sprawozdanie Zarządu z czynności za 1933 r. i przedłożenie bilansu i rachunku zysków i strat za 1933 r.;
- 2) Sprawozdanie Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej;
- 3) Zatwierdzenie bilansu i rachunku zysków i strat za 1933 r. i udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej;
- 4) Uchwała, dotycząca pokrycia strat;
- 5) Wybór 4 członków Rady na miejsce ustępujących;
- 6) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu Spółki, będą mieć prawo do uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu tylko naówczas, jeżeli akcje ich złożone zostaną w Spółce przynajmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia i nie będą odebrane przed ukończeniem tegoż. Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji w Banku Związku Spółek Zarobkowych w Poznaniu po myśli § 14 statutu.

Poświadczenia powyższe zawierać muszą — prócz oznaczenia ilości i rodzaju akcji — także zapewnienie, że złożone akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

Zarząd: Józef Zojczkowski

Samolot skracą podróż!!!

Kielecka Odlewnia, Spółka Akcyjna

zwołuje

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

które odbędzie się w dn. 4 czerwca 1934 r. o godz. 19 w Warszawie w biurze firmy „Granat“, ul. Zórawia 17 z następującym porządkiem dziennym:

1) Fuzja ze Spółką Akcyjną „Przemysł Metalowy Granat“, S. A.; 2) Przejęcie przez firmę „Przemysł Metalowy Granat“, S. A., pasywów i aktywów Spółki Akcyjnej „Kielecka Odlewnia“, a w szczególności nieruchomości Nr. hip. 449 w Kielcach i Nr. hip. 1622 w Warszawie; 3) Wykreślenie firmy z rejestru.

Akcjonariusze, pragnący zgłosić sprawy dodatkowe na porządek dzienny, winni to uczynić do dn. 17 maja 1934 r., tak aby sprawy te mogły być umieszczone na porządku dziennym w II ogłoszeniu.

Akcjonariusze winni przedstawić w biurze Sp. Akc. Przemysł Metalowy „Granat“ akcje lub kwity depozytowe najpóźniej na 7 dni przed Walnym Zgromadzeniem.

„Przemysł Metalowy Granat“, Spółka Akc.

zwołuje

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

które odbędzie się w dn. 4 czerwca 1934 r. o godz. 20 w Warszawie w lokalu Spółki, ul. Zórawia 17, z następującym porządkiem dziennym:

1) Fuzja ze Spółką Akcyjną „Kielecka Odlewnia“, S. A.; 2) Przejęcie pasywów i aktywów Sp. Akc. „Kielecka Odlewnia“, S. A., w tej liczbie nieruchomości Nr. hip. 449 w Kielcach i Nr. hip. 1622 w Warszawie; 3) Powiększenie kapitału do zł 1 800 000 i podzielenie go na 18 000 akcji po zł 100; 4) Zmiana § 4 Statutu, opiewającego: „Kapitał akcyjny Spółki wynosi zł 900 000, całkowicie wpłaconych gotowizną, podzielonych na 6 000 akcji na okaziciela każda wartości nominalnej po zł 150“ i nadanie mu brzmienia: „Kapitał akcyjny spółki wynosi zł 1 800 000, całkowicie wpłaconych, podzielonych na 18 000 akcji na okaziciela, każda wartości nominalnej po zł 100“; 5) Zatwierdzenie bilansu, rachunku zysków i strat oraz sprawozdania wskutek fuzji; 6) Zaakceptowanie aktu notarialnego z dn. 10 maja 1926 r., dotyczącego nieruchomości Nr. hip. „985 — Praga“.

Akcjonariusze pragnący zgłosić sprawy dodatkowe na porządek dzienny, winni to uczynić do dn. 17 maja 1934 r., tak aby sprawy te mogły być umieszczone na porządku dziennym w II ogłoszeniu.

Akcjonariusze winni przedstawić w biurze Zarządu ul. Zórawia 17 w Warszawie akcje lub kwity depozytowe najpóźniej na 7 dni przed Walnym Zgromadzeniem.

I OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa Handlowo-Przemysłowego „Arbon“, Spółka Akc.

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że zwołuje na dz. 29 maja 1934 r., o godz. 10 rano

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

w lokalu Zarządu, w Al. Ujazdowskich nr. 9 A, z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Odczytanie protokołu ostatniego Walnego Zgromadzenia; 3) Sprawozdanie Zarządu i Rady za 1933 r.; 4) Reasumcja uchwały Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów z dn. 28 grudnia 1933 r. w przedmiocie bilansu i rachunku zysków i strat za 1932 r.; 5) Bilans wraz z rachunkiem zysków i strat za 1933 r.; 6) Wybór Zarządu i Rady i określenie ich wynagrodzenia; 7) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze mają prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli najpóźniej do dn. 22 maja r. b. do godz. 3 popoł. złożą swoje akcje lub zaświadczenia depozytowe lub zastawowe instytucji kredytowych państwowych lub akcyjnych z wymienieniem imienia, nazwiska, miejsca zamieszkania akcjonariuszów oraz ilości i numerów akcji.

PP. Akcjonariusze, reprezentujący przynajmniej $\frac{1}{10}$ część kapitału akcyjnego mogą wnieść na porządek dzienny dodatkowe wnioski piśmiennie, nie później, jak 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Wyrobów Bawełnianych I. K. Poznańskiego w Łodzi

podaje do wiadomości, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

odbędzie się w dn. 25 maja 1934 r. o godz. 16 w lokalu Spółki w Łodzi, przy ul. Ogrodowej 17, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Otwarcie Walnego Zgromadzenia i wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu, Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej, rozpatrzenie i zatwierdzenie tych sprawozdań, bilansu i rachunku strat i zysków za rok 1933;
- 3) Powzięcie uchwały o pokryciu strat;
- 4) Udzielenie pokwitowania władzom Spółki;
- 5) Ustalenie preliminarza na 1934 r.;
- 6) Wybory do Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej;
- 7) Wynagrodzenie Komisji Rewizyjnej;
- 8) Wolne wnioski.

Właściciele akcji imiennych, względnie świadectw tymczasowych, mają prawo uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli zostaną zapisani do księgi akcyjnej przynajmniej na siedem dni przed odbyciem Walnego Zgromadzenia.

Posiadacze akcji na okaziciela, którzy pragną wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni przynajmniej na siedem dni przed terminem Walnego Zgromadzenia złożyć w siedzibie Zarządu w Łodzi przy ul. Ogrodowej 17, akcje swe w oryginale lub zaświadczenia na dowód złożenia akcji u notariusza lub w krajowej instytucji kredytowej. W zaświadczeniu należy wymienić liczby akcji i stwierdzić, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej p. f.

„Kluczeńska Fabryka Papieru i Celulozy“, Spółka Akc.

podaje niniejszem do wiadomości Akcjonariuszów Spółki, że w dn. 28 maja 1934 r. o godz. 11 rano w lokalu Zarządu Spółki w Warszawie, przy ul. Moniuszki Nr. 2a odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW SPÓŁKI

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zagajenie Zebrania i wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu, rachunku zysków i strat oraz sprawozdanie za rok ubiegły;
- 3) Sprawozdanie Rady Nadzorczej i udzielenie pokwitowania władzom Spółki z wykonania przez nie obowiązków w roku sprawozdawczym;
- 4) Podział zysków;
- 5) Ustalenie wynagrodzenia członków Zarządu i Rady Nadzorczej;
- 6) Plan działalności i preliminarz wydatków na rok bieżący;
- 7) Ustalenie liczby członków Zarządu;
- 8) Wybory do Zarządu i Rady Nadzorczej;
- 9) Upoważnienie Zarządu do kooptowania nowych członków Zarządu;
- 10) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swe akcje w biurze Zarządu Spółki w Warszawie, Moniuszki Nr. 2a przynajmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia.

Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza, w instytucji kredytowej krajowej albo w jednej z następujących instytucji kredytowych zagranicznych: Société Générale pour Favoriser le Développement du Commerce et de l'Industrie en France, Paris, Baseler Bankverein, Schweizerischer Bankverein, Zürich, Københavns Handelsbank, Copenhagen. W zaświadczeniu winna być wymieniona liczba akcji oraz winno być stwierdzone, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

II OGŁOSZENIE

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

Spółki Akcyjnej „Gazolina“

odbędzie się we Lwowie w lokalu własnym, ul. Leona Sapiehy 3, w dn. 23 maja 1934 r. o godz. 17.

Porządek dzienny:

1) Zatwierdzenie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia; 2) Przedłożenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, bilansu jakoteż rachunku strat i zysków i protokołu rewizyjnego Rady Nadzorczej Spółki za 1933 r. oraz udzielenie absolutorjum Zarządowi i Radzie Nadzorczej; 3) Rozdział czystego zysku; 4) Wybór członków Rady Nadzorczej; 5) Wybór członków Zarządu; 6) Wnioski akcjonariuszów.

Właściciele akcji imiennych mają prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli są zapisani do księgi akcyjnej na 7 dni przed odbyciem Walnego Zgromadzenia.

Akcje na okaziciela dają prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli zostaną złożone na 7 dni przed terminem odbycia Walnego Zgromadzenia do depozytu w Banku Naftowym, S. A. we Lwowie, ul. Leona Sapiehy L. 3.

Zarząd „Karpalit“ Spółki Akcyjnej dla Fabrykacji Kart do Gry, Wyrobów Papierowych i Przemysłu Litograficznego we Lwowie

zaprasza niniejszem Akcjonariuszów Spółki na

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

które odbędzie się w dn. 30 maja 1934 r. o godz. 12 w poł., w biurze Spółki Akcyjnej „Karpalit“ we Lwowie, przy ul. Ziębkiej L. 20.

Porządek obrad:

1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansów oraz rachunku zysków i strat za 1933 r.; 2) Powzięcie uchwały o rozdziale zysków względnie pokrycia strat; 3) Kwitowanie władz Spółki z wykonania przez nich obowiązków; 4) Przyjęcie do wiadomości rezygnacji 5 członków Komisji Rewizyjnej i wybór nowych członków; 5) Przyjęcie do wiadomości rezygnacji Olgi Sussman z urzędu członka Zarządu i wybór w to miejsce nowego członka Zarządu.

Akcjonariuszom wolno zgłosić dodatkowe wnioski najpóźniej na dni 14 przed dniem Walnego Zgromadzenia. Dla wykonania prawa głosowania musi akcjonariusz złożyć najpóźniej na dni 8 przed Walnym Zgromadzeniem wymaganą ilość akcji z bieżącym kuponem w Kasie Spółki Akcyjnej „Karpalit“ w zamian za co otrzyma pisemne potwierdzenie, służące jako legitymacja wstępu na Zgromadzenie. Prawo głosowania wolno też wykonać przez pełnomocnika, ustanowionego pisemnie z pośród akcjonariuszy. Każda akcja uprawnia do oddania jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu (Par. 14 statutu).

II OGŁOSZENIE

Rada Banku Angielsko-Polskiego

SPÓŁKA AKCYJNA

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że w dn. 25 maja 1934 r. o godz. 3 po poł. odbędzie się w lokalu Banku przy ul. Krakowskie Przedmieście 47/49

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCYJNARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Rady i Komisji Rewizyjnej za 1933 r.;
- 3) Zatwierdzenie bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1933 r.;
- 4) Podział zysków i pokwitowanie władz Banku;
- 5) Wybór członków Rady na miejsce ustępujących;
- 6) Wybór członków Komisji Rewizyjnej;
- 7) Budżet na 1934 r. i plan działalności Banku;
- 8) Ustalenie wynagrodzenia dla członków Rady i Komisji Rewizyjnej;
- 9) Wnioski Akcjonariuszów.

Zgodnie z § 33 Statutu PP. Akcjonariusze, życzący sobie uczestniczyć w Zgromadzeniu, winni złożyć swe akcje na 7 dni przed powyższym terminem do Kasy Banku.

Z uprawnienia do zgłaszania dodatkowych spraw na porządek dzienny — w myśl art. 54 prawa o spółkach akcyjnych — Akcjonariusze nie skorzystali.

Zarząd Spółki Akcyjnej

GANZ Zakłady Elektryczne i Mechaniczne w Polsce

powtórnie podaje do wiadomości, że w dn. 24 maja 1934 r. o godz. 10 w siedzibie Spółki, przy ul. Kopernika Nr. 4/6, odbędzie się

DOROCZNE WALNE ZGROMADZENIE AKCYJNARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie Zebrania i wybór przewodniczącego; 2) Odczytanie protokołu Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów z dn. 3/VI 1933 r.; 3) Sprawozdanie Zarządu za okres sprawozdawczy 1933 r.; 4) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej; 5) Zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za 11 okres sprawozdawczy na dz. 31 grudnia 1933 r.; 6) Wybór członków Komisji Rewizyjnej; 7) Wolne wnioski.

Komisja Likwidacyjna firmy: Fabryka Odzieży Vestis, Spółka Akc. w likwidacji

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 2/VI (czerwiec) o godz. 4 (16) w lokalu firmy „Dom Towarowy Bracia Jabłkowsky Sp. Akc.“ w Warszawie, przy ul. Brackiej 25 odbędzie się

WALNE ZGROMADZENIE AKCYJNARJUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Komisji Likwidacyjnej i przedstawienie bilansów na dz. 31 grudnia 1933 r., oraz na dz. 31 maja 1934 r.; 3) Podział masy likwidacyjnej i zamknięcie likwidacji.

PP. Akcjonariuszom przysługuje prawo zgłoszenia dodatkowych spraw na porządek dzienny z zachowaniem przepisów art. 54 Prawa o Sp. Akc.

Niniejszem zawiadamiamy, że w dn. 29 maja 1934 r. o godz. 6 po poł. odbędzie się w lokalu Towarzystwa Ubezpieczeń „Przyszłość“ Sp. Akc. w Warszawie, przy ul. Królewskiej 35

XIV ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCYJNARJUSZÓW

Towarzystwa Ubezpieczeń „Przyszłość“, Spółka Akc.

w Warszawie

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie, wybór przewodniczącego i skrutatorów;
- 2) Sprawozdanie Rady Zarządzającej z działalności i sprawozdanie rachunkowe za 1933 r.;
- 3) Zatwierdzenie zamknięcia rachunkowego za 1933 r.;
- 4) Ustalenie ilości członków Zarządu, Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej i ich wybór;
- 5) Ustalenie wynagrodzenia członków Zarządu, Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej;
- 6) Wnioski i zapytania.

Prawo do głosowania na Walnym Zgromadzeniu mają akcjonariusze, którzy najpóźniej na 8 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia złożą swoje akcje w Zarządzie Spółki.

Dodatkowe sprawy na porządek dzienny mogą być zgłoszone najpóźniej na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Rada Nadzorcza

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

pod nazwą Polska Fabryka Siatki Jednolitej St. Hr. Ledóchowski, Sp. Akc. w Warszawie

zaprasza PP. Akcjonariuszów na

XIII ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

które odbędzie się w dn. 18 maja 1934 r. o godz. 17 w siedzibie Spółki przy ul. Przemysłowej Nr. 24 z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie Zgromadzenia, wybór Przewodniczącego i Sekretarza; 2) Sprawozdanie Zarządu i projekt działalności na rok bieżący; 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu, oraz rachunku strat i zysków za 1933 r.; 4) Udzielenie absolutorjum dla władz Spółki; 5) Wybór Zarządu oraz członków Komisji Rewizyjnej i ustalenie wynagrodzenia dla Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 6) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Zgromadzeniu, winni złożyć w Spółce swe akcje, względnie świadectwa depozytowe przynajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia, z zachowaniem przepisów art. 59 prawa o Spółkach Akcyjnych.

II OGŁOSZENIE

Syndykat Rolniczy Ciechanowski, Spółka Akcyjna w Ciechanowie

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 30 maja 1934 r. o godz. 3 po południu odbędzie się w lokalu Okręgowego Towarzystwa Organizacji i Kółek Rolniczych w Ciechanowie

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie zebrania oraz wybór przewodniczącego i asesorów;
- 2) Odczytanie protokołu z poprzedniego zebrania;
- 3) Sprawozdanie Zarządu z działalności za rok 1933 i odczytanie protokołu Rady Nadzorczej;
- 4) Zatwierdzenie bilansu i rachunku zysków i strat za rok 1933;
- 5) Powzięcie uchwały co do podziału zysków;
- 6) Zatwierdzenie budżetu na rok 1934;
- 7) Wybory uzupełniające do Rady Nadzorczej i Zarządu;
- 8) Powzięcie uchwały co do przejęcia przez Syndykat Rolniczy Ciechanowski aktywów i pasywów likwidującej się Spółdzielni Rolniczej z odpowiedzialnością ograniczoną w Ciechanowie na 1 stycznia 1934 roku.

Zgromadzenie to będzie prawomocne bez względu na liczbę obecnych.

Uwaga: Właściciele akcji na okaziciela, którzy zechcą uczestniczyć w Zgromadzeniu, winni stosownie do ustawy na 7 dni przed terminem Zgromadzenia złożyć Zarządowi swe akcje lub odpowiednie dokumenty bankowe z wymienieniem numerów akcji.

I OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa Ubezpieczeń „Polonja“ Spółka Akc.

podaje do wiadomości, że XVI Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów, jakie się miało odbyć w dn. 30 kwietnia 1934 r., nie doszło do skutku, wobec nieprzybycia wymaganej statutowo ilości Akcjonariuszów, wskutek czego

XVI ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

w drugim terminie odbędzie się w dn. 11 czerwca 1934 r. o godz. 5.30 popoł. z tym samym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie Zebrania i wybór Przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej;
- 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1933 r. i udzielenie władzom Spółki absolutorjum;
- 4) Zatwierdzenie budżetu na 1934 r.;
- 5) Wybór członków Zarządu;
- 6) Wybór członków Rady Nadzorczej;
- 7) Wolne wnioski.

Właściciele akcji, chcący korzystać z prawa uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu, winni przynajmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia złożyć w biurze Zarządu w Warszawie, Plac Gen. Dąbrowskiego Nr. 1 w dni powszednie w godz. 10 — 12 w poł. swe akcje, względnie dowód złożenia akcji u notariusza albo w instytucji kredytowej krajowej, przyczem w zaświadczeniu tem należy wymienić liczbę akcji i stwierdzić, że akcje nie będą wydane przed terminem Walnego Zgromadzenia (art. 59 pr. o sp. akc.).

Zgromadzenie to będzie prawomocne bez względu na ilość obecnych Akcjonariuszów oraz ilość reprezentowanych akcji.

II OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa Manufaktury Bawelolanej Lorentz i Krusche Sp. Akc. w Zgierzu

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

odbędzie się w dn. 28 maja r. b., o godz. 19 w lokalu Zarządu w Zgierzu przy ul. 1 Maja Nr. 5 z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, bilansu i r-ku strat i zysków za rok operacyjny 1933;
- 2) Wybór członka Zarządu i członków Rady Nadzorczej;
- 3) Ustalenie wynagrodzenia dla członków Zarządu;
- 4) Wydzierżawienie fabryk;
- 5) Wolne wnioski.

Akcje lub kwity depozytowe winny być złożone do dn. 21 maja r. b. W razie niedojścia do skutku Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia w wyżej wskazanym terminie, Zgromadzenie to odbędzie się w drugim terminie, t. j. w dniu 11 czerwca r. b. o godz. 19 w tym samym lokalu bez względu na ilość reprezentowanych akcji.

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej p. f.

Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń

SPÓŁKA AKCYJNA

zaprasza PP. Akcjonariuszów na

63 ZWYCZAJNE ZGROMADZENIE WALNE

które odbędzie się w dn. 23 maja 1934 r., t. j. we środę, o godz. 11 rano w sali sesjonalnej Towarzystwa w Warszawie, przy ul. Jasnej Nr. 4, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego Zgromadzenia;
- 2) Sprawozdanie Zarządu z działalności Spółki w 1933 r.;
- 3) Sprawozdanie Rady Nadzorczej;
- 4) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1933 r.;
- 5) Podział zysku;
- 6) Udzielenie absolutorjum władzom Spółki;
- 7) Zatwierdzenie budżetu na 1934 r. oraz ustalenie wysokości wynagrodzenia dla Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki na 1934 r.;
- 8) Wybory do Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki;
- 9) Zezwolenie członkom władz Warszawskiego Towarzystwa Ubezpieczeń, Spółki Akcyjnej, na uczestnictwo we władzach innych towarzystw ubezpieczeń.

PP. Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Zgromadzeniu, winni złożyć swe akcje lub świadectwa depozytowe w biurze Zarządu Spółki przynajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia, z zachowaniem przepisów art. 59 prawa o spółkach akcyjnych.

„Warta“ Towarzystwo Reasekuracyjne

SPÓŁKA AKCYJNA

Bilans na dz. 31 grudnia 1933 r.

STAN CZYNNY. — Kasa zł 2 833·26; Instytucje kredytowe zł 1 614 290·19; Papiery wartościowe zł 1 032 638·12; Pożyczki hipoteczne zł 583 000·00; Nieruchomości zł 498 511·95; Należność z tytułu rez. skl. zatrzymanej przez Zakłady Ubezpieczeń zł 3 508 607·32; Zakłady Ubezpieczeń zł 862 425·06; Inni dłużnicy zł 23 857·92; Ruchomości biurowe zł 25 059·57; Inne aktywa zł 10 014·67; Razem zł 8 161 238·06.

STAN BIERNY. — Emitowany kapitał akcyjny (10 000 akcji po zł 100·00) zł 1 000 000·00; Kapitał zapasowy zł 199 912·28; Inne kapitały i fundusze zł 19 763·41; Fundusze i rezerwy techniczne (rez. skl. na udział własny) zł 2 051 359·07; Rezerwa na nieregulowane szkody zł 974 392·82; Należność z tytułu zatrzymanej reasekuratorom rezerwy składek zł 1 634 069·59; Fundusz na umorzenie wartości nieruchomości zł 54 677·00; Zakłady Ubezpieczeń zł 1 946 048·63; Inni wierzyciele zł 2 929·84; Nieopodniesiona dywidenda zł 170·72; Nieuiszczone podatki i opłaty zł 2 796·71; Inne pasywa zł 43 119·39; Zobowiązania wobec Skarbu Państwa z tyt. subskr. 6% Pożyczki Narodowej zł 96 000·00; Zysk zł 135 998·60; Razem zł 8 161 238·06.

Rachunek zysków i strat na dz. 31 grudnia 1933 r.

ZYSKI. — Pozostałość zysku z roku poprzedniego zł 1 773·77; Zysk w roku sprawozdawczym z rachunku ubezpieczeń przyjętych pośrednio zł 14 457·24; Czysty dochód z majątku zakładu zł 243 176·97; Inne zyski, nieobjęte poszczególnymi rachunkami: a) odzyskane należności wątpliwe zł 3 166·61, b) inne wpływy zł 1 399·52; Razem zł 263 974·11.

STRATY. — Przeniesienie zysku z roku poprzedniego na kapitał zapasowy zł 1 773·77; Niepodzielna część kosztów administracji zł 198·00; Strata na kursie walut obcych zł 56 111·43; Inne odpisy i straty nieobjęte poszczególnymi rachunkami: a) odpisano z wartości ruchomości zł 5 957·42, b) odpisano z wartości nieruchomości zł 4 985·00, c) odpisano na rezerwę na należności wątpliwe zł 12 767·31, d) różnica kursu na papierach wartościowych zł 46 182·58; Zysk zł 135 998·60; Razem zł 263 974·11.

Rada Nadzorcza: Prezes Wł. Strzelecki
Zarząd: Dr. T. Poznański, St. Wądołowski
p. o. Głównego Księgowego S. Bielnicki

II OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa Przemysłowego Zakładów Mechanicznych „Lilpop, Ran i Loewenstein”, Spółka Akcyjna w Warszawie

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że — stosownie do par. 31, 32 i 33 Statutu Spółki — zwołuje na dz. 23 maja 1934 r. na godz. 5 po poł.

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW które odbędzie się w gmachu Stowarzyszenia Techników w Warszawie przy ul. Czackiego Nr. 3.

Porządek dzienny:

- 1) Zagajenie obrad i wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, bilansu oraz rachunku zysków i strat za rok ubiegły oraz wniosków Komisji Rewizyjnej;
- 3) Powzięcie uchwały co do zysków i strat;
- 4) Udzielenie władzom Spółki pokwitowania;
- 5) Sprawa budżetu i planu działania na 1934 r.;
- 6) Wybór 3 członków Rady Nadzorczej;
- 7) Wybór 5 członków Komisji Rewizyjnej;
- 8) Określenie wynagrodzenia Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej.

PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w tem Walnym Zgromadzeniu, obowiązani są — w myśl § 38 Statutu Spółki i art. 59 prawa o spółkach akcyjnych — złożyć Zarządowi najpóźniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia swoje akcje lub zaświadczenia na dowód złożenia akcji u notariusza albo w instytucji kredytowej, z wymienieniem w zaświadczeniu liczby akcji i stwierdzeniem, że nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

Stosownie do § 39 Statutu Spółki, Walne Zgromadzenie dojdzie do skutku we wskazanym wyżej terminie, o ile wezmą w niem udział, osobiście lub przez pełnomocników, akcjonariusze, reprezentujący razem przynajmniej $\frac{1}{3}$ część kapitału zakładowego.

Ze strony akcjonariuszów nie zgłoszono, w trybie art. 54 prawa o spółkach akcyjnych i § 34 Statutu Spółki, żadnych dodatkowych spraw na porządek obrad.

II OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa Fabryk Portland-Cementu „Wysoka” SPÓŁKI AKCYJNEJ

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, iż
**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW**

odbędzie się w dn. 26 maja 1934 r. o godz. 15 w biurze Zarządu Spółki w Warszawie, przy ul. Mazowieckiej Nr. 7.

Przedmiotem obrad będą:

- 1) Wybór przewodniczącego Zgromadzenia;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdań władz Spółki, bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1933 r.;
- 3) Rozdział zysków za 1933 r.;
- 4) Pokwitowanie władz Spółki z czynności za 1933 r.;
- 5) Uzupełniające wybory do władz Spółki;
- 6) Wynagrodzenie Rady Nadzorczej Spółki;
- 7) Wnioski PP. Akcjonariuszów.

Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć w Zarządzie Spółki swe akcje, względnie zaświadczenia notarialne lub instytucji kredytowych najpóźniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia.

Zarząd Towarzystwa Przemysłowo-Leśnego, Spółka Akcyjna

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że — wobec niedościa do skutku Walnego Zgromadzenia z dn. 25 kwietnia 1934 r. — zwołuje ponownie

WALNE ZGROMADZENIE

na dz. 24 maja 1934 r. o godz. 16, do lokalu Zarządu w Warszawie, przy ul. Królewskiej Nr. 35, z następującym porządkiem obrad:

- 1) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej z działalności Towarzystwa za 1932/33; 2) Zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i bilansu za rok obrotowy 1932/33, oraz udzielenie pokwitowania Zarządowi; 3) Plan działań na 1933/34 r.; 4) Ustalenie liczby i wybór członków Zarządu; 5) Ustalenie terminu urzędowania i wybór członków Komisji Rewizyjnej.

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej p. i

Przemysł Włókienniczy „Karol Steinert”, Sp. Akc.

zawiadamia, że w dn. 29 maja 1934 r. o godz. 4 po poł. odbędzie się w biurze Zarządu w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej Nr. 276

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej;
- 3) Uchwała w sprawie sprostowania bilansu na dz. 31 grudnia 1932 r.;
- 4) Zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za rok operacyjny 1933 oraz udzielenie absolutorjum władzom Spółki;
- 5) Wybory do Rady Nadzorczej;
- 6) Budżet wydatków na 1934 r.;
- 7) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swoje akcje lub bankowe dowody depozytowe Zarządowi przynajmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia.

Gdyby Walne Zgromadzenie z powodu niedostatecznej liczby reprezentowanych akcji w powyższym terminie nie doszło do skutku, ponowne Zgromadzenie odbędzie się w tem samym miejscu w dn. 5 czerwca 1934 r. o godz. 4 po poł. z tym samym porządkiem obrad i będzie ważne bez względu na liczbę reprezentowanych na Zgromadzeniu akcji.

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

M. Leszczyński i S-ka Fabryka Chemiczna w Warszawie

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 31 maja 1934 r. o godz. 17 w siedzibie Spółki przy ul. Ogrodowej Nr. 32 w Warszawie, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego Zebrania;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej za 1933 r.;
- 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1933 r. i udzielenie pokwitowania Zarządowi, tudzież zatwierdzenie projektowanego podziału zysków za 1933 r.;
- 4) Zatwierdzenie budżetu i planu działań na 1934 r.;
- 5) Wybory do Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 6) Określenie wynagrodzenia Zarządowi i Komisji Rewizyjnej, i
- 7) Wnioski Zarządu i PP. Akcjonariuszów, zgłoszone zgodnie z prawem o Spółkach Akcyjnych i Statutem Spółki najpóźniej na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Prawo głosu na Walnym Zgromadzeniu mają tylko ci PP. Akcjonariusze, którzy złożą swoje akcje do Kasy Spółki w biurze Zarządu w Warszawie, ul. Ogrodowa Nr. 32, lub kwity na zdeponowanie akcji we właściwych instytucjach, najpóźniej na siedem dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Jednocześnie Zarząd Spółki zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w razie, gdyby na Walne Zgromadzenie w dn. 31 maja 1934 r. nie zgłosiła się ilość akcjonariuszów, reprezentujących wymaganą w § 22 Statutu Spółki połowę kapitału akcyjnego Spółki i Walne Zgromadzenie z tego powodu w pierwszym terminie odbyć się nie mogło, Zarząd zwołuje niniejszem — w myśl § 22 Statutu Spółki — powtórne Zwyczajne Zgromadzenie Walne Akcjonariuszów na dz. 14 czerwca 1934 r. na godz. 17 do tegoż lokalu przy ul. Ogrodowej Nr. 32 w Warszawie z tym samym porządkiem dziennym, które to powtórne Zgromadzenie staje się prawomocne bez względu na ilość obecnych akcjonariuszów i wysokość reprezentowanego kapitału akcyjnego Spółki.

Zwołujemy niniejszem PP. Akcjonariuszów

Wielkopolskiej Papierni w Bydgoszczy

na

NADZWYCZAJNE WALNE ZEBRANIE

też Spółki, które odbędzie się w dn. 11 czerwca o godz. 15 w lokalu przy ul. Gdańskiej 16 m. 4 w Bydgoszczy z następującym porządkiem obrad:

- 1) Wybór Rady Nadzorczej; 2) Wolne głosy.

Zakłady Przemysłowe „Eternit”, Sp. Akc.

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że

ZWYCZAJNE ZGROMADZENIE WALNE

zwołane zostaje w lokalu Stowarzyszenia Techników, Warszawa, ul. Czackiego 3/5, na dz. 30 maja 1934 r. we środę o godz. 5½ po poł.

Porządek dzienny:

- 1) Wybór przewodniczącego;
- 2) Odczytanie protokołu ostatniego Zgromadzenia Walnego z dn. 31 maja 1933 r.;
- 3) Sprawozdanie Zarządu za rok operacyjny 1933;
- 4) Zatwierdzenie zamknięcia rachunkowego, jak również bilansu i rachunku zysków i strat za 1933 r., oraz budżetu i planu działania na 1934 r.;
- 5) Zatwierdzenie wniosku Komisji Rewizyjnej o udzielenie Zarządowi absolutorjum;
- 6) Upoważnienie Zarządu do zbywania należących do Spółki nieruchomości w drodze kupna — sprzedaży lub zamiany, oraz do nabywania na rzecz Spółki wszelkiego rodzaju nieruchomości;
- 7) Wybory 5 członków Komisji Rewizyjnej;
- 8) Oznaczenie wynagrodzenia członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 9) Wolne wnioski PP. Akcjonariuszów.

PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Zgromadzeniu Walnym, winni conajmniej na siedm dni przed terminem tego Zgromadzenia złożyć w Zarządzie Spółki (ul. Czackiego 14 m. 7) w godzinach od 11 do 1 swe akcje lub świadectwa tymczasowe, względnie świadectwa zastawowe lub depozytowe polskich instytucyj kredytowych państwowych lub prywatnych, działających na mocy statutów, przez Rząd zatwierdzonych.

W świadectwach tych winny być wymienione ogólna suma nominalnej wartości i numery akcji, względnie świadectw tymczasowych, oraz wyraźnie zaznaczone, że akcje te, względnie świadectwa tymczasowe nie będą wydane przed ukończeniem Zgromadzenia Walnego.

II OGŁOSZENIE

Rada Banku Handlowego w Warszawie

SPOŁKA AKCYJNA

stosownie do § 16 Statutu Banku, niniejszem podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że

63 ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCYJNARJUSZÓW

odbędzie się w dn. 29 maja 1934 r. we wtorek o godz. 5 popoł. w gmachu Banku Handlowego w Warszawie S. A., ul. Traugutta 7/9, z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zagajenie posiedzenia i wybór przewodniczącego Walnego Zgromadzenia;
- 2) Sprawozdanie z działalności Banku za 1933 r. oraz wnioski Rady i Komisji Rewizyjnej;
- 3) Zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków na dz. 31 grudnia 1933 r. oraz udzielenie absolutorjum Radzie i Dyrekcji za okres sprawozdawczy 1933;
- 4) Zatwierdzenie kooptowanych członków Rady i wybór nowych członków Rady na miejsce ustępujących skolei starszeństwa;
- 5) Wybór członków Komisji Rewizyjnej;
- 6) Oznaczenie wynagrodzenia członków Rady na 1934 r. oraz członków Komisji Rewizyjnej za 1933 r.;
- 7) Wnioski Akcjonariuszów.

Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w 63 Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszów, zechcą złożyć posiadane akcje — w myśl § 14 statutu — najpóźniej do dn. 22 maja r. b. we wtorek do godz. 2 popoł. w kasie Instytucji Centralnej Banku Handlowego w Warszawie, S. A., bądź w kasie jednego z Oddziałów miejskich Banku w Warszawie: Mazowiecka 18 lub Tłomackie 1, bądź jednego z Oddziałów prowincjonalnych: Częstochowie, Kaliszu, Katowicach, Krakowie, Lublinie, Lwowie, Łodzi, Poznaniu, Radomiu, Sosnowcu, Wilnie i Włocławku.

Wnioski Akcjonariuszów mogą być składane nie później, jak na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej Kolei Lokalnej Toruń-Czarnowo

zwołuje na dz. 28 maja 1934 r. na godz. 11, do Torunia w Ratuszu, sala obrad Nr. 15

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

na które zaprasza wszystkich do głosowania uprawnionych akcjonariuszów.

Porządek obrad:

- 1) Wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i Rady Nadzorczej za trzy kwartały roku gospodarczego od 1/IV do 31/XII 1932 r., bilansu i rachunku zysków i strat, oraz udzielenie absolutorjum władzom Spółki;
- 3) Uchwała o pokryciu strat;
- 4) Ustalenie wynagrodzenia członkom Rady Nadzorczej i wartości znaczka obecności za udział w posiedzeniach;
- 5) Wybór członków Rady Nadzorczej;
- 6) Wolne wnioski.

Przedstawiciele Skarbu Państwa i związków samorządowych wykonywać mogą prawo głosowania na Walnym Zgromadzeniu, o ile przedłożą urzędowe poświadczenie, dotyczące posiadania odnośnych akcji. Akcjonariusze prywatni winni złożyć akcje Spółki conajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia w kasie Spółki w Toruniu w Ratuszu lub u notariusza Zakrzewskiego w Toruniu, ul. Chełmińska.

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej p. f.

Europejskie Towarzystwo Ubezpieczeń Towarów i Pakunków Podróżnych Spółka Akcyjna

zaprasza PP. Akcjonariuszów na

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCYJNARJUSZÓW

które odbędzie się w dn. 29 maja 1934 r., o godz. 11 przed poł., w sali sesjonalnej Towarzystwa w Warszawie, przy ul. Jasnej Nr. 4, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie Zgromadzenia i wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1933 r.;
- 3) Podział zysku, osiągniętego w 1933 r.;
- 4) Udzielenie absolutorjum dla władz Spółki;
- 5) Zatwierdzenie budżetu na 1934 r. oraz określenie wynagrodzenia Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki na tenże rok;
- 6) Wybory do Zarządu i Rady Nadzorczej;
- 7) Zezwolenie członkom władz Europejskiego Towarzystwa Ubezpieczeń Towarów i Pakunków Podróżnych, Spółka Akcyjna na uczestniczenie we władzach innych towarzystw ubezpieczeń;
- 8) Wolne wnioski PP. Akcjonariuszów, o ile będą zgłoszone na piśmie Zarządowi Spółki nie później, jak na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia z zachowaniem przepisów art. 54 prawa o spółkach akcyjnych.

PP. Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Zgromadzeniu, winni złożyć w Spółce swe akcje względnie świadectwa depozytowe przynajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia z zachowaniem przepisów art. 59 prawa o spółkach akcyjnych.

W myśl artykułu 58 prawa o spółkach akcyjnych ogłaszamy, iż

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCYJNARJUSZÓW

Spółki Akcyjnej pod nazwą:

Żegluga Polska, Spółka Akcyjna w Gdyni

które odbyło się w dn. 30 kwietnia 1934 r. w Warszawie, uchwalilo:

- 1) Wybór przewodniczącego Zgromadzenia w osobie P. Leonarda Możdżeńkiego — Dyrektora Departamentu Morskiego w Ministerstwie Przemysłu i Handlu;
- 2) Zmianę Bilansu Otwarcia Spółki na dz. 1 kwietnia/19 lipca 1932 r.;
- 3) Wybór nowego członka Rady Nadzorczej w osobie P. Jęzgo Tomorowicza;
- 4) Zatwierdzenie skuteczniejszej sprzedaży staku „Warta”;
- 5) Przejęcie przez Spółkę holowników morskich „Ursus”, „Tur”, „Bizon” i „Zubr” jako wkładów rzeczowych na pokrycie akcji nowej emisji.

Za rząd Sp. Akc. Żegluga Polska

(—) Feliks Kollat

Towarzystwo Elektryczne Bezet, Sp. Akc. w Warszawie w likwidacji

Bilans oraz rachunek strat i zysków na dzień 31 grudnia 1933 r.

WINIEN. — Inwestycje: Plac zł 76 330·16; Budynki zł 71 801·14; Maszyny i urządzenia fabryczne zł 279 874·57; Ruchomości zł 179 142·31; Patenty i studja zł 257 758·78; Koszty organizacji S. A. zł 64 527·60; Finanse: Kasa zł 694·85; Banki zł 404·00; Weksle zł 4 980·00; Kaucje zł 1 018·90; Papiery wartościowe zł 7 619·63; Różni zł 110 121·93; Sumy przechodnie zł 1 402·10; Magazyny zł 190 973·57; Straty za lata ubiegłe zł 1 209 061·35; Straty za 1933 r. zł 58 319·73; Procenty i koszty bankowe zł 109 961·26; **Ogółem zł 2 823 991·87.**

MA. — Fundusze: akcyjny zł 1 500 000·00; Kapitał amortyzacyjny zł 168 454·84; Finanse: Banki zł 575 480·10; Akcepty zł 230·00; Różni — ACEC zł 507 625·72; Dostawcy zł 3 918·57; Różni uprzywilejowani zł 4 234·71; Personel zł 6 517·60; Rezerwy na należności wątpliwe i dewaloryzację magazynów zł 57 530·33; **Ogółem zł 2 823 991·87.**

Rachunek strat i zysków

WINIEN. — Strata na sprzedaży zł 3 361·52; Koszty ogólne administracji, sprzedaży, likwidacji, koszty zwolnienia personelu 1932-3 zł 61 557·96; Koszty ogólne produkcji (nie pokryte) zł 24 500·17; Procenty A. C. E. C. i P. B. Z. zł 109 961·26; Różnice kursowe (P. B. Z.) zł 1 045·03; Braki w ruchomościach zł 7 471·92.

MA. — Zyski na produkcji: zł 454·05; Nadwyżki cen, liczone na półfabrykach i materiałach w produkcji 1933 zł 14 211·07; Procenty otrzymane zł 1 320·05; Bonifikaty uzyskane zł 23 631·70; Strata za 1933 r. zł 168 380·99.

Na walnym Zgromadzeniu w dn. 30 kwietnia 1934 r. uchwalono: 1) sprawozdanie, bilans oraz rachunek strat i zysków za 1933 r. zatwierdzić i udzielić władzom absolutorium, 2) bilans likwidacyjny Spółki, przedstawiony przez Komisję Likwidacyjną, zatwierdzić, 3) do Komisji Rewizyjnej na nową kadencję wybrano PP.: Goetseels Teodora, Tellier Oktawjusza, Byłańskiego Władysława, Grabowskiego Józefa, Potempskiego Edwarda (wszystkich ponownie).

Bilans likwidacyjny na dz. 1/I 1934 r.

WINIEN. — Inwestycje: Place zł 36 000·00; Budynki zł 100 000·00; Maszyny i instalacje fabryczne zł 95 720·00; Narzędzia fabryczne, narzędzia używane, modele, urządzenia biurowe, samochody zł 66 845·00; Finanse zł 68 167·18; Magazyny zł 84 267·00; Strata zł 2 318 462·46; **Ogółem zł 2 769 461·54.**

MA. — Fundusze: Kapitał zakładowy zł 1 500 000·00; Kapitał amortyzacyjny zł 168 454·84; Finanse: Akcepty zł 178 240·00; Dostawcy zł 3 918·57; Inni wierzyciele zł 905 095·82; Personel zł 6 517·60; Podatki i świadczenia zł 4 234·71; Rezerwa na gwarancje i ewent. protesty zł 3 000·00; **Ogółem zł 2 769 461·54.**

Elektrownia Okręgowa w Zagłębiu Krakowskim, Spółka Akc.

Bilans na dz. 31 grudnia 1933 r.

MAJĄTEK. — Inwestycje: a) Grunty zł 153 069·47; b) Budynki zł 3 484 102·31; c) Maszyny i urządzenia techniczne zł 10 080 428·44; d) Sieci i transformatory zł 5 920 507·21; e) Gazownia Oświęcim zł 288 881·26; f) Ruchomości zł 419 745·70; Razem zł 20 346 734·39; Kasa zł 14 356·31; Banki zł 207 640·19; Weksle zł 9 364·89; Papiery wartościowe zł 10 775·96; Dłużnicy zł 2 633 166·85; Materiały do budowy zł 462 138·73; dla ruchu zł 224 306·68; Razem zł 686 445·41; **Razem zł 23 908 484·00.**

Różni za depozyty zł 8 815·76; Razem zł 23 917 299·76.

ZOBOWIĄZANIA. — Kapitały: a) akcyjny zł 7 500 000·00; b) zapasowy zł 430 148·72; c) rezerwowy zł 1 857 443·30; d) amortyzacyjny zł 8 935 927·05; Razem zł 18 723 519·07; Zobowiązania długoterminowe: Wierzyciele w zagranicznej walucie zł 1 404 601·91; Specjalny rachunek przejściowy różnic kursowych na zobowiązaniach zagranicznych zł 682 824·17; Zobowiązania krótkoterminowe: Wierzyciele zł 3 064 868·88; Niepodjęte dywidendy zł 32 669·97; Razem zł 23 908 484·00. Depozyty zł 8 815·76; Razem zł 23 917 299·76.

Rachunek strat i zysków na dz. 31 grudnia 1933 r.

WYDATKI. — Wydatki eksploatacyjne zł 1 420 022·21; Podatki zł 51 639·69; Świadczenia socjalne zł 49 030·68; Odpisy na amortyzację zł 620 236·82; Razem zł 2 140 929·40.

WPŁYWY. — Wpływy z operacji przedsiębiorstwa zł 2 140 929·40; Razem zł 2 140 929·40.

Bilans na dz. 31 grudnia 1932 r. po reasumcji w myśl uchwały Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów z dn. 28 kwietnia 1934 r.

MAJĄTEK. — Inwestycje: Grunty zł 153 069·47; Budynki zł 3 479 049·06; Maszyny i urządzenia techniczne zł 10 071 362·54; Sieci i transformatory zł 5 693 718·36; Gazownia Oświęcim zł 288 685·60; Ruchomości zł 395 653·70; Razem zł 20 081 538·73; Kasa zł 5 221·17; Banki zł 68 330·11; Weksle zł 15 882·90; Papiery wartościowe zł 10 770·25; Dłużnicy zł 2 539 971·57; Materiały: do budowy zł 486 269·10; dla ruchu zł 234 700·31; Razem zł 720 969·41; **Razem zł 23 442 684·14.**

Różni za depozyty zł 9 006·79; Razem zł 23 451 690·93.

ZOBOWIĄZANIA. — Kapitały: akcyjny zł 7 500 000·00; zapasowy zł 430 148·72; rezerwowy zł 1 857 443·30; amortyzacyjny zł 8 315 690·23; Razem zł 18 103 282·25; Zobowiązania długoterminowe: Wierzyciele w zagranicznej walucie zł 1 490 436·96; Specjalny rachunek przejściowy różnic kursowych na zobowiązaniach zagranicznych zł 716 804·06; Zobowiązania krótkoterminowe: Wierzyciele zł 3 095 955·86; Niepodjęte dywidendy zł 36 205·01; **Razem zł 23 442 684·14.**

Depozyty zł 9 006·79; Razem zł 23 451 690·93.

Reasumcja bilansu zamknięcia za 1932 r. dotyczy otwarcia specjalnego rachunku przejściowego różnic kursowych na zobowiązaniach zagranicznych, w związku z rachunkiem wierzycieli w zagranicznej funtowej walucie, który to rachunek w pierwotnych bilansach figurował po kursie parytetowym funta.

Spieß-Rohne-Poulenc Specyfikiki Farmaceutyczne, Sp. Akc. Spacja Polska Warszawa, Daniłowiczowska 16

Bilans na dz. 31 grudnia 1933 roku.

STAN CZYNNY. — Dłużnicy zł 498 758·05; Aporty zł 500 000·00; Kasa zł 16 688·03; Towary zł 329 297·62; Razem zł 1 344 743·70.

STAN BIERNY. — Kapitał zakładowy zł 1 000 000·00; Kapitał rezerwowy zł 15 925·00; Kapitał amortyzacyjny zł 70 000·00; Rezerwa do dyspozycji akcjonariuszów zł 23 074·13; Wynagrodzenie Komisji Rewizyjnej zł 300·00; Wierzyciele zł 199 242·62; Sumy przechodnie zł 462·79; Zysk zł 35 739·16; **Razem zł 1 344 743·70.**

Rachunek strat i zysków

WINIEN. — Koszty ogólne zł 321 533·03; Podatki skarbowe i komunalne zł 42 658·56; Zapłacone procenty zł 8 613·60; Zysk zł 35 739·16; **Razem zł 408 544·35.**

MA. — Zysk brutto zł 408 463·80; Różnica kursu zł 80·55; **Razem zł 408 544·35.**

Fabryka Fortepianów i Pianin J. Kerntopf i Syn w Warszawie, Sp. Akc.

Bilans w dn. 31 grudnia 1933 r.

STAN CZYNNY. — Kasa zł 550·84; Towary zł 184 035·40; Weksle zł 59 465·04; Dłużnicy zł 27 553·59; Maszyny zł 25 540·81; Narzędzia zł 2 060·04; Ruchomości zł 31 531·15; Ruchomości ze Lwowa zł 1 564·82; 3/4, nieruchomości zł 103 597·67; Pożyczka Narodowa zł 488·00; Straty 1932 r. zł 35 629·33; Straty za 1933 r. zł 15 689·78; **Razem zł 487 706·47.**

STAN BIERNY. — Kapitał akcyjny zł 400 000·00; Kapitał zapasowy zł 29 538·35; Wierzyciele zł 1 885·60; Akcepty zł 49 190·50; Banki zł 2 174·84; Wierzyciele hipoteczni zł 1 578·88; Sumy przechodnie zł 3 338·30; **Razem zł 487 706·47.**

Rachunek strat i zysków

Rozchód zł 81 465·95; Przychód zł 65 776·17; Strata zł 15 689·78.

„G'Z" Fabryki Gazów Przemysłowych, Spółka Akc. Warszawa

Bilans na dz. 31 grudnia 1933 r.

AKTYWA. — Umeblowanie zł 13 292·14; Place zł 195 968·10; Budynki zł 423 079·32; Maszyny zł 631 535·75; Środki przewozowe zł 21 043·07; Magazyn zł 10 221·63; Dłużnicy różni zł 332 552·27; Dłużnicy wątpliwi zł 13 044·47; Udziały zł 191 100·00; Strata za 1933 r. zł 1 761·13; **Razem zł 1 833 597·88.**

PASYWA. — Kapitał zł 1 500 000·00; Kapitał amortyzacyjny zł 299 790·15; Kapitał rezerwowy zł 33 807·73; **Razem zł 1 833 597·88.**

Rachunek zysków i strat za 1933 r.

WINIEN. — Koszty handlowe zł 3 094·38; Amortyzacja zł 48 666·75; **Razem zł 51 761·13.**

MA. — Dzierżawy zł 50 000·00; Straty za 1933 r. zł 1 761·13; **Razem zł 51 761·13.**

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Fabryka Chemiczna Gzichów

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

odbędzie się w dn. 7 czerwca 1934 r. o godz. 16½ w lokalu Zarządu w Warszawie, ul. Ceglana 11, z następującym porządkiem obrad:

- 1) Wybór Przewodniczącego;
- 2) Zmiana §§ 10 i 15 statutu Spółki:

Obecne brzmienie § 10 statutu: „Zarząd Spółki składa się z conajmniej trzech członków, wybranych na przeciąg 5 lat przez Walne Zgromadzenie, które jednocześnie określa ilość członków Zarządu. Zarząd Spółki obowiązany jest w ciągu 3 miesięcy od upływu roku obrotowego sporządzić i złożyć władzom nadzorczym do zbadania bilans na ostatni dzień roku obrotowego (dzień bilansowy), rachunek zysków i strat, oraz dokładne piśmienne sprawozdanie z działalności Spółki za rok ubiegły”. — Projektowane brzmienie § 10 statutu: „Zarząd Spółki składa się z conajmniej 3 członków, wybieranych na przeciąg 3 lat przez Walne Zgromadzenie, które jednocześnie określa ilość członków Zarządu. Zarząd Spółki obowiązany jest w ciągu 3 miesięcy od upływu roku obrotowego sporządzić i złożyć władzom nadzorczym do zbadania bilans na ostatni dzień roku obrotowego (dzień bilansowy), rachunek zysków i strat, oraz dokładne piśmienne sprawozdanie z działalności Spółki za rok ubiegły”.

Obecne brzmienie § 15 statutu: „Radę Nadzorczą wybiera Walne Zgromadzenie; Rada Nadzorcza składa się conajmniej z 5 członków, niepiastujących żadnego urzędu w Spółce. Walne Zgromadzenie ustala wysokość wynagrodzenia Rady Nadzorczej za rok sprawozdawczy”. — Projektowane brzmienie § 15 statutu: „Spółka posiada Radę Nadzorczą. Rada Nadzorcza Spółki składa się z 5 członków, wybieranych na przeciąg 2 lat przez Walne Zgromadzenie. Zwyczajne Walne Zgromadzenie ustala corocznie wysokość wynagrodzenia Rady Nadzorczej za rok sprawozdawczy”;

- 3) Wybory nowych władz Spółki na miejsce ustępujących w wyniku zaprojektowanej zmiany statutu Spółki;
- 4) Wynagrodzenie władz Spółki;
- 5) Sprawa rozrachunków ze Spółką „Chemkomis”;
- 6) Wolne wnioski.

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Przedsiębiorstw Technicznych Zaborowski i S-ka

zawiadamia, że w dn. 30 maja 1934 r. o godz. 5 popoł. w siedzibie Spółki w Warszawie przy ul. Trębackiej 10, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu, rachunku strat i zysków za 1933 r. oraz udzielenie absolutorjum władzom Spółki; 4) Powzięcie uchwały, przewidzianej przez art. 112 Prawa o Spółkach Akcyjnych; 5) Zatwierdzenie budżetu na 1934 r.; 6) Upoważnienie Zarządu do kupna, sprzedaży i obciążenia nieruchomości Spółki; 7) Wybór Komisji Rewizyjnej; 8) Ustalenie wynagrodzenia Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 9) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Zgromadzeniu, winni złożyć akcje lub kwity depozytowe przynajmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia w biurze Spółki, Warszawa, Trębacka 10.

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

H. Cegielski w Poznaniu

zaprasza PP. Akcjonariuszów na

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

które odbędzie się w dn. 26 maja 1934 r. o godz. 12 w poł. w sali posiedzeń Banku Związku Spółek Zarobkowych w Poznaniu, pl. Wolności 15, z następującym porządkiem obrad:

- 1) Sprawozdanie Zarządu z przebiegu interesów za 1933 r.;
- 2) Przedłożenie bilansu i rachunku zysków i strat;
- 3) Sprawozdanie Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej;
- 4) Przyjęcie bilansu oraz rachunku zysków i strat i udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej;
- 5) Uchwała, dotycząca wyrównania salda rachunku zysków i strat przez odpis z funduszu rezerwy specjalnej;
- 6) Wybory do Rady Nadzorczej;
- 7) Wolne wnioski.

Do udziału w Walnym Zgromadzeniu uprawnieni są: a) właściciele akcji imiennych, jeżeli są zapisani do księgi akcyjnej na siedem dni przed odbyciem Walnego Zgromadzenia, b) właściciele akcji na okaziciela, jeżeli najpóźniej na 7 dni przed datą Walnego Zgromadzenia złożą swoje akcje w Banku Związku Spółek Zarobkowych w Poznaniu lub w Spółce, i nie odbiorą ich przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

Zamiast akcji mogą być także złożone zaświadczenia (kwity depozytowe), wystawione przez Bank Związku Spółek Zarobkowych i jego oddziały lub przez notariusza polskiego, albo też przez Banque de Paris et des Pays-Bas w Brukseli na dowód, że akcje zostały w wyżej wymienionych instytucjach złożone.

Zaświadczenia depozytowe muszą być oddane w Centrali Banku Związku Spółek Zarobkowych przynajmniej na siedem dni przed Walnym Zgromadzeniem; na mocy tych zaświadczeń (kwitów depozytowych) wystawia Bank Związku Spółek Zarobkowych uprawnionym karty wstępu, na których podana będzie wysokość kapitału akcyjnego, przez deponenta reprezentowanego, oraz ilość głosów.

Poznań, dn. 13 maja 1934 r.

Z a r z ą d :

W. Fachinetti, Dr. A. Kręglowski, H. Suchowiak

II OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa Zakładów Przędzalni Bawełny, Tkalni i Blecharni „ZAWIERCIE”

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że

ZWYCZAJNE COROCZNE WALNE ZGROMADZENIE za 1933 r.

odbędzie się w dn. 25 maja 1934 r. o godz. 16 w lokalu Biura Zarządu T-wa w Warszawie, przy ul. Nowy Świat 7 m. 36, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego;
- 2) Zatwierdzenie sprawozdania Rady Nadzorczej i Zarządu oraz bilansu i rachunku zysków i strat za 1933 r.;
- 3) Powzięcie uchwały o pokryciu strat;
- 4) Udzielenie pokwitowania Radzie Nadzorczej i Zarządowi z ich czynności w roku sprawozdawczym 1933;
- 5) Wybór jednego członka Zarządu;
- 6) Wolne wnioski.

Prawo uczestniczenia w Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu służy Akcjonariuszom, którzy najpóźniej do dn. 17 maja 1934 r. włącznie do godz. 13 złożą w biurze Zarządu T-wa „Zawiercie” w Warszawie swoje akcje, względnie zaświadczenia depozytowe lub zastawowe instytucyj kredytowych krajowych lub Bankgeschaefft Gebrueder Ginsberg w Berlinie.

W myśl artykułu 58 prawa o spółkach akcyjnych ogłaszamy, iż

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów

Spółki Akcyjnej pod nazwą:

Polsko-Brytyjskie Towarzystwo Okrętowe

SPOŁKA AKCYJNA

Polish British Steamship Company Ltd.

w Gdyni

uchwaliło:

- 1) Wybór przewodniczącego Zgromadzenia w osobie pana Leonarda Możdżeńskiego, Dyrektora Departamentu Morskiego w Ministerstwie Przemysłu i Handlu;
- 2) Zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i Rady Nadzorczej z działalności Spółki za 1933 r.;
- 3) Odpisy na amortyzację ruchomości i statków oraz na fundusz klasyfikacyjny za 1933 r. w ogólnej sumie zł 895 057-00;
- 4) Zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za 1933 r. i przeniesienie na 1934 r. na rachunek strat z lat ubiegłych straty bilansowej netto na dz. 31 grudnia 1933 r. w łącznej sumie zł 451 849-96;
- 5) Udzielenie pokwitowania władzom Spółki, to jest Radzie Nadzorczej i Zarządowi, z wykonania przez nich obowiązków w 1933 r.;
- 6) Wysokość wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej i Delegata Ministra Przemysłu i Handlu;
- 7) Ilość członków Rady Nadzorczej na sześć członków. Wybór Rady Nadzorczej na okres jednego roku w osobach: Dr. Stanisław Wachowiak, Hubert Stanley Holden, Lancelot Manby Ives, Jan Tadeusz Lipka, Marjan Turski oraz kandydat, zaproponowany przez Pana Ministra Przemysłu i Handlu;
- 8) Zatwierdzenie umowy o budowę dla Spółki nowego statku „Lech”.

Zarząd

Polsko-Brytyjskiego Tow. Okrętowego, Sp. Akc.

Polish British Steamship Company Ltd.

C. H. Jeffrey

F. W. Kollat

II OGŁOSZENIE

Drukarnia Polska, Spółka Akcyjna

zwołuje Akcjonariuszów na

WALNE ZGROMADZENIE

na dz. 24 maja 1934 r. godz. 12 w lokalu Spółki w Poznaniu przy św. Marcynie 70.

Porządek obrad:

- 1) Otwarcie Walnego Zgromadzenia i wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu za czas od 1/VII do 31/XII 1933 r.;
- 3) Przedłożenie bilansu per 31/XII 1933 r. oraz rachunku zysków i strat za czas od 1/VII do 31/XII 1933 r.;
- 4) Sprawozdanie Rady Nadzorczej;
- 5) Przyjęcie bilansu oraz rachunku zysków i strat;
- 6) Udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej;
- 7) Uchwała o rozdziale zysków;
- 8) Wybór dwóch członków Rady Nadzorczej i sprawa organizacji Rady Nadzorczej;
- 9) Wolne głosy.

Poznań, dn. 21 kwietnia 1934.

Zarząd: *Roman Leitgeber, Dr. Marjan Seyda*

I OGŁOSZENIE

Rada Banku Amerykańskiego w Polsce

SPOŁKI AKCYJNEJ

zawiadamia, że

DOROCZNE ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW BANKU

odbędzie się w dn. 30 maja 1934 r., w środę o godz. 15 w lokalu Banku w Warszawie, ul. Królewska Nr. 3 z następującym porządkiem obrad:

- 1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania i bilansu za 1933 r. oraz rachunku zysków i strat;
- 2) Ustalenie liczby oraz wybory członków Rady i wyznaczenie wynagrodzenia;
- 3) Wybór członków Komisji Rewizyjnej i wyznaczenie wynagrodzenia;
- 4) Wnioski.

Właściciele akcji na okaziciela, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swoje akcje lub świadectwa depozytowe instytucyj kredytowych najpóźniej do dn. 23 maja r. b. w Kasie Banku Amerykańskiego w Polsce w Warszawie lub w Kasie Södermanlands Enskilda Bank, Stockholm, Regeringsgatan 18.

I OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa Ubezpieczeń „Europa”, Sp. Akc.

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 29 maja 1934 r. o godz. 19 w lokalu Zarządu, ul. Marszałkowska Nr. 136, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1933 r. oraz podział zysków;
- 3) Zatwierdzenie budżetu na 1934 r. oraz ustalenie wynagrodzenia dla członków Rady Nadzorczej, Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 4) Upoważnienie Zarządu do kupna i sprzedaży nieruchomości oraz do lokowania kapitałów Spółki na hipotekach;
- 5) Wybory członków Rady Nadzorczej, Zarządu i Komisji Rewizyjnej na miejsce ustępujących;
- 6) Wolne wnioski PP. Akcjonariuszów, zgłoszone na piśmie Zarządowi Spółki nie później, jak na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia, stosownie do przepisów art. 54 prawa o spółkach akcyjnych. Wnioski te mogą być na żądanie umieszczone w drugim ogłoszeniu o Walnym Zgromadzeniu.

Na zasadzie § 27 statutu Spółki oraz 59 prawa o spółkach akcyjnych właściciele akcji korzystają z prawa głosu na Walnym Zgromadzeniu, o ile nie później, niż na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia ich akcje imienne zostały zapisane w księgach Spółki, zaś akcje na okaziciela, zostały złożone w biurze Zarządu, przyczem zamiast akcji mogą być składane zaświadczenia depozytowe lub zastawowe instytucyj kredytowych krajowych z oznaczeniem numerów akcji.

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

dla Przemysłu Drzewnego „Oikos“ we Lwowie

zawiadamia, że w dn. 28 maja 1934 r. o godz. 11 przed poł. odbędzie się w siedzibie Spółki we Lwowie przy ul. 3 Maja 16

XIII ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Odczytanie protokołu z ostatniego Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia;
- 2) Sprawozdanie Zarządu z czynności za rok gospodarczy 1933;
- 3) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej i wnioski na udzielenie absolutorjum Zarządowi;
- 4) Uchwała co do rozdziału czystego zysku;
- 5) Ustanowienie rocznego wynagrodzenia dla członków Komisji Rewizyjnej;
- 6) Wybory: a) 1 członka Rady Nadzorczej, b) 5 członków Komisji Rewizyjnej;
- 7) Wnioski.

Celem uczestniczenia w Zgromadzeniu należy złożyć w Zarządzie akcje lub odpowiednie zaświadczenia najpóźniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia. Ewentualne dodatkowe wnioski na porządek dzienny winne być złożone Zarządowi na piśmie najpóźniej na 14 dni przed Walnym Zgromadzeniem.

Zarząd Spółki Akcyjnej

Włocławska Fabryka Papieru, Spółka Akcyjna

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

odbędzie się w dn. 26 maja 1934 r. o godz. 18 w lokalu Zarządu w Warszawie przy ul. Moniuszki 2 a, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej za 1933 r.; 3) Zatwierdzenie bilansu, rachunku strat i zysków, oraz udzielenie absolutorjum Zarządowi; 4) Ustalenie ilości członków Zarządu i ich wybór; 5) Wybór członków Komisji Rewizyjnej; 6) Ustalenie wysokości wynagrodzenia członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 7) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, życzący sobie wziąć udział w Zgromadzeniu, obowiązani są conajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia złożyć w biurze Zarządu swoje akcje lub odnośne kwity depozytowe.

O ile Walne Zgromadzenie w oznaczonym terminie nie odbędzie się, to zwołane będzie — w myśl paragrafu 8 statutu — Walne Zgromadzenie w drugim terminie w tym samym lokalu i z tym porządkiem dziennym, przyczem Zgromadzenie to będzie prawomocne, a uchwały jego ostateczne bez względu na ilość reprezentowanych przez uczestniczących na niem Akcjonariuszów.

Akcjonariusze mogą zgłaszać dodatkowo do dn. 14 maja r. b. do porządku dziennego sprawy, które będą umieszczone w ostatnim ogłoszeniu.

Zarząd Spółki Akcyjnej p. f.

„Spółka Akc. dla Handlu i Przemysłu Berenstein, Zonis i S-ka“

W Ł O D Z I

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 28 maja 1934 r. o godz. 12 w poł. w kancelarii notariusza P. R. A. Wodzińskiego, w Łodzi, przy ul. Pomorskiej Nr. 21, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW SPÓŁKI

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Zatwierdzenie bilansu, rachunku strat i zysków oraz sprawozdania Zarządu i Komisji Rewizyjnej za 1933 r.; 3) Udzielenie absolutorjum władzom Spółki; 4) Powzięcie uchwały o podziale zysków za 1933 r.; 5) Wybór Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 6) Oznaczenie wysokości uposażeń władz Spółki; 7) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, życzący sobie brać udział na Walnym Zgromadzeniu, winni najdalej do dn. 21 maja r. b. złożyć swe akcje, wzgl. zaświadczenia, o których mowa w § 15 Statutu Spółki, Zarządowi Spółki w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej Nr. 51.

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej p. f.

„Towarzystwo Przemysłu Metalowego K. Rudzki i S-ka“

SPÓŁKA AKCYJNA

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że w dn. 30 maja 1934 r. o godz. 5 popoł. odbędzie się w siedzibie Spółki w Warszawie przy ul. Fabrycznej Nr. 3,

ZWYCZAJNE 58 WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania i bilansu za rok operacyjny 1933 oraz powzięcie uchwały o rozdziale zysków, względnie pokryciu strat;
- 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie budżetu i planu działań na 1934 r.;
- 4) Potwierdzenie upoważnienia Zarządu do korzystania z kredytów w instytucjach finansowych i u osób prywatnych, zaciągania wszelkiego rodzaju pożyczek krajowych i zagranicznych, tudzież do hipotecznego ich zabezpieczenia;
- 5) Wybór członków Zarządu, w miejsce ustępujących;
- 6) Wybór 5 członków Komisji Rewizyjnej.

PP. Akcjonariusze — stosownie do art. 54 prawa o spółkach akcyjnych — mają prawo zgłosić dodatkowe sprawy na porządek dzienny.

PP. Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni — stosownie do art. 59 prawa o spółkach akcyjnych — złożyć w siedzibie Zarządu Spółki (Fabryczna 3) w godzinach biurowych (między 10 i 3 popołudniu), najpóźniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia, akcje lub świadectwa depozytowe.

II OGŁOSZENIE

Poznańsko-Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń

Spółka Akcyjna w Poznaniu

zaprasza PP. Akcjonariuszów na

ROCZNE WALNE ZGROMADZENIE

które się odbędzie w Poznaniu w dn. 25 maja 1934 r. o godz. 16.30 na salce posiedzeń „Vesty“, Poznań, ul. św. Marcin 61.

Po myśli § 14 statutu udział w Walnym Zgromadzeniu z prawem głosu mogą wziąć ci wszyscy PP. Akcjonariusze, którzy są zapisani w księdze akcyjnej i odpowiadają warunkom art. 59 ust. 1 prawa o spółkach akcyjnych.

Walne Zgromadzenie odbędzie się według następującego porządku obrad:

- 1) Sprawozdanie Zarządu oraz przedłożenie bilansu i rachunku zysków i strat za 1933 r.;
- 2) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej Rady Nadzorczej;
- 3) Przyjęcie bilansu oraz podziału zysku i udzielenie absolutorjum Zarządowi i Radzie Nadzorczej oraz upoważnienie Rady Nadzorczej do poczynienia zmian, zażądanych przez Państwową Urząd Kontroli Ubezpieczeń;
- 4) Uzupełniający wybór członków Rady Nadzorczej;
- 5) Upoważnienie członków Rady Nadzorczej do uczestniczenia we władzach towarzystw, należących do koncernu „Vesta“ i Poznańsko-Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń;
- 6) Wolne wnioski.

Dodatkowe sprawy na porządek obrad Walnego Zgromadzenia mogą być zgłoszone najpóźniej do dn. 11 maja 1934 r. włącznie i powinny odpowiadać ustawowym warunkom (art. 54 prawa o spółkach akcyjnych).

Poznań, dn. 26 kwietnia 1934 r.

Rada Nadzorcza: Seweryn Samulski, prezes

Zarząd: Dr. Tadeusz Borne, Arpad Czerwiński,

Teodor Prądziński, Mieczysław Wieczorek

II OGŁOSZENIE

Zarząd Sp. Akc. Fabryk Sukna H. Landsberg w Tomaszowie Mazowieckim

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 26 maja 1934 r. o godz. 17 w miejscu siedziby Spółki w Tomaszowie Mazowieckim przy ul. Gustownej 46, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego Zgromadzenia; 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej oraz rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu i rachunku zysków i strat za r. operacyjny 1933; 3) Powzięcie uchwały o rozdziale zysków, względnie pokryciu strat; 4) Kwitowanie władz Spółki z wykonania przez nie obowiązków; 5) Wybór Komisji Rewizyjnej; 6) Wolne wnioski.

I OGŁOSZENIE

Komisja Likwidacyjna

Banku Przemysłowców Polskich, Spółka Akc. w likwidacji

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że w dn. 30 maja 1934 r. o godz. 17 w lokalu przy ul. Zgoda Nr. 7, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zagajenie posiedzenia i wybór przewodniczącego;
- 2) Przedstawienie sprawozdania Komisji Likwidacyjnej za czas od dn. 10 czerwca do dn. 31 grudnia 1933 r.;
- 3) Odczytanie protokołu Komisji Rewizyjnej, zatwierdzenie bilansu i rachunku zysków i strat za 1933 r. i wydanie Komisji Likwidacyjnej pokwitowania z działalności od dn. 10 czerwca do dn. 31 grudnia 1933 r.;
- 4) Wybór 5 członków Komisji Rewizyjnej oraz 2 zastępców;
- 5) Wynagrodzenie Komisji Rewizyjnej i
- 6) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni — w myśl art. 42 Statutu — złożyć w kasie Banku conajmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia swoje akcje, względnie świadectwa tymczasowe. Zamiast akcji mogą być składane kwity depozytowe, wydane jako dowód przyjęcia akcji na przechowanie lub zastaw przez instytucję kredytową, działającą na zasadzie statutów, przez Rząd zastrzeżonych, z wymienieniem numerów akcji oraz zastrzeżeniem, że akcje te nie będą zwrócone przed terminem Walnego Zgromadzenia.

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Podkarpackie Towarzystwo Elektryczne SPÓŁKA AKCYJNA

zawiadamia, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

odbędzie się w biurze Zarządu Spółki we Lwowie, Fredry 9, w dn. 30 maja 1934 r. o godz. 13 z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Otwarcie Zgromadzenia i wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej z czynności Spółki za rok gospodarczy 1933; 3) Rozpatrzenie bilansu oraz rachunku strat i zysków za tenże rok operacyjny i sprawozdanie Komisji Rewizyjnej z rewizji ksiąg Spółki; 4) Zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za rok operacyjny 1933 i powzięcie uchwały w przedmiocie użycia wyników bilansowych tego roku operacyjnego; 5) Udzielenie pokwitowania Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej za ubiegły rok sprawozdawczy; 6) Wybór Zarządu na następny rok; 7) Wybór członków Komisji Rewizyjnej; 8) Wybór członków Rady Nadzorczej w miejsce członków, których mandaty z powodu upływu kadencji wygasły.

W myśl § 22 statutu, każda akcja daje prawo do jednego głosu.

W myśl § 21 statutu, może w Walnym Zgromadzeniu brać udział każdy akcjonariusz, o ile jest wpisany do księgi akcyjnej przynajmniej na 7 dni przed dniem Walnego Zgromadzenia.

PP. Akcjonariusze, reprezentujący conajmniej $\frac{1}{10}$ część kapitału akcyjnego, mogą z zachowaniem przepisów art. 54 prawa o spółkach akcyjnych zgłosić na porządek dzienny dodatkowo sprawy, które mogą być zamieszczone w ostatnim ogłoszeniu.

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej Fabryki Portland - Cementu „Szczakowa“

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że

47 ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

odbędzie się w Bielsku, w biurze Spółki, przy ul. Krasińskiego 32, w dn. 29 maja 1934 r. o godz. 10.30 przed poł., z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Rozpatrzenie i przyjęcie do wiadomości sprawozdania Zarządu i rozpatrzenie bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1933 r.;
- 2) Rozpatrzenie sprawozdania Komisji Rewizyjnej;
- 3) Powzięcie uchwały w sprawie udzielenia absolutorjum władzom Spółki i w sprawie zamknięcia rachunkowego za 1933 r.;
- 4) Wybory do Rady Nadzorczej oraz wybór Komisji Rewizyjnej;
- 5) Ustalenie wynagrodzenia delegatów Rady Nadzorczej do indywidualnego wykonywania czynności nadzorczych oraz wynagrodzenia Komisji Rewizyjnej;
- 6) Powzięcie uchwał w sprawie nabycia i sprzedaży poszczególnych nieruchomości.

Akcjonariusze, reprezentujący przynajmniej jedną dziesiątą część kapitału akcyjnego, mają prawo — w myśl § 16 statutu Spółki — zgłosić na piśmie do Zarządu nie później jak na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia dodatkowe sprawy do porządku dziennego, które będą zamieszczone w drugim ogłoszeniu.

Akcjonariusze, zamierzający wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni przynajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia złożyć swe akcje w oryginale lub zaświadczenia na dowód złożenia akcji u notariusza lub w jednej z krajowych instytucji kredytowych, w następujących miejscach: w Bielsku — w Śląskim Zakładzie Kredytowym lub w kasie Spółki, ul. Krasińskiego 32, w Warszawie — w Warszawskim Banku Dyskontowym, w Wiedniu w Austrjackim Zakładzie Kredytowym dla Handlu i Przemysłu, I. Am 11of 6.

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

do Eksploatacji Państwowego Monopolu Zapalczanego w Polsce

zawiadamia, że w dn. 30 maja w środę o godz. 11 w biurze Zarządu Spółki w Warszawie, przy ulicy Królewskiej Nr. 3, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW SPÓŁKI

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, rachunku zysków i strat oraz bilansu za okres sprawozdawczy 1933 r.;
- 2) Podział wolnych rezerw i uwzględnienie tego podziału w bilansie;
- 3) Ustalenie liczby członków Zarządu i wybory członków Zarządu;
- 4) Wybory Komisji Rewizyjnej i wyznaczenie wynagrodzenia;
- 5) Wnioski Akcjonariuszów.

PP. Akcjonariusze, reprezentujący przynajmniej jedną dziesiątą część kapitału akcyjnego Spółki, mają prawo zgłosić wnioski w sprawach poszczególnych, najpóźniej do dn. 15 maja r. b. Wnioski te będą zamieszczone w drugim ogłoszeniu o zwołaniu Zgromadzenia.

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Huty Szklane J. Stolle „Niemen“ w Niemnie pow. Lidzkiego

w myśl art. 145 Prawa Akcyjnego — jako spółka przejmująca podaje do wiadomości po raz pierwszy

O ZAMIARZE SFUZJONOWANIA SIĘ

ze Spółką Akcyjną: Fabryka Szkła Okiennego „Hancewicze“, S. A. w Hancewiczach, pow. łuninieckiego.

II OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa Fabryki Portland-Cementu „Wolyn“

SPÓŁKI AKCYJNEJ

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, iż

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

odbedzie się w dn. 26 maja 1934 r. o godz. 16 w biurze Zarządu Spółki w Warszawie przy ul. Mazowieckiej Nr. 7.

Przedmiotem obrad będą:

1) Zagajenie Zgromadzenia i wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1933 r., a także udzielenie absolutorium władzom Spółki; 3) Powzięcie uchwały o rozdziale zysków, względnie pokryciu strat; 4) Wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej na miejsce ustępujących; 5) Określenie wynagrodzenia dla władz Spółki; 6) Wnioski Akcjonariuszów, o ile będą zgłoszone w trybie art. 54 i 57 prawa o Spółkach Akcyjnych.

Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć w Zarządzie Spółki swe akcje, względnie kwity depozytowe, najpóźniej na 7 dni przed datą Zgromadzenia.

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Fabryka Obiń Papierowych i Papierów Kolorowych „J. Franaszek“

SPÓŁKA AKCYJNA

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 26 maja 1934 r. o godz. 20 w biurze Spółki w Warszawie przy ul. Wolskiej 41, odbedzie się

XXV WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Komisji Rewizyjnej; 2) Zatwierdzenie budżetu na 1934 r.; 3) Wybór Prezesa Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 4) Wolne wnioski.

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej p. f.

„Towarzystwo Budowy i Eksploatacji Kolei Dojazdowych w Polsce“

SPÓŁKA AKCYJNA

zawiadamia, że w dn. 28 maja 1934 r. o godz. 17 odbedzie się w Warszawie przy ul. Stalowej 60

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE SPRAWOZDAWCZE

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego;
- 2) Zatwierdzenie sprawozdań Zarządu i Komisji Rewizyjnej, bilansu wraz z rachunkiem zysków i strat oraz udzielenie władzom Spółki absolutorium;
- 3) Wybór 5 członków Komisji Rewizyjnej;
- 4) Zmiany statutu, a mianowicie: a) uchyla się dotychczasowa treść § 8 i zastępuje treścią następującą: „Kapitał akcyjny powinien być w ciągu trwania koncesji, nadanej Spółce na budowę i eksploatację kolei, umorzony w drodze losowania z dochodów przedsiębiorstwa kolejowego Spółki według planu, zatwierdzonego przez Ministra Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Skarbu”, b) uchyla się dotychczasowa treść § 12 i zastępuje treścią następującą: „Zwyczajne Walne Zgromadzenie odbywa się co roku nie później, niż w maju”;
- 5) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, reprezentujący przynajmniej 1/10 część kapitału akcyjnego, mają prawo umieszczenia poszczególnych spraw na porządku dziennym i powinni w tym celu zgłosić do Zarządu piśmienne żądanie ze wskazaniem konkretnych wniosków oraz udowodnić posiadanie wymaganej ilości akcji — najpóźniej na czternaście dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

PP. Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, powinni złożyć swoje akcje w Spółce przynajmniej na siedem dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

I OGŁOSZENIE

Zarząd firmy Zakłady Elektromechaniczne Rohn-Zieliński, Sp. Akc. Licencja Rohn Boverl

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że wyznaczone pierwotnie na dz. 29 maja 1934 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów nie odbedzie się, natomiast w dn. 6 czerwca 1934 r. o godz. 17 w lokalu Spółki przy ul. Bielańskiej Nr. 6 w Warszawie odbedzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW tej Spółki z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego Walnego Zgromadzenia; 2) Sprawozdanie Zarządu za rok operacyjny 1933; 3) Sprawozdanie i wnioski Komisji Rewizyjnej; 4) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu zamknięcia oraz rachunku strat i zysków na dz. 31 grudnia 1933 r., podział zysków, wynagrodzenie Zarządu i Komisji Rewizyjnej za 1933 r. oraz pokwitowanie władz Spółki z ich działalności; 5) Wybór Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 6) Uchwalenie budżetu na 1934 r.; 7) Unoważnienie Zarządu do obciążania, wydzierżawiania, zbycia lub nabycia nieruchomości i do działania przwtem na prawach Walnego Zgromadzenia; 8) Wyznaczenie czasopisma dla ogłoszeń Spółki; 9) Wolne wnioski.

W Walnym Zgromadzeniu mogą uczestniczyć Akcjonariusze, którzy conajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia złożą Spółce swe akcje lub zaświadczenia o zdeponowaniu akcji w formie prawem przepisanej.

Akcjonariusze, reprezentujący przynajmniej jedną dziesiątą część kapitału akcyjnego, pragnący zgłosić dodatkowe sprawy na porządek dzienny, winni złożyć swe wnioski stosownie do art. 54 Prawa o Spółkach Akcyjnych.

ZARZĄD

Warszawskiego Towarzystwa Kopalń Węgla i Zakładów Hutniczych

SPÓŁKA AKCYJNA

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 29 maja r. b. o godz. 11 rano odbedzie się w lokalu Zarządu Towarzystwa przy ul. Jasnej Nr. 1,

64 ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z porządkiem dziennym następującym:

- 1) Wybór Przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Rady Nadzorczej i Zarządu za 1933 r., bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1933 r. wraz z zatwierdzeniem wniosku Zarządu w tym przedmiocie;
- 3) Pokwitowanie Rady Nadzorczej i Zarządu z czynności;
- 4) Wybór 2 członków Rady Nadzorczej w miejsce ustępujących przez losowanie;
- 5) Wybór 5 członków Zarządu na przeciąg 3 lat;
- 6) Ustalenie stałego uposażenia Rady Nadzorczej;
- 7) Upoważnienie Zarządu do zmodyfikowania figurujących na nieruchomościach Towarzystwa kaucyj hipotecznych, a w związku z tem do uzupełnienia dotychczasowego zabezpieczenia.

PP. Akcjonariuszom przysługuje prawo zgłoszenia na porządek dzienny dodatkowych spraw, które mogą być zamieszczone w drugim ogłoszeniu o Walnym Zgromadzeniu, o ile odnośne wnioski złożone będą najpóźniej do dn. 15 maja r. b.

Właściciele akcji imiennych mają prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli są zapisani do księgi akcyjnej na 7 dni przed odbyciem Walnego Zgromadzenia, zaś właściciele akcji na okaziciela, jeżeli na 7 dni przed terminem Zgromadzenia złożą swoje akcje w biurze Spółki. Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza, albo w instytucji kredytowej, lub takiej zagranicznej, na którą zezwoli Minister Skarbu. W zaświadczeniu należy wymienić numery akcji i stwierdzić, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

II OGŁOSZENIE

Zarząd Fabryki Wyrobów Wełnianych i Bawełnianych „M. i T. Pikielni“, Spółka Akcyjna

niniejszem zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że we wtorek dn. 29 maja r. b. o godz. 5 po poł. odbędzie się w lokalu własnym Spółki, w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej Nr. 76

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW z następującym porządkiem obrad:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 3) Zatwierdzenie bilansu oraz rachunku strat i zysków za rok operacyjny 1933 i udzielenie Zarządowi absolutorjum; 4) Podział zysku za 1933 r.; 5) Wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 6) Wynagrodzenie dla członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 7) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w powyższym Zgromadzeniu, winni — w myśl art. 59 Prawa o Spółkach Akcyjnych — złożyć akcje swoje w biurze Zarządu Spółki co najmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia.

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

„Wolbrom“ Fabryka Wyrobów Gumowych, Sp. Akc. w Wolbromiu

podaje niniejszem do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że w dn. 29 maja 1934 r. o godz. 16 min. 30, odbędzie się w Olszku w lokalu Sp. Akc. „Olszka“

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW Spółki Akcyjnej „Wolbrom“ Fabryka Wyrobów Gumowych, S. A. w Wolbromiu z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór Przewodniczącego;
2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za rok operacyjny 1933;
3) Powzięcie uchwały o rozdziale zysków wzgl. pokryciu strat;

4) Kwitowanie władz Spółki z wykonania przez nie obowiązków;
5) Wybór wzgl. odwołanie władz Spółki;
6) Wyznaczenie wysokości odszkodowania członków Komisji Rewizyjnej oraz pensji Zarządu;
7) Wolne wnioski Zarządu oraz akcjonariuszów.

Akcjonariusze, życzący sobie brać udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swoje akcje przynajmniej na 7 dni przed Zgromadzeniem w Spółce i nie odebrać takowych przed ukończeniem Zgromadzenia. Zamiast akcji oryginalnych mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji bądź u notariusza, bądź w instytucji kredytowej krajowej lub po uprzednim uzyskaniu zezwolenia — w myśl art. 59 Prawa akcyjnego — w jednej z następujących instytucji kredytowych zagranicznych: 1) Anglo-Tschecho-Slovakische Bank, Prag, 2) Deutsche Bank und Diskont-Gesellschaft, Berlin, 3) Darmstädter und Nationalbank Kommandit Gesellschaft a Aktien, Berlin, 4) Anglo International Bank Ltd. London EC 3, 5) Credito Italiano, Trieste, 6) Oesterreichische Kreditanstalt für Handel und Gewerbe, Wien, 7) Schoeller & Co. Bankhaus, Wien, 8) Schweizerischer Bankverein, Zürich, 9) Ungarische Allgemeine Kreditbank, Budapest V i 10) Bank von Liechtenstein, Vaduz.

Wnioski akcjonariuszów przedstawione być mogą Walnemu Zgromadzeniu przez Zarząd drogą poleconych pism, najpóźniej w ciągu 23 dni, poprzedzających Walne Zgromadzenie, nie wliczając daty nadania.

Zarząd firmy Biuro Budowlane F. Skapski i S-ka Inżynierowie SPÓŁKA AKCYJNA

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 28 maja r. b. o godz. 18 w siedzibie Centralnego Związku w Warszawie, ul. Cmielna Nr. 2 odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZEBRANIE AKCJONARJUSZÓW z następującym porządkiem obrad:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1933 r. i udzielenie pokwitowania władzom Spółki; 3) Podział zysku; 4) Uchwalenie wynagrodzenia Rady Nadzorczej za 1933 r.; 5) Wybory 2 członków Rady i 3 członków Zarządu; 6) Wolne wnioski, o ile wpłyną do Zarządu przed dn. 18 maja 1934 r.

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej p. f.

„Kolej Herby – Kielce“, Spółka Akcyjna

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 24 maja 1934 r. o godz. 6 wiecz. odbędzie się w biurze Zarządu Spółki (Warszawa, ul. Żórawia 22 m. 19)

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW z następującym porządkiem obrad:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansów za okres od 1/VII 1928 r. do 31/III 1934 r., rachunków strat i zysków;
3) Powzięcie uchwały o pokryciu strat;
4) Kwitowanie władz Spółki z wykonania przez nie obowiązków;
5) Wynagrodzenie ustępującej Rady Nadzorczej;
6) Wybór Rady Nadzorczej;
7) Uchwalenie budżetu na 1934/1935 r.;
8) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swe akcje w biurze Zarządu Spółki (Warszawa, ul. Żórawia 22 m. 19) przynajmniej na siedem dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki

Zakłady Wyrobów Metalowych Konrad, Jarnuszkiewicz i S-ka SPÓŁKA AKCYJNA

zawiadamia Akcjonariuszów, że

33 ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

odbędzie się w dn. 23 maja 1934 r. o godz. 18 min. 30 w lokalu tejże Spółki w Warszawie przy ul. Grzybowskiej Nr. 25 z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór przewodniczącego;
2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej, zatwierdzenie bilansu i rachunku zysków i strat za rok operacyjny 1933, powzięcie decyzji o rezultatach operacji Spółki za 1933 r., oraz pokwitowanie władz Spółki z działalności za okres sprawozdawczy;
3) Rozpoznanie budżetu wydatków i planu działania na 1934 r.;
4) Upoważnienie Zarządu do kupna i sprzedaży nieruchomości oraz zaciągania pożyczek hipotecznych bez ograniczeń i na warunkach według uznania Zarządu;
5) Wybory do Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
6) Określenie wynagrodzenia członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej.

Akcjonariusze, życzący sobie uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni przynajmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia złożyć w biurze Zarządu Spółki w Warszawie, ul. Grzybowska Nr. 25 w godz. od 9 do 13 swoje akcje lub właściwe dowody depozytowe na posiadane akcje.

Zarząd Stowarzyszenia Rolniczo-Handlowego w Radomsku, Sp. Akc.

zawiadamia, że — stosownie do § 56 Statutu zwołuje

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW SPÓŁKI

na dz. 30 maja 1934 r. o godz. 11 rano w Radomsku do gmachu własnego przy ul. Reymonta z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie Zebrania przez Prezesa Zarządu; 2) Wybór Prezydium Zgromadzenia; 3) Odczytanie protokołu z dn. 31/V 1933 r.; 4) Sprawozdanie Zarządu; 5) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej; 6) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu wraz z rachunkiem strat i zysków za 1933 r., oraz udzielenie pokwitowania władzom Spółki z wykonania obowiązków; 7) Zatwierdzenie budżetu na 1934 r.; 8) Wybór 2 członków Zarządu na miejsce ustępujących; 9) Wybór 5 członków Komisji Rewizyjnej; 10) Wolne wnioski.

Stosownie do art. 57, uprasza się PP. Akcjonariuszów o zgłaszanie dodatkowych wniosków na porządek dzienny do dn. 15 maja 1934 r., które mogą być umieszczone w ostatnim ogłoszeniu.

II OGŁOSZENIE

ZARZĄD

Hotelu Bristol w Warszawie, Spółka Akcyjna

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

odbędzie się w dn. 24 maja 1934 r. o godz. 17 w Sali Konferencyjnej Hotelu Bristol w Warszawie, Krakowskie-Przedmieście 42/44, z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej za rok operacyjny 1933; 3) Zatwierdzenie bilansu i r-ku strat i zysków za rok operacyjny 1933; 4) Powzięcie uchwały o pokryciu strat; 5) Udzielenie absolutorjum Zarządowi; 6) Budżet na 1934 r.; 7) Udzielenie Zarządowi pełnomocnictwa do działania w interesach ogólnych i hipotecznych Spółki; 8) Wybory członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 9) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, życzący sobie wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni do dn. 17 maja 1934 r. włącznie złożyć w Biurze Hotelu Bristol w Warszawie swe akcje, czy też świadectwa depozytowe na złożenie ich w polskich instytucjach kredytowych. W świadectwie winny być wymienione numery zdeponowanych akcji oraz zaznaczenie, że nie będą one wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

PP. Akcjonariusze, pragnący przedstawić wnioski na Walnym Zgromadzeniu, winni zakomunikować je piśmiennie Zarządowi nie później jak na 14 dni przed datą Walnego Zgromadzenia.

Zarząd Polskich Zakładów Optycznych, Spółka Akcyjna

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 30 maja 1934 r. o godz. 16 w gmachu Stowarzyszenia Techników w Warszawie przy ul. Czackiego 5 odbędzie się

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW**

też Spółki z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie zebrania i wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu z czynności za rok operacyjny 1933 oraz odczytanie bilansu i rachunku zysków i strat; 3) Sprawozdanie i wnioski Komisji Rewizyjnej w sprawie absolutorjum dla Zarządu; 4) Budżet na 1934 r.; 5) Kupno, sprzedaż i obciążenie nieruchomości; 6) Powiększenie kapitału akcyjnego Spółki w drodze upoważnienia Zarządu do wypuszczenia nowej emisji akcji w transzach à zł 100 000 każda, w maksymalnej ilości 4 transz na ogólną sumę zł 400 000 i do ustalenia terminów otwarcia i zamknięcia subskrypcji każdej z poszczególnych transz, jak również do ustalenia ceny emisyjnej i warunków spłaty subskrybowanych akcji; 7) Ustalenie liczby członków Zarządu; 8) Określenie wynagrodzenia dla Zarządu, członków, delegowanych do ścisłej współpracy z Dyrekcją i Komisji Rewizyjnej; 9) Wybory członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 10) Wolne wnioski.

Stosownie do art. 27 statutu Spółki, PP. Akcjonariusze, życzący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć w biurze Zarządu Spółki, Warszawa, Grochowska 35 — w godz. od 9 do 13 codziennie, swoje akcje lub dowody o zdeponowaniu akcji w jednym z akcyjnych banków polskich, najpóźniej na 7 dni przed terminem odbycia Walnego Zgromadzenia.

I OGŁOSZENIE

Zarząd firmy Przemysł Dyktowy „MultiPLY“, Sp. Akc.

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 29 maja 1934 r., we wtorek o godz. 12 odbędzie się w lokalu Zarządu Spółki w Bydgoszczy, przy ul. Fordońskiej Nr. 110

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW**

z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór przewodniczącego;
2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, Komisji Rewizyjnej, bilansu, rachunku zysków i strat za 1933 r. i udzielenie absolutorjum władzom Spółki;
3) Wybór członków Zarządu;
4) Wybór członków Komisji Rewizyjnej;
5) Wolne wnioski Akcjonariuszów.

Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Zgromadzeniu, winni złożyć swe akcje lub kwity depozytowe na akcje przynajmniej na 7 dni przed terminem Zebrania w biurze Zarządu Spółki w Bydgoszczy, przy ul. Fordońskiej Nr. 110.

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej p. f.

**Krakowskie Towarzystwo Ubezpieczeń
„Florjanka“, Spółka Akcyjna
w Krakowie**

zaprasza PP. Akcjonariuszów na

II ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

które odbędzie się w dn. 30 maja 1934 r. o godz. 10 rano w biurze Zarządu Towarzystwa w Krakowie, przy ul. Basztowej 7, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie Zgromadzenia i wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1933 r. i powzięcie uchwał w sprawie zysków za 1933 r.;
- 3) Udzielenie absolutorjum władzom Spółki;
- 4) Wybór Zarządu (§ 28 Statutu) i uzupełniające wybory do Rady Nadzorczej (§ 37 ust. 2 Statutu);
- 5) Określenie wynagrodzenia Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki na 1934 r.;
- 6) Zmiana Statutu Towarzystwa;
- 7) Zezwolenie członkom władz Krakowskiego Towarzystwa Ubezpieczeń „Florjanka“, S. A. w Krakowie, na uczestniczenie we władzach innych towarzystw ubezpieczeń;
- 8) Wnioski PP. Akcjonariuszów, o ile będą zgłoszone na piśmie Zarządowi Spółki Akcyjnej nie później, jak na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia z zachowaniem przepisów art. 54 prawa o Spółkach Akcyjnych.

PP. Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Zgromadzeniu, winni złożyć swe akcje lub świadectwa depozytowe Zarządowi Spółki przynajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia z zachowaniem przepisów art. 59 prawa o Spółkach Akcyjnych.

Projektowane zmiany statutu:

§ 15. — Zamiast: „Zamknięcia rachunkowe i sprawozdanie roczne, po sprawdzeniu przez Radę Nadzorczą, przedstawia się Walnemu Zgromadzeniu Akcjonariuszów do zatwierdzenia” — ma brzmieć: „Zamknięcia rachunkowe i sprawozdanie roczne winny być sporządzone i złożone Radzie Nadzorczej w ciągu 3 miesięcy po upływie roku obrotowego, zaś po sprawdzeniu przez Radę Nadzorczą przedstawione Walnemu Zgromadzeniu Akcjonariuszów do zatwierdzenia”;

§ 33 ustęp 1. — Zamiast: „Wszelkie pełnomocnictwa, akty i dokumenty, z których wynika jakiegokolwiek zobowiązanie dla Spółki, oraz czeki i listy o wydanie funduszów z instytucyj kredytowych, winny być opatrzone podpisami dwóch członków Zarządu lub jednego członka Zarządu i prokurenta, albo wreszcie dwóch prokurentów, natomiast korespondencje, zarządzenia, dotyczące czynności biurowych, pokwitowania z odbioru korespondencji, przesyłek pocztowych, sądowych i innych, mogą być podpisywane przez jednego członka Zarządu lub przez inne osoby, specjalnie do tego przez Zarząd upoważnione” — ma brzmieć: „Wszelkie pełnomocnictwa, akty i dokumenty, z których wynika jakiegokolwiek dla Spółki zobowiązanie, winny być opatrzone podpisami dwóch członków Zarządu lub jednego członka Zarządu i prokurenta. Wyjątek stanowią: polisy, dodatki do polis, świadectwa tymczasowe, czeki, listy o wydanie funduszów z instytucyj kredytowych, korespondencja, zarządzenia, dotyczące czynności biurowych, pokwitowania z odbioru korespondencji, przesyłek pocztowych i innych, które to dokumenty mogą być podpisywane przez dwóch prokurentów lub dwie osoby, specjalnie do tego przez Zarząd upoważnione”.

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 24 maja 1934 r. o godz. 18 odbędzie się w siedzibie Zarządu w Warszawie przy ul. Daniłowiczowskiej 2

**NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIJUSZÓW**

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Powiększenie kapitału akcyjnego Spółki o zł 200 000
- 2) Powiększenie kapitału akcyjnego Spółki w późniejszym terminie o dalsze zł 100 000-00;
- 3) Zmiana statutu w związku z powyższymi dwoma punktami, a mianowicie § 7 Statutu „Kapitał zakładowy Spółki wynosi zł 300 000, podzielonych na 3000 akcji na okaziciela, opiewających po zł 100 nominalnej wartości każda” po przeprowadzeniu uchwały pod punktem „1)” otrzyma brzmienie: „Kapitał zakładowy Spółki wynosi zł 500 000, podzielonych na 5000 akcji na okaziciela, opiewających po zł 100 nominalnej wartości każda”, a po przeprowadzeniu uchwały pod punktem „2)” otrzyma brzmienie: „Kapitał zakładowy Spółki wynosi zł 600 000, podzielonych na 6000 akcji na okaziciela, opiewających po zł 100 nominalnej wartości każda”.

II OGŁOSZENIE

Uchwałą Walnego Zgromadzenia z dn. 22 lutego 1934 r. postanowiona została likwidacja

firmy „Gwarectwo Świętokrzyskie”, Spółka z ogr. odp. w Kielcach

Likwidatorem wybrany został P. Miłosław Juszkiewicz, zamieszkały w Warszawie przy ul. Nowogrodzkiej Nr. 48.

Na podstawie art. 94 prawa o spółkach z o. o. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 82 z dnia 27 października 1933 r., poz. 602), wzywamy niniejszem wszystkich wierzycieli

DO ZGŁASZANIA SWYCH ROSZCZEŃ

w siedzibie Zarządu Spółki, t. j. w Kielcach przy ul. Zagnańskiej Nr. 41 w nieprzekraczalnym terminie 3 miesięcy od daty ostatniego ogłoszenia.

Kielce, dnia 6.4.1934 r.

Likwidator Gwarectwa Świętokrzyskiego, Sp. z o. o.

(—) *Miłosław Juszkiewicz*

II OGŁOSZENIE

Jaworznińskie Komunalne Kopalnie Węgla

SPÓŁKA AKCYJNA

zwołują

**XX ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIJUSZÓW**

w Krakowie w Prezydium Magistratu w dn. 30 maja 1934 r. (środa) godz. 13 z porządkiem dziennym:

- 1) Uzupelnienie składu Rady Nadzorczej;
- 2) Sprawozdanie, oraz bilans i rachunek strat i zysków za 1933 r. ze sprawozdaniem rewizorów i związane z tem uchwały.

Celem wzięcia udziału w Walnym Zgromadzeniu, należy złożyć akcje lub zaświadczenia depozytowe w Zarządzie Spółki w Krakowie, Krupnicza 5, najdalej do dn. 21 maja 1934.

WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIJUSZÓW

Zakładów Ceramicznych „Złotoglin”

odbędzie się w dn. 31 maja 1934 r. o godz. 19 w lokalu S-ki w Warszawie, Polna 32 m. 16, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 2) Zatwierdzenie bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1933 r.;
- 3) Wybory do Zarządu;
- 4) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni zgłosić swe akcje na 7 dni przed Zgromadzeniem w lokalu Spółki, Polna 32.

**Towarzystwo Kopalń
i Zakładów Hutniczych Sosnowieckich, Sp. Akc.**

Siedziba: Warszawa, ul. Kapucyńska Nr. 3

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

Ponieważ Walne Zgromadzenie, zwołane na dz. 2 maja 1934 r. nie mogło się odbyć z powodu złożenia niewystarczającej liczby akcji, przeto Zarząd Towarzystwa Kopalń i Zakładów Hutniczych Sosnowieckich, Spółki Akcyjnej, zwołuje, zgodnie z § 34 Statutu

POWTÓRNE WALNE ZGROMADZENIE

w dn. 28 maja 1934 r. na godz. 11, w siedzibie Spółki w Warszawie, przy ul. Kapucyńskiej Nr. 3.

Porządek dzienny:

- 1) Otwarcie Walnego Zgromadzenia i mianowanie Przewodniczącego Zgromadzenia;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, Komisji Rewizyjnej i Rady Nadzorczej za okres operacyjny 1933;
- 3) Zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków;
- 4) Udzielenie władzom Spółki absolutorjum co do wypełnienia powierzonych im obowiązków;
- 5) Mianowanie członków Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej na miejsce ustępujących z powodu upływu czasu trwania mandatów;
- 6) Ustalenie poborów członków Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej;
- 7) Zmiana § 18 Statutu.

Obecnie § 18 Statutu brzmi: „Walne Zgromadzenie akcjonariuszów jest najwyższą władzą Spółki. Zadaniem jego jest obradowanie i stanowienie we wszystkich sprawach, które mu podlegają z mocy statutu i prawa o spółkach akcyjnych, a to stosownie do przepisów w nich zawartych, jak również we wszelkich sprawach, jakie będą mu przedłożone przez Radę Nadzorczą.

Uchwały Walnego Zgromadzenia zobowiązują wszystkich akcjonariuszów, reprezentowanych i niereprezentowanych na Walnym Zgromadzeniu.

Walne Zgromadzenia są zwyczajne i nadzwyczajne. Walne Zgromadzenie zwołuje Zarząd lub inne władze Spółki, upoważnione do tego przez prawo lub statut. Odbywają się one w siedzibie prawnej Spółki w Warszawie”.

Rada Nadzorcza projektuje nadać ostatniemu ustępowi tegoż § 18 następującą redakcję:

„Walne Zgromadzenia są zwyczajne i nadzwyczajne. Walne Zgromadzenie zwołuje Zarząd lub inne władze Spółki, upoważnione do tego przez prawo lub statut. Odbywają się one, według wyboru władz, zwołujących Walne Zgromadzenie, w Warszawie, w siedzibie Spółki, albo też w Sosnowcu, w lokalu, wybranym przez władze, zwołujące Walne Zgromadzenie”.

Nie zgłoszono do dnia dzisiejszego wniosku o uzupełnienie porządku dziennego dodatkowymi sprawami.

Zgromadzenie to będzie mogło powziąć uchwały, ważne bez względu na liczbę złożonych akcji.

Właściciele akcji imiennych mają prawo uczestniczenia w wymienionem wyżej Zgromadzeniu; złożenie przez nich akcji nie jest wymagane.

Właściciele akcji na okaziciela, życzący sobie wziąć udział w wymienionem powyżej Zgromadzeniu lub być zastąpionymi przez pełnomocnika, winni w tym celu złożyć swoje akcje najpóźniej do dn. 19 maja 1934 roku: w Paryżu: w Banku Sté Gle de Crédit Industriel & Commercial 66, rue de la Victoire; w Banku Banque de L'Union Parisienne, 6 Boulevard Haussmann; w Banku MM. de Neuflyze & Cie, 31, rue Lafayette; w Banku Banque Franco-Polonaise, 15, rue des Pyramides; w Genewie: w Banku Banque Darier & Cie, 4, Boulevard du Théâtre,

i najpóźniej 19 maja 1934 roku: w Warszawie: w siedzibie Spółki, przy ulicy Kapucyńskiej Nr. 3; w Banku Handlowym w Warszawie; w Banku Dyskontowym w Warszawie; w Banku Francusko-Polskim, przy ul. Czackiego Nr. 4.

Akcje, złożone w ten sposób, pozostaną w depozycie aż do rozwiązania wymienionego powyżej Zgromadzenia. Każda akcja daje prawo do jednego głosu.

Z a r z ą d

Zarząd Spółki Akcyjnej

Handlu Towarami Żelaznymi Krzysztof Brun i Syn w Warszawie

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w środę dn. 30 maja 1934 r. o godz. 17 m. 30, odbędzie się w lokalu Zarządu Spółki Akcyjnej Krzysztof Brun i Syn w Warszawie, ul. Bielańska 2,

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej, zatwierdzenie bilansu za 1933 r., rachunku strat i zysków oraz podział zysków;
- 3) Zatwierdzenie budżetu na 1934 r.;
- 4) Określenie wynagrodzenia dla członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 5) Wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 6) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Zgromadzeniu, winni do dn. 22 maja 1934 r. złożyć w biurze Spółki Akcyjnej Krzysztof Brun i Syn w Warszawie, ul. Bielańska 2, posiadane akcje lub świadectwa depozytowe.

Wolne wnioski winne być zgłoszone na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

I OGŁOSZENIE

Zarząd Zakładów Przemysłowych Jaeger i Ziegler, Spółka Akcyjna w Warszawie

zawiadamia niniejszem PP. Akcjonariuszów, że w dn. 26 maja 1934 r. o godz. 6 p. p. odbędzie się w lokalu Zarządu w Warszawie, przy ul. Grochowskiej Nr. 73,

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zagajenie i wybór Przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie sprawozdania Zarządu i Komisji Rewizyjnej, oraz zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za 1933 r. i udzielenie absolutorjum Zarządowi;
- 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie planu działalności i budżetu na 1934 r.;
- 4) Upoważnienie Zarządu do zaciągania pożyczek i obciążania hipotecznego należących do Spółki Akcyjnej nieruchomości w instytucjach finansowych, państwowych i prywatnych, w granicach i na warunkach pośdług uznania Zarządu, oraz do sprzedaży nieruchomości Spółki i nabywania nowych;
- 5) Wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 6) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, życzący wziąć udział w Walnym Zebraniu, winni złożyć swoje akcje w biurze Zarządu na 7 dni przed terminem Zebrania; akcjonariusze, odpowiadający wymogom art. 54 Prawa o Spółkach Akcyjnych, mogą zgłosić żądanie uzupełnienia porządku dziennego do dn. 12 maja 1934 r. włącznie.

I OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa Ubezpieczeń „Przeźorność“, Spółka Akcyjna

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów Towarzystwa, że we wtorek dn. 29 maja 1934 r. o godz. 11 minut 30 przed poł. w lokalu Towarzystwa w Warszawie przy pl. Napoleona Nr. 9 odbędzie się

41 ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej z działalności Towarzystwa za 1933 r.;
- 3) Zatwierdzenie bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1933 r. i powzięcie stosownych uchwał;
- 4) Udzielenie absolutorjum władzom Spółki;
- 5) Budżet na 1934 r.;
- 6) Sprawa wymiany lub ostemplowania akcji Towarzystwa z 25-złotowych na 100-złotowe;
- 7) Wybory członków Zarządu;
- 8) Wybory członków Komisji Rewizyjnej;
- 9) Ustalenie wynagrodzenia dla członków Zarządu i członków Komisji Rewizyjnej;
- 10) Wolne wnioski PP. Akcjonariuszów, zgłoszone w trybie przewidzianym.

PP. Akcjonariusze, życzący sobie wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu z prawem głosu, winni złożyć do Zarządu Towarzystwa, Warszawa pl. Napoleona 9 akcje lub zaświadczenia o zdeponowaniu akcji u notariusza lub w jednej z instytucji kredytowych, działających w kraju, przynajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Polskie Zakłady Skody, Spółka Akcyjna

w Okęciu pod Warszawą

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 28 maja 1934 r., o godz. 5 po poł., odbędzie się w lokalu Polskiego Towarzystwa Zakładów Skody, Sp. z ogr. odp. w Warszawie, przy ul. Królewskiej Nr. 23

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW SPÓŁKI

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej za rok operacyjny 1933;
- 3) Sprawozdanie i wnioski Komisji Rewizyjnej;
- 4) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu, rachunku strat i zysków, podział zysku oraz pokwitowanie dla władz Spółki;
- 5) Uzupełniające wybory członków Rady Nadzorczej;
- 6) Wybór Komisji Rewizyjnej;
- 7) Określenie wynagrodzenia dla członków Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej;
- 8) Ewentualne wolne wnioski.

Właściciele akcji imiennych mają prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli najmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia, t. j. do dn. 20 maja 1934 r. do godz. 2 po poł. zostaną zapisani do księgi akcyjnej Spółki, a właściciele akcji na okaziciela — o ile w tymże terminie złożą w Zarządzie Spółki w Okęciu pod Warszawą swoje akcje, świadectwa tymczasowe lub też dowody zdeponowania akcji u notariusza lub w instytucji kredytowej krajowej, przyczem w zaświadczeniu tem należy wymienić liczbę akcji i stwierdzić, iż akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej „Grand Hotel“ w Łodzi

zawiadamia PP. Akcjonariuszów Spółki, iż w dn. 25 maja 1934 r. o godz. 17 w siedzibie Zarządu Spółki przy ul. Piotrkowskiej Nr. 72 w Łodzi, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW SPÓŁKI

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu i rachunku zysków i strat za 1933 r.;
- 2) Zatwierdzenie preliminarza budżetowego na 1934 r.;
- 3) Wybory członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 4) Wnioski akcjonariuszów.

PP. Akcjonariusze, życzący sobie wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, w oznaczonym terminie, zechcą — stosownie do art. 59 prawa o Spółkach Akcyjnych — złożyć na 7 dni przed powyższym terminem Walnego Zgromadzenia swoje akcje, względnie świadectwa depozytowe.

III OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej p. f.

Towarzystwo Przędzalni Czesankowych, Spółka Akc.

niniejszym podaje do wiadomości wierzycieli powyższej Spółki Akcyjnej, że Walne Zgromadzenie akcjonariuszów z dn. 28 marca 1934 r. uchwaliło

ZMNIEJSZENIE KAPITAŁU ZAKŁADOWEGO SPÓŁKI
wynoszącego zł 1 000 000 o zł 550 000, to jest do wysokości zł 450 000.

W myśl art. 1 punkt 6 Rozporządzenia P. Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 3 grudnia 1930 r. („Dz. Ust. R. P.“ 86, poz. 664) Zarząd zawiadamia o powyższym wierzycieli Towarzystwa Przędzalni Czesankowych Spółki Akcyjnej w celu ewentualnego zgłoszenia sprzeciwu najdalej do dn. 1 września 1934 r.

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej p. f.

„Hotel Europejski” w Warszawie, Spółka Akc.

na zasadzie art. 49 prawa o spółkach akcyjnych podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że w piątek dn. 25 maja 1934 r. o godz. 4 po poł. w biurze Zarządu rzeczony Spółki w Warszawie, przy ul. Plac Marszałka Piłsudskiego Nr. 8, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIJUSZÓW

wspomnianej Spółki.

Porządek dzienny Zgromadzenia, zgodnie z art. 50 powołanego prawa oraz §§ 10 i 11 Statutu Spółki, obejmuje następujące sprawy:

- 1) Wybór Przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania z działalności Zarządu za rok operacyjny 1933 oraz rachunku strat i zysków za tenże okres;
- 3) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej;
- 4) Zatwierdzenie budżetu na 1934 r.;
- 5) Kwitowanie władz Spółki z wykonania przez nie obowiązków;
- 6) Wybór 2 członków Zarządu oraz 5 członków Komisji Rewizyjnej;
- 7) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, życzący sobie wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, zechcą — stosownie do art. 59 powołanego prawa — przedstawić swoje akcje lub odnośne świadectwa depozytowe, względnie zastawowe w biurze Zarządu Spółki najpóźniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia. Stosownie do art. 61 prawa o spółkach akcyjnych, powyższe Walne Zgromadzenie ważne będzie bez względu na ilość reprezentowanych na niem akcji.

II OGŁOSZENIE

WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIJUSZÓW

Spółki „A. Piasecki Fabryka Czekolady, Sp. Akc. w Krakowie”

odbędzie się w dn. 26 maja 1934 r. o godz. 17 w biurach fabryki w Krakowie, ul. Wrocławska 17.

Porządek dzienny:

- 1) Zagajenie; 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej za 1933 r.; 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu oraz zysków i strat za 1933 r.; 4) Udzielenie pokwitowania władzom Spółki; 5) Wybór członków Rady Nadzorczej; 6) Wolne wnioski.

UWAGA. Akcjonariusze, zamierzający uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swoje akcje lub właściwe kwity depozytowe, najpóźniej do dn. 18 maja 1934 r. w biurach fabryki, Kraków, ul. Wrocławska 17.

Posiadanie akcji na nom. 100 upoważnia do jednego głosu.

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej p. f.

Polskie Towarzystwo Ubezpieczeń „Patria”, Spółka Akc.

zaprasza PP. Akcjonariuszów na

ZWYCZAJNE ZGROMADZENIE WALNE

które się odbędzie w dn. 30 maja 1934 r. o godz. 12 rano, w sali sesyjnej Towarzystwa w Warszawie, Plac Napoleoński 3, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie Zgromadzenia i wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1933 r.; 3) Podział zysku, osiągniętego w 1933 r.; 4) Udzielenie absolutorjum władzom Spółki;
- 5) Zatwierdzenie budżetu na 1934 r. oraz określenie wynagrodzenia Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki na tenże rok; 6) Wybory członków Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki; 7) Zezwolenie członkom władz Spółki na uczestniczenie we władzach innych towarzystw ubezpieczeń; 8) Wnioski PP. Akcjonariuszów, o ile będą zgłoszone Zarządowi zgodnie z art. 54 prawa o spółkach akcyjnych z dn. 22 marca 1928 r. „Dz. Ust. R. P.” Nr. 39, poz. 385.

PP. Akcjonariusze, chcąc wziąć udział w Zgromadzeniu, winni złożyć swe akcje lub świadectwa depozytowe w biurze Zarządu Spółki przynajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia, z zachowaniem przepisów art. 59 prawa o spółkach akcyjnych.

II OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa Przemysłowego „Kabel”, Spółka Akcyjna

zawiadamia, że w dn. 25 maja 1934 r. o godz. 17 odbędzie się w lokalu Towarzystwa w Warszawie przy ul. Kaczej 9/11

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIJUSZÓW SPÓŁKI

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1933 r.; 3) Powzięcie uchwały o pokryciu strat; 4) Kwitowanie władz Spółki z wykonania przez nie obowiązków; 5) Wybory do Rady Nadzorczej; 6) Wolne wnioski.

Stosownie do art. 59 Prawa o Spółkach Akcyjnych, Akcjonariusze, chcący uczestniczyć w Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu, obowiązani są na 7 dni przed terminem Zgromadzenia przedstawić akcje względnie świadectwa depozytowe w biurze Spółki przy ul. Kaczej 9/11.

II OGŁOSZENIE

Zgodnie z art. 56 Prawa o Spółkach Akcyjnych,

Zarząd Towarzystwa Ubezpieczeń „PORT”, Spółka Akcyjna

zawiadamia, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIJUSZÓW

zwołane w trybie przewidzianym § 22 statutu Spółki, odbędzie się w dn. 25 maja 1934 r. o godz. 12 w lokalu Spółki w Warszawie, przy ul. Krakowskie Przedmieście 59, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór Przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1933 r.; 3) Udzielenie pokwitowania władzom Spółki; 4) Podział zysku za 1933 r.; 5) Zatwierdzenie budżetu na 1934 r. oraz określenie wynagrodzenia Rady Nadzorczej oraz Zarządu Spółki na tenże rok; 6) Wybory członków Zarządu i Rady Nadzorczej; 7) Udzielenie zezwolenia członkom władz Spółki na uczestniczenie we władzach innych Towarzystw Ubezpieczeń.

PP. Akcjonariusze, którzy chcą wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni — zgodnie z art. 59 Prawa o Spółkach Akcyjnych — przynajmniej 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia, złożyć w Spółce w Warszawie, Krakowskie Przedmieście 59, swoje akcje lub świadectwa depozytowe.

I OGŁOSZENIE

Zarząd firmy „Ś-to Jerskie Zakłady Przemysłowo-Handlowe”, Sp. Akc.

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 9 czerwca 1934 r. o godz. 4 po poł., w siedzibie Zarządu firmy w Warszawie, przy ul. Ś-to Jerskiej 10, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIJUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu za rok operacyjny 1933, rozpatrzenie bilansu za tenże rok, oraz rachunku strat i zysków i powzięcie odnośnych uchwał, a także sprawozdanie Komisji Rewizyjnej;
- 3) Określenie czynności i wynagrodzenia członków Zarządu na rok operacyjny 1934;
- 4) Wybory do Zarządu i Komisji Rewizyjnej.

Zaznacza się, że PP. Akcjonariuszom przysługuje prawo zgłaszania dodatkowych spraw na porządek dzienny, z zachowaniem przepisów art. 54 Prawa o Spółkach Akcyjnych.

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

„Polsko-Francuski Przemysł Jedwabny C. J. Bonnet” SPÓŁKA AKCYJNA

podaje do publicznej wiadomości, że na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszów, odbytym w Warszawie w dn. 18 kwietnia r. b. zapadła uchwała co do

OBNIŻENIA KAPITAŁU ZAKŁADOWEGO SPÓŁKI

o 1/4 240 000, t. j. do sumy 196 000, przez obniżenie wartości nominalnej akcji do 120, wobec czego — na zasadzie art. 122 Prawa o sp. akc. — wzywa wierzycieli Spółki, aby w ciągu trzech miesięcy, licząc od daty ostatniego ogłoszenia, zgłosili swe roszczenia do Spółki, względnie sprzeciwy co do obniżenia kapitału zakładowego spółki.

Bank Handlowy w Warszawie

Spółka Akcyjna

Bilans surowy na dz. 31 marca 1934 r.

STAN CZYNNY	zł	zł
Kasa i sumy do dyspozycji w B-ku Polskim, B-ku Gospodar. Krajow. i P. K. O.		6 408 772 93
Waluty zagraniczne		493 249 44
Papiery wartościowe własne:		
a) pożyczki państwowe	1 395 748 82	
b) papiery hipoteczne	888 249 08	
c) akcje	910 167 89	3 194 165 79
Udziały i akcje w przedsiębiorstwach konsorcjalnych		3 213 934 25
Banki Loro:		
a) krajowe	1 349 327 59	
b) zagraniczne	590 779 03	1 940 106 62
Banki Nostro:		
a) krajowe	188 258 32	
b) zagraniczne	2 254 680 23	2 442 938 55
Weksle zdyskontowane		59 982 425 21
R-ki bieżące (saldo debetowc):		
a) zabezpieczone	46 843 793 40	
b) niezabezpieczone	7 310 282 25	54 154 075 65
Pożyczki terminowe		208 608 00
Nieruchomości		12 775 160 73
Różne rachunki		10 122 707 11
Koszty handlowe i t. p.		1 639 823 93
Oddziały		29 220 900 93
Dłużn. z tyt. kred. akc. i remb.		2 502 679 59
		<u>188 299 553 73</u>
Udzielone gwarancje		8 904 680 48
Inkaso		9 192 833 05
		<u>206 397 067 26</u>

STAN BIERNY	zł	zł
Kapitały własne:		
a) zakładowy	30 000 000 00	
b) zapasowy	3 003 468 73	
c) inne rezerwy	3 000 000 00	
d) fundusz amortyzacyjny	947 340 94	36 950 809 67
Wkłady:		
a) terminowe	11 070 975 43	
b) na książ. wkładk.	22 660 213 30	
c) à vista	22 064 539 19	55 795 717 92
Rachunki bieżące (saldo kredytowe)		14 400 514 40
Zobowiązania inkasowe		449 322 25
Redyskonto weksli		10 900 323 45
Banki Loro:		
a) krajowe	2 800 197 77	
b) zagraniczne	1 602 153 84	4 402 351 61
Banki Nostro:		
a) krajowe		
b) zagraniczne	26 996 990 62	26 996 990 62
Różne rachunki		4 155 558 46
Procenty, prowizje i różne zyski		2 072 405 28
Oddziały		29 672 880 48
Zobowiązania z tyt. kred. akc. i remb.		2 502 679 59
		<u>188 299 553 73</u>
Zobowiąz. z tyt. udziel. gwar.		8 904 680 48
Różni za inkaso		9 192 833 05
		<u>206 397 067 26</u>

Zakłady Przemysłowe „STRZEMIESZYCE”

SPÓŁKA AKCYJNA

WARSZAWA, ul. WARECKA 9

Bilans zamknięcia na dz. 1/I 1934 r.

AKTYWA	zł	zł
Kasa Zarządu		689 47
" Fabryczna		730 61
Banki		6 186 44
Akcje, udziały i pap. procentowe		18 666 58
Materiały pomocnicze w magazynie		20 297 61
Weksle w portfelu		1 200 00
Dłużnicy		183 911 43
Nieruchomość w Warszawie	459 500 67	
" w Strzemieszycach	695 486 55	1 154 987 22
Ruchomości		376 730 76
Sumy przechodnie		7 636 51
		<u>1 771 036 63</u>
Straty za 1933 r.		22 093 24
		<u>1 793 129 87</u>

PASYWA	zł	zł
Kapitał zakładowy		800 000 00
" zapasowy		72 658 19
" amortyzacyjny		460 716 95
Wierzyciele:		
Zobowiązania długoterminowe	223 151 37	
" krótkotermin.	10 659 65	233 811 02
Banki		218 721 62
Sumy przechodnie		7 222 09
		<u>1 793 129 87</u>

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW

STRATY	zł	zł
Koszty ogólne		112 654 79
Materiały i remanent wyrobów gotowych		186 321 62
Robocizna		5 818 42
Amortyzacja		29 296 56
Strata na beznadziejnych dłużnikach		7 790 92
		<u>341 882 31</u>

ZYSKI	zł	zł
Sprzedaż superfosfatu		318 574 05
Zysk z domu przy ul. Al. Ujazdowskie 25		1 215 02
Straty za 1933 r.		22 093 24
		<u>341 882 31</u>

Spółka Akcyjna Kabel Polski, Bydgoszcz

Bilans na dz. 31 grudnia 1933 r.

AKTYWA. — Tereny zł 124 562 40; Budynek zł 3 012 164 34; Maszyny zł 3 953 843 09; Pojazdy zł 91 602 15; Ruchomości zł 121 963 87; Tory zł 39 813 76; Kasa i banki zł 63 373 89; Papiery wartościowe i kaucje zł 7 768 30; Weksle zł 267 790 00; Dłużnicy zł 5 133 798 63; Specjalny rachunek przejściowy dla różnic kursowych zł 2 080 351 88; Zapasy zł 769 820 24; Rachunek zysków i strat przen. strata na 1/I 1933 r. zł 270 457 82; Strata za 1933 r. zł 263 072 75; Suma zł 16 200 383 12.
Kaucje awalowe zł 1 071 525 00.

PASYWA. — Kapitał akcyjny zł 5 000 000 00; Fundusz zapasowy zł 81 260 80; Fundusz amortyzacyjny zł 1 375 942 18; Wierzyciele zł 1 412 147 51; Banki i instytucje finansowe zł 5 819 219 03; Specjalny rachunek przejściowy dla różnic kursowych zł 2 511 813 60; Suma zł 16 200 383 12.
Kaucje awalowe zł 1 071 525 00.

Rachunek zysków i strat za 1933 r.

WINIEN. — Przenies. strata na dz. 1/I 1933 r. zł 270 457 82; Koszty ogólne zł 225 990 18; Odsetki zł 569 952 76; Podatki zł 123 402 16; Różnice kursowe zł 45 782 31; Suma zł 1 235 585 23.

MA. — Zysk brutto zł 702 054 66; Przenies. strata z 1932 r. zł 270 457 82; Strata za 1933 r. zł 263 072 75; Suma zł 1 235 585 23.

FABRYKA SZKŁA dawn. S. REICH i S-ka SPÓŁKA AKCYJNA W ZAWIERCIU.

Bilans na dz. 31 grudnia 1933 r.

STAN CZYNNY		zł
Nieruchomości	2 169 277-19	
Maszyny i urządzenia	1 823 347-54	
Budowle niewykończone	30 558-83	
Kaucje	9 370-55	
Weksle	17 321-49	
Papiery wartościowe	2 120-—	
Gotówka w kasie	8 235-16	
Banki	64 160-87	
Dłużnicy	593 841-54	
Zapasy—towary i surowce	557 926-54	
Sumy przechodnie	90 270-—	
Strata	217 015-25	
	<u>5 583 453-96</u>	

STAN BIERNY		zł
Kapitał zakładowy	2 500 000-—	
Kapitał zapasowy	541 326-28	
Kapitał amortyzacyjny	1 959 613-71	
Rezerwa specjalna	316 546-83	
Wierzyciele	243 938-61	
Sumy przechodnie	22 028-53	
	<u>5 583 453-96</u>	

Rachunek zysków i strat za 1933 r.

WINIEN		zł
Koszty fabrykacji: robocizna, surowce i materiały pomocnicze	1 539 292-76	
Wynagrodzenie Zarządu i administracji	149 141-01	
Amortyzacja	58 841-94	
Koszty handlowe	117 591-38	
Podatki	77 185-69	
Świadczenia socjalne	82 985-83	
Ubezpieczenia	15 625-77	
Emerytury, zapomogi i ofiary	6 794-30	
Procenty	3 023-82	
Strata na dłużnikach	41 335-28	
Strata na eksporcie do Francji	4 742-50	
	<u>2 096 560-28</u>	

MA		zł
Wpływy za towary	1 872 160-36	
Różne wpływy	7 384-67	
Strata	217 015-25	
	<u>2 096 560-28</u>	

Bilans powyższy został zatwierdzony przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów w dn. 21. IV 1934 r.

Fabryka Produktów Chemicznych Liban, Spółka Akcyjna w Krakowie

Bilans za rok obrachunkowy 1933

STAN CZYNNY. — Parcele, grunty, budynki, maszyny i urządzenia zł 2 951 367-86; Dłużnicy zł 736 189-85; Remanenty (surowce i towary) zł 284 519-52; Rymesy zł 10 897-00; Kasa zł 20 925-41; Udziały, papiery wartościowe i akcje obcych przedsiębiorstw zł 433 201-03; Strata zł 40 973-67; Razem zł 4 478 074-34.

STAN BIERNY. — Kapitał akcyjny zł 2 250 000-00; Fundusz amortyzacyjny zł 1 633 681-05; Fundusz zapasowy zł 33 978-39; Wierzyciele zł 560 414-90; Razem zł 4 478 074-34.

Rachunek strat i zysków

WINIEN. — Utrzymanie zakładu fabrycznego zł 28 074-98; Koszty handlowe i administracyjne zł 186 674-70; Świadczenia socjalne zł 13 289-69; Podatki zł 50 013-98; Amortyzacja zł 97 406-16; Razem zł 375 459-51.

MA. — Zysk na towarach brutto zł 334 485-84; Strata zł 40 973-67; Razem zł 375 459-51.

Polsko-Holenderska Spółka Akcyjna dla Handlu i Przemysłu Bielsko

ogłasza

SKŁAD KOMISJI REWIZYJNEJ

wedle ustalenia na Walnem Zgromadzeniu odbytem w Bielsku dn. 25 kwietnia 1934 r. W skład Komisji Rewizyjnej wchodzi: PP. Adolf Bloch, Dr. Kazimierz Opuszyński, Dr. Edmund Kühnberg, Karol Orovan, Dyr. Leopold Jan Deimel.

Towarzystwo Przemysłu Tekturowego, Spółka Akc. w Warszawie

Bilans na dz. 31/XII 1933 r.

AKTYWA. — Gotówka i banki zł 47 186-13; Weksle i zaliczenia zł 22 528-26; Remanenty zł 23 007-61; Dłużnicy zł 41 026-62; Maszyny, inwestycje i urządzenia zł 205 367-83; Akcjonariusze za niedopłacone akcje zł 42 000-00; Papiery procentowe zł 2 085-60; Koszty organizacji zł 7 000-00; Koszty okresu przyszłego zł 2 692-59; Sumy przechodnie zł 504-15; Inne aktywa zł 1 608-00; Ogółem zł 395 006-79.

PASYWA. — Kapitał akcyjny (1 000 akcyj po zł 250) zł 250 000-00; Kapitał zapasowy zł 3 491-31; Kapitał amortyzacyjny zł 80 056-92; Wierzyciele zł 6 925-46; Sumy przechodnie zł 6 021-52; Inne pasywa zł 1 688-00; Zysk za 1933 r. zł 46 823-58; Ogółem zł 395 006-79.

Rachunek strat i zysków

STRATY. — Koszty ogólne zł 50 019-95; Świadczenia socjalne zł 2 199-97; Podatki i opłaty stempłowe zł 7 805-17; Odpisy na fundusz amortyzacyjny zł 1 533-64; Inne straty zł 12 806-53; Zysk za 1933 r. zł 46 823-58; Ogółem zł 121 188-24.

ZYSKI. — Dochód brutto na produkcji zł 120 038-74; Inne dochody zł 1 150-10; Ogółem zł 121 188-84.

Bank Handlowy w Łodzi, Sp. Akc.

Bilans na dz. 31 grudnia 1933 r.

STAN CZYNNY. — Kasa i sumy do dyspozycji w Banku Polskim, P. K. O. i Banku Gospodarstwa Krajowego zł 160 892-76; Waluty zagraniczne zł 47 562-17; Papiery wartościowe własne: a) pożyczki państwowe zł 66 645-52, b) papiery hipoteczne zł 552 234-23, c) akcje zł 165 592-45, Razem zł 784 472-20; Udziały i akcje w przedsiębiorstwach konsorcjalnych zł 3 237 906-59; Banki krajowe zł 6 844-40; Banki zagraniczne zł 305 427-56; Weksle zdyskontowane zł 110 132-16; Rachunki bieżące (saldo debetowe): a) zabezpieczone zł 1 237 853-93, b) niezabezpieczone zł 336 083-85, Razem zł 1 573 937-78; Nieruchomości zł 7 939 880-34; Różne rachunki zł 1 550 909-63; Strata zł 5 491 852-31; Suma bilansowa zł 21 209 817-90.

STAN BIERNY. — Kapitały własne: a) zakładowy zł 5 000 000-00, b) zapasowy zł 397 956-46, c) inne rezerwy zł 1 207 265-22, d) fundusz amortyzacyjny zł 1 087 846-41, Razem zł 7 693 068-09; Rachunek wierzycieli w myśl układu zł 1 675 527-91; Rachunek subskrypcji akcji VI emisji zł 3 606 539-59; Rachunki bieżące (saldo kredytowe) zł 130 109-28; Zobowiązania inkasowe zł 1 243-00; Banki krajowe zł 20-60; Banki zagraniczne zł 5 122 268-84; Różne rachunki zł 239 016-90; Specjalny rachunek przeięściowy różnic kursowych zł 2 742 023-69; Suma bilansowa zł 21 209 817-90.

Obciążenia hipoteczne na nieruchomościach banku zł 3 394 425-00; Gwarancje zł 8 000-00; Inkaso zł 118 724-74.

Rachunek strat i zysków za 1933 r.

WINIEN. — Pozostałość strat z lat ubiegłych zł 9 048 769-34; Procenty i prowizje wypłacone zł 140 614-22; Koszty handlowe zł 1 202 446-18; Podatki zł 175 630-61; Amortyzacja zł 231 049-14; Odpisy na dłużnikach zł 876 862-65; Różne zł 110 376-41; Suma ogólna zł 11 785 748-55.

MA. — Procenty i prowizje pobrane zł 259 537-35; Różnice kursowe zł 491 443-42; Dochody z nieruchomości zł 13 320-93; Zwrot sum dawniej odpisanych zł 137 843-57; Różne zł 5 391 750-97; Strata zł 5 491 852-31; Suma ogólna zł 11 785 748-55.

Elektryczne Koleje Dojazdowe

SPÓŁKA AKCYJNA

Bilans na dz. 31 grudnia 1933 r.

STAN CZYNNY. — Budowa: budowa linii Warszawa — Grodzisk i boczny Pruszków — Komorów zł 33 851 833·61, budowa linii Warszawa — Włochy zł 33 883·91, wyekwipowanie personelu zł 12 568·71, budowa nowych linii zł 13 336·55, Razem budowa zł 34 212 622·78; Kasa i banki zł 25 121·60; Papiery wartościowe zł 3 793·88; Materjały zł 566 845·39; Dłużnicy zł 91 991·89; Sumy przechodnie zł 25 885·34; Straty zł 383 988·02; **Suma bilansu zł 35 310 248·90**, oraz poza sumą bilansu złożone kaucje przez E. K. D. zł 5 875·28 i kaucje zł 11 654·00, Razem zł 17 529·28.

STAN BIEŻNY. — Kapitały: akcyjny zł 1 500 000·00; Obligacyjny £ 202 058·165 a zł 29·06 = zł 5 871 829·34; Zapasowy zł 19 390·33; Rezerwy zł 115 596·36; Razem kapitały zł 7 506 816·03; Kredyty długoterminowe zł 21 847 774·17; Wierzyciele zł 982 035·65; Akcepty zł 279 799·36; Specjalny rachunek przejściowy różnic kursowych na zobowiązaniach zagranicznych zł 4 631 766·65; Sumy przechodnie zł 62 037·06; **Suma bilansu zł 35 310 248·90**, oraz poza sumą bilansu: kaucje zł 5 875·28, otrzymane kaucje przez E. K. D. zł 11 654·00, Razem zł 17 529·28.

Rachunek strat i zysków na dz. 31 grudnia 1933 r.

STRATY. — Koszty eksploatacji zł 1 020 675·65; Podatki, świadczenia socjalne i nadzor państwowy zł 105 734·13; Straty z lat poprzednich zł 260 501·28; **Suma ogólna zł 1 384 911·06.**

ZYSKI. — Wpływy z eksploatacji zł 1 000 923·04; Strata z lat poprzednich zł 260 501·28 i za 1933 r. zł 123 486·74; Razem straty zł 383 988·02; **Suma ogólna zł 1 384 911·06.**

Bilans na dz. 31 grudnia 1931 r. po reasumcji w myśl uchwały Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów z dn. 27 kwietnia 1934

STAN CZYNNY. — Budowa: budowa linii Warszawa — Grodzisk i boczny Pruszków — Komorów zł 29 248 198·70; wyekwipowanie personelu zł 16 122·30; nowe budowy zł 17 292·29; Razem budowa zł 29 281 613·29; Kasa zł 11 844·43; Banki zł 3 087·84; Papiery wartościowe zł 3 941·11; Materjały zł 839 645·48; Dłużnicy zł 8 356 703·72; Sumy przechodnie zł 147 750·55; Straty zł 165 377·89; Specjalny rachunek przejściowy różnic kursowych zł 3 646 500·00; **Suma bilansu zł 42 456 464·31**, oraz poza sumą bilansu: dłużnicy za kaucje zł 3 942·28, kaucje wierzycieli zł 11 654·00, depozyty zł 4 500·00, Razem zł 20 096·28.

STAN BIEŻNY. — Kapitały: akcyjny zł 1 500 000·00; Obligacyjny £ 275 000 a zł 30·20 = zł 8 305 000·00; Rezerwy zł 115 596·36; Razem kapitały zł 9 920 596·36; Kredyty inwestycyjne: towarowy w zagranicznej walucie £ 231 265·155 a zł 30·20 = zł 6 984 226·28; Gotówkowy £ 88 686·121 a zł 30·20 = zł 2 678 335·47; Razem kredyty inwestycyjne zł 9 662 561·75; Specjalny rachunek przejściowy różnic kursowych zł 7 897 058·66; Wierzyciele zł 14 586 135·41; Akcepty zł 319 187·69; Sumy przechodnie zł 70 924·44; **Suma bilansu zł 42 456 464·31**. Poza sumą bilansu: kaucje zł 3 942·28; Wierzyciele za kaucje zł 11 654·00; Wierzyciele za depozyty zł 4 500·00; Razem zł 20 096·28.

Bilans na dz. 31 grudnia 1932 r. po reasumcji w myśl uchwały Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów z dn. 27 kwietnia 1934 r.

STAN CZYNNY. — Budowa: budowa linii Warszawa — Grodzisk i boczny Pruszków — Komorów zł 31 889 976·87; Wyekwipowanie personelu zł 15 609·81; Budowa nowych linii zł 532 554·01; Razem budowa zł 32 438 140·69; Kasa i banki zł 28 635·65; Papiery wartościowe zł 3 923·91; Materjały zł 585 045·41; Dłużnicy zł 95 350·89; Sumy przechodnie zł 26 681·30; Straty zł 260 501·28; **Suma bilansu zł 33 438 279·13**, oraz poza sumą bilansu złożone kaucje przez E. K. D. zł 6 642·28; Kaucje zł 11 654·00; Razem zł 18 296·28.

STAN BIEŻNY. — Kapitały: akcyjny zł 1 500 000·00; Obligacyjny £ 217 135·93 a zł 29·67 = zł 6 442 409·19; Rezerwy zł 115 596·36; Zapasowy zł 19 390·33; Razem kapitały zł 8 077 395·88; Kredyt inwestycyjny £ 72 031·103 a zł 29·67 = zł 2 137 174·99; Wierzyciele zł 18 426 698·62; Akcepty zł 316 228·11; Sumy przechodnie zł 30 057·18; Specjalny rachunek przejściowy różnic kursowych zł 4 450 724·35; **Suma bilansu zł 33 438 279·13**, oraz poza sumą bilansu: kaucje zł 6 642·28; Otrzymane kaucje przez E. K. D. zł 11 654·00; Razem zł 18 296·28.

PRZĘDZALNIA WEŁNY CZESANKOWEJ MARKUS KORN

SPÓŁKA AKCYJNA

Bilans na dz. 31 grudnia 1933 r.

STAN CZYNNY		zł
Place		414 420·60
Budynki fabryczne		2 366 708·00
Dom mieszkalny		68 628·00
Maszyny		9 608 323·26
Kasa		183 627·52
Weksle		515 134·92
Banki		288 032·87
Papiery wartościowe		161 717·55
Dłużnicy		453 158·41
Remanenty		1 796 836·38
Sumy przechodnie		52 618·08
		15 909 205·59

STAN BIEŻNY		zł
Kapitał akcyjny		6 000 000·00
„ amortyzacyjny		6 430 366·26
„ zapasowy		961 899·07
„ rezerwy		851 273·03
Specjalny rachunek przejśc. różn. kurs.		115 281·60
Wierzyciele		1 521 068·18
Sumy przechodnie		29 317·45
		15 909 205·59

Rachunek strat i zysków

WINIEN		zł
Robocizna i pensje		1 211 058·22
Odpisane urządz. biurowe		8 015·00
Podatki i opłaty stemplowe		247 510·32
Świadczenia socjalne		112 872·98
Koszty handlowe		196 657·57
Procenty		71 124·36
Na kapitał amortyzacyjny		1 055 152·39
„ „ zapasowy		506 996·17
		3 409 387·01

MA		zł
Zysk brutto		3 409 387·01
		3 409 387·01

„Tartaki Nadwiślańskie“, Spółka Akcyjna

Bilans za lata 1928 — 1932

AKTYWA. — Kasa zł 104·50; Nieruchomości zł 17 200·00; Maszyny zł 154 620·26; Koszty handlowe zł 16 112·38; Koszty podróży zł 2 031·60; Podatki zł 1 256·17; Wynagrodzenie Komisji Rewizyjnej zł 300·00; Razem zł 191 624·91.

PASYWA. — Kapitał akcyjny zł 170 000·00; Kapitał amortyzacyjny zł 1 924·76; Wierzyciele zł 19 700·15; Razem zł 191 624·91.

Bilans na dz. 31 grudnia 1933 r.

AKTYWA. — Grunty i budynki zł 6 875·00; Kasa zł 104·50; Strata zł 110 969·63; Razem zł 117 949·13.

PASYWA. — Kapitał akcyjny zł 100 000·00; Wierzyciele zł 17 949·13; Razem zł 117 949·13.

Rachunek zysków i strat na dz. 31 grudnia 1933 r.

STRATY. — Koszty handlowe zł 24 170·64; Koszty podróży zł 2 031·60; Podatki zł 2 542·01; Wynagrodzenie Komisji Rewizyjnej zł 300·00; Strata na sprzedanych maszynach zł 81 925·38; Razem zł 110 969·63.

ZYSKI. — Strata zł 110 969·63.

Polsko-Brytyjskie Towarzystwo Okrętowe, Sp. Akc.
Polish-British Steamship Company, Ltd.
GDYNIA

Bilans na dz. 31 grudnia 1933 r.

AKTYWA	zł
Statki	8 564 013 88
Ruchomości	11 546 94
Udziały konsorcjalne	14 280 00
Gotówka w kasach	6 787 76
Gotówka w bankach	990 995 79
Należności	4 371 084 77
Towary i materiały w magazynach	55 459 09
Sumy przechodnie	221 983 46
Strata z 1932 r.	414 752 17
Strata z 1933 r.	37 097 79
	<u>451 849 96</u>
	14 688 001 65

Kaucje obce	1 947 07
Gwarancje udzielone	768 699 38
Należności z tytułu otrzymanych gwarancji	15 000 00
Różni za depozyty kaucyjne	20 000 00
	<u>15 493 648 10</u>

PASYWA	zł
Kapitał zakładowy	10 143 000 00
Fundusz amortyzacyjny	1 165 375 00
Fundusz klasyfikacyjny	126 000 00
Zobowiązania	3 250 440 54
Sumy przechodnie	3 186 11
	<u>14 688 001 65</u>

Wierzyciele kaucyjni	1 947 07
Zobowiązania z tytułu udzielonych gwarancji	768 699 38
Gwarancje otrzymane	15 000 00
Depozyt kaucyjny własny	20 000 00
	<u>15 493 648 10</u>

Rachunek zysków i strat

STRATY	zł
Koszty ogólne	570 528 69
Koszty eksploatacyjne	3 254 908 41
Odpisy na fundusz amortyzacyjny	851 557 00
Odpisy na fundusz klasyfikacyjny	43 500 00
	<u>4 720 494 10</u>

ZYSKI	zł
Wpływy ogólne	127 037 10
Wpływy eksploatacyjne	4 556 359 21
Straty netto za 1933 r.	37 097 79
	<u>4 720 494 10</u>

Zarząd: (—) C. H. Jeffrey, (—) F. W. Kollat
Rada Nadzorcza: (—) Dr. St. Wachowiak (—) H. S. Holden

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów Spółki, które odbyło się w dn. 30 kwietnia 1934 r., uchwaliło stratę bilansową netto na dz. 31 grudnia 1933 r. w sumie zł 451 849 96 przenieść na 1934 r. na rachunek strat z lat ubiegłych.

POLSKO-HOLENDERSKA SPÓŁKA AKCYJNA
DLA PRZEMYSŁU I HANDLU

Bilans na dz. 31 grudnia 1933 r.

STAN CZYNNY	zł
R-k kasy	1 153 30
" dłużników	45 784 61
" surowców	12 211 70
" towarów	71 023 10
" półfabrykatów	7 954 00
" chemikalij	4 243 82
" towarów komisowych	10 534 41
" nieruchomości	120 000 00
" ruchomości	880 00
" urzędz. fabrycznego	8 475 00
" maszyn	24 788 13
" maszyn II	8 245 00
" papierów wartośc.	704 00
" strat i zysków	100 739 98
	<u>416 737 05</u>

STAN BIERNY	zł
Kapitał akcyjny	300 000 00
R-k wierzycieli	115 352 55
" banków	384 50
" akceptów	1 000 00
	<u>416 737 05</u>

Rachunek strat i zysków na dz. 31 grudnia 1933 r.

STRATY	zł
R-k kosztów handlowych	131 012 99
" napraw	1 084 21
" odsetek	22 274 44
" różnic kursowych	8 645 84
" strat na dłużnikach	5 047 67
	<u>168 065 15</u>

ZYSKI	zł
R-k towarów	67 325 17
" bilansu	100 739 98
	<u>168 065 15</u>

Henryk Goldfinger, Bielsko
sąd. zaprzys. znawca w zakresie księgowości

Północne Towarzystwo Transportowe i Ekspedycyjne
SPÓŁKA AKCYJNA

Bilans na dz. 31 grudnia 1933 r.

STAN CZYNNY. — Nieruchomość zł 327 098 58; Kasa zł 50 439 11; Czeki zł 12 977 49; Weksle zł 93 216 02; Papiery wartościowe zł 28 838 42; Banki zł 93 278 78; Udziały w innych przedsiębiorstwach zł 25 000 00; Dłużnicy zł 277 751 69; Waranty zł 28 947 05; Oddziały zł 167 968 61; Ruchomości zł 61 065 32; Strata zł 3 497 99; Różni za zaliczenia zł 327 260 74; Depozyty zł 52 432 10; Ogółem zł 1 549 771 90.

STAN BIERNY. — Kapitał zakładowy zł 500 000 00; Kapitał zapasowy zł 1 812 20; Kapitał amortyzacyjny zł 78 124 83; Długi hipoteczne zł 53 854 90; Banki zł 48 073 44; Wierzyciele zł 317 945 08; Waranty redyskontowane zł 2 300 00; Oddziały zł 167 968 61; Korespondenci za zaliczenia zł 327 260 74; Różni za depozyty zł 52 432 10; Ogółem zł 1 549 771 90.

Rachunek strat i zysków na dz. 31 grudnia 1933 r.

ZYSKI. — Ekspedycja zł 564 923 76; Różnice kursu zł 12 785 64; Dochód z nieruchomości zł 3 835 61; Strata zł 3 497 99; Ogółem zł 585 043 00.

STRATY. — Koszty handlowe zł 522 082 91; Podatki i świadczenia socjalne zł 62 960 09; Ogółem zł 585 043 00.

OSTATNIE OGŁOSZENIE

Spółka Akcyjna Przemysłu Elektrycznego „Czechowice“ w Czechowicach
wzywa wierzycieli Spółki w związku z uchwaleniem przez Nad-
zwyczajne Walne Zgromadzenie, odbyte w dn. 6 lutego 1934 r.
dla pokrycia strat bilansowych obniżeniem kapitału akcyjnego
z kwoty zł 560 000·00 do kwoty zł 56 000·00 z równoczesnym
podwyższeniem tak obniżonego kapitału do kwoty zł 280 000·00

DO ZGŁOSZENIA SWYCH ROSZCZEŃ

w ciągu 3 miesięcy, licząc od daty ostatniego ogłoszenia.

Rada Nadzorcza

Składy Towarowe „Warrant“, Spółka Akc. w Łodzi

Bilans za 1933 r.

STAN CZYNNY. — Kasa (gotowizna) zł 33 246·11; Bank
Polski zł 5 735·10; P. K. O. zł 3 186·58; Papiery procentowe
własne zł 46 933·64; Weksle zł 40 264·86; Weksle w inkasie
zł 19 789·43; Weksle protestowane zł 3 392·05; Rachunki
bieżące „Loro“ zł 455 126·64; Banki krajowe „Nostro“
zł 60 651·75; Nieruchomości zł 3 045 008·07; Ruchomości
zł 19 247·84; Rachunek ekspedycyjny zł 1 268·74; Sumy prze-
chodnie zł 47 503·49; Kaucje zł 85 561·62; Oddział w Gdyni
zł 5 294·39; Weksle inkasowe zł 135·00; Razem zł 3 872 345·31.

STAN BIERNY. — Kapitał zakładowy zł 3 120 000·00; Ka-
pitał zapasowy zł 15 076·40; Kapitał amortyzacyjny zł
207 687·50; Redyskonto zł 4 272·40; Rachunki bieżące „Loro“
zł 18 010·10; Banki krajowe „Nostro“ zł 119 352·21; Kore-
spondencja zł 260 254·63; Sumy przechodnie zł 29 851·57; Nie-
podniesiona dywidenda zł 1 727·81; Kaucje zł 85 561·62; Od-
dział w Gdyni zł 5 294·39; Różni za inkaso zł 135·00; Zysk
zł 5 121·68; Razem zł 3 872 345·31.

Rachunek strat i zysków za 1933 r.

WINIEN. — Koszty handlowe zł 200 145·36; Koszty eks-
ploatacji magazynów zł 94 638·66; Koszty organiz. Oddziału
w Gdyni zł 1 150·60; Podatki zł 38 833·02; Utrzymanie nieru-
chomości zł 1 954·52; Amortyzacja zł 24 936·83; Zysk: pozos-
tałość z 1932 r. zł 2 207·29; Za 1933 r. zł 2 914·39; Razem
zł 5 121·68; Razem zł 366 780·67.

MA. — Pozostałość zysku z 1932 r. zł 2 207·29; Rachunek
ekspedycyjny zł 302 713·65; Procenty i prowizje zł 15 062·68;
Dochody z nieruchomości zł 20 377·25; Różnica na remanencje
walut zagran. zł 33·41; Umożnienie dywidendy za 1933 r.
zł 238·54; Różnice kursowe rachunków dolarowych zł 25 256·45;
4% Premijowa Pożyczka Dolarowa zł 891·40; Razem zł
366 780·67.

Zakłady Przemysłowe Drzewne „Ksawerów“, Sp. Akc. w Radomsku

Bilans 1933 r.

STAN CZYNNY. — Kasa zł 945·06; Banki zł 597·72; Pa-
piery wartościowe zł 960·00; Odbiorcy zł 92 625·28; Różne
osoby zł 6 836·62; Dostawcy zł 6 055·81; Drzewo zł 2 097·12;
Surowce zł 1 953·33; Materjały pomocnicze zł 2 697·63; To-
wary zł 17 179·40; Towary na składzie konsygn. zł 2 441·72;
Maszyny i narzędzia zł 286 503·40; Urządzenia techniczne
zł 22 936·67; Ruchomości zł 13 421·41; Nieruchomości: bu-
dynki zł 27 018·08, place zł 6 000·00; Sumy przechodnie
zł 16 939·51; Strata 1932 r. zł 53 162·30; Strata 1933 r.
zł 19 599·72; Razem zł 579 970·78.

Kaucje zł 10 000·00.

STAN BIERNY. — Akcepty zł 63 511·77; Banki zł 181·51;
Rezerwa podatkowa zł 680·86; Odbiorcy zł 6 894·47; Różne
osoby zł 14 885·08; Dostawcy zł 30 364·69; Sumy przechodnie
zł 207·47; Kapitał akcyjny zł 250 000·00; Kapitał rezerwowy
zł 1 266·49; Kapitał amortyzacyjny zł 211 978·44; Razem
zł 579 970·78.

Kaucje zł 10 000·00.

Rachunek strat i zysków

STRATY. — Przewóz zagranicę zł 31 594·86; Koszty han-
dlowe zł 53 973·30; Prowizje zł 243·27; Podatki zł 3 333·51;
Świadczenia socjalne zł 5 503·41; Konserwacje zł 6 544·41;
Procenty zł 9 605·73; Amortyzacja zł 4 103·74; Strata przenie-
siona z 1932 r. zł 53 162·30; Razem zł 168 064·53.

ZYSKI. — Zysk na produkcji zł 95 302·51; Strata 1932 r.
zł 53 162·30; Strata 1933 r. zł 19 599·72; Razem zł 168 064·53.

I OGŁOSZENIE

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW

Spółki Akcyjnej Zakładów Przemysłowych „Kadzielnia“

odbędzie się w dn. 30 maja 1934 r. o godz. 18 w lokalu Za-
rządu w Warszawie, Boduena 1, z następującym porządkiem
dziennym:

1) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej za rok ope-
racyjny 1933; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania
i bilansu oraz rachunku zysków i strat za rok operacyjny 1933;
3) Ustalenie wynagrodzenia członków Zarządu i Komisji Re-
wizyjnej; 4) Wybór Komisji Rewizyjnej; 5) Wnioski akcjonar-
juszków, zgłoszone w terminie ustawowym.

Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgroma-
dzeniu, winni zgłosić swe akcje, zgodnie z § 59 prawa o Spół-
kach Akcyjnych.

M. Arct, Zakłady Wydawnicze, Spółka Akcyjna w Warszawie

Bilans na dz. 31 grudnia 1933 r.

AKTYWA. — Kasa zł 4 632·98; Banki zł 27 806·59; Fundusz
rezerwy układowej zł 35 758·45; Waluty obce zł 53·00; Papiery
wartościowe zł 5 171·80; Weksle zł 72 972·21; Weksle w dy-
skontie zł 49 202·92; Nieruchomości zł 670 689·32; Maszyny
i urządzenia drukarni zł 695 131·86; Ruchomości zł 57 034·28;
Towary zł 482 900·12; Materjały wydawnictwa zł 78 771·37;
Dłużnicy zł 329 830·07; Drukarnia zł 74 191·62; Dłużnicy włą-
pliwi zł 84 095·84; Strata zł 5 662·93; Razem zł 2 673 905·36.

PASYWA. — Kapitał zakładowy zł 1 000 000·00; Kapitał za-
sobowy zł 161 212·05; Kapitał amortyzacyjny zł 647 653·80;
Długi hipoteczne zł 64 632·80; Akcepty zł 24 743·74; Długoter-
minowe kredyty inwestycyjne zł 132 225·52; Banki zł 42 730·00;
Dyskonto weksli zł 49 202·92; Dywidenda niepodniesiona
zł 6 945·95; Wierzyciele w układowie zł 228 147·77; Wierzyciele
zł 316 410·81; Razem zł 2 673 905·36.

Rachunek strat i zysków za 1933 r.

STRATY. — Spisuje się na straty: Amortyzacja nieruchomości
zł 14 608·00; Amortyzacja ruchomości zł 3 914·10; „Moje
Pisemko“ zł 4 786·58; Należności nieściągalne zł 84 823·98; Po-
datki i świadczenia socjalne zł 44 590·31; Koszty ogólne
zł 392 731·57; Reklama zł 35 776·71; Razem zł 581 231·25.

ZYSKI. — Towary zł 527 527·66; Różnice kursowe zł 4 774·07;
Drukarnia zł 32 680·78; Nieruchomości zł 10 585·81; Strata
zł 5 662·93; Razem zł 581 231·25.

Polskie Zakłady Przemysłu Cynkowego, Spółka Akc.

w Będzinie

Bilans na dz. 31 grudnia 1933 r.

STAN CZYNNY. — Nieruchomości zł 3 474 997·63, Maszyny
zł 1 737 732·63, Narzędzia zł 159 901·33, Ruchomości biura
zł 61 436·94, Samochody, uprząż i konie zł 116 288·07, Razem
zł 5 550 356·60; Kasa zł 20 243·16, Banki zł 83 936·92, Rymesy
zł 167 095·65, Dewizy i czekii zł 11 782·85, Papiery wartościowe
zł 48 793·37, Razem zł 331 851·95; Zapasy zł 1 252 359·65, Dłuż-
nicy zł 1 754 562·77, Sumy przechodnie zł 238 475·24, Razem
zł 3 245 397·66; Ogółem zł 9 127 606·21.

Różni za zabezpieczenia zł 2 189 354·06.

STAN BIERNY. — Kapitał zakładowy zł 3 000 000·00; Kapi-
tał zapasowy zł 467 677·95, Kapitał amortyzacyjny zł 811 441·84;
Razem zł 4 279 119·79; Banki zł 96 457·00, Akcepty zł 1 240 000·00,
Wierzyciele: a) bieżące zł 1 226 673·63, b) długoterminowe
zł 1 980 359·93, Razem zł 3 207 033·56, Sumy przechodnie
zł 291 707·86, Razem zł 4 835 198·42; Zysk za 1933 r. zł 13 288·00;
Ogółem zł 9 127 606·21.

Zabezpieczenia zł 2 189 354·06.

Rachunek strat i zysków za 1933 r.

STRATY. — Podatki zł 359 273·83; Remont zł 43 176·94;
Odsetki zł 106 682·07; Odsetki od sprzedaży zł 15 143·06; Pro-
wizja zł 385 321·70; Koszty inkasowe zł 27 337·00; Odszkodowa-
nia zł 94 498·10; Odpisy zł 239 169·72; Wydatki zł 655 109·69;
Zysk za 1933 r. zł 13 288·00; Ogółem zł 1 939 000·11.

ZYSKI. — Fabrykacja i inne zł 1 910 893·89; Dochód z nie-
ruchomości zł 28 106·22; Ogółem zł 1 939 000·11.

Ziemiński Bank Hipoteczny, Sp. Akc. we Lwowie

Rachunek bilansu (netto) za 1933 r.

STAN CZYNNY. — Kasa i sumy do dyspozycji w Banku Polskim i P. K. O. zł 288 662.06; Waluty zł 82 610.44; Papiery wartościowe: a) pożyczki państwowe zł 35 232.20, b) papiery hipoteczne zł 70 210.97, c) akcje zł 17 383.60; Udziały i akcje w przedsiębiorstwach konsorcjalnych zł 32 589.50; Banki krajowe zł 14 681.52; Banki zagraniczne zł 29 586.05; Weksle zdyskontowane zł 5 306 682.02; Rachunki bieżące (saldo debetowe): a) zabezpieczone zł 1 055 414.13, b) niezabezpieczone zł 59 478.57; Pożyczki terminowe zł 316 680.83; Nieruchomości zł 474 469.31; Różne rachunki zł 1 721 112.40; Długoterminowe pożyczki hipoteczne zł 223 754.08; Odsetki hipoteczne zł 29 914.91; Razem zł 9 758 462.59.

STAN BIERNY. — Kapitały własne: a) zakładowy zł 5 000 000.00, b) zapasowy zł 232 309.65, c) inne rezerwy zł 25 047.19, d) fundusz amortyzacyjny zł 160 950.00; Wkłady: a) terminowe zł 1 349 228.44, b) a vista zł 937 130.62; Rachunki bieżące (saldo kredytowe) zł 501 450.08; Zobowiązania inkasowe zł 2 243.27; Kedykonto weksli zł 869 698.77; Banki zagraniczne zł 2 542.46; Różne rachunki zł 345 062.06; Listy zastawne zł 223 754.08; Niepodjęte kupony listów zastawnych zł 23 293.12; Odsetki weksli na 1934 r. zł 58 686.82; Zysk zł 27 066.03; Razem zł 9 758 462.59.

Gwarancje zł 4 577.20; Inkaso zł 46 733.25.

Rachunek strat i zysków

STRATY. — Procenty i prowizje wypłacone zł 229 451.14; Koszty handlowe zł 252 906.04; Podatki zł 80 806.98; Amortyzacja zł 11 873.51; Odpisy na dłużnikach zł 4 909.69; Różne zł 82 444.54; Czysty zysk zł 27 066.03; Razem zł 689 437.93.

ZYSKI. — Procenty i prowizje pobrane zł 594 886.31; Dochody z nieruchomości zł 7 196.38; Różne zł 87 355.24; Razem zł 689 437.93.

Komisja Rewizyjna: *Modest Karatnicki, Włodzimierz Kuźmowicz, Eugenjusz Baranowski.*

Naczelnym buchalter: *Jakób Kosonocki.*

Dyrekcja: *Włodzimierz Singalewicz, Dr. Paweł Krywucki Stefan Wołoszynowski.*

Bank Handlowo-Przemysłowy, Sp. Akc. we Włocławku

Bilans na dz. 31 grudnia 1933 r.

STAN CZYNNY. — Kasa i sumy do dyspozycji Banku zł 6 070.74; Waluty zagraniczne zł 980.30; Papiery wartościowe zł 5 490.45; Skup weksli zł 83 125.28; Weksle protestowane zł 37 752.10; Rachunki bieżące zabezpieczone zł 387 694.99; Różne rachunki zł 14 141.90; Nieruchomość zł 180 010.50; Rachomości zł 9 835.15; Strata za 1933 r. zł 4 038.17; Razem zł 729 119.58.

STAN BIERNY. — Kapitał zakładowy zł 5 000 000.00; Kapitał zapasowy zł 5 285.71; Wkłady zł 41 728.98; Rachunki bieżące zł 25 807.98; Zobowiązania inkasowe zł 3 689.70; Kedykonto weksli zł 71 696.08; Wierzyciele hipoteczni zł 69 850.00; Różne rachunki zł 6 328.08; Dywidenda niepodniesiona zł 4 733.05; Razem zł 729 119.58.

Inkaso zł 59 556.07.

Rachunek strat i zysków za 1933 r.

Procenty i prowizje wypłacone zł 9 836.23; Koszty handlowe i podatki zł 30 557.08; Odpisy na dłużników zł 1 158.40; Razem zł 41 551.71.

Procenty i prowizje pobrane zł 28 655.64; Różnice kursowe walut obcych zł 1 992.14; Dochód z nieruchomości zł 6 655.26; Odzyskane straty zł 310.50; Strata zł 4 038.17; Razem zł 41 551.71.

Sprawozdanie Komisji Likwidacyjnej

Akcyjnego Towarzystwa Fabryki Maszyn Gerlach i Pulst w Warszawie

WPLYWY. — Saldo w kasie zł 396.84; Wpływ ze sprzedaży fabryki w Warszawie zł 1 700 000.00; Różne drobne wpływy zł 5 478.83; Razem zł 1 705 875.67.

WYDAWKI. — Podatek majątkowy zł 3 318.61; Koszty notarialne sprzedaży fabryki zł 5 350.00; Dyskonto weksli, otrzymanych za sprzedaną fabrykę zł 148 136.90; Opłata stempelowa od aktu sprzedaży fabryki zł 108 800.00; Wypłacono na rachunek długu hipotecznego zł 1 437 033.10; Różne drobne wydatki zł 3 237.06; Razem zł 1 705 875.67.

ÓSMIE ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

Walcowni Metali, Spółki Akcyjnej

odbędzie się w czwartek, dn. 24 maja 1934 r. o godz. 11 przed poł. w Dziedzicach w lokalach kancelaryjnych Spółki Akcyjnej z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Sprawozdania z czynności i rachunków za rok operacyjny 1933;
- 2) Zamknięcie roczne ze sprawozdaniem Komisji Rewizyjnej, oraz powzięcie uchwały co do zużycia zysku;
- 3) Wybór członków Rady Zawiadowczej;
- 4) Wybór Komisji Rewizyjnej.

Akcjonariusze, uprawnieni do głosowania, którzy chcą wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni swoje akcje zdeponować najdalej do dn. 16 maja r. b. w Powszechnym Banku Związkowym w Polsce, S. A., Biała lub w Banku Polskim w Warszawie, albo w Walcowni Metali, Spółka Akcyjna w Dziedzicach.

Dziedzice, dn. 4 maja 1934 r.

Walcownie Metali, Spółka Akcyjna
Rada Zawiadowcza

„Bracia Lange”, Fabryka Maszyn i Odlewnia Żelaza Spółka Akcyjna w Łodzi

Bilans na dz. 31 grudnia 1933 r.

STAN CZYNNY. — Kasa, weksle zł 88 689.66; Pap. wartość. zł 5 750.00; Nieruchomości zł 419 017.82; Maszyny i inne ruchomości zł 568 444.42; Materiały i fabrykaty zł 538 741.28; Należności długoterminowe zł 120 816.28; Należności krótkoterminowe zł 163 331.24; Sumy przechodnie zł 2 490.35; Straty z lat ubiegłych zł 335 530.68; Strata za 1933 r. zł 25 108.36; Razem zł 2 267 920.09.

STAN BIERNY. — Kapitał akcyjny zł 1 200 000.00; Kapitał zapasowy zł 6 209.72; Kapitał amortyzacyjny zł 308 353.19; Zobowiązania długoterminowe zł 381 435.17; Zobowiązania krótkoterminowe zł 148 892.01; Akcepty długoterminowe zł 176 230.00; Akcepty krótkoterminowe zł 46 800.00; Razem zł 2 267 920.09.

Rachunek strat i zysków za 1933 r.

WINIEN. — Amortyzacja zł 33 275.00; Podatki i świadczenia socjalne zł 63 229.64; Koszty handlowe i ruchu zł 105 730.11; Procenty zł 55 799.27; Strata na maszynach zł 3 279.95; Razem zł 261 313.97.

MA. — Fabrykacja zł 160 914.96; Różnica kursu zł 73 039.89; Zwrot podatków z lat ubiegłych zł 2 250.76; Strata za 1933 r. zł 25 108.36; Razem zł 261 313.97.

Bank Handlowy w Łodzi, Sp. Akc.

Bilans na dz. 31 marca 1934 r.

STAN CZYNNY. — Kasa i sumy do dyspozycji w Banku Polskim, P. K. O. i Banku Gospodarstwa Krajowego zł 52 158.43; Waluty zagraniczne zł 5 340.08; Papiery wartościowe własne: a) pożyczki państwowe zł 64 514.97, b) papiery hipoteczne zł 254 601.66, c) akcje zł 165 592.45, Razem zł 484 700.08; Udziały i akcje w przedsiębiorstwach konsorcj. zł 3 237 906.59; Banki krajowe zł 3 208.62; Banki zagraniczne zł 335 338.65; Weksle zdyskontowane zł 129 839.95; Rachunki bieżące (saldo debetowe): a) zabezpieczone zł 955 823.43, b) niezabezpieczone zł 306 436.92, Razem zł 1 262 260.35; Nieruchomości zł 8 373 314.34; Różne rachunki zł 1 669 284.69; Straty z lat ubiegłych zł 5 491 852.31; Koszty handlowe i administracja nieruchomości zł 111 853.66; Oddziały zł 3 862 207.84; Suma bilansowa zł 25 019 274.59.

STAN BIERNY. — Kapitały własne: a) zakładowy zł 5 000 000.00, b) zapasowy zł 397 956.46, c) inne rezerwy zł 1 207 265.22, d) fundusz amortyzacyjny zł 1 201 206.96, Razem zł 7 806 428.64; Rachunki bieżące (saldo kredytowe) zł 169 617.37; Rach. wierzycieli w myśl układu zł 1 144 596.83; Rachunek subskrypcji akcji VI emisji zł 3 442 403.86; Zobowiązania inkasowe zł 693.00; Banki krajowe zł 150 020.60; Banki zagraniczne zł 4 768 416.52; Różne rachunki zł 190 341.36; Procenty, prowizje, różnice kursowe i inne rachunki wynikowe zł 718 075.80; Oddziały zł 3 886 656.92; Specjalny rachunek przejściowy różnic kursowych zł 2 742 023.69; Suma bilansowa zł 25 019 274.59.

Obciążenia hipoteczne na nieruchom. Banku zł 3 266 050.00; Gwarancje zł 8 000.00; Inkaso zł 89 869.91

Tramwaje Elektryczne w Zagłębiu Dąbrowskiem

SPÓŁKA AKCYJNA

Sosnowiec, ulica Jasna Nr. 2

Bilans na dz. 31 grudnia 1933 r.

STAN CZYNNY. — Inwestycje: a) Place i grunty pod torowisko zł 203 312·48, b) Tory zł 3 589 181·17, c) Sieć napowietrzna zł 1 470 649·70, d) Tabor zł 3 683 903·15, e) Budynki zł 690 025·20, f) Maszyny i urządzenia: Podstacji zł 786 533·84, Warsztatów zł 104 302·45, g) Ruchomości zł 34 137·51, h) Nowe budowle zł 1 113 053·04 = zł 11 675 098·54; Kasa zł 3 261·06; Banki zł 213 254·63; Papiery wartościowe zł 9 839·65; Dłużnicy zł 44 808·82; Materiały do budowy zł 532 765·62; Kaucje zł 1 250·00; Sumy przechodnie zł 6 232·00; Razem zł 12 486 510·32.

Gwarancje: Dłużnicy za akcepty i weksle zł 370 000·00.

STAN BIERNY. — Kapitały: a) Akcyjny zł 3 200 000·00, b) Obligacyjny zł 3 561 400·70, c) Zapasowy zł 8 844·97, d) Amortyzacyjny zł 2 337 864·01 = zł 9 108 109·68; Wierzyciele: a) Kredyt inwestycyjny zł 587 000·00, b) Różni zł 776 632·20 = zł 1 363 632·20; Akcepty zł 250 000·00; Specjalny rachunek przejściowy różnic kurs. zł 1 764 768·44; Razem zł 12 486 510·32.

Gwarancje: Wydane akcepty i weksle zł 370 000·00.

Rachunek strat i zysków za 1933 r.

STRATY. — Wydatki ruchu zł 892 385·59; Odsetki, prowizje i różnice kursowe zł 59 021·02; Podatki zł 58 814·98; Nadzór państwowy zł 11 227·78; Świadczenia socjalne zł 38 131·81; Odpisy na amortyzację zł 332 445·70; Razem zł 1 392 026·88.

ZYSKI. — Dochody ruchu zł 1 392 026·88; Razem zł 1 392 026·88.

Bilans na dz. 31 grudnia 1931 r. po reasumpcji w myśl uchwały Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów z dn. 27 kwietnia 1934 r.

STAN CZYNNY. — Inwestycje: a) Place i grunty pod torowisko zł 203 312·48, b) Tory zł 3 589 814·72, c) Sieć napowietrzna zł 1 470 649·70, d) Tabor zł 3 756 502·34, e) Budynki zł 687 248·97, f) Maszyny i urządzenia: a) Podstacji zł 816 164·04, b) Warsztatów zł 98 800·68, g) Materiały do budowy zł 554 252·00, h) Ruchomości zł 31 571·66, i) Umundurowanie personelu zł 9 267·93 = zł 11 217 584·52; Kasa zł 8 695·97; Papiery wartościowe zł 6 929·67; Dłużnicy: a) The Power and Tr. Fin. Co. (Poland) Ltd. za wyd. obl. zł 5 943 783·54, b) Banki i „Różni” zł 324 006·74; Kaucje zł 1 250·00; Sumy przechodnie zł 3 600·00; Razem zł 17 505 850·44.

Gwarancje i depozyty: a) Dłużnicy za akcepty zł 20 000·00; b) Depozyt akcji zł 3 000·00; Razem zł 23 000·00.

STAN BIERNY. — Kapitały: a) Akcyjny zł 3 200 000·00, b) Obligacyjny zł 5 943 783·54, c) Zapasowy zł 8 844·97, d) Amortyzacyjny zł 1 426 862·36 = zł 10 579 490·87; Kredyty inwestycyjne: a) Towarowy £ 128 579·15·3 po kursie zł 30·20 zł 3 883 108·84, b) Gotówkowy £ 27 742·15·5 po kursie zł 30·20 zł 837 831·68 = zł 4 720 940·52; Specjalny rachunek przejściowy różnic kursowych zł 2 072 836·78; Wierzyciele zł 132 582·27; Razem zł 17 505 850·44.

Gwarancje i depozyty: a) Wydane akcepty zł 20 000·00; b) Różne depozyty zł 3 000·00; Razem zł 23 000·00 }

Bilans na dz. 31 grudnia 1932 r. po reasumpcji w myśl uchwały Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów z dn. 27 kwietnia 1934 r.

STAN CZYNNY. — Inwestycje: a) Place i grunty pod torowisko zł 203 312·48, b) Tory zł 3 589 086·83, c) Sieć napo-

wietrzna zł 1 470 649·70, d) Tabor zł 3 683 903·15, e) Budynki zł 689 066·97, f) Maszyny i urządzenia: a) Podstacji zł 786 766·44, b) Warsztatów zł 103 508·25, g) Ruchomości zł 34 114·91 = zł 10 560 408·73; Kasa zł 3 946·80; Papiery wartościowe zł 7 371·19; Dłużnicy: a) Banki zł 1 005·77, b) Różne zł 78 971·62 = zł 79 977·39; Materiały do budowy zł 635 220·45; Kaucje zł 1 250·00; Sumy przechodnie zł 4 600·00; Razem zł 11 292 774·56.

Gwarancje i dłużnicy za akcepty zł 20 000·00.

STAN BIERNY. — Kapitały: a) Akcyjny zł 3 200 000·00, b) Obligacyjny £ 125 667·14·4 po kursie zł 29·17 zł 3 665 727·30, c) Zapasowy zł 8 844·97, d) Amortyzacyjny zł 2 007 233·11 = zł 8 881 805·38; Kredyt inwestycyjny gotówkowy £ 11 088·12·9 po kursie zł 29·17 zł 323 455·57; Specjalny rachunek przejściowy różnic kursowych zł 1 954 241·75; Wierzyciele zł 133 271·86; Razem zł 11 292 774·56.

Gwarancje: Wydane akcepty zł 20 000·00.

Zakłady Garbarskie „Nowość”, Sp. Akc.

Bilans w dn. 31 grudnia 1933 r.

STAN CZYNNY. — Grunty zł 317 316·16; Budynki zł 1 863 126·30; Maszyny i urządzenia zł 1 246 087·06; Ruchomości zł 40 367·85; Materiały i towary zł 252 421·08; Dłużnicy zł 116 731·09; Sumy przechodnie zł 3 308·75; Gotówka zł 6 519·71; Weksle zł 22 521·26; Papiery procentowe zł 39 081·19; Banki zł 3 301·30; Razem zł 3 910 782·40.

Depozyty władz Spółki zł 250 000·00.

STAN BIERNY. — Kapitał akcyjny zł 910 000·00; Kapitały rezerwowe zł 550 330·80; Kapitał amortyzacyjny zł 1 230 703·26; Wierzyciele zł 1 137 189·14; Specjalny rachunek różnic kursowych zł 69 784·31; Zysk za 1933 r. zł 12 774·89; Razem zł 3 910 782·40.

Władze Spółki za depozyty zł 250 000·00.

Rachunek strat i zysków za 1933 r.

WINIEN. — Koszty ogólne, handlowe, procenty, prowizje, podatki i świadczenia zł 392 916·29; Straty na dłużnikach zł 51 092·68; Straty na sprzedanym inwentarzu zł 10 746·63; Straty na różnicy kursu zł 4 977·50; Amortyzacja zł 197 323·24; Zysk za 1933 r. zł 12 774·89; Razem zł 669 831·23.

MA. — Zysk brutto na produkcji zł 448 761·75; Procenty od papierów wartościowych zł 2 258·74; Zysk na różnicy kursu zł 8 436·61; Zysk na sprzedanym inwentarzu zł 1 207·60; Wpływ spisanych należności zł 209 166·53; Razem zł 669 831·23.

Zakłady Chemiczne w Winnicy, S. A.

Bilans na dz. 31 grudnia 1933 r.

uchwalony na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszów spółki, odbytem w Warszawie w dn. 1 maja 1934 r.

STAN CZYNNY. — Grunty zł 114 946·91; Budynki zł 893 856·98; Aparaty, maszyny i instalacje zł 1 809 368·83; Kasa zł 38·71; Banki zł 177 113·99; Weksle w inkasie zł 3 525·20; Papiery wartościowe zł 8 800·00; Zaliczki zł 1 168·50; Surowce i półfabrykaty zł 1 417 964·85; Wyroby gotowe zł 1 776 775·83; Magazyny pomocnicze zł 27 524·32; Dłużnicy zł 108 456·73; Koszty organizacyjne 1929 zł 33 524·21; Stata 1930/31 zł 184 479·81; Sumy przechodnie zł 1 722·16; Razem zł 6 559 267·03.

STAN BIERNY. — Kapitał akcyjny zł 2 000 000·00; Kapitał rezerwowy zł 22 542·31; Kapitał amortyzacyjny zł 537 195·00; Rezerwa z przerachowania zł 544 769·40; Wierzyciele zł 3 286 593·93; Sumy przechodnie zł 58 376·16; Zysk za 1933 r. zł 109 790·23; Razem zł 6 559 267·03.

Rachunek strat i zysków za 1933 r.

WINIEN. — Koszty organizacyjne zł 133 648·17; Koszty handlowe zł 278 653·41; Koszty sprzedaży zł 278 015·25; Podatki zł 127 721·00; Różne zł 9 700·00; Zysk netto za 1933 r. zł 109 790·23; Razem zł 937 528·06.

MA. — Zysk brutto na sprzedaży zł 915 177·36; Procenty zł 4 441·97; Różne zł 17 908·73; Razem zł 937 528·06.

ŚLĄSKI ZAKŁAD KREDYTOWY

SPÓŁKA AKCYJNA

BIELSKO

Bilans na dz. 31 grudnia 1933 r.

STAN CZYNNY		zł	zł
Kasa i sumy do dyspozycji w Banku Polskim i P.K.O.		872 238·90	
Waluty zagraniczne		74 923·69	
Papiery wartościowe własne:			
a) pożyczki państwowe	251 992·15		
b) papiery hipoteczne	248 651·55		
c) akcje	2 278·77	502 922·47	
Udziały i akcje w przedsiębiorstwach konsorcjalnych		166 338·00	
Banki krajowe		788 816·31	
Banki zagraniczne		436 676·50	
Weksele zdyskontowane		6 098 825·83	
Rachunki bieżące:			
a) zabezpieczone	4 601 471·92		
b) niezabezpieczone	862 644·09	5 464 116·01	
Nieruchomości		561 352·00	
Ruchomości		1·00	
Różne rachunki		140 722·97	
		<u>15 106 933·68</u>	

STAN BIERNY		zł	zł
Kapitały własne:			
a) zakładowy	3 000 000·00		
b) zapasowy	850 000·00		
c) inne rezerwy	1 696 000·00		
d) fundusz amortyzacyjny	18 600·00	5 564 600·00	
Wkłady:			
a) terminowe	1 209 433·66		
b) à vista	1 812 578·66	3 022 012·32	
Rachunki bieżące		3 923 751·26	
Redyskonto weksli		943 544·50	
Banki krajowe		1 468 621·06	
Banki zagraniczne		19 752·60	
Różne rachunki		158 294·55	
Zysk		6 357·39	
		<u>15 106 933·68</u>	

Gwarancje zł 322 353·00
Inkaso zł 706 655·40

Rachunek zysków i strat na dzień 31 grudnia 1933 r.

WINIEN		zł
Procenty i prowizje wypłacone		580 934·99
Koszty handlowe		571 708·32
Podatki		187 387·76
Amortyzacja nieruchomości		4 650·00
Odpisy		65 000·00
Różnice kursowe na dewizach		461 545·25
Zysk		6 357·39
		<u>1 877 583·71</u>

MA		zł
Pozostałość zysków z lat ubiegłych		185 253·42
Procenty i prowizje pobrane		1 655 671·82
Różnice kursowe na papierach wartościowych		7 282·20
Zwrot sum dawniej odpisanych		24 876·27
Różne		4 500·00
		<u>1 877 583·71</u>

CZĘSTOCHOWSKIE TOWARZYSTWO GÓRNICZO - PRZEMYSŁOWE

Spółka Akcyjna w Częstochowie

Bilans per 31/XII 1933 r.

STAN CZYNNY		zł	zł
Nieruchomości		823808·91	
Ruchomości		728 266·95	1 552 075·86
Produkty			24 411·15
Materiały			91 624·82
Kasa			290·45
Różni-dłużnicy			37 162·90
Zyski i straty			
Strata w 1932 r.		438 990·58	
Zysk w 1933 r.		57 330·24	381 660·34
			<u>2 087 225·52</u>

STAN BIERNY		zł	zł
Kapitał akcyjny 11 880 sztuk akcji à zł 100			1 188 000·00
Kapitał amortyzacyjny			713 466·50
Różni wierzyciele			185 759·02
			<u>2 087 225·52</u>

Rachunek zysków i strat per 31/XII 1933 r.

ROZCHÓD		zł	zł
Wydatki na roboty badawcze			5 201·00
Minus przy spisie remanentu materiałów			83·70
Koszty egzekucyjne za podatek dochodowy			1 148·25
Koszty za sporządzenie planów koncesyjnych			1 260·00
Odszkodowanie za grunty			1 866·67
Amortyzacja nieruchomości i ruchomości			95 911·12
Strata z 1932 r.		438 990·58	
Zysk ruchu		115 189·09	323 801·49
			<u>429 272·23</u>

PRZYCHÓD		zł	zł
Kapitał zapasowy, wyśięgowany na pokrycie strat z lat ubiegłych			44 271·89
Za wyrafinowany węgiel			1 900·00
Plus przy spisie remanentu materiałów			1 440·00
Strata z 1932 r.		438 990·58	
Zysk w 1933 r.		57 330·24	381 660·34
			<u>429 272·23</u>

Zakłady Bieli Cynkowej i Przetworów Chemicznych

„Huta Feniks“, Spółka Akcyjna

w Będzinie

Bilans zamknięcia na dz. 31 grudnia 1933 r.

STAN CZYNNY. — Nieruchomości i grunty fabryczne zł 286 186·48; Maszyny i urządzenia fabryczne oraz inwentarz fabryczny zł 270 844·85; Budowa i inwestycja zł 26 298·00; Kasa zł 4 040·58; Papiery wartościowe i weksle zł 182 896·19; Towary, surowce i materiały pomocnicze zł 148 692·02; Banki i dłużnicy zł 279 248·71; Pożyczki zł 4 670·00; Antycypacje czynne zł 2 159·75; Razem zł 1 205 036·58.

STAN BIERNY. — Banki i wierzyciele zł 338 294·13; Kapitał akcyjny zł 700 000·00; Kapitał amortyzacyjny zł 145 315·53; Kapitał zapasowy zł 171·73; Niepodjęta dywidenda zł 3 500·00; Antycypacje bierne zł 16 971·55; Czysty zysk zł 783·64; Razem zł 1 205 036·58.

Rachunek zysków i strat

PRZYCHÓD zł 245 880·45.

ROZCHÓD zł 245 096·81.

Czysty zysk zł 783·64.

Pabjanicka Spółka Akc. Przemysłu Chemicznego w Pabjanicach

Bilans na dz. 31 grudnia 1933 r.

AKTYWA		zł
Grunty		687 840·25
Budynki		2 413 718·88
Maszyny, aparaty i ruchomości		5 048 123·91
Towary		2 267 641·77
Dłużnicy		1 274 106·72
Kaucje		976·00
Kasa		14 445·98
Weksle		97 274·01
Papiery wartościowe		121 163·00
		11 925 290·52
PASYWA		zł
Kapitał akcyjny		4 000 000·00
Kapitał zapasowy		471 693·53
Kapitał amortyzacyjny		4 280 455·86
Kasa Emeryt. Urzęd. Spółki		529 229·49
Kasa Emeryt. Robotn. Spółki		284 532·67
Wierzyciele		2 000 928·26
Sumy przechodnie		62 002·79
Zysk		296 447·92
		11 925 290·52

Rachunek strat i zysków

WINIEN		zł
Wydatki		2 603 540·23
Amortyzacja budynków, maszyn i t. p.		626 794·46
Odpis na kapitał zapasowy		31 795·10
Odpis na Kasę Emeryt. Urzęd. Spółki		40 000·00
Odpis na Kasę Emeryt. Robotn. Spółki		40 000·00
Zysk		296 447·92
		3 634 577·71
MA		zł
Pozostałość zysku z 1932 r.		10 804·28
Zysk na towarach		3 627 773·43
		3 638 577·71

Sukcesorowie Lebrechta Müllera, Spółka Akc.

Bilans na dz. 31 grudnia 1933 r.

STAN CZYNNY. — Nieruchomości zł 1 193 726·29; Maszyny i urządzenia zł 2 436 437·43; Zaprzęg zł 20 013·10; Samochody zł 27 242·00; Inwentarz gospodarczy zł 1 655·00; Urządzenia biurowe zł 14 209·75; Papiery wartościowe i udziały zł 47 800·00; Banki zł 67 830·60; Dłużnicy zł 649 379·69; Kasa zł 10 205·75; Weksle zł 156 512·16; Remanenty zł 136 463·46; Razem zł 4 761 475·23.

STAN BIERNY. — Kapitał akcyjny zł 2 400 000·00; Kapitał zapasowy zł 34 640·86; Fundusz amortyzacyjny zł 1 855 094·76; Fundusz dyspozycyjny zł 62 309·77; Fundusz dla pracowników zł 15 000·00; Sumy przechodnie zł 28 828·68; Zobowiązania krótkoterminowe zł 154 788·19; Zobowiązania długoterminowe zł 110 292·19; Niepodjęta dywidenda 1932 r. zł 13 282·50; Zysk zł 87 238·28; Razem zł 4 761 475·23.

Rachunek zysków i strat na dz. 31 grudnia 1933 r.

WINIEN. — Koszty handlowe zł 264 910·99; Podatki zł 141 174·44; Ubezpieczenia zł 17 269·00; Świadczenia socjalne zł 63 038·62; Fundusz amortyzacyjny zł 148 013·61; Kapitał zapasowy zł 7 585·94; Tkalinia — Strata zł 23 574·00; Zysk zł 87 238·28; Razem zł 752 804·88.

MA. — Bielnik — Zysk brutto zł 358 111·60; Wykończalnica — Zysk brutto zł 378 380·88; Farbiarnia — Zysk brutto zł 16 312·40; Razem zł 752 804·88.

Sprawdzono i stwierdzono zgodność z księgami handlowymi Spółki.

Ruda Pabjanicka, dn. 24 marca 1934 r.

Zarząd: K. Neumeister, H. Hausmann, B. Raffel

Komisja Rewizyjna:

(—) R. Braeuning, R. Kamenc, L. Müller,
H. Müller, Dr. Ignacy Janusz Weiss

**Zarząd Towarzystwa Eksploatacji Terenów, Spółka Akc. w Warszawie
Kraakowskie Przedmieście 9**

niniejszem zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 20 czerwca 1934 r. o godz. 18 w lokalu Spółki odbędzie się

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW**

porządek dzienny:

1) Zagajenie, wybór Przewodniczącego i asesorów; 2) Sprawozdanie Zarządu za 1933 r.; 3) Zatwierdzenie bilansu, rachunku zysków i strat 1933 r., udzielenie absolutorjum Zarządowi; 4) Powzięcie uchwały co do dalszego istnienia lub likwidacji Spółki; 5) Ustalenie budżetu 1934 r.; 6) Uzupełniające wybory do Zarządu, wybór Komisji Rewizyjnej, ewentualnie Komisji Likwidacyjnej; 7) Upoważnienie Komisji Likwidacyjnej do kupna — sprzedaży nieruchomości na prawach Walnego Zgromadzenia; 8) Wolne wnioski.

Zarząd

**Karolewska Manufaktura Karol Kröning i S-ka
Spółka Akcyjna w Łodzi**

Bilans na dz. 31 grudnia 1933 r.

STAN CZYNNY. — Posesje zł 134 693·20; Budynki zł 1 269 528·49; Maszyny zł 2 325 034·22; Środki lokomocji zł 129 830·72; Inwentarz biurowy zł 83 380·11; Kasa zł 16 480·41; Rymesy zł 82 237·92; Papiery wartościowe zł 16 135·00; Udziały zł 10 964·04; Dłużnicy zł 560 616·04; Sumy do stopniowego umorzenia zł 50 263·17; Sumy przechodnie zł 1 426 702·13; Remanenty zł 1 158 849·40; Materiały techniczne zł 66 797·07; Strata z 1931/1932 r. zł 980 290·23; Razem zł 8 311 802·15.

STAN BIERNY. — Kapitał akcyjny zł 3 000 000·00; Kapitał amortyzacyjny zł 1 884 451·31; Wierzyciele zł 313 785·47; Wierzyciele — zobowiązania długoterminowe zł 1 320 508·66; O. J. Schultz, rach. hipot. zł 9 182·08; Sumy przechodnie zł 1 479 432·58; Specj. r-ek przejść różnic kursowych zł 301 706·28; Zysk zł 2 735·77; Razem zł 8 311 802·15.

Rachunek strat i zysków za 1933 r.

WINIEN. — Różne straty zł 78 858·45; Zapłacone podatki w 1933 r. zł 219 134·48; Zapłacone świadczenia w 1933 r. zł 99 777·51; Remunercja Komisji Rewizyjnej zł 2 500·00; Koszty, związane ze zbytem towarów zł 80 034·44; Amortyzacja majątku zł 124 066·14; Amortyzacja sum do stopniowego umorzenia zł 5 128·77; Strata z 1932 r. zł 980 290·23; Razem zł 1 589 790·02.

MA. — Różne wpływy zł 2 009·63; Zysk brutto z fabrykacji zł 610 225·93; Strata zł 977 554·46; Razem zł 1 589 790·02.

Bolesław Kotkowski i S-ka Zakłady Graficzne

Spółka Akcyjna w Łodzi

Bilans na dz. 31 grudnia 1933 r.

AKTYWA. — Kasa zł 1 557·82; Weksle zł 34 629·52; Materiały litograficzne zł 12 693·58; Materiały drukarskie zł 385·87; Materiały wykończalni zł 4 577·30; Papiery zł 117 906·20; Towary gotowe zł 3 016·67; Maszyny zł 1 183 435·21; Ruchomości i urządzenia fabryczne zł 88 915·56; Czcionki drukarskie zł 80 391·68; Kamienie litograficzne zł 61 750·02; Sztance i płyty do tłoczenia zł 24 207·31; Instal. el. i centr. ogrzew. zł 112 806·94; Papiery wartościowe zł 5 704·40; Kaucje zł 102·00; Sumy przechodnie zł 8 626·49; Dłużnicy zł 276 101·43; Razem zł 2 016 808·00.

PASYWA. — Kapitał zakładowy zł 500 000·00; Kapitał rezerwowy zł 87 655·27; Fundusz amortyzacyjny zł 916 800·69; Wierzyciele zł 434 488·25; Akcepty zł 11 977·13; Dywidenda zł 48 369·00; Sumy przechodnie zł 2 798·35; Zysk zł 14 719·31; Razem zł 2 016 808·00.

R-ek strat i zysków za czas od 1 stycznia do 31 grudnia 1933 r.

STRATY. — Wydatki handlowe zł 149 889·97; Bonifikacje i różnice zł 3 504·17; Dyskonto i prowizja zł 10 447·80; Kosmornie i siła zł 105 706·13; Amortyzacja zł 102 507·44; Strata na 5 dłużnikach zł 11 706·01; Strata na składowych tow. gotowych zł 419·64; Zysk do podziału zł 14 719·31; Razem zł 398 900·47.

ZYSKI. — Zysk brutto z fabrykacji zł 398 900·47; Razem zł 398 900·47.

Handel Włókienniczy S. EISNER, Sp. Akc. w Łodzi

Bilans na dz. 31 grudnia 1933 r.

STAN CZYNNY	
Kasa	253 35
Nieruchomości	210 000 00
Sumy hipoteczne	50 000 00
Ruchomości	11 510 00
Portfel	1 837 94
Papiery wartościowe	640 00
Dłużnicy	272 636 82
Sumy przechodnie	15 504 91
Koszty organizacyjne	29 239 52

591 622 54

STAN BIERNY	
Kapitał akcyjny	300 000 00
Kapitał amortyzacyjny	4 775 50
Wierzyciele	89 791 24
Akcepty	36 500 00
Sumy przechodnie	104 295 34
Zysk	56 260 46

591 622 54

Rachunek zysków i strat

WINIEN	
Ogólne straty i koszty handlowe	28 488 44
Zysk	56 260 46

84 748 90

MA	
Ogólny przychód za 1933 r.	84 748 90

84 748 90

Łódź, dn. 26 kwietnia 1934 r.

Wydawnictwo Kurjer Polski, Spółka Akc.

Bilans na dz. 31 grudnia 1933 r.

STAN CZYNNY. — Kasa i banki zł 1 227 33; Dłużnicy zł 21 782 47; Weksle zł 31 00; Materiały zł 997 80; Ruchomości zł 211 198 57; Sumy przechodnie zł 5 495 93; Straty za lata ubiegłe zł 366 785 43; Straty za 1933 r. zł 12 988 57; Razem stan czynny zł 620 507 10.

STAN BIERNY. — Kapitał zakładowy zł 450 000 00; Wierzyciele zł 107 307 39; Akcepty zł 46 190 44; Ofiary zł 40 90; Sumy przechodnie zł 16 968 37; Razem stan bierny zł 620 507 10.

Rachunek strat i zysków za 1933 r.

WINIEN. — Straty za lata ubiegłe zł 366 785 43; Koszty eksploatacji zł 412 386 88; Straty na protestowanych wekslach zł 279 75; Razem Winien zł 779 452 06.

MA. — Wpływy zł 399 534 56; Wpływ z sum spisanych na straty zł 143 50; Straty zł 379 774 00; Razem Ma zł 779 452 06.

Towarzystwo Syrena Rekord, Spółka Akc.

Chmielna 66

Bilans na dz. 31 grudnia 1933 r.

STAN CZYNNY. — Kasa, weksle, papiery procentowe zł 15 004 12; Maszyny, matryce, nieruchomości zł 324 994 75; Remanent, surowce zł 21 625 00; Dłużnicy zł 238 637 75; Razem zł 600 261 62.

STAN BIERNY. — Kapitał akcyjny zł 300 000 00; Kapitał amortyzacyjny, zapasowy zł 62 253 67; Wierzyciele zł 113 193 71; Akcepty zł 75 650 00; Różnice kursowe przejściowe zł 196 30; Straty i zyski zł 48 967 94; Razem zł 600 261 62.

Rachunek strat i zysków

WPLYWY zł 630 340 37.

WYDATKI zł 581 372 43; Zysk zł 48 967 94; Razem zł 630 340 37.

Fabryka Wyrobów Sukiennych Ch. Rubin Spółka Akcyjna w Tomaszowie Mazowieckim

Bilans zamknięcia po dz. 31 grudnia 1933 r.

AKTYWA. — Kasa zł 517 09; Dłużnicy zł 33 091 94; Weksle zł 100 00; Wierzyciele zł 489 52; Towary zł 306 00; Pożyczka Narodowa zł 189 60; Nieruchomości zł 301 649 98; Maszyny zł 318 618 06; Konie i wozy zł 1 400 00; Zaliczki zł 494 25; Straty zł 249 586 00; Razem zł 906 442 44.

PASYWA. — Kapitał zakładowy zł 450 000 00; Kapitał amortyzacyjny zł 212 074 48; Długi hipoteczne zł 45 220 00; Wierzyciele zł 19 152 60; Akcepty zł 153 256 43; Niezapł. podatki skarbowe zł 26 738 93; Razem zł 906 442 44.

Rachunek zysków i strat

Przychód zł 38 446 74; Rozchód zł 13 690 67; Zysk za 1933 r. zł 24 756 07; Odpisano na amortyzację budynków i maszyn zł 24 756 07.

Polskie Towarzystwo Asfaltowe, Spółka Akc. w Warszawie

ul. Niemcewicza Nr. 28

Bilans zamknięcia na dz. 31 grudnia 1933 r.

AKTYWA. — R-k Kasy zł 9 281 37; R-k Inwentarza biurowego zł 4 760 00; R-k Maszyn i aparatów zł 469 300 00; R-k Materiałów zł 22 629 34; R-k Kaucji w papierach wartościowych zł 178 956 29; R-k Kaucji pieniężnych zł 35 696 53; R-k Kaucji w skryptach dłużnych zł 1 206 322 05; R-k Skryptów zł 748 163 72; R-k Różnych zł 500 956 11; R-k Papierów wartościowych zł 11 904 00; R-k Zabudowań na placu zł 8 000 00; R-k Sum przechodnich zł 49 319 07; Razem zł 3 245 288 48.

PASYWA. — R-k Kapitału zł 500 000 00; R-k Kapitału zapasowego zł 15 622 91; R-k Akcentów zł 829 980 58; R-k Zobowiązań krótkoterminowych (różni) zł 491 847 65; R-k Zobowiązań długoterminowych (różni) zł 997 109 25; R-k Zobowiązań względem banków zł 47 914 96; R-k Sum przechodnich zł 357 935 15; R-k Zysku za 1933 r. zł 4 877 98; Razem zł 3 245 288 48.

Rachunek strat i zysków

R-k Kosztów ogólnych zł 43 364 82; R-k Uposażen zł 57 900 00; R-k Robocizny zł 79 755 59; R-k Podatków zł 49 043 41; R-k Świadczeń społecznych zł 24 417 47; R-k Procentów i prowizji zł 232 475 56; R-k Reperacji asfaltu zł 57 462 99; R-k Reperacji maszyn i części zapasowe zł 34 212 79; R-k Strat na kursie papierów wartościowych zł 20 657 45; 10% amortyzacji maszyn i aparatów zł 87 357 52; 10% amortyzacji inwentarza biurowego zł 831 00; Zysk w 1933 r. zł 4 877 98; Razem zł 692 356 58.

R-k Nawierzchni zł 692 356 58; Razem zł 692 356 58.

Akceptuję:

Warszawa, dn. 28 kwietnia 1934 r.

Członek Komisji Rewizyjnej (—) August Grust
Za zgodność Polskie Towarzystwo Asfaltowe, Sp. Akc.

(—) St. Gaszyński, (—) St. Kąsinowski.

Myszowska Przedziałnia „August Schmelzer“

SPÓŁKA AKCYJNA

Bilans na dz. 1 stycznia 1934 r.

STAN CZYNNY. — 1) Płynne walory zł 21 670 58; 2) Magazyny zł 368 751 40; 3) Należności zł 767 593 87; 4) Wydatki na okres 1934 r. zł 45 718 00; 5) Nieruchomości zł 1 153 730 94; 6) Maszyny i ruchomości zł 2 571 402 44; 7) R-k strat i zysków zł 300 232 37; Ogólna suma stanu czynnego zł 5 229 099 60.

STAN BIERNY. — 1) Sumy przechodnie zł 10 772 54; 2) Akcepty zł 14 386 09; 3) Wierzyciele zł 2 104 368 21; 4) Kapitały: zakładowy zł 2 000 000 00, amortyzacyjny zł 976 659 03, specjalny zł 122 913 73; Razem zł 3 099 572 76; Ogólna suma stanu biernego zł 5 229 099 60.

Rachunek strat i zysków

WINIEN. — Strata na odbiorcach i przedstawicielach zł 307 197 81; Amortyzacja zł 174 016 35; Razem zł 481 214 16.

MA. — Produkcja zł 174 016 35; Skonto zł 2 007 33; Czynsz zł 4 885 77; Różnice kursowe zł 72 34; Strata w 1933 r. zł 300 232 37; Razem zł 481 214 16.

„Polsot” Polska Spółka dla Obrotu Towarowego, S. A.

we Lwowie

Bilans na dz. 31 grudnia 1933 r.

STAN CZYNNY	zł
Gotówka w kasie	64 279 01
Gotówka w P. K. O.	35 931 76
Efekta	3 365 40
Ruchomości	1 900 00
Dłużnicy	773 681 28
Rymesy	57 331 57
Kaucje	2 650 00
Zapasy towarów	14 829 00
	<hr/>
	953 968 02

Weksle kaucyjne 330 000 00

STAN BIERNY	zł
Kapitał akcyjny	105 000 00
Zwyczajny fundusz rezerw.	12 470 17
Nadzwyczajny fundusz rezerw. na straty	20 915 28
Niepodjęta dywidenda	1 249 22
Wierzyciele	802 403 87
Nadwyżka	11 929 48
	<hr/>
	953 968 02

Różni za gwarancje 330 000 00

Rachunek strat i zysków za 1933 r.

STRATY	zł
Koszty administracji: płace Zarządu i personelu	63 870 09
Koszty handlowe	21 011 68
Opłaty społeczne	4 909 37
Najem lokalu	3 744 00
Utrzymanie auta ciężarowego	1 050 00
Bonifikaty i koszty składów komisowych	4 237 37
Podatki	22 603 77
Odpisy amortyzacji ruchomości	2 200 00
Nadwyżka	11 929 48
	<hr/>
	135 555 67

ZYSKI	zł
Z prowizji komisowych od:	
sprzedaży cukru	91 339 56
sprzedaży zapalek	24 554 38
sprzedaży sody	12 887 70
Z towarów sody	6 774 03
	<hr/>
	135 555 67

P. S. Powyższy bilans i rachunek strat i zysków zatwierdziło Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów Spółki, odbyte w dn. 28 kwietnia 1934 r.

Zakłady Przemysłowo-Drzewne i Metalurgiczne „Horacy”, Spółka Akcyjna

Bilans na dz. 31 grudnia 1933 r.

AKTYWA. — Kasa zł 252 24; Nieruchomości zł 36 466 35; Maszyny i inwentarz zł 53 268 57; Budowa fabryki fornierów i dykt zł 333 581 53; Akcje Banku Polskiego zł 2 500 00; Poczta Narodowa zł 512 00; Dłużnicy zł 5 028 72; Remanent materiałów zł 2 253 35; Straty z lat ubiegłych zł 32 852 52; Strata za 1933 r. zł 32 328 91; Razem zł 499 044 19.

PASYWA. — Kapitał zakładowy zł 100 000 00; Kapitał rezerwowy zł 19 66; Kapitał amortyzacyjny zł 32 416 45; Wierzyciele zł 285 219 04; Rachunek przejściowy różnic kursowych zł 81 389 04; Razem zł 499 044 19.

Rachunek zysków i strat na dz. 31 grudnia 1933 r.

STRATY. — Remanent materiałów na dz. 1 stycznia 1933 r. zł 2 458 61; Koszty ogólne zł 24 849 40; Podatki i świadczenia socjalne zł 4 194 93; Spisany dług nieosiągalny zł 22 307 01; Amortyzacja zł 5 526 63; Razem zł 59 336 58.

ZYSKI. — Za przetarcie i inne zł 24 144 92; Różnica kursowa zł 609 40; Remanent materiałów na dz. 31 grudnia 1933 r. zł 2 253 35; Strata zł 32 328 91; Razem zł 59 336 58.

„Płótno”, Spółka Akcyjna, Sęszew

Bilans zamknięcia na dz. 31 grudnia 1933 r.

STAN CZYNNY. — Gotówka w kasie zł 1 094 23; Banki zł 106 792 28; Dłużnicy zł 71 494 11; Weksle zł 19 577 47; Gospodarstwo rolne zł 16 874 85; Sumy przechodnie zł 7 680 00; Nieruchomości zł 182 374 16; Maszyny zł 251 047 04; Ruchomości zł 14 245 83; Zapasy zł 329 586 38; Słoma lniana zł 2 685 00; Materjały pomocnicze zł 7 788 89; Razem zł 1 011 240 24.

STAN BIERNY. — Kapitał akcyjny zł 500 000 00; Rezerwa podatkowa zł 19 792 26; Fundusz rezerwowy zł 65 407 26; Rezerwa specjalna zł 32 234 02; Fundusz amortyzac. zł 163 818 26; Wierzyciele zł 160 728 31; Weksle w redyskoncie zł 2 650 00; Dywidenda niepodjęta 1931 r. zł 6 160 00; Dywidenda niepodjęta 1932 r. zł 7 339 50; Sumy przechodnie zł 8 956 48; Pozostałość zysku z 1932 r. zł 2 514 74; Zysk za 1933 r. zł 41 639 41; Razem zł 1 011 240 24.

Rachunek strat i zysków za 1933 r.

WINIEN. — Koszty handlowe ogólne zł 129 526 35; Podatki zł 41 414 09; Utrzymanie budynków zł 25 952 27; Różnice kursowe zł 8 305 65; Amortyzacja zł 32 216 03; Pozostałość zysku z 1932 r. zł 2 514 74; Zysk za 1933 r. zł 41 639 41; Razem zł 281 568 54.

MA. — Zysk z fabrykacji zł 278 943 45; Zysk z gosp. rolnego zł 110 35; Zysk pozostały z 1932 r. zł 2 514 74; Razem zł 281 568 54.

„Eximport”, Spółka Akcyjna, Gdynia

Bilans na dz. 31 grudnia 1933 r.

STAN CZYNNY. — Gotówka w kasie zł 23 764 58; Weksle zł 487 851 81; Odbiorcy zł 2 122 689 89; Dostawcy zł 227 981 03; Banki zł 335 506 60; Różni dłużnicy zł 80 105 61; Papiery wartościowe zł 49 220 00; Ruchomości zł 6 114 44; Sumy przechodnie zł 7 587 00; Towary zł 441 000 51; Suma bilansowa zł 3 781 821 47.

STAN BIERNY. — Kapitał akcyjny zł 250 000 00; Kapitał zapasowy zł 2 468 44; Odbiorcy zł 12 284 19; Dostawcy zł 620 344 28; Banki zł 2 787 506 18; Różni wierzyciele zł 19 294 68; Sumy przechodnie zł 6 639 26; Zysk zł 83 284 44; Suma bilansowa zł 3 781 821 47.

Rachunek strat i zysków na dz. 31 grudnia 1933 r.

WINIEN. — Koszty handlowe zł 159 643 20; Koszty zakupu zł 115 885 09; Koszty sprzedaży zł 27 341 32; Koszty przekazu zł 38 715 40; Procenty i prowizje zł 39 065 90; Amortyzacja zł 321 81; Zysk zł 83 284 44; Suma ogólna zł 464 257 16.

MA. — Pozostałość zysku z 1932 r. zł 22 215 93; Brutto dochód zł 241 242 82; Różnice kursowe zł 200 798 41; Suma ogólna zł 464 257 16.

SPÓŁKA AKCYJNA

Przemysłu Włókienniczego P. i J. Pikielnych

W Ł O D Z I

Bilans na dz. 31 grudnia 1933 r.

STAN CZYNNY. — Kasa zł 18 501 96; Weksle zł 60 189 49; Papiery wartościowe zł 12 124 00; Przędza zł 99 139 73; Towary zł 721 658 20; Dłużnicy zł 695 222 48; Nieruchomości zł 75 850 00; Maszyny i urządzenia fabryczne zł 194 768 25; Ruchomości zł 5 129 42; Strata za 1932 r. zł 30 870 00; Strata za 1933 r. zł 3 985 70; Razem zł 1 917 439 23.

STAN BIERNY. — Kapitał zakładowy zł 500 000 00; Kapitał amortyzacyjny zł 68 635 39; Kapitał zapasowy zł 247 97; Wierzyciele zł 1 348 555 87; Razem zł 1 917 439 23.

Rachunek strat i zysków

WINIEN. — Koszty handlowe zł 170 777 89; Procenty i prowizja zł 59 461 08; Amortyzacja zł 22 547 33; Wątpliwi dłużnicy zł 107 950 50; Razem zł 360 736 80.

MA. — Towary zł 262 598 96; Bonifikacje zł 47 04; Różnica kursu zł 94 105 10; Strata za 1933 r. zł 3 985 70; Razem zł 360 736 80.

Belgijska Sp. Akc., Towarzystwo Akcyjne Myszkowskiej Fabryki Sztucznego Jedwabiu Sole Artificielle de Myszków Société Anonyme, Centrala w Brukseli

Bilans ogólny na dz. 31 grudnia 1933 r.

Bilans na dz. 31 grudnia 1933 r.

AKTYWA	Franki belg.
Nieruchomości i grunty	2 446 704 68
Maszyny, urządzenia i koszty instalacji	12 263 842 43
Ruchomości	271 390 15
R�źni d�uźnicy	5 687 489 52
Banki i weksle do otrzymania	2 032 466 96
Papiery wartościovve	103 293 20
Towar na sk�ladzie i zaopatrzenie	2 868 866 96
Kasa	22 528 87
Różne	7 104 000 00
Depozyty statutowe	40 000 00
Strata: na 31/XII 1932 r.	24 621 001 42
za r. oper. 1933	2 154 839 53
	<u>26 775 840 95</u>
	<u>59 616 423 72</u>

AKTYWA	z
Grunty	42 061 72
Nieruchomości	569 614 45
Maszyny, urządzenia i koszty instalacji	3 003 611 87
Ruchomości	64 083 50
Surowce i materiały pomocnicze	370 439 67
Wyroby gotowe	285 524 72
Półfabrykaty	57 816 40
Kasa	3 431 05
Weksle w portfelu	41 173 98
Papiery wartościovve	18 336 00
Banki	23 224 26
Klienci	300 742 75
W�tpliwv wierzytelności	61 807 03
Dostawcy	34 603 78
R�źni	185 654 92
Asekuracja	14 855 00
Gwarancja	1 776 000 00
Strata: na 31/XII 1932 r.	1 091 867 67
za rok oper. 1933	533 106 00
	<u>1 624 973 67</u>
	<u>8 477 954 77</u>

PASywa	Franki belg.
Kapitał	25 600 000 00
Kapitał zapasowy	380 622 01
Rezerwa nadzwyczajna	400 000 00
Rezerwa na różnice kursowe	821 961 20
Amortyzacje	5 874 033 31
R�źni wierzyciele	12 217 199 53
Banki	3 379 894 32
Weksle do zapłaćenia	3 798 713 35
Różne gwarancje	7 104 000 00
Depozytanci statutowi	40 000 00
	<u>59 616 423 72</u>

PASywa	z
Kapitał	500 000 00
Kapitał zapasowy	95 155 50
Rezerwa nadzwyczajna	100 000 00
Rezerwa na różnice kursowe	205 490 30
Rezerwa na bonifikaty	27 688 19
Amortyzacje	1 461 895 34
Centrala w Brukseli	538 433 38
Akcepty	2 302 820 71
Dywidenda	21 936 61
Banki	868 197 84
Klienci	394 04
Dostawcy	665 261 19
R�źni	514 681 67
Hipoteka	1 776 000 00
	<u>8 477 954 77</u>

Rachunek strat i zysków na dz. 31 XII 1933 r.

DEBET	Franki belg.
Przeniesienie z 1932 r.	24 621 001 42
Strata na dawnych naleźnościovch	636 658 68
Strata na wartościov jedwabiu na sk�ladzie	509 616 40
Wpłata na zaleg�le podatki	338 632 40
Wpłata na odszkodowanie Demaret	27 500 00
Strata na lokomobili	18 647 36
Procenty bankowe z dawnego konta	298 691 40
Koszty procesowe	148 466 28
Rezerwa na bonifikaty	110 752 76
Strata na sprzedaź	187 705 57
Amortyzacje	0 00
	<u>26 897 672 27</u>

KREDYT	Franki belg.
Różne zyski	121 831 32
Saldo debetowe	26 775 840 95
	<u>26 897 672 27</u>

Rachunek strat i zysków na dz. 31/XII 1933 r.

DEBET	z
Strata na klientach	133 159 25
Strata na sprzedaź lokomobili	4 661 84
Strata na jedwabiu Maransart	2 683 53
Strata na inwent. materiał. pomocn.	9 504 19
Wpłaty na zaleg�le podatki	84 658 10
Procenty	17 876 82
Różnice kursowe	26 005 42
Koszty Centrali	52 706 98
Strata na eksploatacji	232 307 70
Strata z 1932 r.	1 091 867 67
	<u>1 655 431 50</u>

KREDYT	z
Wpłata na odpisane naleźnościov	30 457 83
Strata: z 1932 r.	1 091 867 67
za 1933 r.	533 106 00
	<u>1 624 973 67</u>

Powyźszy bilans oraz rachunek strat i zysków zosta  zatwierdzony przez Ogólne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów Spółki, odbyte w dn. 18 kwietnia 1934 r. w Brukseli.

II OGŁOSZENIE

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW
Sp. Akc. „Centrala Rolników w Poznaniu“

odbędzie się w czwartek dn. 24 maja 1934 r. o godz. 11 na sali posiedzeń Banku Związku Spółek Zarobkowych w Poznaniu, Plac Wolności 15.

Porządek obrad:

- 1) Sprawozdanie Zarządu za 1933 r. i przedłożenie bilansu oraz rachunku strat i zysków na dz. 31 grudnia 1933 r.;
- 2) Sprawozdanie Rady Nadzorczej i Kuratora;
- 3) Zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za 1933 r., udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej oraz powzięcie uchwały co do zużycia czyśtego zysku;
- 4) Wybór członków Rady Nadzorczej;
- 5) Osobna uchwała akcjonariuszów uprzywilejowanych do punktu 4;
- 6) Wnioski bez uchwał.

Właściciele akcji na okaziciela, chcący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni przynajmniej na siedm dni przed terminem Walnego Zgromadzenia złożyć w Spółce swe akcje albo zamiast tychże zaświadczenie, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza w Polsce, w Banku Związku Spółek Zarobkowych (także w jego Oddziałach) lub Spółdzielni Kredytowej, należącej do Związku Spółdzielni Zarobkowych i Gospodarczych w Poznaniu. Zaświadczenie winno zawierać oznaczenie ilości akcji oraz zapewnienie, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

Ządanie umieszczenia poszczególnych spraw na porządku obrad powinno być zgłoszone z zachowaniem przepisów art. 54 ustawy nie później, jak na czternaście dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

SPÓŁKA AKCYJNA

Zakładów Chemicznych w Częstochowie

Bilans netto po dz. 31 grudnia 1933 r.

Budowle, grunt, maszyny i urządzenia techniczne i środki lokomocji zł 1 724 290·09; Surowce, towary, półprodukty i materiały techniczne zł 324 554·21; Odbiorcy, weksle, kasa, sumy do dyspozycji i papiery procentowe zł 134 118·60; Pozostałość straty z 1932 r. zł 9 647·23; Razem zł 2 192 610·13.

Kapitał zakładowy zł 960 000·00; Kapitał amortyzacyjny zł 581 151·36; Wkłady akcjonariuszów zł 313 972·79; Wierzytiele zł 11 783·92; Akcepty zł 84 595·75; Rachunek przejściowy różnic kursowych zł 133 921·18; Sumy przechodnie zł 5 209·82; Zysk za 1933 r. zł 1 975·31; Razem zł 2 192 610·13.

Rachunek zysków i strat za 1933 r.

Surowce, materiały pomocnicze, koszty produkcji i ogólne zł 1 123 191·56; Zysk za 1933 r. zł 1 975·31; Razem zł 1 125 166·87.

Uzyskano z produkcji zł 1 115 895·65; Różnice kursowe zł 4 566·25; Kupony zł 1 479·00; Odzyskane pretensje zł 3 225·97; Razem zł 1 125 166·87.

KWARTALNIK

„Przegląd Lniarski“

czasopismo wydawane przez T-wo Lniarskie w Wilnie omawia zagadnienia z dziedziny:

Uprawy lnu i konopi.—Doświadczalnictwa w zakresie uprawy roślin włóknistych.—Przeróbki słomy lnianej i konopnej na włókno

oraz sprawy ekonomiczne związane z produkcją i przerobem krajowych surowców włókienniczych

Prenumerata roczna zł 5

Redakcja i administracja: Wilno, ul. Św. Jacka Nr. 2, tel. 7-15

Konto w P. K. O. 81 723

Najkrótsze drogi
w Polsce

Około dwóch godzin trwa podróż

z Warszawy
do Bydgoszczy,
Gdańska,
Gdyni,
Katowic,
Krakowa,
Lwowa,
Poznania,
Wilna

Tanło i najwygodniej
samolotami
P. L. L. „LOT“

!! Unikniesz strat !!
a pomnożysz zyski !!

gdy informatorem Twym i doradcą będzie

CODZIENNA GAZETA HANDLOWA

JEDYNY TEGO RODZAJU ORGAN PRASOWY
W POLSCE ZAWIERA OCÓLNE I BRANŻOWE
WIADOMOŚCI HANDLOWE, PRZEMYSŁOWE
I FINANSOWE, CAŁOSTRONNE NOTOWANIA
GIEŁD TOWAROWYCH I PIENIĘŻNYCH, DZIAŁ
PORAD PRAWNYCH, PRZETARGI I DOSTAWY

Wydawnictwo Agencji Wschodniej w Warszawie

ul. Nowy Świat Nr. 16

W Y D A N I A R O K I X

ODDZIAŁY:

Poznań, Katowice, Lwów, Kraków, Łódź,
Gdańsk, Gdynia, Wilno

Żądajcie 10-ciodniowej BEZPŁATNEJ wysyłki
propagandowej.

BIBLIOTEKA EKONOMICZNA

TYGODNIKA

„POLSKA GOSPODARCZA”

DAWNIEJ

„PRZEMYSŁ i HANDEL”

1 — 18) bez serji — wyczerpane.

19) Tom I	— <i>J. Kulikowski.</i> — Bankowość polska i problem jej sanacji, 1926 (wyczerp.)	1'20	42) Tom XXIV	— <i>Stefan Konopski.</i> — Ochrona celna w poszczególnych państwach w świetle badań międzynarodowych (wyczerp.)	1'00
20) „ II	— <i>Dr. J. Podkomorski.</i> — O właściwej formie monopoli spirytusowego w Polsce, 1926	0'70	43) „ XXV	— <i>Henryk Romanowski.</i> — Obrót bezgotówkowy (wyczerpane)	1'00
21) „ III	— <i>Dr. F. Młynarski.</i> — Międzynarodowe znaczenie spadku złotego, 1926	1'50	44) „ XXVI	— <i>Karol Bajer.</i> — Zarys uprzemysłowienia Woj. Łódzkiego ze specjalnem uwzględnieniem przemysłu włókienniczego	1'50
22) „ IV	— <i>St. Pszczółkowski.</i> — Stabilizacja kursu złotego, 1926 (wyczerp.)	1'20	45) „ XXVII	— <i>Dr. Stanisław Wachowiak.</i> — Targi i wystawy w Polsce	1'00
23) „ V	— <i>Inż. Cz. Klarnier.</i> — Dorobek czterech miesięcy (dwie mowy program.), 1926	1'00	46) „ XXVIII	— <i>Jan Miklaszewski.</i> — Ogólny rzut oka na rozwój produkcji leśnej i obrotu drzewnego Polski współczesnej	2'50
24) „ VI	— <i>Dr. L. Barański.</i> — Uwagi nad obiegiem pieniężnym w Polsce w latach 1924—1926, 1926	1'50	47) „ XXIX	— <i>Inż. Czesław Klarnier.</i> — Zagadnienie mieszkaniowe w niepodległej Polsce	2'00
25) „ VII	— <i>F. Prochaska.</i> — Klauzula największego uprzywilejowania (wyczerp.)	1'50	48) „ XXX	— <i>Inż. Jędrzej Moraczewski.</i> — Roboty publiczne	0'80
26) „ VIII	— <i>A. Siebeneichen.</i> — Rozwój czy upadek portu gdańskiego (wyczerp.)	1'20	49) „ XXXI	— <i>Władysław Gieysztor.</i> — Przedsiębiorstwa państwowe	1'00
27) „ IX	— <i>J. Gieysztor.</i> — Tranzyt jako problem międzynarodowy	1'00	50) „ XXXII	— <i>Józef Kozuchowski.</i> — Wojna w życiu gospodarczem Polski	1'00
28) „ X	— <i>Gustaw Taube jr.</i> — Komerccjalizacja Warszawy	1'50	51) „ XXXIII	— <i>Dr. Marcin Szarski.</i> — Bankowość polska (wyczerp.)	1'50
29) „ XI	— <i>Wincenty Jastrzębski.</i> — Zadania i metody pracy Komisji Ankietowej (wyczerp.)	1'00	52) „ XXXIV	— <i>Inż. Dr. Stanisław Olszewski.</i> — Fosforyty polskie i ich znaczenie gospodarcze	1'00
30) „ XII	— <i>Stanisław Pszczółkowski.</i> — Kredyty zagraniczne i ich rola w polskiej polityce kredytowej	2'50	53) „ XXXV	— <i>Prof. Dr. Witold Staniewicz.</i> — Uwagi o reformie stosunków rolnych w Polsce	1'50
31) „ XIII	— <i>Z. R. Gawroński.</i> — Zwalczenie trustów w Stanach Zjednoczonych	2'00	54) „ XXXVI	— <i>Janusz Butler.</i> — Konkurencja portów bałtyckich w świetle współzawodnictwa kolei polskich i niemieckich	1'50
32) „ XIV	— <i>S. Fr. Królikowski.</i> — W sprawie metody obliczania stawek celnych (wyczerp.)	1'50	55) „ XXXVII	— <i>Adolf Peretz.</i> — Od kartelu do koncernu	3'00
33) „ XV	— <i>St. Starzyński.</i> — Położenie klasy robotniczej po przewrocie majowym	1'20	56) „ XXXVIII	— <i>J. Mieszalski.</i> — Wpływ wzrostu budżetów na obciążenie dochodu społecznego zagranicą i w Polsce	1'50
34) „ XVI	— <i>J. Kulikowski.</i> — Rozbudowa miast i jej finansowanie	2'00	57) „ XXXIX	— <i>Feliks Młynarski.</i> — Reforma waluty dewizowo-złotowej	1'50
35) „ XVII	— <i>S. Szwalbe.</i> — Polityka państwa w zakresie obrotu żytem (wyczerpane)	2'00	58) „ XL	— <i>Dr. Henryk Gruber.</i> — Stan kwestji mieszkaniowej w Polsce	1'00
36) „ XVIII	— <i>S. Starzyński.</i> — Stan finansowy Polski w roku 1927	2'00	59) „ XLI	— <i>Stanisław Sasorski.</i> — Podstawy rewizji ustawy o zaopatrzeniu emerytalnem	1'50
37) „ XIX	— <i>Józef Kozuchowski.</i> — Kapitał zagraniczny w przemyśle polskim (wyczerp.)	2'00	60) „ XLII	— <i>Tadeusz Woynowski.</i> — Kształtowanie się cen chleba w Polsce	2'00
38) „ XX	— <i>Henryk Rozenberg.</i> — Polityka Państwa w dziedzinie zaopatrzenia ludności w chleb (wyczerpane)	1'50	61) bez serji	— <i>Stefan Starzyński.</i> — Rola Państwa w życiu gospodarczem	1'00
39) „ XXI	— <i>Zygmunt Karpiński.</i> — Waluta złota i pozłacana	1'50	62) „ „	— <i>Stefan Starzyński.</i> — Życie gospodarcze a ustrój państwa	1'50
40) „ XXII	— <i>Jerzy Lubowicki.</i> — Zasady reformy podatkowej	3'00			
41) „ XXIII	— <i>Marjan Turski.</i> — Problem aktywizacji bilansu handlowego	3'00			

DO NABYCIA WE WSZYSTKICH KSIĘGARNIACH ORAZ BEZPOŚREDNIO W ADMINISTRACJI TYG. „POLSKA GOSPODARCZA” — WARSZAWA, ELEKTORALNA 2, POK. 26

„POLMIN”

Państwowa Fabryka Olejów Mineralnych

CENTRALA: LWÓW, ULICA AKADEMICKA 7

TELEFONY: 102-20 do 102-23

RAFINERJA W DROHOBYCZU

REPREZENTACJA W GDAŃSKU
POLISH PETROLEUM COMPANY
KREBSMARKT 7/8

PRZEDSTAWICIELSTWA ZAGRANICZ-
NE WE WSZYSTKICH STOŁECZNYCH
MIASTACH EUROPY

DZIĘKI DŁUGOLETNIJ PRAKTYCE RAFINE-
RYJNEJ I DOŚWIADCZENIOM NA POLU TECHNIKI
SMARNICZEJ, DOSTARCZAMY PRODUKTY SMA-
ROWE NAJWYŻSZYCH GATUNKÓW PO JAK
NAJŚCIŚLEJ SKALKULOWANYCH CENACH. ———

WŁAŚCIWE ZASTOSOWANIE WYSOKOWAR-
TOŚCIOWYCH OLEJÓW I SMARÓW „POLMIN”,
DOSTOSOWANYCH DO WARUNKÓW PRACY
WSZYSTKICH MASZYN I SILNIKÓW, ZAPEWNI
UZYSKANIE WSZELKICH KORZYŚCI, ZWIĄZANYCH
Z RACJONALNĄ GOSPODARKĄ SMARNICZĄ.

**OLEJE I SMARY AUTOMOBILOWE „POLMIN”
SĄ DO NABYCIA WE WSZYSTKICH NASZYCH ODDZIAŁACH ORAZ
WPIERWSZORZĘDNYCH SKŁADACH Z AKCESORJAMI SAMOCHODOWEMI**

ODDZIAŁY: BIAŁYSTOK, BYDGOSZCZ, DOLINA GDYNIA, JAROSŁAW, KALISZ,
KOWEL, KRAKÓW, LUBLIN, LWÓW, ŁÓDŹ, PIŃSK, PŁOCK, POZNAŃ,
RÓWNE, SIEDLCE, STRYJ, SOSNOWIEC, TOMASZÓW MAZOWIECKI,
TORUŃ, WARSZAWA, WILNO ———

POCZTOWA KASA OSZCZĘDNOŚCI P. K. O.

CENTRALA: WARSZAWA, JASNA 9
ADRES TELEGRAFICZNY: PKO

ODDZIAŁY: KATOWICE, KRAKÓW,
POZNAŃ, WILNO, ŁÓDŹ, LWÓW

C Z Y N N O Ś C I B A N K O W E :

INKASO WEKSLI I INNYCH DOKUMENTÓW WIERZYTELNOŚCIOWYCH:

P. K. O. PRZYJMUJE DO INKASA WEKSLA I INNE DOKUMENTY (CZEKI, KWITY I T. P.) PŁATNE WE WSZYSTKICH MIEJSCOWOŚCIACH KRAJU. WALUTA ZAINKASOWANA DOPISYWANA JEST NATYCHMIAST NA KONTO ZLECENIODAWCY

PRZECHOWYWANIE PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH (DEPOZYTY):

ZŁOŻONE DO DEPOZYTU WALORY SĄ NIE TYLKO PRZECHOWYWANE, LECZ I ADMINISTROWANE, TO ZNACZY, ŻE P. K. O. BEZ DALSZYCH ZLECEŃ, SAMA DOKONUJE REALIZACJI ZAPADŁYCH KUPONÓW I WYŁOSOWANYCH PAPIERÓW, ORAZ PRZEPROWADZA KONWERSJE I NOWE EMISJE (CENTRALA W WARSZAWIE).

Z L E C E N I A G I E Ł D O W E :

ZLECENIA GIEŁDOWE KUPNA I SPRZEDAŻY WYKONUJE P. K. O. NA WARUNKACH NAJKORZYSTNIEJSZYCH ŚCIŚLE WEDŁUG KART UMOWY (SZLUSÓW GIEŁDOWYCH). P. K. O. SKUPIJE RÓWNIEŻ KUPONY WALORÓW PAŃSTWOWYCH ORAZ REALIZUJE WYŁOSOWANE OBLIGACJE PAŃSTWOWE, .. (CENTRALA W WARSZAWIE). ..

OBRÓT PIENIĘŻNY Z ZAGRANICĄ

P. K. O. NA ZLECENIE UCZESTNIKÓW OBROTU CZEKOWEGO LUB OSZCZĘDNOŚCIOWEGO PRZEKAZUJE ZAGRANICZNE DOWOLNE KWOTY BĄDŹ TO CZEKAMI NA BANKI ZAGRANICZNE DO WSZYSTKICH ZNACZNIEJSZYCH PAŃSTW, BĄDŹ TO CZEKAMI PRZEKAZOWEMI NA URZĘDY CZEKOWO-POCZTOWE, JAK RÓWNIEŻ ZAPOMCĄ PRZELEWÓW NA ZAGRANICZNE KONTA CZEKOWO-POCZTOWE DO AUSTRJI, BELGJI, DANJI, FRANCJI, CZECHOSŁOWACJI, HOLANDJI, JUGOSŁAWJI, LOTWY, WŁOCH, TUNISU, SZWECJI, SZWAJCARJI.

PRZEKAZYWANE Z ZAGRANICY PIENIĄDZE DO POLSKI DOPISYWANE SĄ NA KONTA P. K. O. W POLSCE LUB PRZEKAZYWANE DO WSKAZANYCH MIEJSC ZAMIESZKANIA ADRESATÓW W KRAJU.

UDZIELANIE POŻYCZEK (LOMBARD):

UCZESTNICY OBROTU CZEKOWEGO I OSZCZĘDNOŚCIOWEGO MOGĄ OTRZYMYWAĆ POŻYCZKI LOMBARDOWE NA ZASTAW PAPIERÓW PAŃSTWOWYCH, KOMUNALNYCH ORAZ AKCYJBANKU POLSKIEGO NA DOGODNYCH WARUNKACH.

WSZYSTKIE FORMALNOŚCI MOGĄ BYĆ ZAŁATWIANE RÓWNIEŻ W DRODZE KORESPONDENCJI.

SAFESY (CENTRALA I ODDZIAŁY W KRAKOWIE, LWOWIE)

P. K. O. wynajmuje kasetki (safesy) różnych wymiarów na bardzo dogodnych warunkach